

FUGLE og DYR i Nordjylland

*Jens Finner
2006.*

2006

FUGLE og DYR i Nordjylland 2006

ISSN 0903-1731

Rapport nr. 43 fra Nordjysk Ornitologisk Kartotek

© 2007 Nordjysk Ornitologisk Kartotek

Fotografisk, mekanisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Udgivet af: Foreningen Fugle og Dyr i Nordjylland
Spergelvej 23, 9270 Klarup
Giro 6 21 17 71

Pris: Medlemmer kr. 140,- + evt. forsendelsomkostninger
Abonnenter kr. 150,- + evt. forsendelsomkostninger

**Henvendelse
til kasserer:** Tscherning Clausen, Spergelvej 23, 9270 Klarup
telefon 98 31 73 54, mail: tsc.vib@mail.tele.dk

Hjemmeside: www.nordfugl.dk/fdn

Udgivet med økonomisk støtte af Aage V. Jensens Fonde.

Redaktion: Albert Schmidt, Bjarke Laubek, Hans Christophersen,
Henrik Haaning Nielsen, Frits Rost, Henrik Holm Brask,
Kurt Prentow, Brian Nilsson, Mark Pedersen,
Palle A.F. Rasmussen, Rune Sø Neergaard,
Simon Sigaard Christiansen, Carsten Krog Pedersen,
Johnny Laursen, Kenneth Bach Christensen, Ole Krogh,
Poul Erik Sperling, Tscherning Clausen, Anton Thøger Larsen,
Niels Fabæk, Lars Bo Jacobsen og Thorkild Brandt.

Forside og bagside: Jens Frimer Andersen.

Tegninger: Jens Frimer Andersen, Brian Zobbe.

Fotografer: Albert Steen-Hansen, Arnold Houmann, Bo Tureby,
Christian Andersen Jensen, Gerner Majlandt, Henrik F. Nielsen,
Henrik Holm Brask, Henrik Haaning Nielsen, Jens Jørgen
Andersen, Jens Kristian Kjærgaard, Johnny Laursen,
Karsten Stæhr, Knud Pedersen, Niels Fabæk, Ole Krogh,
Peter Nielsen, Rune Sø Neergaard, Søren Kristoffersen,
Søren Skov, Tonny Ravn Kristiansen, Vagn Freundlich.

**Tilrettelæggelse og
korrektur:** Palle Rasmussen, Kurt Prentow, Hans Christophersen
Ole Krogh og Bettina Thorup.

Layout og trykning: Sats & Tegn og Special-Trykkeriet

Oplag: 400 stk.

Redaktionen 2006

AS:	Albert Schmidt Tlf. 9799 1053	Søndergade 46, 7741 Frøstrup	7741as@schmidt.mail.dk
ATL:	Anton Thøger Larsen Tlf. 9829 4934	Tusborgvej 28, 9310 Vodskov Mobil 28691373	anton.thoeger.larsen@skolekom.dk
BLA:	Bjarke Laubek Tlf. 8616 8600	Lillehammervej 20, 8200 Århus N Mobil 27235181	blk@carlbro.dk
BLN:	Brian Nilsson	Blærevej 51, 9600 Års Mobil 24606466	brian@sangsvane.dk
CKP:	Carsten Krog Pedersen Tlf. 9799 0905	Søndergade 22, 7741 Frøstrup	Pirolen@mail.tele.dk
FRO:	Frits Rost Tlf. 8727 1011	Baldersvej 18, 8800 Viborg Mobil 26854011	f.rost@mobilixnet.dk
HAC:	Hans Christophersen Tlf. 9839 2916	Rosenvænget 10, 9520 Skørping Mobil 20674014	hach@mail.dk
HHN:	Henrik Haaning Nielsen Tlf. 9799 3739	Frimervej 16, 7742 Vesløs	haanings@broelling.dk
HHB:	Henrik Holm Brask	Vestre Allé 26, 9000 Aalborg Mobil 25360372	henrik@holmbrask.dk
JLA:	Johnny Laursen Tlf. 9837 5370	Volbjerg 14, 9520 Skørping Mobil 2440 4381	bruunlaursen@mail.dk
KBC:	Kenneth Bach Christensen	Danmarksgade 92, 1. th, 9000 Aalborg Mobil 2042 7573	kenneth_b_chr@hotmail.com
KUP:	Kurt Prentow Tlf. 9890 0047	Lilleheden Skovvej 1, 9850 Hirtshals Mobil 2233 9647	kurt@prentow.dk
LBj:	Lars Bo Jacobsen Tlf. 2623 3585	Hamletsgade 14 B, 3. sal m.f. 2200 København N	ibjacobsen@biostud.ku.dk
MP:	Mark Pedersen Tlf. 9812 6054	Sct. Jørgensgade 5, 9000 Aalborg	mp@aalkat-gym.dk
NF:	Niels Fabæk Tlf. 9818 8636	Hyldalsvej 6, 9520 Skørping Mobil 21624834	nielsnaturinfo@mail.dk
OK:	Ole Krogh Tlf. 9813 6205	Hjelmerstald 18, 9000 Aalborg Mobil 20436295	olekrogh@stofanet.dk
PES:	Poul Erik Sperling Tlf. 9834 2505	Nyrupvej 78, Sønderholm, 9240 Nibe Mobil 2028 4405	pes@vildtfarmnord.dk
PR:	Palle A.F. Rasmussen Tlf. 9816 5904	Ryesgade 17, 9000 Aalborg	pain@mail1.stofanet.dk
RSN:	Rune Sø Neergaard	Karensvej 48, 8220 Brabrand Mobil 61166936	rsneergaard@hotmail.com
SSC:	Simon Sigaard Christiansen Tlf. 98181775	Heisesvej 6, 9200 Aalborg SV. Mobil 25346504	1986ssc@vip.cybercity.dk
TBR:	Thorkil Brandt Tlf. 8750 8040	Tindbæk Byvej 30, 8900 Randers Mobil 3025 5304	thorkilbrandt@mail.dk
TC:	Tscherning Clausen Tlf. 98317354	Spergelvej 23, 9270 Klarup	tsc.vib@mail.tele.dk

Afsnit/Artsgruppe	Initialer	Afsnit/Artsgruppe	Initialer	Afsnit/Artsgruppe	Initialer
Redaktionsliste + indledning	HAC	Tranefugle	JLA	Vipstjerter	AS
Aktiviteter	TC	Vadefugle 1 (Strandskade-Vibe)	CKP	Silkehole til smådroslor	TC
Lommer	PR	Vadefugle 2 (ryler)	AS	Store droslor	NF
Lappedykkere	ATL	Vadefugle 3 (øvrige)	RSN	Sangere	KBC
Stormfugle	HHN	Kjover	SSC	Fluesnappere	NF
Årefodede + Storkefugle	ATL	Måger	BLN	Skægmejsle til Pirol	MP
Svaner	BLA	Terner	PR	Tornskader	NF
Gæs	TBR	Alkefugle	SSC	Kragefugle-Stær	AS
Svømmeænder	TC	Duer	NF	Gråspurv til Hvidsiken	TC
Dykænder	JLA	Gøg og ugler	LBj	Korsnæb til Kernebider	ATL
Rovfugle 1 (til og med våger)	HHB	Natravn til spætter	PES	Værlinger	FRO
Rovfugle 2 (øvrige)	HAC	Lærker	CKP	Andre dyr	KUP
Hønefugle	FRO	Svaler og pibere	KUP	Fotoredaktion	OK

AAGE V. JENSENS FONDE

Nordjysk Ornitologisk Kartotek takker
Aage V. Jensens Fonde
for den økonomiske støtte til årets rapport,
som bl.a. gør det muligt at udgive bogen i farver.

Indledning

Velkommen til rapporten "Fugle og Dyr i Nordjylland 2006". Årets rapport er den 43. i rækken af rapporter fra Nordjysk Ornitologisk Kartotek.

Selv om flere lokalblade, lokalrapporter og så videre i disse tider overgår til kun at udkomme i elektronisk form og enkelte helt ophører, fortsætter vi ufortrødent med at sende vores rapport om fugle- og dyrelivet i landsdelen på gaden, og det endda i en form, vi kan være mere og mere tilfredse med. Det skyldes ikke mindst, at materialet, der ligger til grund for rapporten, er stadig mere fylldigt samt de mange flotte årsaktuelle fotos og tegninger, der pryder rapporten. I år byder rapporten på mere tekst og flere billeder end vanligt, hvilket også kan ses på sidetallet, som er det hidtil største. Dette medfører imidlertid også, at der for første gang i mange år er tale om en lille prisstigning.

Efter at strukturen i DOF og foreningens lokalafdelinger er blevet afklaret, ser det ud til, at afgrænsningen for denne rapport foreløbig kun meget begrænset vil blive ændret, hvilket skyldes enkelte kommunesammenlægninger. Så rapporten dækker det kendte område, hvilket også gør, at tal mv. er sammenlignelige år efter år.

Vi er glade for fortsat at kunne trykke rapporten i farver takket være økonomisk støtte fra Aage V. Jensens Fonde. Dette giver mulighed for på bedste måde at kunne understøtte de mange observationer med nogle af årets mange flotte fotos, taget af

en række af de efterhånden mange dygtige fotografer, lokale såvel som gæstende.

Rapporten er en slags opsamling på årets gang i den lokale fugleverden. Til forskel fra de oplysninger, der allerede findes tilgængelige på internettet, kan man her hurtigt få et overblik over den enkelte arts forekomst og følge udviklingen i forekomsten i forhold til tidligere år. Man kan følge ankomst, afrejse, trækforekomst, invasioner og sjældne fugles forekomst, herunder hvilke arter, der er blevet godkendt af DOF's sjældenhedsudvalg. I mindre omfang indsamles observationer af pattedyr, krybdyr, padder og sommerfugle.

Som alle andre år var 2006 selvfølgelig noget helt specielt i fugleverdenen. Her skal nævnes nogle få af årets mest skelsættende begivenheder.

Foråret byder på et flot koncentreret træk af Rødstrubet Lom ved Skagen, således trækker på blot 3 dage (8-10/5) mere end 4600 fugle. De store arter har også markeret sig i år - specielt Hvidnæbbet Lom, der sætter rekord både forår og efterår, blandt andet med 19 fugle ved Skagen i foråret og 10 i efteråret.

Hos stormfuglene bemærkes en meget stor observation af Almindelig Skråpe, der med 43 trækken- de ved Ørhage 23/6 sætter ny Danmarksrekord. Året byder også på det 12. fund af Kuhls Skråpe i Nordjylland. Ellers fortsætter det nye mønster hos

Suler, Agger Tange, 14. maj 2006. (Foto: Søren Skov).

Kroltoppet Pelikan, Ørum Sø, Thy, 6. august 2006.
(Foto: Søren Kristoffersen).

Sule med store forekomster, også helt ned i Kattegat, i forårsmånederne. Nævnes kan det også, at Skarvens tilbagegang i landet nu på andet år også ses i Danmarks største koloni ved Toftesø. Kolonien rummer dog trods en nedgang på 12% fortsat 3439 par.

Mens Hvid Stork ikke længere regnes som nordjysk ynglefugl, trives Skestork stadig. Der findes 2 danske kolonier med samlet 33-34 par. Heraf er de 19-20 par at finde i Limfjords-kolonien. Året byder også på en stationær Sort Ibis, det 7. nordjyske fund. Fuglen holder til ved en gård nord for Hobro det meste af oktober måned, hvor den bliver lidt af et tilløbsstykke.

Rapporteringen af gulnæbbede svaner er markant. Der er ikke tidligere rapporteret så mange Sangsvaner i landsdelen, mens de seneste år har budt på en stadig faldende rapportering af Pibesvane. Blisgås sætter rekord, aldrig tidligere er der set så mange fugle som i februar/marts, hvor Vejlerne huser mere end 1000 fugle. Bramgås fortsætter sit ændrede mønster med mange fugle, specielt i april og december – op til 1500 i begge perioder i Vejlerne og op til 650 i april ved Staun, Barmer og Valsted Enge.

Den milde start på vinteren giver meget store forekomster af svømmeænder, ikke mindst Pibe- og Krikand. Sortand viser meget store forekomster ved vestkysten i forbindelse med efterårsstorme, nævnes kan blandt andet 35.000 ved Ørhage 27/10. Også Hvinand viser meget store forekomster i Limfjordsegnene, mens det er længe siden, at der er rapporteret så få Toppet Skallesluger.

Situationen omkring de nordjyske Kongeørne er uforandret med tre revirer og to etablerede par, hvor det ene fik en unge. Et nyt "nordjysk" par synes også under etablering ved Mariager Fjord umiddelbart udenfor vort område. Flere og flere adulte Havørne optræder i det nordjyske og det kan ikke vare længe, inden det første par er en realitet. Blandt andet har der været stationære fugle ved Toftesø gennem hele andet halvår.

Forårstrækket af rovfugle ved Skagen tiltrækker sig som altid stor opmærksomhed. Normalt ses kulminationen for de mest talrige arter i slutningen af april, men dårligt vejr forskyder trækket med en til to uger, så starten af maj byder på store koncentrationer ved Skagen. Mest overraskende er trækket af Lærkefalk, der ikke tidligere er set i dette omfang. I alt ses ca. 350 fugle i Skagen med 65 trækkende 6/5 og 75 trækkende 8/5. Det store træk registreres også i usædvanligt omfang på andre lokaliteter, blandt andet med 14 fugle ved Vandplasken 4/5. For første gang ses Lille Skrigørn udenfor Skagen, således ved Mou 1/7. Skagen har nu også sin årlige forekomst, ligesom året også byder på en stationær Slangeørn der. Endelig markerer året sig med usædvanligt mange observationer af Jagtfalk i Thy.

Året byder på 19 registrerede par Traner (det reelle tal er givet større), der har en flot ynglesæson med 26 unger. Skønt nedgang i rapporteringen af Engsnarre, høres arten fortsat hyppigere end tidligere i det nordjyske. Nævnes kan blandt andet natten efter 3/7, hvor der høres 11 ved Sørig og 10 ved Gårdbo – se særabsnit om arten.

Hos vaderne rapporteres der stadig færre Klyder – det laveste antal i mere end 10 år. Til gengæld betyder den milde start på vinteren, at rigtigt mange Viber og Hjejler bliver året ud. To ex. af Hvidbrystet Præstekrave er indrapporteret. Det er længe siden med så "stor" en forekomst. Nordjyllands og Danmarks andet fund af Bairds Ryle gøres ved Gerå 26/8. Ellers ses de fleste andre rylearter mere fåtalligt end normalt. Undtagelsen er dog Kærløber, der jo også har sin egen familie. Med op til 11 fugle ved Østerkær Enge nær Gjøl i august skal vi mange år tilbage for at finde en lignende stor forekomst.

Til gengæld ser det sort ud for den nordjyske bestand af Brushane. 4-5 "par" er alt hvad Vejlerne kan fremvise. Stor Kobbersnepe holder fast her med 145 par, der sammen med 48 par på Agger Tange udgør de eneste nordjyske ynglepladser. Endelig byder året på store antal af rastende Stor Regnspove - ikke mindst ved Limfjordens munding.

For kjoerne blev året uden markante forekomster, mens en art som Dværghmåge markerer sig med bemærkelsesværdige antal flere gange i løbet af året. 8/4 ses hele 491 rastende ved Ørhage, mens 220 trækkende ved Skagen 20/4 er ny rekord der. Endelig slutter året med usædvanligt mange fugle ved Ørhage i december, således 6/12 312 og 8/12 370 sydtrækkende. Ved Skagen ses et meget stort forårstræk af Fjorderne med ca. 30.000 fugle.

Ringdue markerer sig med hidtil største forekomst

i efteråret, hvor 18.150 trækker ved Nordmandshage 25/10. Nævnes skal også pænt mange rapporter af Turteldue ved Skagen primært i den sidste del af maj. Sløruglen fortsætter sin fremgang i det nordjyske, nu med 59 registrerede par. Det er også fortsat muligt at finde nye territorier af Kirkeugle. I et område i landsdelen blev der natten efter 11/5 fundet hele 13 nye! Nævnes skal også det første fund af Perleugle i seks år med en fugl i Tved Plantage fra 14 til 19/3. Positivt er det også med et stort antal rapporter af Natravn og Vendeheals, mens Grønspætte ser ud til at fortsætte sin nedtur.

To arter, der måske synger på sidste vers i det nordjyske (og danske) er Toplærke og Markpiber. 2-3 par Toplærke holder stand i Hirtshals som de eneste i landet, mens et par Markpiber ved Råbjerg Stene muligvis er Danmarks eneste i 2006.

Fra smådroslerne skal nævnes det 8. nordjyske fund af Sydlig Nattergal – en fugl ved Skagen 18/6, og pænt med rapporter af Blåhals, både ved Skagen i foråret foruden nogle sene oktober fugle i Thy. 362 Stenpikker ved Skagen 18/5 er en høj dagstotal.

Tendensen til at Græshoppesanger bliver stadig mere almindelig i det nordjyske fortsætter. Nævnes kan blandt andet 12 syngende Nørreådalene 12/6. I mangel af eksotiske islæt indenfor sangerne i år (Sardinsk Sanger m.v. i 2005) kan vi glæde os over et stigende antal rapporter af især Sylvia-sangerne, Skovsanger og Gulbug, for flere arter således de største tal i mere end 10 år. Ende-

lig giver en invasion af Hvidbrynet Løvsanger i efteråret 5 nordjyske fugle, ligesom 4 fund af Fuglekongesanger er mange.

Mens antallet af Broget Fluesnapper fortsætter sin negative udvikling, byder året på det højeste antal Grå de seneste 10 år. Det bemærkes også som noget positivt, at interessen for at rapportere almindelige arter som f.eks. mejserne er tiltaget. Efter rekordmange Piroler i 2005 er vi med 9-10 fugle helt nede på jorden igen. Også indenfor kragfuglene ses den øgede rapportering af almindelige arter. Størst fremgang er der dog hos Ravn, der bliver stadig mere almindelig i landsdelen.

Et pænt efterårstræk af Kvækerfinke med mere end 27.000 fugle ses ved Nordmandshage, ligesom et stort tiltræk nordfra af Grønvisken registreres med over 28.000 trækkende. Nedgangen for Karmandompap synes stoppet for en stund, og arten har ynglet i det nordjyske i år. Ikke mindre end 265 Laplandsværpling fra Grenen i efteråret gør året til det største siden 1993.

Fra gruppen af pattedyr skal nævnes hele 48 observationer af Odder, arten fortsætter sin fremgang. Op til 4 er set sammen i Toftesø, og den har allerede taget Vilsted Sø i besiddelse. Nævnes skal også, at mange forskellige hvaler iagttages i de nordjyske farvande, således Hvidnæse, Hvidskæving, Grindehval og Vågehval. Endelig er der spændende læsning om nordjyske overvintringspladser for flagermus.

Med venlig hilsen – Redaktionen

Jagtfalk 1k, Hanstholm, 21. december 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Havørn, Skagen, 28. april 2006. (Foto: Ole Krogh).

Aktiviteter

Foreningen Fugle og Dyr i Nordjylland (FDN) er en selvstændig forening med nær tilknytning til Dansk Ornitologisk Forening (specielt DOF-Nordjylland og DOF-Viborg). Foreningen har som sit primære formål at indsamle fugleiagttagelser fra det område, der dækkes af de to nu tidligere amter Nordjyllands og Viborg, samt at udgive en årlig rapport på grundlag af det indsamlede materiale.

Indtil for nogle få år siden modtog vi næsten alt materiale på kartotekskort til Nordjysk Ornitologisk Kartotek, men med oprettelsen af DOFbasen er denne nu den altovervejende kilde til FDN rap-

porterne, idet vi siden 2001 har haft en aftale med DOF om at modtage et årligt udtræk af alle observationer i de to amter. Dette udtræk foretages engang i sidste halvdel af januar måned, så for at være sikker på at dine observationer kommer med, er det vigtigt, at de er indberettet til DOFbasen inden 15. januar. Vi anbefaler dog, at indberetningen foregår løbende, så arbejdet dermed hele tiden er til at overskue. Husk også at få indsendt beskrivelser til DOF's Sjældenhedsudvalg (SU) af de arter/iagttagelser, der skal godkendes der først, for at vi kan anvende dem i rapporten.

Til dette års rapport har vi kun modtaget kartotekskort fra fire indsendere, og som en konsekvens heraf stopper vi nu med at anvende kartotekskort som indberetningsform og henviser de sidste indsendere til også at anvende DOFbasen. Der kan ved henvendelse til os evt. træffes enkelte aftaler om hjælp til at få indberettet iagttagelser til DOFbasen.

Grundlaget for FDN 2006 er indberetninger til DOFbasen af 88.000 observationer fra 343 personer. Det er en stigning i antal observationer på hele 20.000 og i antal indsendere på 33 i forhold til sidste år.

Ederfugl, Ørhage, 18. december 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Lokale folk i Skagen-området har igen i år leveret et meget stort og værdifuldt materiale. Dette bliver suppleret med indberetninger fra mange gæstende observatører. Vi vil endnu engang minde om, at der bør angives klokkeslæt på observationer, ikke blot ved en træklokalitet som Skagen, men ved træksteder generelt. Det kan være en stor hjælp for os ved udelukkelsen af dobbeltregistreringer.

Fra de nye lokaliteter Viskum, Halkær Sø og Vilsted Sø er der kommet mange iagttagelser. Dette gælder også de traditionelle lokaliteter som Agger Tange, Hanstholm, Klitmøller, Ulvedybet, Læsø, sydøstlige Vendsyssel, Nordmandshage, Lille Vildmose og Mariager Fjord.

Efter at Vejlernes Feltstation lukkede med udgangen af 2003, har flere og flere fuglekiggere vænnet sig til at indberette deres iagttagelser fra Vejlerne. Nogle lokale folk er ligeledes meget flittige til at foretage optællinger i området.

Alle rapportens mange tal og tekster komplementeres af mange smukke fotografier, som fremragende fotografer stiller til vores rådighed samt af fine tegninger og akvareller fra kunstnere, der nu i mange år har givet os mulighed for at berige vores rapport med deres arbejde.

Redaktionen siger hermed tak til alle, der på den ene eller anden måde har bidraget til rapporten. Til slut vil vi henvise til vores hjemmeside på adressen www.nordfugl.dk/fdn/, hvor der kan læses mere om vores forening. Her findes der også

Sort Ibis, Tobberup, Hobro, 25. oktober 2006. (Foto: Ole Krogh).

en oversigt over alle de sjældne arter, der er set i Nordjylland, og som er godkendte af SU.

Med venlig hilsen - Redaktionen

Sule, Klitmøller, Ørhage, 27. oktober 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Vilsted Sø

I 2006 så endnu en genskabt sø dagens lys i det Vesthimmerlandske område. Denne gang drejede det sig om Vilsted Sø, der er den største sø i det gamle Nordjyllands Amt og danmarkshistoriens næststørste genskabte sø eller vådområde.

Baggrund for projektet

Vilsted Sø blev drænet i perioden mellem 1869 – 1952 som led i landvindingsprojekter. I 1998 udarbejdede Skov- og Naturstyrelsen en rapport om fordele og ulemper forbundet med dræning af søen. Blandt fordelene nævntes, at en genskabelse af søen under optimale forhold ville skabe et dyre- og planteliv næsten på linie med Vejlernes, samt at kvælstofbelastningen af Løgstør Bredning ville blive reduceret med 30%.

På baggrund af rapporten blev der i 2003 sat en forbeder i gang, og efterfølgende vedtaget et regionplantillæg om genetablering af søen, der bliver på i alt 950 ha sø og ferske enge. Aage V. Jensen Charity Foundations gik ind i projektet og sikrede økonomien bag gennemførelsen. Efter jordfordelinger kunne første spadestik tages 3. september 2005, og i vinteren 2006 blev Munksjørupvej gravet igennem, og søen kunne så småt tage form. Der blev holdt indvielse den 26. august 2006 med mange deltagere og mange prominente gæster, mange balloner og taler, men intet vand så langt øjet rakte. Efter at en kraftig nedbørperiode satte ind i slutningen af oktober, dukkede konturerne af søen dog op, og området besøges allerede nu flittigt af såvel ornitologer som almindelige naturbrugere.

Fuglelivet i 2006

I de første vintermåneder var søen endnu ikke en realitet, men typiske vinterarter som Fjeldvåge, Blå Kærhøg samt 230 Snespurve blev registreret.

Med forårets komme i marts begyndte der også at være vand rundt omkring, hvilket gav anledning til en del Hætte- og Stormmåger samt svømme-

ænder i mindre tal. 26/3 sidder en Amerikansk Krikand på en græsmark og markerer første hit meldt fra Vilsted Sø. Hjejler og Viber ses også i større tal, og både Havørn og Vandrefalk bliver noteret.

I løbet af sommeren indfandt de første lappedykkere sig. De trivedes fint i de mange pytter rundt omkring. Rørdrummen dukkede også op og registreres første gang ved sø-indvielsen den 26/8 ved parkeringspladsen på sydsiden. Snakken gik om hørte Engsnarrer, men de fandt nu aldrig vej til DOFbasen. Hen på sensommeren begyndte returtrækket af vadefugle at vise sig, og de fleste danske vadefugle er nu noteret i mindre antal for søen. Større stæreflokke dukkede også op med 2000 som højeste antal.

I løbet af efteråret blev det til flere svømmeænder i takt med at vandstanden steg. Blandt de største antal nævnes Krikand 1500, Pibeand 350 samt Blis-høne 1200. En enkelt Odder lod sig også se. I slutningen af november dukker Sangsvaner, Grågæs og Canadagæs op, mens op til 2200 Hjejler tælles.

Fremtiden

Her i skrivende stund i slutningen af februar 2007 venter vi stadig på, at fugletårnet bliver rejst på sydsiden af søen. Det skal efter sigende ske i løbet af det tidlige forår. Det vil give et stort løft til fugleoptællingerne, da det indtil videre har været meget besværligt at skabe sig et overblik over, hvor mange fugle der i grunden er til stede i området. Det må forventes, at lappedykkerne holder deres indtog i stor stil i det kommende år, og Rørdrummen vil nok også etablere sig yderligere, og så må vi jo se, hvad der ellers viser sig af spændende fugle.

Henrik Møller Thomsen

Rødrygget Tornskade i Nordjylland 2006

De mangelfulde yngletal af Rødrygget Tornskade fra de senere års rapporter fra "Fugle og Dyr i Nordjylland" giver langt fra et fyldestgørende billede af denne smukke fugls øjeblikkelige status i Nordjylland – det må vi gøre noget ved.

Artens status i Danmark

Bestanden af Rødrygget Tornskade (*Larius collurio*) i Danmark vurderes i de 2 atlasundersøgelser i 1971-1974 (Dybbro 1776) og 1993-1996 (Grell 1998) at være uændret i perioden med en skønnet bestand på 1500-3000 par. Grell anfører, at bestanden synes at være i tilbagegang i de østlige egne inkl. Fyn og i fremgang i de vestlige egne.

Det må formodes at arten er noget overset. Mange af de biotoper, som den foretrækker, tiltrækker ikke mange feltornitologer, og yderligere bliver arten ofte overset på DOF ynglefugletællinger, idet den yngler for sent til at blive registreret på mange af disse.

Arten foretrækker varme, insektrige biotoper med spredte buske og krat. De store klithede-områder langs den jyske vestkyst er nok artens primære biotop, men den kan også findes ved moser, overdrev, heder, lysninger i skove og diverse andre insektrige smålokaliteter.

Artens status i Nordeuropa

Rødrygget Tornskade er i tilbagegang i mange af vore nabolande. Dog rummer Sverige og Finland stadig store bestande, men her har bestanden været udsat for en betydelig reduktion i årene 1978-1987 (Koskimies 1993). Fra Belgien, Tyskland, Frankrig meldes også om tilbagegang i bestandene, og i Storbritannien er arten nu helt forsvundet. I Holland er situationen også bekymrende, idet den er forsvundet fra ellers egnede klithedebiotoper langs Nordsøkysten – biotoper der ligner vore hjemlige meget. En bestand på ca. 150 indlandspar holder dog stadig stand i det nederlandske. Tilbagegangen menes at være en kombination af tilgroning, overgødskning og mangel på større insekter. Eneeste lyspunkt synes at skulle findes i Norge, hvor bestanden er forøget betydeligt siden 1950'erne – sandsynligvis på grund af en ændring i hugstformen fra plukhugst til fladehugst (Solheim/Norsk fugleatlas).

Hulsig-undersøgelsen

Hollandske Marten Geertsma har siden 2002 sammen med andre hollandske forskere arbejdet på Hulsig Hede og studeret artens ynglebiologi. Målet var at finde ud af hemmeligheden bag, hvorfor arten tilsyneladende trives med en stor stabil bestand ved Hulsig – og ikke i lignende biotoper i Holland? De grundige studier af artens ynglebiolo-

gi har været udført af Bargerveen Foundation, Department of Environmental Studies, Radboud Universiteit Nijmegen, og deres forskning viser bl.a., at bestanden i området synes stabil omkring de 50 par årligt – afhængigt af de enkelte års ynglesucces samt udvandring fra området. De næringsfattige og usprøjtede klithedeområder ved Hulsig står således i stærk kontrast til de langt mere miljøbelastede områder langs den hollandske vestkyst – heldigvis! Artens hovedfødeemner i området er bl.a. forskellige arter af Humlebi (*Bombus*), natsommerfuglen Egespinder (*Lasiocampa quercus*) samt Klitoldenborre (*Anomala dubia*). Især tilstedeværelsen af Klitoldenborre synes at være en af de væsentligste årsager bag Hulsig Hedes store bestand, hvorimod græshopper, bl.a. Vortebider, måske er vigtig for tornskaderne i Skallerup Indlandsklitter? Mus, firben, edderkopper, mindre slanger mv. står også på menukortet.

Bestanden i Hulsig Hede området har i perioden 2002-2006 været følgende (Geertsma mfl.):

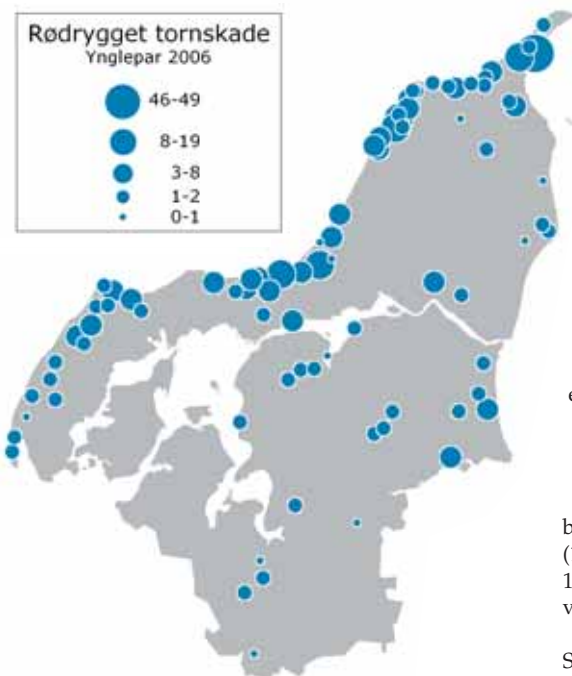
2002: 18 par i den vestlige del vest for landevejen.
2003: 21 par i den vestlige del vest for landevejen.
2004: 54 par i hele området – 33 vestlige del og 21 par østlige del
2005: 47 par i hele området.
2006: 47 par i hele området.

Optælling i Nordjylland 2006

Via Bjarke Huus Jensen fra Nordjyllands Amt fik jeg kontakt til Marten Geertsma. Da ynglesæsonen netop stod for døren, besluttede vi os for, at forsøge at stable en eftersøgning af arten på benene på artens kernelokaliteter uden for Hulsig området, hovedsageligt i Nordjyllands Amt. Via utallige mails, DOF Nordjyllands hjemmeside, DOFbasen mv. lykkedes det at få flere fuglekiggere med på ideen – og snart var eftersøgningen i gang. Næsten 50 har deltaget med optællinger, tilbagemeldinger, informationer og anden hjælp og hermed stærkt bidraget til det flotte resultat vi har nået, hvilket er godt gået.

Der er kommet oplysninger om arten fra 82 lokaliteter fra Nordjyllands amt samt fra 21 lokaliteter fra Viborg Amt – i alt altså 103 lokaliteter. Det er selvsagt ikke lykkedes at få afdækket hele Nordjylland systematisk, så der er uden tvivl flere tornskader derude – så husk at indtaste observationer af Rødrygget Tornskade i DOFbasen.

Resultatet af alle anstrengelserne (hedebløge, myggestik, skovflåter, vabler etc.) blev imponerende 267-309 par i Nordjylland. For mig et overraskende stort tal, som vidner om, at arten stadig er godt repræsenteret i den nordjyske natur. 2006 har været en god ynglesæson for arten, idet langt de fleste

Kort: Timme Nyegaard/DOFbasegruppen.

par har fået unger på vingerne. Den lange varme sommer har uden tvivl gjort godt, og så sent som primo august havde 2-3 par stadig unger i reden på Hulsig Hede.

Det er selvfølgelig forsøgt at undgå dobbeltregistreringer (via GPS waypoints, kort, mails mv.) så godt som muligt, men det kan selvfølgelig nok ikke undgås, at bestanden enkelte steder er vurderet for højt/for lavt. Yngleparrene er registreret ud fra de vanlige kriterier som tiggende unger hørt, adulte fugle med føde i næb, ungevarslen hanner, adulte fugle fodrende unger/juvenile etc.

Som kortet på næste side viser, er der fundet par langs næsten hele vestkysten fra Skagen til Agger Tange. Hullet ved Hjarde mål/Lild strand området indikerer ikke, at arten ikke er til stede i dette område, men snarere manglende ornitologisk aktivitet. Strækningen mellem Grønhøj og Løkken er ej heller gennemgået – dog er hovedparten af dette område ikke optimalt tornskadeteræn. Det er ikke lykkedes at få information fra Læsø, hvor arten må formodes at have en stabil bestand, samt fra flere store skovområder i Himmerland, bl.a. Rold skov området, samt fra det nordøstlige/østlige Vendsyssel. Bortset fra Hanstholm området (JJA/MG) er der kun indkommet informationer af sporadisk karakter fra Viborg Amt. Desuden er der samlet set selvfølgelig mange flere egnede smålokaliteter rundt omkring, som må formodes at kunne indeholde tornskader.

Kerneområder som f.eks. Grønnestrand og Slettestrand (IZN), Lille Vildmose (HAC), Overklitten Sø (GRA/IZN), Skallerup klit mv. (GRA), Skallerup Indlandsklitter/Klit-huse (GRA), Tornby Klit mv. (GRA/MG/KUP), heder og skov ved Nors Sø/Vandet Sø området (JJA) og selvfølgelig Råbjerg Mile og Hulsig Hede (MG) har alle været besøgt flere gange i løbet af yngletiden og synes at være godt afdækket for ynglepar.

Et andet kerneområde for arten er Rubjerg Knude området. Vi nåede ikke at komme igen – hele området – men fandt dog flere par i egnede områder lige øst for selve Rubjerg Knude området. Oplysninger fra Anders Østerby, Hjørring indikerer, at arten her er gået en del tilbage. Sammen med Henrik Skov gennemgik de området i perioden 1977-1981 og fandt da ca. dobbelt så mange par i området i forhold til i dag – (1977 23 par, 1978 25 par, 1979 12 par, 1980 ? og 1981 20+ par). Området synes umiddelbart at have været nogenlunde uændret i perioden.

Selv om arten er let at registrere i felten, kan det volde problemer at fastslå, om observationer af arten fra ultimo juli til medio august er lokale ynglefugle. Når de juvenile er store, flytter tornskadefamilierne nemlig en del rundt i landskabet og forlader ofte deres ynglebiotop. Derfor kan observationer af tornskadefamilier i dette tidsrum være svære at fastslå med sikkerhed, som værende hjemmehørende på den pågældende biotop. Ligeledes indledes trækket af skandinaviske fugle også ultimo juli/primo august og blander sig med vore lokale fugle. Men medio/ultimo september er de fleste tornskader forsvundet fra Danmark og på vej mod deres vinterophold i Afrika – forhåbentlig vender rigtig mange tilbage igen i 2007 til en rigtig god ynglesæson.

Hvad med 2007?

Det er mit håb, at vi kan gentage succesen i 2007, og heldigvis har rigtig mange yttret villighed til at deltage igen næste år. I samarbejde med DOF Nordjylland har vi forskellige tiltag i støbeskeen, således at vi i 2007 forhåbentligt får endnu flere med på ideen og finder endnu flere ynglepar af denne smukke fugl. Forhåbentlig er vi ikke i Danmark på vej mod hollandske tilstande – men risikoen er der, hvis vi ikke sikrer artens levevilkår.

På www.dofnord.dk kan du læse yderligere om eftersøgningen og bl.a. se en detaljeret gennemgang af de registrerede par på de forskellige lokaliteter. Der er stadig masser af egnede lokaliteter i Nordjylland som ikke er eftersøgt, fx Læsø, som det ville være dejligt at få eftersøgt i 2007. Er det noget for dig, hører jeg gerne fra dig.

Gert Rasmussen (shrike@ofir.dk)

Rødrygget Tornskade, Bulbjerg, 12. juni 2006. (Foto: Gerner Majlandt).

120.000 fugle i hånden

William Carøe Aarestrup

op, det er da fordi han har set en fugl". Sådan fortæller skorstensfejeren fra Pandrup - William Carøe Aarestrup.

William fortæller, at hans naturinteresse er medfødt. Han stilede efter blomster som barn, inden han kunne snakke, og i skoletiden inden morgenmaden hørte han Gråspurvne i tagrenden, og lige siden har interessen for natur, blomster og fugle hængt ved.

I 1959 startede han med at hjælpe Willy Christensen i Hune med at ringmærke fugle og fik smag for det. Han besøgte Peter Skovgaard i Viborg, som var leder af ringmærkningen under Dansk Ornitologisk Central. Så blev han bidt af det og har været det lige siden. William fortæller, at hans første vinterfangst var under et sold, hvor han fangede Viber når han var på arbejde. Senere har han også besøgt Orla Dantoft i Skagen og så første gang spejlnet. Ved fyrtårnet i Hirtshals havde fyrmesteren sat sammenklappelige ruser op, hvor han fangede Bjergirisk med lokkefugle, og fyrmesteren fortalte, at de dumme tornskader gik i, og dem aflivede han og fik skolerne til at udstoppe dem. Nede i Voersaa besøgte William Sofus, som fangede fugle på limpind (det har William ikke gjort - red.). William fik nys om en Anders nede i Hobro, der havde nogle klapfælder, det måtte han også ned og se. Williams fætter Kurt Klarborg assisterer ved sværere opgaver og har hjulpet med at lave forskellige fælder/ruser. Af elever har William haft Ejnar Flensted, Anders Pape Møller og Thorkild Duch.

William har ringmærket om foråret i Skagen og på Læsø. På Læsø har han været på alle de holme, der overhovedet var. I Limfjorden på Fruens Holm har han ringmærket måger, terner og vadefugle, på Troldholmene terner. På stranden ved Rødhus/Blokhus har han fanget ryler om natten, det var nemt at genne dem ind i nettet i lyset fra bilen.

I de 35 år, da han var ansat i Falck, havde han der igennem kunnet leje sommerhuse i hele landet,

hvor han også har ringmærket. Desuden har han sammen med Jesper Terkelsen været på Grønland og fanget Snespurve og Laplandsværflinger, på Færøerne har han med Jens Keldsen fanget Stormsvaler på Nólsoy.

Det er dog mest lokalt i og ved Pandrup, at ringmærkningen foregår. I udkanten af Pandrup fanger han sammen med fættener Kurt Klarborg svaler, og her fanger han også Dobbeltbekkasiner og Vandrikser, og ved et industri-område i det sydøstlige Pandrup fanger han hele året rundt. På en brakmark i nærheden fanger han i fælde, og her fangede han 1400 Bjergirisk på én vinter, hvor der var 40 på én gang i fælden. Samme sted fangede han 900 Gråsiskener på én sæson. En sommer fangede han på brakmarken i ruser med vand i - fugle bliver også tørstige - 900 unger af Grønirisk og 700 Tornirisk. I haven derhjemme kan han fange mange fugle, på gode dage 50-80 fugle af 7-9 arter, når det er helt ekstremt kan der på én dag være 810 Stære! - og han ønsker ikke flere af sådan nogle dage, det er rigeligt. Nogle dage er der ingen fugle at fange.

120.000 fugle af mindst 63 arter har William ringmærket i gennem årene, og han har fået anmeldelser fra hele Europa! William fortæller: "Min første genmelding, der sagde mig noget, det var to måneder og tre dage efter jeg havde ringmærket en Gulbug, som blev dræbt dernede i Italien. Det gav mig ligesom blod på tanden, at det egentlig havde et formål at sætte ring på dem, og det gav gnisten, at man får sådan en melding. Men man skal mærke mange for at få en genmelding, især når de bliver ædt dernede". Et år hvor han ringmærkede 3200 Landsvaler på én sommer blev 14 genmeldt fra Alperne, hvor et pludseligt omslag i vejret slog mange tusinde svaler ned. De raslede ned af tagene, 200.000 blev samlet op og puttet i kasser, og en del blev fløjet over Alperne og lukket ud bl.a. i Rom.

Andre gode genmeldinger er en Tyrkerdue mærket i Pandrup og meldt fra Ukraine, en Solsort kom til Island - det er jo en af de gode, en Stor-spøve, der havde været i pleje, blev skudt i Frankrig, flere terner fra Vest- og Sydafrika, en Hættemåge nord for Ural, en Turteldue i Østtyskland og over 200 genmeldte Stære bl.a. fra Rusland og andre østlande.

"Det der med Fuglekonger - for to til tre år siden, der sad jeg inde ved køkkenbordet og kunne kigge ud og se nettet, så sad der en Fuglekonge i nettet," fortæller William "- Så fløj den tilbage og hang kun ved nettet med et ben, og så tænkte jeg, at så er den ringmærket, ellers vil den ikke gøre det der. Så

havde den en russisk ring, det var godt jeg fik fat i den. Og for år tilbage sagde jeg, at jeg i hvert fald blev ved med at ringmærke, indtil at jeg havde fanget en russisk fugl. Nu har jeg fanget den”.

Helt aktuelt har William i 2007 indtil den 22.marts ringmærket 3000 fugle og heraf over 2600 Grønsiskener, som også er Williams yndlingsfugl sammen med Bjergirisk. I perioden 4/3 til 22/3 har han ringmærket 1682 Grønsiskener - heraf over 1000 i dagene 6/3 - 9/3, og det er noget af det mest fantastiske William har oplevet overhovedet i alle årene. Når man så ser i Dansk Trækfugleatlas (Bønløkke m.fl. 2006), at der totalt i Danmark er ringmærket 21.563 Grønsiskener gennem tiderne, forstår man det!

Med mellemrum er der folk, som ringer om fugle, de har set, eller som er kommet til skade, og William har haft mange forskellige fuglearter i pleje. De er siden blevet sat ud i naturen igen, f.eks. en Fiskehejre, der boede på loftet og blev fodret med fisk; den blev senere genmeldt fra Sverige! Der var engang en Sneugle på et tag ude i Kaas, som han måske kunne have fanget, hvis han havde tiden, men han var på vej til et vigtigt møde. Nede i Hune var der en der ringede og fortalte, at der sad en Hvidhalset Fluesnapper i haven. Oppe fra Ryåen var der en mand, der ringede klokken halv

elleve om aftenen. ”Åh det var godt du ikke var gået i seng, der er kommet en mærkelig fugl ind af vinduet, den sidder på en af lænestolene, og den ligner en due i hovedet”, og William siger : ”Jeg er der i løbet af ti minutter” - og så sad der en Grønbent Rørhøne på ryglænet af en lænestol inde i stuen!

Foruden ringmærkning har fuglestemmer også stor betydning for William, og han kan efterligne mange af dem. Sten og blomster betyder også meget. Han har guidet og fortalt, først og fremmest på ture og møder for Dansk Ornitologisk Forening, men også på mange skoler, ungdomsskoler, i pensionistforeninger samt for turistforeningen.

I dag er William 74 år og ringmærker stadig lige entusiastisk og brænder stadig lige meget for fugle og natur. William tager bogen Dansk Trækfugleatlas frem og siger, at han er stolt af at være nævnt på side 17 som nummer tre imellem nogle af de store, for hvem det næsten har været en livsstil at ringmærke, og som har ringmærket mange tusinde fugle gennem mange år. I den samme bog kan man ved flere arter se kraftige pletter på Danmarkskortet i Vendsyssel. Det er Pandrup, hvor William ringmærker sine fugle!

Tekst og foto Henrik Holm Brask

William undersøger en af ruserne.

Engsnarre – set i lokalt, nationalt og internationalt perspektiv

Historie

Engsnarrens udbredelsesområde strækker sig over det nordlige og centrale Europa samt dele af Asien, og den har førhen været en almindelig ynglefugl i det meste af Europa. Engsnarren er på IUCN's (The World Conservation Union) røde liste over globalt truede arter. Arten er ikke på nogen måder truet, man regner med en vurderet bestand på mellem 1,7 og 3 millioner crexende hanner på verdensplan, hvoraf Rusland alene vurderes at have en bestand på 1 til 1,5 millioner kaldende hanner (Mogensen 2006). Grunden til at Engsnarren er havnet på den røde liste er den, at bestanden i Vesteuropa fra ca. 1900 til 1990 næsten helt var forsvundet, uden nogen egentlig har taget notits af det, og man blev ængstelige for, at det samme kunne gentage sig i de tidligere østbloklande når og hvis de indførte den vestlige landbrugspolitik.

Årsagerne til den store tilbagegang i Vesteuropa var især indførelsen af slåmaskiner samt omlægning og effektiviseringer af landbrugsdriften. Engsnarrens fortrukne ynglelokalitet er græsland, der høstes for hø og ensilage. Dette blev mange steder langt ind i 1930'erne foretaget med le. Alleerede i 1890 var Engsnarren stærkt på retur i Sydøstengland, hvor over 60% af høet blev slået med maskine, i det øvrige England blev kun 25% af høet slået med maskine, og her var tilbagegangen knap nok startet (Norris 1947, Thorup 1999). I slutningen af 1930'erne blev store dele af høet stadig slået med le i Skotland og Irland, og engene blev ikke gødskede, her var bestandene endnu intakte (Thorup 1999). Med introduktionen af høstmaskiner øgedes høsthastigheden, og det blev praksis at høste græsarealerne 2 – 3 uger før græsset blev modent for at opnå et højere udbytte. Ligeledes begyndte man at køre i en indadgående spiral i stedet for at høste fra den ene side til den anden. Dette havde til følge at mange reder med æg og unger ødelagdes.

Yngleadfærd

Engsnarren ankommer fra overvintringsområderne i Sydøstafrika til ynglepladserne i Nordeuropa i perioden 30. april til 15. juni. Hannerne er til stede i yngleområdet 2 – 3 dage før hunnerne, i denne periode crexer hannerne ikke. Det er meget svært at kønsbestemme Engsnarren, idet deres fjerdragt er meget ens i de forskellige dragter sommer/vinter (Cramp og Simmons 1980). Det er kun hanner, der synger, og kun hunner der ruger og drager omsorg for ungerne. Hannen begynder at crexe 35 – 55 kald pr. minut (Peake et al. 1998) få dage efter sin ankomst og prøver dermed at tiltrække en hun. Vedvarende kalder hannen fra kl. ca. 23 – til ca. 04, indtil en partner er fundet, og hunnen er begyndt at ruge. Derefter stopper han-

nen ofte sin vedvarende kalden, nogle gange op til flere timer (Fangrath og Schäffer 1994). Hannen begynder herefter kurtisering af en ny hun. Reden er lavet af visne stængler og lægges indenfor en afstand af gennemsnitlig 101 meter fra hannens kaldested (Tyler og Green 1996). Hunnen begynder første kuld ultimo maj til medio juni og lægger 6 – 12 æg som udruges i løbet af 16 – 19 dage (Thorup 1999). Efter klækningen bliver hunnen hos ungerne i 10 – 15 dage, hvorefter hun forlader dem og kullet spredes (Tyler og Green 1996). Andet kuld lægges i første halvdel af juli, ca. 12 dage efter hunnen forlader første kuld og klækkes ultimo juli – primo august. Hunnen bliver ved 2. kuld lidt længere (15 – 20 dage), hvilket menes at medvirke til at andet kuld har en større overlevelses grad end 1. kuld (Crockford et al. 1997, Mogensen 2006). Fra slutningen af juli til medio september fælder begge køn og er i denne periode ude af stand til at flyve (Green et al. 1997).

Levesteds- og fødeforhold

Engsnarrens levested er de tørreste steder af større kærmoser, græsrige tørvemoser og andre sumpede åbne lavlandsområder (Tomialojc 1994, Thorup 1999). Her i landet registreres Engsnarren først og fremmest i og omkring høenge, brakjords områder og i kornmarker (egne iagttagelser i Ryå enge området). Den trives godt i områder med stor jordfugtighed, hvilket gør at vegetationen oftest står kraftigere. Vegetationsstrukturen må ikke være for kompakt/tæt, da Engsnarren derfor ikke kan komme rundt. Når arten ankommer til Danmark primo - medio maj, skal græsset have en højde, der gør, at Engsnarren kan skjule sig i det. Engsnarren opholder sig i det tætte græs, hvorfra den også finder sin føde som både er af animalsk og vegetabilsk herkomst. Arten er altædende, den spiser et rigt udvalg af insekter, små bløddyr, regnorme, små frøer, snegle m.v. Forsøg i voliere har vist, at fugle-

ne forandrer kostvaner gennem efteråret og vinteren, hvor de hovedsagelig spiser frø og korn (Schäffer og Green 1994).

Engsnarrens udbredelse i Danmark

Engsnarren nævnes som almindelig eller hyppig ynglefugl overalt i Danmark i perioden 1800-1900 (Palm 1988a, 1988b, 1988c). Palm nævner en række lokaliteter og landsdele, hvor ovennævnte skulle være tilfældet bl.a. Thy, Mors og Vendsyssel. (Thorup 1999) vurderer bestanden til at være 10-20.000 par i perioden anden halvdel af 1800 tallet og de første årtier af 1900 tallet. (Heilmann & Maniche 1939) beskriver arten som en ikke talrig ynglefugl i Danmark i 1920'erne, men at den træffes så godt som overalt i landet, hvor der findes passende opholds- og ynglelokaliteter (Thorup 1999). I Atlas undersøgelsen 1971-1974 (Dybbro 1976) blev der registreret 77 territoriehævdende hanner og 9 sikkert ynglende par (Thorup 1999).

I tidsrummet 1977-1997 vurderes det årlige gennemsnit af crexende hanner til 10-30, enkelte år blev der ikke hørt fugle (Fredsøe 2004). I perioden 1998-2003 blev der registreret mellem 100-450 forskellige kaldende Engsnarrere, de fleste indtastet i DOF-basen (Fredsøe 2004). De sidste år har antallet af forskellige kaldende hanner ligget mellem 100-130. Engsnarren har de sidste år vist meget vigende tendens specielt i Sønderjylland. I 2002 blev der registreret 130-144 kaldende hanner i landsdelen, i 2003 215, 2004 25-35, 2005 under 20 og i 2006 6 forskellige crexende fugle. Aktivitetsniveauet i et område betyder meget for registrering af arten. Netop i det sønderjyske er registreringsaktiviteten faldende, men der er dog tale om en reel nedgang i antallet af Engsnarrere.

I Nordjylland har området omkring Ryå Enge altid været en af Engsnarrens kernelokaliteter, af andre gamle kendte lokaliteter kan nævnes områderne ved Gårdbogård, Råbjerg Mose og Bindslev. Sidst i 1990'erne er der kommet nye lokaliteter til. Disse har nogle år huset mange Engsnarrere bl.a. Bolle Enge, områderne ved Liver Å samt omkring Ste-num og Vrå.

Der findes ikke nogen specifikke tal for, hvor mange Engsnarrere der er registreret i Nordjyllands og Viborg amter, før Nordjysk Ornitologisk Kartotek startede i begyndelsen af 1960'erne. (Nyrup 1994) giver et indblik i, hvor dårligt det står til med arten fra 1964 til og med 1990. De dystre tider til trods observeres der dog både en fundet rede i 1964 i Nørre Saltum, unger i Jerslev i 1966, 7-8 kyllinger ved Råbjerg Mose i 1969, 1 med unger i 1975 på Stavad Enge og 1 hun med unger ved Hunnerup i 1976. Nyrup laver den antagelse, at hvis synkende fugle er et udtryk for artens udbredelse, fremkommer der et tydeligt billede af Engsnarrens

formodede ynglestatus i det nordlige Jylland. Han nævner 55 formodede ynglefund i perioden fra 1960 til 1983, hvoraf de fleste henfører fra områderne omkring Ryå Enge/Stavad Enge. I perioden 1984 til 1998 høres meget få fugle, nogle år registreres der slet ingen. I 1999 og tiden derefter tager det rigtigt til med mange observerede Engsnarrere især i 2003, hvor der registreres 123 forskellige crexende hanner (Fredsøe 2003).

Lidt fakta om Engsnarre

Engsnarren høres bedst i stille aftener/nætter. Det bedste tidspunkt at høre den er efter kl. 24, hvor den er mest aktiv. Den registreres i hele Nordjylland, hvor der er vedvarende græsområder/høslet, ved moser, ådale og i kornmarker. De bedste steder at høre arten er nævnt i afsnittet (Engsnarrens udbredelse i Danmark).

Engsnarren er på mange måder en gådefuld fugl. Man ser den sjældent, man hører kun dens evige crexen. Hannerne fordeler sig ikke jævnt indenfor et egnet område, ofte samler de sig i grupper indenfor et område. Forskere mener, at denne sociale tendens øger hannernes evne til at tiltrække hunnernes opmærksomhed (Schäffer 1994). Jeg har selv lavet mange notater om placeringen af kaldende hanner i Store Vildmose området, for at se om de placerer sig de samme steder året efter, det er mange gange ikke tilfældet.

Det er meget svært at identificere, om Engsnarren yngler i et område. Der er dog nogle få retningslinjer, som kan bruges. Efter pardannelsen ophører den med at kalde en kort overgang, indtil hunnen begynder at ruge – ca. 7-10 dage – herefter forlades hunnen, og hannen begynder kurtiseringen af andre hunner (Tyler og Green 1996). Det vil sige, at man godt kan komme til et område og høre en crexe han. Kommer man tilbage til samme område måske dage efter, er der ingen crexende han. De fleste v resonere, at fuglen er truet andet sted hen, hvilket ikke altid er tilfældet, den har måske fundet en mage og derfor crexer den meget lidt. Radiosporing har vist, at hannen bliver indenfor sit område mellem første og andet yngleforsøg og at afstanden fra 1. yngleforsøg sjældent overstiger 250 meter (Peake og McGregor 2001). Der er dog individer, som foretager længere rejser.

Indhold

ALKEFUGLE	80	D Damklire	67	Hvepsevåge	39
ANDEFUGLE	22	Digesvale	93	Hvid Stork	22
DAGSOMMERFUGLE	136	Dobbeltbekkasin	63	Hvid Vipstjert	98
DUER	83	Dompap	128	Hvidbrynet Løvsanger	110
GØGE	85	Drosselrørsanger	108	Hvidklire	67
HØNSEFUGLE	51	Duehøg	44	Hvidnæbbet Lom	15
KJOVER	70	Dværgfalk	49	Hvidnæbbet Lom/Isлом	16
LAPPEDYKKERE	16	Dværgmåge	72	Hvidsirken	127
LOMMER	14	Dværggryle	59	Hvidskægget Sanger	108
MÅGER	71	Dværgterne	79	Hvidvinget Korsnæb	127
NATRAVNE	88	Dværgværling	132	Hvidvinget Måge	75
PADDER	136			Hvidvinget Terne	80
ROVFUGLE	39	E Ederfugl	35	Hvinand	37
SEJLERE	89	Engpiber	95	Hvinand x Lille Skallesluger	38
SKRIGEFUGLE	90	Engsnarre	52	Hærfugl	90
SPURVEFUGLE	92	Enkeltbekkasin	62	Hættemåge	73
SPÆTTER	90			Høgesanger	109
STORKEFUGLE	20	F Fiskehejre	21	Høgeugle	86
STORMFUGLE	17	Fiskeørn	47		
TERNER	77	Fjeldvåge	45	I Indisk Gås	27
TRANEFUGLE	51	Fjord-/Havterne	78	Isfugl	90
UGLER	85	Fjordterne	78	Islandsk Ryle	59
VADEFUGLE	55	Flodsanger	107	Islandsk Stor Kobbersneppe	64
ÅREFODEDE	19	Fløjlsan	37	Isлом	15
		Fuglekonge	111		
A Aftenfalk	48	Fuglekongesanger	110	J Jernspurv	100
Agerhøne	51				
Alk	81	G Gransanger	111	K Karmindompap	128
Allike	119	Gravand	30	Kaspisk Måge	75
Allike/Råge/Krage	122	Græshoppesanger	106	Kejserørn	46
Almindelig Gul Vipstjert	96	Grønbenet Rørhøne	53	Kernebider	129
Almindelig Kjove	70	Grønirisk	124	Kirkeugle	86
Almindelig Ryle	61	Grønsirken	125	Kjove sp.	71
Almindelig Skræpe	18	Grønspætte	91	Klyde	56
Amerikansk Hjejle	57	Grå Fluesnapper	112	Knarand	31
Amerikansk Krikand	32	Gråand	32	Knopsvane	22
Amerikansk Rørdrum	20	Grågås	26	Kongedeerfugl	36
Atlingand	33	Gråkrage	121	Kongeorrn	46
		Gråmåge	75	Kortnæbbet Gås	25
B Biæder	90	Gråsejler	89	Korttæt Træløber	116
Bjergand	34	Gråsirken	126	Krikand	31
Bjergirisk	126	Gråspurv	122	Krognæb	128
Bjerglærke	92	Gråstrubet Lappedykker	16	Krumnæbbet Ryle	60
Bjergpiber	95	Gul Vipstjert	96	Kværkerfinke	123
Bjergvipstjert	97	Gulbug	108	Kærløber	61
Blisgås	26	Gulgrå Værling	131	Kærsanger	107
Blishøne	53	Gulirisk	124		
Blå Glente	39	Gulspurv	130	L Landsvale	93
Blå Kærhøg	42	Gærdesanger	109	Laplandsværling	130
Blåhals	100	Gærdesmutte	99	Lille Fluesnapper	112
Blåmejse	114	Gøg	85	Lille Kjove	71
Bog-/Kværkerfinke	124			Lille Kobbersneppe	65
Bogfinke	123	H Halemejse	113	Lille Korsnæb	127
Bomlærke	133	Havesanger	109	Lille Lappedykker	16
Bramgås	27	Havlit	36	Lille Præstekrave	56
Brilleand	37	Havterne	78	Lille Regnspeve	65
Broget Fluesnapper	112	Havørn	41	Lille Skallesluger	38
Brushane	62	Hedehøg	43	Lille Skrigeørn	46
Bynkefugl	101	Hedelærke	92	Lom sp.	16
Bysvale	94	Hjejle	58	Lomvie	80
		Hortulan	132	Lomvie/Alk	81
C Canadagås	27	Huldue	83	Lunde	83
Canadagås x Grågås	30	Husrødstjert	101	Lundsanger	110
Citronvipstjert	97	Husskade	118	Lysbuget Knortegås	29

Lærkefalk	49	Sangsvane	24	Storpiber	94
Løvsanger	111	Sardinsk Sanger	108	Strandhjejle	58
M Mallemuk	17	Savisanger	107	Strandskade	55
Markpiber	94	Sibirisk Hjejle	57	Stribet Ryle	60
Mellemkjove	70	Sildemåge	74	Stylteløber	55
Middelhavssølvmåge	75	Silkehal	98	Stær	122
Misteldrossel	105	Silkehejre	20	Sule	19
Mosehornugle	87	Sivsanger	107	Sumpmejse	113
Mudderklire	68	Sjagger	104	Svaleklire	67
Munk	109	Skarv	19	Svartbag	76
Mursejler	89	Skeand	33	Sydlig Nattergal	100
Musvit	115	Skæstork	22	Sædgås	25
Musvåge	44	Skovhornugle	87	Søkonge	83
Mørkbuget Knortegås	28	Skovpiber	94	Sølvhejre	21
Måge sp.	77	Skovsanger	111	Sølvmåge	75
		Skovskade	118	Sølvmåge x Gråmåge	76
		Skovsneppe	63		
N Natravn	88	Skovspurv	123	T Taffeland	34
Nattergal	100	Skægmejse	113	Tejst	82
Natugle	87	Skærpiber	95	Temmincksryle	60
Nilgås	29	Slangeørn	41	Tereklire	68
Nordisk Lappedykker	17	Slørugle	85	Thorshane	70
Nordlig Gul Vipstjert	96	Snegås	27	Tinksmed	68
Nøddekrige	119	Snespurv	130	Toplærke	92
		Sodfarvet Skråpe	18	Topmejse	114
O Odinshane	69	Solsort	103	Toppet Lappedykker	16
		Sort Glente	40	Toppet Skallesluger	38
P Pibeand	31	Sort Stork	22	Tornirisk	125
Pibesvane	23	Sort Svane	25	Tornsanger	109
Pirol	117	Sortand	36	Trane	54
Plettet Rørvagtel	52	Sortbuget Knortegås	29	Tredækker	63
Pomeransfugl	57	Sortgrå Ryle	61	Troldand	34
Prærieløber	62	Sorthalset Lappedykker	17	Troldand x Bjergand	35
Præriemåge	72	Sorthovedet Måge	71	Træløber	116
Pungmejse	116	Sortklire	66	Tundrasædgås	25
		Sortkrage	120	Turteldue	85
R Ravn	121	Sortkrage x Gråkrage	121	Tyrkerdue	84
Ride	76	Sortmejse	114	Tårnfalk	48
Ringdrossel	103	Sortrygget Hvid Vipstjert	98		
Ringdue	84	Sortspætte	91	U Urfugl	51
Rosenbrystet Tornskade	118	Sortstrubet Bynkefugl	102		
Rosenstær	122	Sortstrubet Drossel	104	V Vagtel	51
Rovterne	77	Sortstrubet Lom	14	Vandrefalk	50
Rustand	30	Sortterne	79	Vandrikse	51
Rustand x Gravand	30	Spidsand	32	Vandstær	99
Rød Glente	40	Splitterne	77	Vendehals	90
Rødben	66	Spurvehøg	44	Vestlig Bjergløvsanger	110
Rødhals	100	Spætmejse	115	Vibe	58
Rødhovedet And	33	Stenpikker	103	Vindrossel	105
Rødrygget Tornskade	117	Stenvender	69		
Rødstjert	101	Steppehøg	43	DAGSOMMERFUGLE	136
Rødstrubet Lom	14	Stillits	124	KRYBDYR	135
Rødstrubet Piber	95	Stor Flagspætte	91	PADDER	136
Rødtoppet Fuglekonge	112	Stor Hornugle	86	PATTEDYR	133
Rørdrum	20	Stor Kobbersneppe	64		
Rørhøg	42	Stor Korsnæb	128		
Rørsanger	107	Stor Præstekrave	57		
Rørspurv	132	Stor Regnspove	65		
Råge	120	Stor Skallesluger	38		
		Stor Stormsvale	18		
S Sabinemåge	73	Stor Tornskade	117		
Sandløber	59	Storkjove	71		
Sangdrossel	105	Stormmåge	74		
Sanglærke	92	Stormsvale sp.	18		

Rødstrubet Lom (*Gavia stellata*): 00020

Årssummen er langt over niveauet for de seneste år. Den høje årssum skyldes primært en flot forekomst ved Skagen i foråret samt nogle pæne antal ved vestkysten og Skagen i oktober og december. Forårstrækket ved Skagen omfatter rensat for gengangere 8817 Ø, 579 V og 103 R i perioden 20/3-30/6 (flere indsendere) med de største dage 8/5 1780 Ø + 29 NV (RoC KNP JHC m.fl.), 9/5 1591 Ø + 10 NV (JHC RoC m.fl.) og 10/5 1250 Ø + 4 NV (KNP RoC m.fl.). Efter denne markante kulmination primo maj er forårstrækket stort set overstået ved Skagen. De største forekomster i første halvår uden for Skagen er 11/4 108 NØ Hirtshals (AØ) og 7/5 348 NØ Rubjerg Knude (PR). Desuden kan nævnes 23/6, hvor 29 sydtrækkende ses ved Ørhage (EM).

I efteråret ses første større forekomst 30/9 110 S Ørhage (LAM TEP). Fra oktober kan nævnes 5/10 157 S Ørhage (JOL), 8/10 215 V Roshage (KMO m.fl.) og samme dag 256 V Lild Strand (HHN JFA m.fl.) samt 28/10 186 V Lild Strand (HAC NF JLA). Andet halvårs største forekomster ses i første halvdel af december: 9/12 640 S Ørhage (JBE), 16/12 465 NV Grenen (RoC m.fl.) og 18/12 700 V Roshage (SKr).

I løbet af året er der 5 indlandsobs, alle fra andet halvår: 1/7 1 i sdr. Vullum Sø (JT), 11/10 1 Ovesø (JPK), 19/11 1 Nors Sø (LFD), 8/12 1 Limfjorden ved Bygholm Vejle (HHN) og 24/12 1 Halkær Sø (BLN).

Sum: 19.331. 1. halvår 10.878, 2. halvår 8453. Observationer 678. Indsendere 93. Lokaliteter 51.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
33	60	148	1320	8959	358	179	114	562	2765	959	3874

Sortstrubet Lom (*Gavia arctica*): 00030

En høj årssum, som er betydeligt over niveauet for de seneste år. Der er imidlertid mange gengangere i materialet. Reelt drejer årets forekomst sig kun om ca. 200 ex., hvoraf over halvdelen ses ved Skagen i foråret. Desuden ses i løbet af året ca. 60 ex. ved Læsø, primært april-juni. De resterende ca. 30 ex. ses fortrinsvis ved vestkysten, og oftest ses her kun 1-2 ex. på de enkelte dage både forår og efterår.

Fra årets første tre måneder er der kun én obs: 5/2 1 R Grenen (JoK). Forårstrækket ved Skagen ses i perioden 2/4-26/6 og omfatter 61 Ø, 51 NV og 7 R (flere indsendere). De største dage er 29/4 2 Ø + 9 NV (RoC RT m.fl.) og 9/5 12 Ø (JHC RoC m.fl.). Fra Læsø kan nævnes 30/4 4 ad. i sdr. T + 4 ad. i sdr. R Syrodde, 29/5 1 ad. i sdr. + 6 2K R Syrodde og 13/6 11 ad. i sdr. + 13 2K R Havrevlen-Horneks Odde (alle PR).

Fra efteråret skal kun nævnes 9/8 4 ad. i sdr. Tranestederne, set fra fly (via RoC), 21/8 2 ad. i sdr. + 4 2K R Stokken, Læsø (PR), 24/8 3 2K R Grenen (RoC), 26/9 5 ad. i fuld sdr. Horneks Odde (PR) og 8/10 4 V Lild Strand (HHN JFA m.fl.).

Sum: 462. 1. halvår 302, 2. halvår 160. Observationer 178. Indsendere 61. Lokaliteter 37.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	1	-	74	184	43	31	40	40	30	14	5

Rød-/Sortstrubet Lom (*Gavia stellata/arctica*): 00025

Størstedelen af de ubestemte smålommer er fra forårstrækket ved Skagen, og de fleste er formentlig også indtastet af andre observatører i DOF-basen som Rødstrubet Lom. Fra sidste halvdel af maj er der dog følgende dage, hvor der er overvægt af ubestemte: 19/5 329 Ø + 15 NV (JAE), 21/5 31 Ø + 41 NV (RT JAE), 23/5 61 Ø + 41 NV (JAE) og 26/5 15 Ø + 115 NV (JAE m.fl.). Desuden kan uden for Skagen nævnes 14/5 190 N Stenbjerg (JDU). Derudover er der indrapporteret nogle få obs af lom sp. (*Gavia* sp.), alle fra Skagen i april-maj, hvor følgende nævnes som Islom/Sortstrubet Lom: 13/5 1 ad. i sdr. NV (RoC m.fl.) og 20/5 1 usp. NV (RoC m.fl.).

Og i øvrigt bemærkes de påfaldende få ubestemte smålommer fra efterårs- og vintermånederne, hvor bestemmelsesproblemerne formentlig er størst!

Sum: 1421. 1. halvår 1399, 2. halvår 22. Observationer 36. Indsendere 17. Lokaliteter 12.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	-	-	19	1374	2	-	2	2	15	1	2

Rødstrubet Lom, Aså havn, 1. oktober 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Hvidnæbbet Lom (*Gavia adamsii*): 00040

Årets forekomst er helt uden sidestykke med rekord for både forår og efterår. Ved Skagen ses i foråret hele 18 adulte i sdr. + 1 2K fordelt på 14 dage i perioden 16/4-6/6. Alle nævnes: 16/4 1 Ø (RoC m.fl.), 24/4 2 Ø (RoC ASF m.fl.), 25/4 1 Ø (PR RoC m.fl.), 26/4 1 Ø (RoC JHC m.fl.), 29/4 2 Ø (RoC JHC m.fl.), 30/4 1 Ø (RoC JHC m.fl.), 1/5 2 Ø (RoC JHC m.fl.), 3/5 1 Ø (RoC m.fl.), 4/5 2 Ø (RoC JHC m.fl.), 5/5 2 Ø (RoC JHC m.fl.), 6/5 1 Ø (RoC m.fl.), 8/5 1 Ø (JHC m.fl.), 23/5 1 2K Ø (JAE BKR m.fl.) samt 6/6 1 ad. i sdr. SØ Råbjerg Mile (PR). I foråret ses desuden 1 2K rastende ved Bulbjerg 29/4 (HRC) samt hele tre fugle ved Hirtshals fordelt med 14/4 1 ad. i sdr. Ø (KUP), 27/4 1 ad. i sdr. Ø (AØ) og 29/4 1 ad. i sdr. Ø (via DOFcall). Sidstnævnte ses senere samme dag ved Skagen, og formentlig har de to øvrige fra Hirtshals også passeret Skagen i de efterfølgende dage.

I efteråret trækker der på kun tre dage hele 10 fugle forbi Grenen ved Skagen: 20/10 5 ad. i sdr. + 1 2K Ø (KNP RoC ASF m.fl.), 21/10 2 ad. i sdr. Ø (KNP RoC ASF m.fl.) og 22/10 2 ad. i sdr. Ø (RoC KNP m.fl.). Derudover ses ingen i Nordjylland i efteråret.

Islom (*Gavia immer*): 00050

Årets forekomst omfatter 19 forårs- og 5-6 efterårsfugle, mens der ingen observationer er fra vintermånederne. Ved Skagen ses i foråret 17 adulte i sdr. + 1 2K fordelt på 13 dage i perioden 30/4-25/5. Alle nævnes: 30/4 1 NV (RoC JHC m.fl.), 5/5 1 NV (RoC ASF m.fl.), 6/5 1 Ø (JTH m.fl.), 10/5 1 NV (RoC JHC m.fl.), 11/5 1 NV (RoC JHC m.fl.), 12/5 1 NV (RoC JHC m.fl.), 13/5 2 NV (LAM), 16/5 1 NV (RoC JHC m.fl.), 17/5 2 NV - heraf én 2K (RoC RT m.fl.), 19/5 1 NV (GGU), 20/5 1 NV (RoC RT m.fl.), 21/5 1 R (KNP JHC m.fl.), 22/5 1 NV + 1 R - samme rastende som 21/5 (RoC JHC m.fl.), 23/5 2 NV (JAE m.fl.) og 25/5 1 NV (RoC m.fl.). De to forårsobs uden for Skagen er begge fra Syrodde på Læsø, 29/5 1 2K R og 31/5 1 ad. i sdr. NØ (begge PR).

I efteråret ses en tidlig fugl primo september, mens de øvrige alle er fra oktober: 8/9 1 2K V Lild Strand (HHN), 16-17/10 1 ad. i sdr. R Ørhage (HAC AR ATL m.fl.), 17/10 1 ad. i sdr. V Tversted Strand (HET), og senere samme dag ses formentlig den samme fugl rastende ved Kjul Strand (KUP m.fl.), 25/10 1 1K V Lild Strand (HHN HAC m.fl.) og 28/10 1 1K V Lild Strand (HAC NF JLA).

Hvidnæbbet Lom/Islom (Gavia adamsii/immer): 00045

Følgende ubestemte storlommer er indrapporteret fra Skagen: 7/5 1 ad. i sdr. NV (JHC RoC m.fl.), 12/5 2 ad. i sdr. NV (RoC RDN m.fl.) og 16/5 1 ad. i sdr. NV (JHC) samt fra Hirtshals: 20/5 1 ad. i sdr. SV (AØ) og 4/11 1 ad. i odr. NØ (AØ). Trækretningen for fuglene ved Skagen sandsynliggør, at det i alle tilfælde har drejet sig om Islommer. Men desværre er de opdaget for sent eller på for stor afstand til, at de kunne bestemmes med sikkerhed. Det samme gør sig gældende for de to fugle fra Hirtshals.

LAPPEDYKKERE

Lille Lappedykker (Tachybaptus ruficollis): 00070

En pæn stigning i antallet af observationer og lokaliteter. Det er første gang, at antallet af lokaliteter overstiger hundrede. Der er igen i år store vinterforekomster i Mariager Fjord, størst er 12/1 80 Hadsund (TN). Vinterens største forekomst uden for Mariager Fjord er 26/1 13 Hjarbæk Fjord (TBN). Der er meldt om ynglefugle, territoriehævdende fugle eller syngende fugle fra 13 lokaliteter. Største tal er 12/6 4 ynglefugle Halkær Sø (ASH) og 8/8 10 ynglefugle Kielstrup Sø (TN). Det ser ud til, at den Lille Lappedykker har fundet den nyetablerede Halkær Sø. Årets største observation meldes her fra 18/9 100 Halkær Sø (HHB PR). Efteråret byder på andre store observationer 1/9 26 Vejrum (TBR) og 22/11 35 Nørre Uttrup Enge (GRA).

Sum: 2024. 1. halvår 789, 2. halvår 1235. Observationer 444. Indsendere 80. Lokaliteter 117.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	401	122	82	108	51	25	85	321	296	216	104	213

Toppet Lappedykker (Podiceps cristatus): 00090

En pæn stigning i summen, som dog stadig kun er en tredjedel af summen, fra da der blev optalt i Vejlerne. Forårets største observation er 29/3 75 Nors Sø (PHA). Der er indberettet om ynglefugle fra 17 lokaliteter, største indberetninger er 24/4 26 Sønder Sø, Viborg (SA), 27/4 38 Agger Tange (HHN), 31/5 16 Møhlholm Søerne (GRA), 24/6 14 Sjørup Sø (BLN) og 30/6 21 Halkær Sø (GRA). Årets største koncentrationer er som de foregående år fra Ulvedyb-bet 23/7 241 (ATL), 3/8 225 (GRA), 6/8 270 (HAC) og 16/8 210 (ATL). En anden stor observation skal nævnes 16/9 170 Lund Fjord (HHN HRC SUB JFA). Sidst på året gøres de største observationer i Nors Sø 28/11 105 (LN CH), 9/12 100 (CSS) og 21/12 118 (TRK).

Sum: 6607. 1. halvår 1641, 2. halvår 4966. Observationer 507. Indsendere 84. Lokaliteter 132.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	16	14	253	602	361	395	776	1636	794	888	400	472
Ulvedyb-bet - sum	-	-	-	81	39	43	423	705	143	264	33	14
Nors Sø - sum	2	-	95	-	-	-	-	-	188	179	105	218

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps grisegena): 00100

Igen i år en pæn stigning i sum og observationer. I 2005 var summen 843 og observationer 262. Årets første fugle er 24/2 1 Grenen (KEC), 27/2 4 Hou Strand (LYA) og 4/3 1 Læsø Rende (AØ). Der er meldt om territoriehævdende fugle eller ynglefugle fra 12 lokaliteter, størst er 64 ynglepar Bygholm Vejle (HHN) - fra samme lokalitet var tallet i 2005 60 ynglefugle. Desuden 25/6 20 ynglefugle Råbjerg Mile (KNP) og 30/6 16 ynglefugle Halkær Sø (GRA). Af andre store observationer skal nævnes 7/5 28 Halkær Sø (JLA) og 3/7 26 Halkær Sø (ASH). Årets sidste observationer er 17/11 2 Grenen (RoC), 21/11 1 Horneks Odde (PR) og 27/12 1 Nors Sø (TRK).

Sum: 1381. 1. halvår 1034, 2. halvår 349. Observationer 416. Indsendere 75. Lokaliteter 79.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	5	13	437	273	306	141	142	11	46	8	1

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus): 00110

Et meget magert år med kun 7 observationer. De foregående års noget højere tal skyldes blandt andet, at der på nogle lokaliteter har været nogle stationære fugle som er blevet indberettet flere gange. Alle observationer nævnes, hvoraf blot en fugl fra første halvår: 21/4 1 Napstjert (TC), 22/9 1 Ulvedyb (RSN), 8/10 1 Ørhage (MKH KHA IBJ), 22/10 1 Agger Tange, havsiden (GGU), 28/10 2 Lild Strand (HAC JLA NF), 9/12 1 Nors Sø (CSS) og 17/12 1 Hjarbæk Fjord ved Strandet (TRK). Specielt er det usædvanligt med et år uden stationære fugle ved Nors Sø.

Sum: 8. 1. halvår 1, 2. halvår 7. Observationer 7. Indsendere 7. Lokaliteter 7.

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis): 00120

Et år hvor der næsten er sket en fordobling i antallet af observationer i forholdt til 2005, men det har dog kun bevirket en stigning i summen på 14. Vi har et koldt forår og skal hen midt i april, inden de første fugle begynder at dukke op med 11/4 1 Toftesø (GVJ), 15/4 2 Rødding Sø (SA) og 17/4 1 Klejtrup Sø (CSS). Årets største forårsobservation er 10/5 15 Rettrup Kær (DMB). Der er kun meldt om mulige ynglefugle på tre lokaliteter, 31/7 2 Viskum (TRK), 1/8 2 Halkær Sø (ATL) samt 1-2 par Vejlerne (HHN). Eftersommeren og efterårets største observation er 14/8 38 Hjarbæk Fjord ved Strandet (TRK). Årets sidste indberetninger er 10/9 1 Viskum (TBR), 18/9 2 Halkær Sø (HHB PR) og et par efternølere 10/10 2 Klejtrup Sø (TBR).

Sum: 271. 1. halvår 137, 2. halvår 134. Observationer 82. Indsendere 25. Lokaliteter 19.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	53	65	19	28	100	4	2	-	-

STORMFUGLE

Malleduk (Fulmarus glacialis): 00220

Med 12.625 ex. ligger året noget under 10-års gennemsnittet (17.682). En del af forklaringen er, at der ikke foreligger nogle rigtig store dage fra efteråret. På vestkysten er trækket meget fåtalligt, og efterårstotalerne for de enkelte lokaliteter er klart under niveau. Der er meget langt op til rekordåret 1997, hvor 68.134 ex. blev noteret.

Igen i år dominerer Skagen materialet, hvilket skyldes en næsten daglig dækning af Grenen i lange perioder (RoC m.fl.).

Året startede 2/1 7 R Grenen (OBO), 12/3 1 R Skagen Havn og 19/3 4 R (sad parvis) Bulbjerg (AS).

På Bulbjerg ses der kurmageri gennem april måned, men igen i år bliver der ikke lagt æg. Det maksimale antal pr. måned bliver: marts 4, april 7, maj 6 og juni 8 (21 inds.). Sidste observation derfra er 30/6 5 R (BLN PEN).

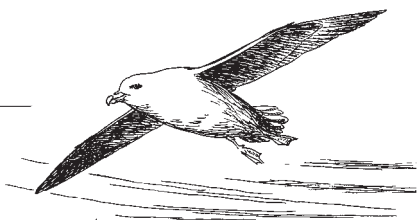
I Skagen bliver første store dag 27/4 300 R Grenen (RT), men det er især i maj og juni, at store dage bliver noteret: 13/5 650 NV Grenen + 130 R Nordstrand (RoC OBO), 26/5 480 NV Grenen (JAE m.fl.) samt 4/6 637 NV Grenen (RoC). I alt noteres i Skagen 2/1-30/6 2893 V + 16 Ø + 1783 R (27 inds.). Fra vestkystlokaliteterne er tallene mere beskedne: 14/5 211 SV Ørhage (ABK) og 10 S + 52 N Stenbjerg (JDU) samt 4/6 111 V Lild Strand (HHN).

Som sagt er efteråret klart under niveau. Således forekommer der ingen dage med >1000 ex. I Skagen ses i perioden 2/7-28/12 4594 NV + 50 Ø + 509 R (6 inds.). De største dage er 29/8 360 NV + 200 R Grenen (RT KNP), 1/9 584 NV Grenen (RoC KNP) samt 4/9 562 NV Grenen (RoC).

På vestkysten er totalerne for de enkelte lokaliteter: Lild Strand 31/8-20/12 1199 V (HHN), Roshage 8/9-12/11 277 V (5 inds.) samt Ørhage 31/8-6/8 685 S + 2 N (7 inds.). De største dage er 5/9 718 V Lild Strand (HHN), 650 S Ørhage (RSN) og 40 V Roshage (FRO), 8/9 150 V Roshage (JB) og 54 V Lild Strand (HHN) samt 12/11 386 V Lild Strand (HHN) og 65 V Roshage (STA).

Fra andre lokaliteter skal nævnes 23/10 1 Læsø Rende (PR), 1/12 72 Norske Rende (AØ) og 18/12 4 Læsø Rende (PR).

Fugle af de mørke farvefaser ses ved flere tilfælde. Bl.a. er der, ganske overraskende, flere observationer fra sommermånederne. I maj ses fugle på 4 dage i perioden 13/5-29/5, bl.a. 13/5 3 R Sønderstrand, Skagen hvoraf en er halvmørk og 2 er meget mørke (RoC) samt 20/5 4 R Grenen (RoC m.fl.). I juli ses 24/7 1 NV (RoC) og i august er der tre observationer 9/8, 12/8 og 31/8 – alle Grenen (RoC KEC). Ellers skal vi frem til

november, før der igen er observationer: 10/11 2 NV Grenen (KNP), 11/11 1 R Grenen (RoC), 12/11 1 V (halvmørk) Lild Strand (HHN) samt 25/11 1 NØ Grenen (RoC).

Sum: 12.625. 1. halvår 5215, 2. halvår 7410. Observationer 364. Indsendere 66. Lokaliteter 11.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	7	-	5	446	3501	1256	149	1999	4010	151	886	215
Skagen	7	-	1	405	3173	1102	149	1970	2392	99	398	114

Kuhls Skråpe (Calonectris diomedeae): 00360

5/11 trækker en NV ved Grenen (KNP RoC). Fundet er godkendt af SU og er Nordjyllands 12. fund. Fuglen ses under ekstremt gode forhold på afstande ned til 300-400 m, og observatørerne mener at den trækker over land ved Grenens spids!
Arten er SU-art.

Sodfarvet Skråpe (Puffinus griseus): 00430

Med 47 ex. er der tale om et udmærket år meget tæt på 10-års gennemsnittet (55). Fundmønsteret er normalt med flest fund i september og oktober. Dog er det bemærkelsesværdigt med et vinterfund i december. Årets første observationer er 16/8 1 R Grenen (ABK RoC), 31/8 2 V Lild Strand (SKr HHN) og 1 NV Grenen (RoC) samt 5/9 3 S Ørhage (FRO SEF RSN) og 3 V Lild Strand (HHN).
Arten bliver set på 5 lokaliteter med følgende totaler:
Lild Strand: 9 V 31/8-12/11 (HHN SKr HAC).
Ørhage: 8 S + 1 NØ 5/9-6/12 (6 inds.).
Nørre Vorupør: 8 S 20/9-8/10 (JOL APN).
Roshage: 7 V 7-27/10 (7 inds.).
Skagen: 11 V/NV + 2 SØ/Ø + 1 R 16/8-9/10 (RoC KNP ABK RSN).
De største dage er 21/9 4 NV Grenen (RSN KNP RoC) og 27/10 4 V Roshage (TBR FRO m.fl.).
Året slutter med en usædvanlig vinterobservation 6/12 1 S Ørhage (FRO).
Sum: 47. 1. halvår 0, 2. halvår 47. Observationer 49. Indsendere 19. Lokaliteter 5.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	-	-	-	4	16	25	1	1

Almindelig Skråpe (Puffinus puffinus): 00460

10-års gennemsnittet er 24 ex. Derfor er årets 53 ex. væsentligt over niveau og udgør en ny rekord for Nordjylland. Tidligere store år er 1994 34 ex., 1998 51 ex. og 2003 45 ex.
Den høje årssum skyldes primært en meget stor observation 23/6 hvor ikke mindre end 43 trækker syd ved Ørhage (EM FRO). Flere af fuglene kommer i småflokke på op til 5 ex., og nogle af dem passerer tæt på kysten. Tallet repræsenterer givetvis en ny danmarkrekord.
Året starter med tre observationer i maj, alle fra Skagen: 13/5 1 NV (RoC FSH KEC), 20/5 1 NV (GGU) og 23/5 1 NV (BKR JAE). Alle er fra Grenen.
Fra andet halvår er der blot tre observationer: 14/7 2 SV Roshage (STA), 4/8 1 SØ Grenen (RoC) og 27/10 1 V Roshage (TBR STA) vidner om et meget svagt efterår.
Sum: 53. 1. halvår 49, 2. halvår 4. Observationer 15. Indsendere 11. Lokaliteter 4.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	3	46	2	1	-	1	-	1

Skråpe sp. (Puffinus sp.): 00465

20/5 1 VNV Grenen (KRN) – sandsynlig Almindelig Skråpe. 27/10 1 V Lild Strand (HAC) – mulig Kuhls Skråpe.

Lille Stormsval (Hydrobates pelagicus): 00510

Året bød blot på en enkelt fugl, 5/9 raster én i 37 minutter udenfor østmolen, Hirtshals Havn (KUP m.fl.).

Stor Stormsval (Oceanodroma leucorhoa): 00550

I alt 5 fugle. 10-års gennemsnittet er 35, hvilket i høj grad skyldes rekordåret 2004 med 254 ex. Alle observationer nævnes: 8/10 1 S Ørhage (MKH), 27/10 1 S Ørhage (JKK), 1 Ø Lild Strand (CKP JFA HHN) samt 1 SV Grønhøj Strand (JØP), 11/11 1 S Hirtshals (BHJ).

Stormsval sp. (Hydrobates/Oceanodroma sp.): 00525

31/10 1 NØ Skagen Fyr (RoC) og 5/11 1 V Lild Strand (CSS).

ÅREFODEDE

Sule (Sula bassanus): 00710

En årssum som er på højde med sidste års rekord-store sum på 27.669. Går vi tilbage til 1996, var årssummen 12.330. I 2005 var fordelingen på 1. halvår 18.765 og 2. halvår 8.904. I 2006 er der en mere jævn fordeling på de to halvår, men igen det usædvanlige, at 1. halvår er større end 2. halvår. Går vi tilbage til 1996 var fordelingen på de to halvår 1. halvår 1127 og 2. halvår 11.203. Årets største forårsobservation er 30/4 510 Grenen (MMJ SG RYT FSH JHC). At Sule i stort tal søger langt ned i Kattegat, fremgår af denne observation 1/4 230 Mulbjerg (TBA). 119 af de 873 indmeldte observationer af Sule er gjort på fouragerende fugle. Årets største efterårsobservation 5/10 688 Ørhage (JOL). Samlet årssum fra en række træksteder: Lild Strand 1109, Hirtshals Fyr 1811, Ørhage 2793 og Grenen 13.674.

Sule, Hanstholm, 17. april 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Sum: 27.134. 1. halvår 14.597, 2. halvår 12.537. Observationer 873. Indsendere 103. Lokalteter 86.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	31	63	456	7577	6257	213	163	854	4725	5049	1131	615
Lild Strand - sum	-	-	-	248	-	16	-	185	281	255	123	1
Hirtshals Fyr - sum	-	-	60	1139	236	-	-	3	300	34	39	-
Ørhage - sum	-	-	-	25	171	70	7	-	1061	1458	-	1
Grenen - sum	-	14	69	3565	4141	116	110	467	2558	1708	616	310

Skarv (*Phalacrocorax carbo*): 00720

Et år med et kraftigt fald i summen. 2005 havde en sum på 92.445. Det er yderligere bemærkelsesværdigt, at summen falder på trods af, at der i 2006 er indsendt 126 flere observationer end i 2005. Årets tre største observationer er 31/7 2861 Toftesø (SGB), 30/8 2200 Nordmandshage (PR) og 8/10 2100 Agerø (HHL). En række lokaliteter har over 20 observationer, antallet er skrevet i parentes. Grenen (58), Stensnæs (45), Nordmandshage (21), Bygholm Vejle (24), Halkær Sø (44), Toftesø (24) og Viskum (23).

Danmarks Miljøundersøgelse (DMU) har også i 2006 udarbejdet en rapport om de danske Skarver "Arbejdsrapport fra DMU, nr. 233 2006". Rapporten er udarbejdet af Jörn Eskildsen. De følgende tal vedrørende udviklingen i ynglekolonierne og bekæmpelse af reder er taget fra rapporten. I FDN's områder er der 13 ynglekolonier. Antallet af reder i 2006 nævnes. Tallet i parentes er tallet for 2005: Toftesø 3439 reder (3906), andet år med nedgang i antallet af reder. Toftesø er stadig Danmarks største ynglekoloni. Hirsholmene 1818 reder (2299). Nedgangen har bevirket, at Hirsholmene nu er Danmarks 6. største koloni. I 2006 blev 1251 reder bekæmpet i kolonien. Melsig 1310 reder (1320). Rotholmene 915 reder (933). I 2006 blev 300 reder bekæmpet i kolonien. Vårholm 490 reder (150). Kielstrup Sø 421 reder (326). Rønholm 300 reder (299). Hald Sø 185 reder (170). Troldholmene 150 reder (60). I 2006 blev 150 reder bekæmpet. Flynder Sø 136 reder (84). Ndr. Rønner 128 reder (49). I 2006 blev 128 reder bekæmpet. Knogen 123 reder (21). I 2006 blev 123 reder i kolonien bekæmpet. Agger Tange 104 reder (410).

Danmark har 61 kolonier (56) med i alt 37.404 reder (40.356) Det er en tilbagegang på 6 % i forhold til 2005. I området Jylland/Fyn har der været en tilbagegang på ca. 10 % hvor i mod der i det øvrige Danmark har været en fremgang på 5 %, så Skarven rykker mod øst. Der blev i 2006 reguleret 6600 Skarvreder hvilket er 1600 flere end i 2005. Indsatsen betyder, at der i 18 % af de optalte reder mangler unger.

Sum: 60.671. 1. halvår 20.828, 2. halvår 39.843 Observationer 863. Indsendere 90. Lokaliteter 217.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	868	155	2482	10826	5574	923	7388	9969	12219	8279	758	1230

Kløttoppet Pelikan, Ørum Sø, Thy, 6. august 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Kløttoppet Pelikan (*Pelecanus crispus*): 00890

4/8 observeres en pelikan sp. over Hanstholm (JSK JKy). Den genfindes senere samme dag i Sårup Grusgrav ved Ræhr og artsbestemmes her til Kløttoppet Pelikan (JSK JKy). Mange tililende ornitter får den at se i dagens løb. Den 5/8 ved morgengry er yderligere tilrejsende på plads i grusgraven, og den kæmpestore fugl er så venlig at blive på stedet til omkring ved middagstid. Her letter den og flyver mod syd efter en runde ind over Hanstholm. Fuglen genfindes senere på dagen i Ørum Sø i Sydth-

hy, men ses herefter ikke mere. Fuglen blev under sit korte besøg indtastet på Dofbasen af hele 39 personer. Senere indkomne oplysninger fra ikke-fuglekiggere går på, at en pelikan er set i Vejlerne 1. - 3. august. Man må gå ud fra, at det er samme fugl. Fotos af fuglen i Ræhr/Ørum viser tegninger på næbbet, der svarer til næbtegninger på en fugl, som ses i Polen 25/6 - 5/7. Dette tages til indtægt for argumenter for, at fuglen er såkaldt spontant forekommende (altså en vild fugl og ikke en undsluppet fangenskabsfugl). Derfor taler også, at fuglen ikke bar ringe eller havde slidskader på svingfjerene (fotos og kommentarer på netfugl.dk). Fundet er godkendt af SU som det første danske fund i kategori A (JSK JKy).

Rørdrum, Sønder Lem Vig, 8. marts 2006. (Foto: Gerner Majlandt).

Rørdrum (Botaurus stellaris): 00950

En tilbagegang i sum forhold til 2004 (699) og 2005 (694). I årene før 2004, hvor Vejlernes Feltstation foretog optællinger i Vejlerne, var summen oftest over 2000. Den faldende sum har dog ikke bevirket et fald i antallet af lokaliteter, der er indberettet fra.

Årets første fugle er fra Hjarbæk Fjord 26/1 1 Kvolsvig og Hage (TBN) og 1 Kølsen Enge (HHP) efterfulgt af 7/2 1 Vesløs/Arup Vejler (HHN). Antallet af indberetninger er størst april/maj og er oftest sket på baggrund af hørte fugle. Antallet af indberetninger falder hurtigt gennem sommeren, hvor fuglene bliver mere tavse. Som eksempel her på kan man tage HHNs indberetninger fra Bygholm Vejle 5/4 40, 11/5 35 og 13/6 14. HHN anslår den samlede ynglebestand i Vejlerne til 130 par. Årets sidste indberetninger er 23/8 1 Selbjerg Vejle (JPK), 26/8 1 Vilsted Sø (HMT) og 21/11 1 Lund Fjord (HHN). Det må betragtes som usædvanligt, at der ingen registreringer er fra 3 af årets måneder.

Sum: 576. 1. halvår 562, 2. halvår 14. Observationer 295. Indsendere 75. Lokaliteter 56.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	8	16	314	160	61	9	4	-	-	1	-

Silkehejre (Egretta garzetta): 01190

En noget lavere sum end i 2005 (134). Årets observationer kan være opbygget over meget få fugle, kun en dag er der overlap på tid og sted, nemlig 22/5 hvor der observeres 1 fugl både i Rærup og i Skagen. Årets første fugl 28/4 1 Ulvedybet (JW JØP GL) bliver i området i et stykke tid og bliver sidste gang set 3/5 (HAC). Næste (muligvis samme) er 4/5 1 Bygholm Vejle (CSS OEH HHN). Herefter følger 9/5 2 Vandplasken (AØ HHL BHJ) - årets eneste observation af mere end en fugl, 12/5 1 Jerup Strand (AØ LAM), 14/5 1 Arup Vejle (ABK HHN), 21- 22/5 1 Rærup (ATL HAC), 22/5 1 Skagen (JAE BKR GGU RoC), 25/5 1 Selde

Silkehejre, Ulvedybet, 30. april 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Vig (FRO) og 11/6 1 Bygholm Vejle (EDY HHN PHK). Der er her efter en del observationer af en fugl i Vejlerne på forskellige lokaliteter frem til 9/8 1 Bygholm Vejle (IZN).

Sum: 56. 1. halvår 33, 2. halvår 23. Observationer 55. Indsendere 35. Lokaliteter 15.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	6	19	8	17	6	-	-	-	-

Sølvhejre (*Egretta alba*): 01210

Igen et år med Sølvhejre. Årets observationer består sandsynligvis af et sommerfund og to vinterfund. Første fugl er 2/7 1 Ørum Sø (Holger Riis-Vestergaard via FRO). Denne fugl er sikkert den samme, som observeres 5/7 1 Kogleaks, Bygholm vejle (HHN). Der observeres de efterfølgende dage en fugl forskellige steder i Vejlerne. Sidste observationsdag er 30/7 1 Kogleaks, Bygholm Vejle (BLN). I juledagene bliver der igen observeret Sølvhejre. De bliver dog af hensyn til lodsejerne meldt forholdsvis sent ud på Dofbasen, 26/12 1 Flynder Sø (GM) og 26/12 1 Loldrup Sø (STA). Efter beskrivelsen i Dofbasen skulle der være observeret fugle i de to søer på samme tid. Årets sidste observation er 27/12 1 Flynder Sø (LN).

Sum: 13. 1. halvår -, 2. halvår 13. Observationer 15. Indsendere 13. Lokaliteter 7.

Fiskehejre (*Ardea cinerea*): 01220

En pæn stigning i sum og observationer. 1. halvårs største observationer er 17/3 30 Buderupholm (HAC), 25/6 100 Arup Vejle (GGU) og 30/6 26 Halkær Sø (BLN). Fra sidst i juni og en uge ind i juli er der pæne trækter fra Skagen. Bedste dage er 1/7 78 Grenen (RoC) og 3/7 66 Grenen (RoC PR). Der er kun indberettet ynglefugle fra et område, 21/4 40 Håberdal Skov, Skærum (JTN). 2. halvår har følgende største observationer fra udvalgte lokaliteter, 16/7 50 Bygholm Vejle (ALM), 23/7 35 Ulvedybet (ATL), 20/10 40 Agger Tange (GGU) og 30/11 49 Gravlev Sø (GRA).

Sum: 5935. 1. halvår 1628, 2. halvår 4307. Observationer 1190. Indsendere 104. Lokaliteter 275.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	244	189	245	377	205	368	1564	728	497	706	294	518

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*): 01340

Heller ingen storkeunger i 2006. Første observation er 9/4 1 Vegger (KRA RoC). Vegger storken bliver i området de næste 6 måneder og står for mange af indberetningerne. Uden for Vegger området bliver de næste fugle set 23/4 2 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (HHP), 26/4 1 Tranum Enge (EDJ), 1/5 1 Åsted Å (DOF) og 3/5 2 Nyrup ved Nibe (PES). Fra 4 – 6/5 ses der 2 Hvide Størke ved Viskum (LM TRK MHH TBN TBR) og de samme 2 ses ved Velds 5/5 (MHH TN). Området har nyrestaureret storkerede, men den bliver ikke taget i brug. Desuden 6/5 1 Sortkær Hede (NJ). Skagen får også et par enkelte storke på træk 9/5 1 Skagen (RoC JHC PEN) og 11/6 1 Flagbakken (RoC). Første dag med to fugle i Vegger området er 17/6 2 Halkær Sø (BLN). Storkene bliver i området og bliver indberettet sidste gang 1/10 2 Vegger (KNP). Endelig er der indberettet observationer af 2 juv. fugle 3/9 1 Hanstholm (HFN) og 5/9 1 Nordmandshage (HHB PR).

Sum: 119. 1. halvår 75, 2. halvår 44. Observationer 87. Indsendere 39. Lokaliteter 21.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	20	36	19	10	20	12	2	-	-

Sort Stork, Agger, 17. august 2006. (Foto: Albert Steen Hansen).

Sort Stork (*Ciconia nigra*): 01310

En årssum på ca. 6 fugle. Årets første ses 15/5 1 Skagen (JJA), den næste er 24/5 1 Hulsig (JHC). En af flere spændende fugle ved Skagen Fuglefestival var en Sort Stork, således er der ikke mindre end 30 indberetninger til Dofbasen 27/5 i Skagens området. Næste fugl er 29/5 1 Hanstholm Vildtreservat (JJA KBJ). Eftersommeren bringer tre fugle: 6/8 2 1K Skagen (KNP RoC) og 17-18/8 1 1K Agger Tange (ASH).

Sum: 47. 1. halvår 45, 2. halvår 6. Observationer 45. Indsendere 24. Lokaliteter 19.

Sort Ibis (*Plegadis falcinellus*): 01360

Det 8. nordjyske fund af arten bliver næsten en folkefest og kommer på forsiden af aviserne, ikke kun fuglen men også alle de folk der kommer for at se den. En oprigning fra KUP til CSS får gang i observationerne. Det viser sig, at fuglen har været omkring Tobberup i 10 dage inden den bliver meldt på Dofcall og Dofbasen 8/10 af (CSS). En mødding, et bestemt træ og en nærliggende mose ser ud til at være attraktive områder for den Sorte Ibis. At værtsfamilien hygger sig ved den store interesse "deres" sorte fugl har blandt fuglefolket, giver sig udslag i servering af frisklavet kaffe, chokoladekiks og Gammel Dansk. Fuglen ses ved Tobberup frem til d. 29/10 og bliver indberettet af 33 forskellige personer på 6 observationsdage. Fundet er godkendt af SU (CSS HAC Børge og Jenny Lyngaa). De tidligere nordjyske observationer er meget spredte. Første fund er 11/10 1889 1 Sennels og seneste fund er 22/6 2002 1 Bygholm Vejle. Arten er SU-art.

Sort Ibis, Tobberup, Hobro, 25. oktober 2006. (Foto: Ole Krogh).

Skestork (*Platalea leucorodia*): 01440

En pæn stigning i summen som var 4241 i 2005 og det på trods af, at antallet af observationer ikke har en voldsom stigning, her var antallet 255 i 2005. Året starter med en meget tidlig fugl 21/2 Agger Tange (NF) – den hidtil næsttidligste nordjyske, fulgt af mere normale 29/3 1 Agger Tange (HHL), 31/3 2 Bygholm Vejle (HHN) og 1/4 5 Bygholm Vejle (HHN SHN MIF). Skestorken er ikke på noget tidspunkt af året meldt nordligere end Bygholm Vejle, så det er en fugl, der ikke laver de vilde nordgående trækforsøg. Årets første to-cifrede observation er 23/5 10 Bygholm Vejle (FRO). I 2005 skulle vi hen til 21/6, inden antallene blev to-cifrede. Bygholm Vejle er det store observationssted for Skestorken. Ud af årets 297 observationer er de 212 indberettet fra Bygholm Vejle.

Fra Jan Skriver, der er DATSY koordinator for arten, er der følgende beskrivelse af yngleåret 2006: 2006 blev endnu et rekordår for Skestork med tilsammen 33-34 par i to kolonier. Den 11 år gamle koloni i Nibe-Gjøl Bredning Vildtreservat i Limfjorden talte 19-20 par, mens kolonien ved Skjern Å, der blev grundlagt i 2002, var på 14 par. Der var her tale om en fordobling i antallet af ynglepar i forhold til året før. Skjern Å-kolonien fødte cirka 30 flyvedygtige unger, mens der fra Limfjordskolonien kom rundt regnet 40 unger på vingerne. Det præcise antal unger er svært at gøre op på ynglefugletællingerne. Dels kan Skestorkene tidsmæssigt yngle spredt, dels flygter de store unger altid i skjul i rørskoven, når de bliver forstyrret under en optælling. Heldigt for Skestorkene blev der igen i år afholdt rævejagt i deres yngleområde. 1. april deltog 37 jægere og 19 hunde, og resultatet efter 6 timers sveddryppende jagt var to ræve. Der blev under jagen fundet flere dræbte Grågæs. På jagtdagen var 13 Skestorke ankommet til yngleområdet.

22. juli aflæste HHN i Vestsøen på Bygholm Vejle en Skestork med en rød ring. Der var tale om "H6", der blev farveringmærket i Limfjordskolonien i juni 2003 som en af tre unger i et kuld. I alt er 17 unge Skestorke fordelt på årene 2003, 2004 og 2005 blevet ringmærket som et led i et storstilet hollandsk projekt.

Aflæsning af "H6" antyder, at Limfjordens unge Skestorke vender tilbage til deres hjemegn. I 2006 blev det besluttet at undlade den danske skestorkeringmærkning, da der var nyfødte unger i Limfjordskolonien på det optimale tidspunkt for ringmærkning.

Årets største observationer er som sædvanligt alle fra Bygholm Vejle, 10/7 80 (CKP), 16/7 85 (PLA) og 3/8 80 (HHL). Årets sidste to-cifrede observation er 16/9 18 Bygholm Vejle (ATL), i 2005 var den sidste to-cifrede observation 23/9. Det ser ikke ud til, at den varme eftersommer har holdt på Skestorkene. Årets sidste observationer er 19/9 1 Østlige Vejler (LAM), 27/9 1 Østerild Fjord (HHN) og 29/9 2 Vesløs/Arup Vejler (HHN).

Sum: 6984. 1. halvår 576, 2. halvår 6408. Observationer 298. Indsendere 70. Lokaliteter 26.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	1	3	42	121	409	3526	2662	260	-	-	-

Lille Flamingo (*Phoenicopus minor*): 01480

En observation af to fugle 12/9 Bygholm Vejle (HHN). Lille Flamingo yngler i Central- og Østafrika og regnes for en ikke spontant optrædende art herhjemme.

ANDEFUGLE

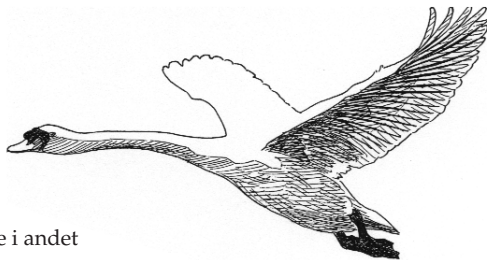
Knopsvane (*Cygnus olor*): 01520

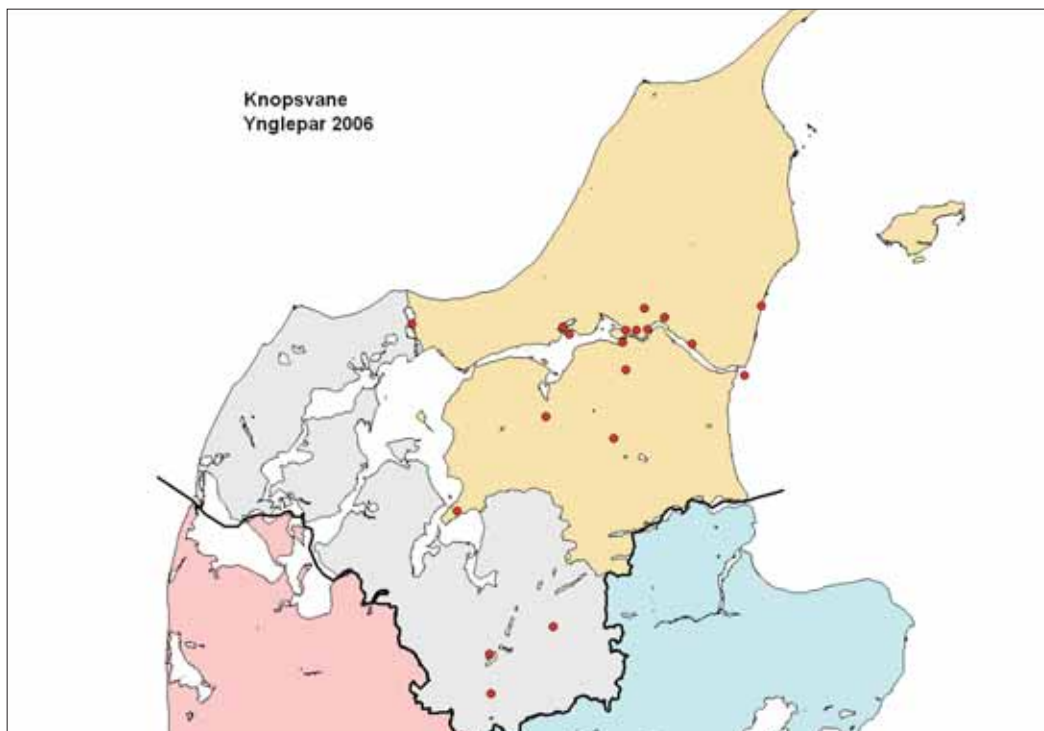
Antalsmæssigt en total som ligger over såvel 2004 og 2005. Stigningen i antallet kan i betydeligt omfang forklares ved en stigning i antallet af observationer, mens antallet af observatører er uændret. Særligt antallet af fugle i andet halvår er øget.

Bortset fra 1/12 221 Rødding Sø (TBN) er observationer på mere end 200 fugle alle fra de store lokaliteter, som er anført i månedsfordelingen. I kategorien med koncentrationer over 100 fugle dukker endvidere lokaliteter som Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord samt Spøttrup Sø op.

De nye søer ved Halkær og Vilsted har også fra starten trukket pæne tal af Knopsvaner, om end der stadig er nogen vej op til 100 fugle.

Ynglefugle: Der er indrapporteret i alt 42 ynglepar, og her er ikke indeholdt lokaliteter med forekomster som antyder yngel. Det er de færreste lokaliteter som rummer mere end et ynglepar. Fordelingen af indrapporterede ynglefugle ses af kortet.

Sum: 47.292. 1. halvår 14.542, 2. halvår 32.750. Observationer 1159. Indsendere 95. Lokaliteter 195.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Vejlerne max.	88	302	48	75	33	70	862	685	200	375	3	100
Agger Tange max	-	108	40	-	-	-	520	418	625	400	-	210
Ulvedybet+Nibe/ Gjøl Bredn. max.	1103	107	390	162	328	774	1108	1535	789	349	450	943
Mariager Fjord max.	110	43	170	42	101	-	40	-	100	48	12	5

Pibesvane, Vår Å's udløb, 12. marts 2006. (Foto: Albert Steen-Hansen).

Pibesvane (*Cygnus colombianus*): 01530

Atter et år med meget lav indrapporteringsniveau for denne art såvel forår som efterår med nogenlunde ligelig fordeling af fugle mellem første og andet halvår. Vi vil gerne gentage forrige rapport's opfordring til at være mere opmærksom på arten især i marts og november. Der er relativt mange observationer af Sangsvane fra lokaliteter, hvor der næsten bør være Pibesvane iblandt også. Store Vildmose er helt sløffet fra månedsoversigten grundet manglende indrapporteringer.

De få januarfugle omfatter 5 observationer, 4/1 5 Gerå Enge (LYA), 8/1 2 Skals Ådal (TBN),

15/1 1 Sdr. Borup (BD), 16/1 Hjarbæk Fjord ved Nederhede (TBN) og 22/1 4 Harvarp Odde på Fur (ATP). Forårstrækket indrapporteres vanen tro fra ultimo februar, dog medfører det sene vintervejr en relativt stor andel af fugle frem til medio april. Ud over observationerne fra de traditionelle lokaliteter, som fremgår af månedsfordelingen, og som er en ganske tynd omgang, så er "større tal" noteret 8/3 24 Rettrup (LN), 23/3 17 Faddersbøl (SB), 29/3 34 Vandet Mose (STA), 30/3 43 marker vest for Helberskov (GRA) og 7/4 38 NØ Hinge Sø (FRO). Forårets sidste ses 21/4 4 NØ Sønder Sørig (LAM) og 25/4 5 Ø Nordstrand, Skagen (KNP). Første efterårsfugle ses 12/10 Nors Sø, Bygholm Vejle og Lille Vildmose (FRO HHN TBA). Herefter noteres en jævn ankomst af fugle gennem den resterende del af oktober. Fuglene ses traditionen tro primært i Thy - Nors Sø, Vandet Sø, Agger Tange og Vejlerne (TBR RSN HHN GGU APN FRO m.fl.), men også med en del indrapporteringer fra Try-Bolle Enge og Lille Vildmose (PR LYA TC TL). Efterårets største tal udenfor områderne anført i månedsfordelingen er 20/10 85 Agger Tange (GGU) og 27/12 26 Tranum Enge (VFL). Som i 2005 var fødemulighederne i efteråret meget ringe, da det var lykkedes at bjerge størstedelen af kornafgrøderne. Det milde vintervejr var medvirkende til at flere fugle blev året ud.

Sum: 1530. 1. halvår 701, 2. halvår 829. Observationer 149. Indsendere 46. Lokaliteter 70

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	14	173	348	166	-	-	-	-	-	446	186	197
Vejlerne max	-	-	23	-	-	-	-	-	-	66	4	22
Uledybet max	-	-	15	25	-	-	-	-	-	-	-	40
Bolle Enge max	4	12	-	56	-	-	-	-	-	-	24	-
Lille Vildmose max	-	2	-	-	-	-	-	-	-	45	40	2
Hjarbæk Fjord max	-	26	4	-	-	-	-	-	-	22	2	-

Sangsvane (Cygnus cygnus): 01540

Et rekordår. En relativt stor del at den samlede stigning skal tilskrives de mange fugle i 1.halvår. Dette skyldes det kolde vintervejr i februar-marts, som medvirkede til, at mange fugle forblev i landsdelen helt til starten af april.

Blandt knap 4376 aldersbestemte i forbindelse med midvintertællingerne i januar var ungefugleprocenten 14,4 %. Dette er tæt på normalen (gennemsnittet 2001-2005 ligger på 14,7%).

Som i 2005 er forårstrækket så småt gået i gang ultimo februar. Koldt vejr lægger dog en betydelig dæmper på trækket frem til ultimo marts. Den overvejende del af de trækkende fugle noteres i perioden d. 20/3-3/4. Traditionen tro er flest fugle indrapporteret fra Skagensområdet, som i perioden 7/3-24/4 noterer 1164 Sangsvaner trækkende primært N-NØ med max. 2/4 464 (LAM BKR ROC KNP KEC TC FRO JHC m.fl.). Forårets største trækobs er dog 28/3 637 NØ Syrodde, Læsø (PR).

Årets sommerfugle er: Skagens-området 2 fugle, Hjeds Kær 2, Halkær Sø 2, Skibsted Ådal 1, Vejlerne 6-7, Agger Tange 1, Ulvedybsområdet 2 og Læsø 3-5 - i alt har der vel oversomret 19-23 fugle i det nordjyske (flere indsendere).

Det femte år med ynglende fugle i det nordjyske gav atter succes. Alt tyder på, at der kom mindst 3 og muligvis 4, unger på vingerne. Den ene af disse blev mærket med fodring (plast og alu).

Bortset fra 14/9 1 Østerild Fjord (BJ) og 1/10 1 Agger Tange (CAS) som kan være samme fugle og måske nærmere er oversomrende fugl(e), så noteres de første i forbindelse med efterårstrækket 12-13/10, hvor fuglene traditionen tro især ses i Thy, Lille Vildmose og nordlige Vendsyssel. De ses generelt meget spredt i regionen og med flere større flokke på lokaliteter ud over områderne omfattet af nedenstående månedsfordeling. I løbet af november og december sker der en gradvis ankomst af fugle til landsdelen med første større rykind i forbindelse med kuldeperioden omkring månedsskiftet oktober-november, hvor der noteres markant indtræk langs østkysten f.eks. 29/10 120 Stensnæs (LYA) samt 30/10 42 og 3/11 84 S Nordmandshage (PR). Lokaliteter med faste flokke på over 100 fugle ud over nedenstående omfatter bl.a. Vandet Sø, Nørreådalene ved Skjern Hovedgård, Rødding Sø, Onsild Å-dal, Fyrkat, Halkær Ådal, Sjørring Kær, Vilsted Sø, Kærsgård Holm og Rettrup Kær (flere indsendere).

Det er efterhånden en del år siden der har været redegjort for definitionen af nedenstående områdebetegnelser i månedsfordelingen. Områderne omfatter Vejlerne samt Nibe Bredning som dækker over Halkær, Nibe & Gjol Bredning med tilstødende lokaliteter som Barmer-Valsted Enge, Ulvedybet, Attrup Kær, Hal-dager og Ølands Vejle.

Store Vildmose dækker selve Vildmose-området, områder ved Tylstrup, Kraghede og langs Ryå.

Østvendsyssel omfatter i grove træk et område afgrænset af trekanten mellem Stensnæs-Hals-Vendsysselværket og rummer således kysten og bagvedliggende agerland, mellem Stensnæs og Hals, Hals til Vendsysselværket, Hjallerup, Try og Bolle Enge, Langholt-området mv..

Øst-Himmerland dækker området mellem Egegn i nord og Als Odde i syd og Havnø i sydvest og ind-

Sangsvane, Vandet Sø, 12. november 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

befatter således Lille Vildmose-området, Storvorde Enge, Skibsted Ådal, Helberskov-området mv. Hjarbæk Fjord-området dækker Hjarbæk Fjord med tilstødende ådale og agerland herunder Lynderupgård-området samt Skals og Fiskbæk ådale

Sum: 147.691. 1. halvår 86.422, 2. halvår 61.269. Observationer 1316. Indsendere 124. Lokalteter 391.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
NJ-total	29062	25995	27613	3683	47	22	5	9	1	2609	33165	25490
Vejlerne max.	1335	752	744	13	1	6	-	-	1	159	47	138
Nibe Bredning max.	1230	454	1515	82	4	2	-	-	-	4	220	1988
St. Vildmose max.	496	204	675	120	-	-	-	-	-	-	800	200
Ø. Vendsyssel max.	1997	690	746	401	-	-	-	-	-	129	1226	990
Ø. Himmerland max.	1633	1403	1519	278	-	1	-	-	-	649	2124	1130
Hjarbæk Fjord max.	524	309	740	3	-	-	-	-	-	-	159	217

Sort Svane (*Cygnus atratus*):

Arten er også indrapporteret i 2006. Formentlig er det samme fugl, som er set i det nordvestjyske, idet én noteres på flere datoer i perioden 7/7-9/10 på Agger Tange (flere indsendere). Formentligt samme fugl ses 28/12 Ove Sø (JDU). Arten er undsluppet fra fangenskab og er oprindeligt hjemmehørende i Australien.

Sædgås (*Anser fabalis*): 01570

Sædgås og Tajgasædgås beskrives under et, da de fugle, der indberettes som Sædgæs, antages stort set udelukkende at være Tajgasædgæs.

Sum og antal observationer er fordoblet i forhold til 2005. Denne stigning er dog ikke udtryk for fremgang i bestanden – den er derimod udtryk for en bedre overvågning. Antallet af indsendere er i øvrigt uforandret, mens antallet af lokaliteter er gået frem fra 50 til 74.

Der er som vanligt tre kerneområder, nemlig Thy, Lille Vildmose og Nørreådalene/Tjele. Sædgæssene i Thy er utvivlsomt en eller flere bestande for sig, hvorimod det givetvis i vid udstrækning er de samme fugle, der optræder i Lille Vildmose og Nørreådalene/Tjele. En sammenligning af tallene fra disse to områder

viser tydeligt, at mange Sædgæs det ene sted modsvares af få det andet sted og omvendt. Summen for de to områder udgør mindst 1200 fugle. Thy-bestandens størrelse kan ikke vurderes nærmere på grundlag af de indkomne oplysninger fra 2006, men i oktober 2003 blev der indberettet op til 1010 Sædgæs fra Sjørring Sø (Fugle og Dyr i Nordjylland 2003).

Thy

Der er kun enkelte observationer i årets to første måneder, nemlig 5/2 40 Lund Fjord (CKP) og 11/2 184 Bygholm Vejle (HLL LLH). Men fra marts foreligger en række større antal, således 2/3 280 Tved Plantage (HHN), 12/3 265 Lund Fjord (HHN), 18/3 460 Sjørring Sø (DMB) og 23/3 485 Rosvang (JVI). De sidste observationer er 2/4 350 Kokkjær Vand (JVI) og 10/4 180 Rosvang (RBZ). Desuden er der en sommerobservation 13/6 1 Bygholm Vejle (HHN) – en fugl med skadet vinge. Fra 2. halvår er de 2 første observationer 29/9 10 (LAM) og 1/10 320 (JJA) begge Rosvang. Efterårets største er 28/10 350 Sjørring Sø (RSN). Herefter kun enkelte observationer, den største er 9/12 110 Nors Sø (CSS). Vi ser i Thy en væsentligt tidligere ankomst om efteråret og en noget senere afrejse om foråret end i Lille Vildmose og Nørreådalene/Tjele. Hertil kommer, at Thy-gæssene formentlig stadig for en dels vedkommende overvintrer i Norfolk i Østengland (se f.eks. Fugle og Dyr i Nordjylland 1992). I 2006 er der rapporteret Sædgæs fra 17 forskellige lokaliteter i Thy. Men de gemmer sig også andre steder, og bestanden er vanskelig at overskue.

Lille Vildmose

Fra 1. halvår kun et virkelig stort antal, nemlig 3/1 800 (TL), dog stadig 10/1 400 (TL). Herefter små og uregelmæssige forekomster frem til medio februar, hvorefter der igen ses en del Sædgæs, flest 25/2 425 (JLA). De sidste er 25/3 80 (HAC) og 27/3 22 (TL). I 2. halvår er de første 29/10 7 (TL) og 4/11 190 (DFS). Maksimum for november er 18/11 480 (DFS). De rigtigt store tal nås først lige efter jul, 26/12 641 (TL WJ) og 30/12 600 (TL). Sædgæssene i Lille Vildmose er indberettet fra en halv snes forskellig lokaliteter. De har dog utvivlsomt andre rastområder end disse.

Nørreådalene og Tjele

I forbindelse med sne og frost omkring nytår rykker mange af Nørreådalens Sædgæs til Lille Vildmose, men allerede 12/1 ses igen 585. Maksimum i Nørreådalene bliver 14/1 med hele 1100 (LM TBR). Herefter endnu en periode med sne, hvor i hvert fald en del af fuglene holder til ved Tjele, 16/1 ses således 350 her (JPH). Mange fugle er tilbage i Nørreådalene sidst i januar, og her ses regelmæssigt op til 635 februar måned igennem. I første halvdel af marts holder Sædgæssene overvejende til ved Tjele; maksimum bliver 10/3 og 11/3 med ikke mindre end 1150 (TBR). Derpå igen mange i Nørreådalene, største tal er 24/3 700 (TBR). De to sidste dage bliver 27/3 320 og 29/3 13 (begge TBR). I 2. halvår bliver gæssene kun set i Nørreådalene, ikke ved Tjele – det er dog utvivlsomt her de overnatter. De første er 8/12 78 (TBR). Herefter daglige, men små forekomster, den største er 20/12 147 (LM). Den meget sene ankomst til Tjeleområdet falder i tråd med tendensen gennem de senere år. Tidligere var der Sædgæs ved Tjele allerede i oktober. Fuglene i Nørreådalene er helt overvejende indberettet under Nørreådalene, Øby-Løvsdal – her holder de til i de vidtstrakte engområder mellem Ø, Kvorning Mølle, Årup og Løvsdal. De helt store tal ved Tjele er set øst for Bigum og på Tjele Langsø. De har dog flere tilholdssteder i det stedvis kuperede og vanskeligt overskuelige Tjele-område.

Nedenstående skema viser de registrerede månedsmaksima i de tre kerneområder:

Sædgås 2006	Jan	Feb	Mar	Apr	Sep	Okt	Nov	Dec
Thy	18	194	485	350	10	350	75	112
Lille Vildmose	800	425	205	-	-	8	480	641
Nørreådalene og Tjele	1100	635	1190	-	-	-	-	147

Udenfor kerneområderne nævnes observationer af over 50 fugle: 15/1 51 Glenstrup Sø (KNI) og 21/1 75 Vandet Mose/Middelhede (STA TBR). Der er desuden stabile forekomster af Sædgæs ved østkysten lige nord for Limfjorden i hele 1. halvår frem til 21/3 (LYA PR mfl.). Det største tal bliver 17/3 114 Sørå Mark (PR). Der kan her være tale om en del af Lille Vildmose bestanden.

Seneste nordjyske iagttagelse om foråret er 28/4 17 Jerup Strand (BHJ). Den første om efteråret er 13/9 1 T Skagen (RoC).

Træk konstateres i 1. halvår 18/3 5 NØ Skagen (KEC), 18/3 9 NØ Hirtshals Fyr (KUP), 19/3 4 NØ Hirtshals Fyr (KUP) og 23/4 1 NØ Skagen (HAC). Desuden skal nævnes en interessant, formentlig lokal trækbevægelse, nemlig 21/1 135 V Vejrum (LM). Observationen er gjort i en periode med sne og is; disse gæs kan have været på vej til et ret ukendt rastområde, hvorfra der foreligger enkelte observationer, bl.a. 9/11 2005 150 Rindsholm (SUT). Rindsholm ligger få km nord for Middelhede og Vandet Mose. Træk i 2. halvår 29/10 22 SV Skagen (KNP), 1/11 42 SV Lild Strand (HAC), 17/12 17 SV Hjørring (AØ) og 27/12 45 Ø Vodskov By (MLU).

Sum: 47.135. 1. halvår 37.689, 2. halvår 9446. Observationer 259. Indsendere 50. Lokaliteter 74.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8238	11479	16923	1048	-	1	-	-	11	1381	2839	5215

Tundrasædgås (Anser fabalis rossicus): 01574

Det hidtil bedste år med Tundrasædgås i Nordjylland – så godt er året, at der for første gang er rimelighed i at bringe en opsummerende tabel.

I perioden 13/1-19/3 ses der Tundrasædgås på 16 forskellige lokaliteter. Desuden ses et par efternølere 18/4 2 Vestlige Vejler (HHN).

Alle observationer på 8 og derover nævnes: 13/1 14 Tindbæk (TBR), 11/2 63 Lynderupgård Enge (LM TBR), 11 og 15/2 9 Hjallerup Enge (SEM), 18/2 8 Rettrup Kær (DMB), 19/2 99 Sønder Vig-Thissing Vig (HHL), 26/2-2/3 10 Revlbuske (HHN) samt 10/3 12 Thorup og Klim Fjordholme (HHN).

Der bliver i 1. halvår generelt set langt flere Tundrasædgæs i Jylland end normalt – også i stil med de usædvanligt store flokke ved Lynderupgård og Sønder Vig-Thissing Vig.

Fra 2. halvår 6 observationer som alle nævnes: 26/11 1 Lynderupgård Enge (TRK), 10/12 7 Vust Holme (HRC), 12/12 11 Staun, Barmer og Valsted Enge (PR), 15/12 1 Viskum (TBR) samt 29/12 og 30/12 2 Årup i Tjele Kommune (TBR).

Sum: 325. 1. halvår 301, 2. halvår 24. Observationer 38. Indsendere 15. Lokaliteter 22.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
35	227	37	2	-	-	-	-	-	-	1	23

Kortnæbbet Gås (Anser brachyrhynchus): 01580

Summen for 1. halvår udgør ikke mindre end 88 % af årssummen. Denne skævhed er i øvrigt en generel tendens – årssummens fordeling på de to halvår siden årtusindskiftet ses i nedenstående oversigt:

% pr. halvår	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1. halvår	88	91	89	93	95	88	88
2. halvår	12	9	11	7	5	12	12

I 1. halvår er de helt dominerende områder Vejlerne og Nibe Bredning, hvor maksimum er 19/3 13.200 Vejlerne (sum fra 12 dellokaliteter) (HHN) og 21/3 9550 Staun, Barmer og Valsted Enge (JHH). Også Gjølbredning med omegn tegner sig for store tal, flest 3/4 Øland + Attrup Enge 3520 (JHH).

Forløb i kerneområderne: Et enkelt større antal i januar er 14/1 600 V Kærup Holme (HAC), ellers ses kun mindre flokke. Fra primo februar ses tusindtallige flokke. Kulminationen falder i anden halvdel af marts.

Medio april tynder det kraftigt ud i rækkerne, det sidste store tal er 20/4 2300 Staun, Barmer og Valsted Enge (HAC). Herefter er der kun mindre antal, de allersidste ses 4/5 19 og 9/5 4 Vesløs/Arup Vejler (begge HHN).

Et par oplysninger om overnatning: 19/3 trækker 5460 til overnatning på Limfjorden ved Bygholm Vejle (HHN), og 21/3 går 9550 til overnatning ved Vår Holm-Kyø Holm – af disse trækker næste morgen 2000 N mod Ulvedybet og 3000 trækker V (JHH).

De største tal udenfor kerneområderne er: 8/2 170 Lynderupgård Enge (BD), 8/4 550 Kringsholmen ved Agerø (HHB), 11/4 350 strandenge ved Nees (HTM) og 17/4 500 Agerø (STA).

En af de sjældne indlandsobservationer er 14/1 2 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR).

Seneste om foråret er 22/5 1 Troldkær (Råbjerg Enge) (JAE JHC), og det kan meget vel dreje sig om en skadet/oversomrende fugl.

Trækobservationer fra foråret: På østkysten: i april ses 5 småflokke over Vodskov og Stensnæs, den største

er 3/4 10 NV Vodskov (MLU). Læsø: 28/3 4 NØ Syrodde (PR). Skagen: kun enkelte observationer, den største er 11/4 50 NØ (RoC). Og endelig langs vestkysten, hvor trækket for alvor foregår – de største flokke viser fraflyvningen med stor tydelighed: 11/4 524 NØ Hirtshals Fyr (AØ), 11/4 775 N Hanstholm Vildtreservat (JJA), 16/4 2040 NØ Bulbjerg (TRK) og 16/4 300 N Grønhøj Strand (PBE JØP). Den sidste trækobservation er 6/5 31 NØ Bulbjerg (FRO).

Af oversomrende er der 25/6-16/9 5 observationer af 1 Bygholm Vejle (HHN). Desuden ses 25/8 1 Agger Tange (HHN).

1.2. halvår er de tidligste 15/9 150 SV Frøstrup (AS) og 16/9 35 til overnatning Bygholm Vejle (HHN). Kerneområderne er de samme som i 1. halvår, men antallene er væsentligt lavere. Største antal er Vejlerne: 6/10 900 Bygholm Vejle (TBR) og 9/12 900 Revlbuske (CSS). Nibe Bredning: 12/12 1535 Staun, Barmer og Valsted Enge (PR). Gjøl Bredning med omegn: 3/12 1500 Kokkedals Kær/Tøtterne (KRA).

Forløb i kerneområderne: Fra ankomsten og oktober måned igennem domineres materialet totalt af Vejlerne, hvor der ses adskillige 100-tallige flokke (HHN m.fl.). Der er småt med Kortnæbbede Gæs i november, kun et større antal 9/11 430 Vesløs/Arup Vejler (HHN). Ikke før i december ses der igen større antal i Vejlerne og omsider også på de andre kernelokaliteter.

Eneste store antal udenfor de traditionelle kerneområder er 11/10 665 Skradekær og Hjørdemål Klit (JPK). Endelig ses 1 langtidssstationær i indlandet fra 28/10 og resten af året Viskum/Nørreådal (TBR TRK LM). Fordelt langs stort set hele vestkysten fra Skagen til Agger Tange er der i perioden 16/9-29/10 45 trækobservationer. De største er 4/10 287 SV Sønder Harritslev (HHL), 11/10 105 S Lodbjerg Fyr (JOL) og 25/10 130 SV Grønhøj Strand (JØP). Hertil kommer lidt trækobservationer ved østkysten, f.eks. 10/10 24 V Lille Vildmose (TBA). Endelig et par trækobservationer over indlandet: 25/9 1670 S Thisted By (HHN), 8/10 50 SV Ålborg (GRA), 9/10 38 VNV Skørping (HAC) og 17/10 100 SV Skive By (TN).

Ved årets slutning igen lidt træk, flest 26/12 25 S Skagen (RoC).

Sum: 203.968. 1. halvår 181.101, 2. halvår 22.867. Observationer 352. Indsendere 72. Lokaliteter 114.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	779	26929	82344	70910	138	1	-	3	3929	8152	1033	9750

Blisgås (Anser albifrons): 01590

Et helt usædvanligt år. Selv 2. halvår, der er langt mere beskedent end 1. halvår, ligger over normalen. Årsummen for de seneste 7 år ses i nedenstående skema:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
210	180	80	411	70	60	13.974

Selv om årets meget store sum ikke må forveksles med det reelle antal (det indeholder en del dobbeltregistreringer) fremgår det alligevel tydeligt, at 2006 nærmest er sensationelt flot.

Akkurat som det gælder for Tundrasædgås, er der pludselig Blisgås mange steder i Nordjylland fra 13/1, og der ses store flokke helt frem til primo april. Herefter ses i resten af april kun enkelte fugle på nogle få lokaliteter.

Særligt Vejlerne fremviser store antal: 5/2 360 Thorup og Klim Fjordholme (EDJ), 11/2 320 Østerild Fjord (EDJ), 12/3 678 Lund Fjord (HHN) og 19/3 475 overflyvende Hanvejle (JJA). Det samlede tal for Vejlerne kan have været på mere end 1000 fugle; det er dog vanskeligt her at vurdere mulighederne for gengangere.

Store maksimumtal for lokaliteter uden for Vejlerne er 14/1 125 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR), 14/1 277 Ørum Sø (JKK),

Blisgæs, Ulvedyb, 11. februar 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

15/1 110 Sindrup Vejle (PUR), 21/1 105 SV Hjørring (AØ), 21/1 215 Gøttrup (HAC), 5/2 300 Nørhå (ELH), 5/2 117 Ulvedybet (ULV), 6/2 150 Vestervig (ELH), 9/2 103 Voerså (LYA) og 16/2 247 Lynderupgård Enge (TRK). Hertil kommer flokke på under 100 på endnu en række lokaliteter.

Et nærstudie af datoerne på forekomsterne i de forskellige områder peger i retning af, at flertallet af invasionsfuglene efterhånden enten forsvinder fra Nordjylland eller koncentrerer sig i Vejlerne.

Egentligt forårstræk ses 9/5 5 T Skagen (PEN RoC).

I perioden 9/5-12/10 ses jævnlige 1-2 oversomrende i Vejlerne (HHN mfl.), og et par tidlige september-iagttagelser 15/9 1 Agger Tange (STA) og 16/9 1 Lindholm Vejle (HHL) antyder, at der har været oversomrende Blisgæs andre steder end i Vejlerne.

Øvrige observationer fra 2. halvår, alle nævnes: 11/10 4 Hjørdemål Klit (JPK), 14/10 1 Flade Sø (MER), 18/10-15/11 op til 5 Bygholm Vejle (HHN HAC BLN), 21/10 8 Vesløs/Arup Vejler (GGU), 28/10-31/12 op til 11 Viskum/Nørreådal (TBR LM), 3/11-16/11 op til 9 Østerild Fjord (HHN JVI), 19/11 1 Nors Sø (LFD) og endelig 26/11-18/12 op til 3 Lynderupgård Enge (TRK TBN).

Træk ses 20/10 3 T Skagen (RoC KNP).

Sum: 13.974. 1. halvår 13.702, 2. halvår 272. Observationer 283. Indsendere 69. Lokaliteter 94.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2825	5541	5135	189	12	-	-	7	9	34	79	63

Dværggås (*Anser erythropus*): 01600

To iagttagelser: 5/2 1 ad. Lund Fjord (CKP) – set overflyvende med Grå- og Blisgæs. Desuden 30/5 1 ad. Vesløs/Arup Vejler samt senere på dagen Lund Fjord (HHN mfl.) – set i selskab med Grågæs og ifølge FRO uden ring.

Grågås (*Anser anser*): 01610

Der er rapporteret Grågæs fra stort set hele det nordjyske område. At materialet ikke er så stort som i rekordårene lige efter år 2000 skyldes formentlig kun, at der bliver rapporteret mere tilfældigt fra Vejlerne efter feltstationens lukning i 2003.

Summen for 2. halvår udgør 76 % af årssummen. Og som det fremgår af nedenstående skema, er denne tendens ret normal:

% pr. halvår	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1. halvår	25	37	41	37	30	30	24
2. halvår	75	63	59	63	70	70	76

Den store ungeproduktion fra en ynglebestand i stadig fremgang samt flere forsøg på overvintring forklarer overvægten i 2. halvår.

I januar og februar ses der Grågæs i hele Limfjordsområdet samt i øvrigt i store dele af det gamle Viborg Amt. Sorteres antal på under 250 fra, fremstår dog et klart billede af Grågæssenes foretrukne opholdssteder i den kolde tid. Lokalitetsmaksima er 14/1 290 Ørum Sø (JKK), 21/1 425 Vandet Mose og Middelhede (TBR), 31/1 350 Nørhå Sø (JDU), 11/2 740 Skals Enge (LM TBR), 25/2 250 Staun, Barmer og Valsted Enge (ASH) og 25/2 1300 Bygholm Vejle (BLN).

I marts og april er de største tal (lokalitetsmaksima) udenfor Vejlerne: 5/3 384 Staun, Barmer og Valsted Enge (BLN), 7/3 468 Lynderupgård Enge (TBN), 17/3 433 Ulvedybet (ULV) og 7/4 280 Ørum Sø (TA).

Der er kun ret få indrapporteringer af ynglefugle, og de giver ikke et dækkende billede af Grågåsens reelle yngleudbredelse. Alle nævnes: Milesøerne 1 (AØ), Overklitten Sø 2 (GRA), Gravlev Sø 1 (GRA), Vandplasken 4 (AWM), Ulvedybet 4 (ULV), Birkesø/Lille Vildmose 16 (TL), Hærup Sø 5 (TBR), Halesø 2 (TN), Klejtrup Sø 1 (TBR) og Viskum 2 (LM TBR). Der er ikke oplysninger fra Vejlerne, men antallet her ligger næppe langt fra de meget store tal fra de senere år, f.eks. 1465 par i 2002 (Fugle og Dyr i Nordjylland 2002).

De største træktal fra foråret er 28/3 23 NØ Syrodde (PR), 11/4 28 NØ Hirtshals Fyr (AØ), 15/4 450 N Klitmøller By (JJA) og 16/4 48 NØ Bulbjerg (TRK).

Der ses meget store antal i august, således 6/8 1850 Ulvedybet (HAC), 24/8 3515 Østerild Fjord (JPK), 25/8 6860 Agger Tange (HHN), 27/8 2700 Vesløs/Arup Vejler (BLN) og 28/8 2525 Bygholm Vejle (HHN). De store tal fra dellokaliteter i Vejlerne antyder mere end 10.000 fugle i hele Vejlerne.

Efter august tynder det mærkbart ud i de største forsamlinger. Der ses dog stadig mange Grågæs på en

Grågæs, Vejlerne, 18. maj 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

lang række lokaliteter, således 14/9 1850 Agger Tange (HHN), 16/9 1620 Østerild Fjord (HHN), 16/9 1500 Nors Sø (JLA), 19/9 1500 Bygholm Vejle (VFL), 23/9 984 Aggersborg Vildtreservat (BLN), 29/9 1000 Rosvang (LAM), 8/10 1002 Ulvedybet (ULV) og 8/10 1930 Agerø (HHL).
De største tal i december er betydeligt lavere: 17/12 398 Lynderupgård (TRK), 27/12 350 Bygholm Vejle (HHL) og 27/12 620 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR). Tyngdepunktet rykker altså mod syd sidst på året. Træk i efteråret ses 4/10 420 S Kryle Klit (SGB), 9/10 162 S Nordmandshage (PR) og 14/10 60 Grenen (RoC KEC).

Sum: 160.323. 1. halvår 38.310, 2. halvår 122.013. Observationer 1146. Indsendere 117. Lokaliteter 211.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7442	7032	7959	8878	4621	2378	9457	44725	30302	15043	10415	12071

Indisk Gås (*Anser indicus*): 01620

Fem observationer af i alt 7 fugle – alle nævnes; 25/2 1 Åbybro Kommune (GRA), 8/3 1 Sørrå (LYA), 11/5 3 NØ Skagen – en usædvanlig trækobservation (JHC RoC), 17/8 1 Bygholm Vejle (TBR) samt 16/9 1 Tømmerby Fjord (HHN).

Indisk Gås er en undsluppet eller forvildet fangenskabsfugl, der stammer fra Centralasien.

Snegås (*Anser caerulescens*): 01630

Fem iagttagelser: 9/4 1 Årup i Thisted Kommune (JDU), 28/7 1 Bygholm Vejle (PER), 19/8 4 Læsvig og Tømmerby Fjord (ELH HHN), 3/9 4 Rosvang (JJA) og 29/10 1 Bygholm Vejle (HHN). De 4 i Vejlerne og ved Rosvang er sikkert samme flok.

Alle ovennævnte Snegæs er utvivlsomt undslupne eller forvildede fangenskabsfugle. Snegåsen stammer fra Nordamerika.

Canadagås (*Branta canadensis*): 01660

En stor årssum, næsten på højde med rekordåret 2004. Det er normalt med flest Canadagæs i årets første måneder, denne tendens er dog usædvanligt udtalt i 2006, hvor første halvår tegner sig for 76 % af årstotalen.

Canadagåsen ses navnlig i hele Limfjordsområdet og langs hele østkysten mellem Mariager Fjord og Voerså. I det øvrige Nordjylland er tallene mindre og forekomsterne er generelt mere spredte.

De største tal i 1. halvår er 14/1 1245 Ørum Sø (JKK), 7/2 1000 Lindborg Ås udløb/Storvorde (DFS), 5/3 1177 Ulvedybet (ULV) og 16/3 1000 Sørrå (MLU). Januartallet fra Ørum Sø er mere end dobbelt så stort som det hidtidige maksimumtal fra Sydthy (25/2 2003 580 Ørum Sø (HHN)). De store tal fra de andre områder er normale.

Generelt tynder det kraftigt ud i vinterbestandene i løbet af marts; det seneste store antal er 1/4 416 Ulvedyb (IZN).

Der ses lidt træk i april, f. eks. Hirtshals Fyr 7/4 13 NØ og 11/4 17 NV (begge AØ).

På et mindre antal lokaliteter, navnlig Bygholm Vejle, ses oversomrende fugle. De fleste sommerobservationer drejer sig om enkelte fugle – dog ses 12/6 27 Vester Nyland og Kirkeflod, Læsø (PR).

Små efterårsflokkede begynder at gøre sig gældende ultimo august, den første er 27/8 6 Bygholm Vejle (BLN). Men først primo november ses flokke på over 100 og regelmæssige større tal ses ikke før i december. De største tal i 2. halvår er alle fra østkysten og den østlige del af Limfjorden, max. er 20/12 770 Toftesø/Lille Vildmose (DFS). Største forekomster fra andre områder er 18/12 200 Bygholm Vejle (HHL) og 28/12 350 Ulvedyb (ULV).

Sum: 43.428. 1. halvår 32.852, 2. halvår 10.576. Observationer 369. Indsendere 78. Lokaliteter 121.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	11292	7570	13386	478	92	34	36	60	206	265	3680	6329

Grågås x Canadagås (Anser anser x Branta canadensis) 01669

Tre iagttagelser: 25/1 1 Sejlflod Kommune (TC) og 4/2 1 Sejlflod Kær (DFS) drejer sig nok om den samme fugl. Desuden ses 20/5 1 Vandplasken (BHJ).

Bramgås (Branta leucopsis): 01670

Igen et flot år med store forekomster i begge halvår. Årsummer gennem de seneste 7 år fremgår af nedenstående skema. Det skal pointeres, at årsummerne med sikkerhed indeholder en række dobbeltregistreringer, og de må ikke forveksles med de reelle tal – de viser dog alligevel udviklingstendensen tydeligt.

Bramgås 2006	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1. halvår	3.902	3.615	6.026	5.165	9.489	14.981	19.112
2. halvår	1.157	5.113	942	113	1.000	1.170	7.432
Hele året	5.059	8.728	6.968	5.278	10.489	16.151	26.444

I 1. halvår er der på forskellige tidspunkter koncentrerede forekomster i flg. områder: 1) Kystegnene mellem Voerså og Lille Vildmose 2) Limfjordsområderne mellem Vejlerne og Ulvedyb 3) Sydthy 4) Engene ved Hjarbæk Fjord og endelig 5) en række indlandslokaliteter syd og øst for Viborg: Tjele, Nørreådal, Vandet Mose og Middelhede. Sorteres observationer på under 100 fra, bliver dog kun Sydmors, Vejlerne, Aggersundområdet og Nibe Bredning tilbage.

I lighed med, hvad der ses for Tundrasædgås og Blisgås er der pludselig et influx af Bramgæs fra 13/1. Tilsyneladende berører dette influx i første omgang kun den sydlige del af det nordjyske område, nemlig Søra (max. 15/1 24 (LYA), engene ved Hjarbæk Fjord (max. 15/1 37 (BD), Sydthy (max. 15/1 70 (PUR)) og – for en kystgås som Bramgåsen – bemærkelsesværdigt nok også indlandslokaliteterne Nørreådal (max. 14/1 45 (TBR)), Vandet Mose (max. 21/1 36 (TBR)) og Middelhede (max. 25/1 22 (OLI)).

Det første store tal i Vejlerne er 26/2 445 Østerild Fjord (HHN), og marts måned igennem ses op til 600 i Vejlerne, primært ved Østerild Fjord. Det kunne bl.a. være "invasionsfuglene", der til sidst er endt her – i alt fald ses der i marts kun få fugle andre steder i Nordjylland.

Forårsfugle indfinder sig fra omkring 1/4, og de ses hovedsageligt i Vejlerne, ved Aggersborg samt Nibe Bredning.

Lokalitetsmaksima er 17/4 1400 Vesløs/Arup Vejler (STA), 18/4 og 20/4 650 Staun, Barmer og Valsted Enge (ASH HAC) og 28/4 230 Søndre Traneholme (BLN). Det sidste store tal er 9/5 352 Vesløs/Arup Vejler (HHN). Herefter ses kun enkelte fugle, de allerseneste er 28/5 3 Jerup Strand (LYA).

Der er i perioden 10/4-18/5 25 regulære trækobservationer fra både vestkysten, østkysten og Skagen, den største er 8/5 mindst 200 NØ Skagen (KMO m.fl.). Mere specielt ses over indlandet 10/5 800 NØ Onsild (CSS).

I sommerperioden ses 1/6 1 Boddum (FRO), 10/6 4 Bygholm Vejle (HHN), 29/6-13/8 1 Ulvedyb (TBA RSN ABK), 20/7 1 Vesløs/Arup Vejler (HHN), 27/7 1 Bygholm Vejle (BLN) og 28/8 1 Revibuske (HHN). Endelig er 12/9-15/9 op til 3 Bygholm Vejle (HHN) og 15/9 1 Agger Tange (STA) givetvis også oversomrende fugle.

I 2. halvår ses Bramgåsen på betydeligt færre lokaliteter og i lavere antal end i 1. halvår. Vejlerne tegner sig for langt de fleste. De første er 27/9 10 Bygholm Vejle (LAM). Næste lille bølge kommer medio oktober, men først ultimo oktober runder antallet 100. Maksimum i november er 16/11 480 Amtoft Vig (HHN) og i december 27/12 1500 Arup Holm (HHL). Nibe Bredning kommer først ind i billedet i december, hvor største antal bliver 12/12 147 Staun, Barmer og Valsted Enge (PR). Efterårstræk, alt nævnes: 20/10 1 T Skagen (KNP RoC), 28/10 20 V Lild Strand (HAC) og 20 S Ørhage (RSN) – samme flok? Endvidere 28/10 15 S Skive By (DMB), 29/10 56 SV Stensnæs (LYA) og 30/10 11 S Stensnæs (LYA).

Sum: 26.444. 1. halvår 19.012, 2. halvår 7432. Observationer 291. Indsendere 65. Lokaliteter 92.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	717	1532	2809	11024	2924	6	2	3	27	778	1236	5386

Knortegås ssp. (*Branta bernicla* ssp.): 01680

Fugle der er indberettet som Knortegæs, men hvor en racebestemmelse med antal tydeligt fremgår af notefeltet, er overført til racebestemte Knortegæs.

Knortegæs uden raceangivelse er navnlig indberettet fra kystegnene i øst både syd og nord for Limfjorden, fra Nibe Bredning og fra Agger Tange. Desuden er der lidt trækobservationer fra Skagen, østkysten og Ros-hage.

Største tal i 1. halvår er 5/1 170 Hals By (LYA), 9/2 200 Skiveren ved Gandrup (LYA), 11/4 mindst 250 Staun, Barmer og Valsted Enge (JLA) og 19/4 100 Agger Tange (FLS).

Største tal i 2. halvår er 21/10 75 Agger Tange (GGU) samt 28/12 835 Nibe Bredning (JLA). Fra 27/9 og resten af året indberetter LYA hyppigt op til 416 Knortegæs fra Sørå og omegn – det fremgår jævnlgt af notefeltet, at disse flokke består af både Mørk- og Lysbugede Knortegæs.

Sum: 4948. 1. halvår 1298, 2. halvår 3650. Observationer 57. Indsendere 26. Lokaliteter 29.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	259	421	45	545	28	-	-	4	456	1246	169	1775

Mørkbuget Knortegås (*Branta bernicla bernicla*): 01681

Et pænt år med den næsthøjeste årssum og det største antal observationer siden årtusindskiftet.

Fra 1. halvår er der større antal fra 4 områder; Dråby Vig, Rejholm 29/3 160 (JKK). Agger Tange med observationer i perioden 24/3-10/6, de største pr. måned er 29/3 160 (HAC), 17/4 232 (SPP) og 15/5 224 (HHN). Østkysten omkring Sørå, hvor det største tal er 10/1 140 (HHB). Og endelig fra Læsø, hvor de største tal er 14/1 208 Flaget (FHK), 28/4 381 på 4 lokaliteter (PR) og 14/5 799 på 3 lokaliteter (FHK).

De seneste er 5/6 6 og 10/6 3 begge Agger Tange (TRK EA) samt 12/6 1 Stokken, Læsø (PR).

Det største træktal fra foråret er 28/5 51 V Grenen (KNP).

Oversommende ses 30/6 2 Grenen (RoC), 22/7 1 Agger Tange (HHN) og 19/8 1 Grenen (OBO).

De første fra efteråret er 31/8 4 1K Grenen (KNP), 1/9 3 Nordmandshage (PR) og 2/9 1 Grenen (RoC).

De to bedste områder i 2. halvår bliver Læsø, med observationer i perioden 25/9-18/12, de største tal er 25/9 182 på 2 lokaliteter, 23/10 318 på 4 lokaliteter, 20/11 268 på 4 lokaliteter og 18/12 101 på 2 lokaliteter (alle PR). Desuden østkysten omkring Sørå, med observationer 16/9-25/11, det største tal er 25/11 212 (LYA).

Der ses mindre antal ved Jerup Strand, Bygholm Vejle, Agger Tange og Agerø.

Mere specielt ses desuden 17/11 1 ad. Lynderupgård Enge (TBN) og 24/11 1 ad. Viskum (TBR) – antagelig samme fugl. Det er sjældent at se rast i indlandet af denne vor mest kystbundne gåseart.

I perioden 14/9-23/10 er der 18 trækobservationer fra Skagen, Grønhøj, Blokhush, Roshage, Ørhage og Nørre Vorupør. De største af disse er 30/9 19 SØ Skagen (RoC), 8/10 14 S Ørhage (MKH) og 15/10 12 SØ Skagen (KNP). Endelig ses 6/12 2 S Ørhage (FRO).

Sum: 5750. 1. halvår 3687, 2. halvår 2063. Observationer 159. Indsendere 40. Lokaliteter 53.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	868	135	791	1475	398	20	1	5	261	574	802	420

Lysbuget Knortegås (*Branta bernicla hrota*): 01682

En årssum på samme høje niveau som i 2005 og med nogenlunde samme sæsonfordeling. Den Lysbugede Knortegås ses hovedsageligt langs hele østkysten mellem Voerså og Mariager Fjord, i Mariager Yderfjord samt i hele Limfjordsområdet. Der er kun enkelte spredte iagttagelser af mindre antal fra andre områder.

Fra 1. halvår er de største tal 24/1 700 Nibe Bredning (GRA), 12/2 530 Mulbjerg (HHB), 18/3 700 Hornsgård Holm (ASH), 10/4 1100 Staun, Barmer og Valsted Enge (PR) samt 15/5 650 Vår Holm og Kyø Holm (ASH). Fra Mariager Yderfjord: 22/1 4400 (TN CSS) og 19/3 1300 (TN). Endelig er der fra Mors og Agerø dækkende månedlige optællinger, som fint illustrerer bestandens opbygning: 15/1 393, 18/2 782, 11/3 1412, 8/4 4415 og 6/5 3743 (alle HHL).

Fra Agger Tange er der 2 pæne antal, nemlig 2/1 200 (JKK) og 14/2 280 (JBO).

Udenfor kerneområderne ses 14/1 34 Lundø (DMB), 28/3 6 Bovet, Læsø (PR), 9/4 3 Hirtshals Øststrand (KUP) og 28/4 4 Stokken, Læsø (PR). Træk ses i Skagen kun 8/3 2 SØ

(RoC), 13/3 2 Ø (KEC) og til mere normal tid 27/5 3 T (MKJ AWM JSA). Fra de vestlige Limfjordsegne er der i perioden 24/5-6/6 10 markante trækobservationer, der nok alle drejer sig om borttræk af fugle fra Mors og Agerø; de største er 30/5 177 N Vesløs/Arup Vejler (HHN), 31/5 210 N Skyum (EA) og 4/6 220 NV Amtøft Vig (HHN).

De sidste ses 10/6 2 Agger Tange (EA).

Enkelte oversomrende: 25/7 1 Stensnæs (MLU) og 11/8 3 Nordmandshage (ERJ). To observationer 25/8 og 1/9 1 Nordmandshage (ERJ PR) drejer sig nok også om oversomring.

I efteråret er de første 2/9 1 ad. S Ørhage (HHN) og 3/9 130 Havnø (CSS), straks herefter er der regelmæssige forekomster.

Store tal fra efteråret: 15/10 800 Østerkær Enge (ATL), 7/11 478 Nordmandshage (PR) og 12/12 1134 Staun, Barmer og Valsted Enge (PR). Fra Mariager Yderfjord: 17/9 835 (TN), 16/10 3004 (TN) og 26/11 3300 (CSS). Fra Mors og Agerø er der 2 dækkende tællinger, der viser at Knortegåseventyr på disse kanter ikke hører efteråret til: 16/9 67 og 8/10 132 (begge HHL).

Udenfor kerneområderne ses 1/10 2 Elling Strandenge (SEF) og 20/11 3 ad. Bløden Hale, Læsø (PR).

Der ses lidt efterårstræk ved Hjørring, Grønhøj Strand, Bulbjerg, Roshage, Ørhage, Livø og Nordmandshage samt mere talrigt ved Skagen, hvor det falder mest koncentreret i perioden 5/9-26/9; bedste dag er 15/9 132 SØ (RoC). I december ses 10/12 2 SØ Skagen (RoC).

Sum: 73.663. 1. halvår 46.471, 2. halvår 27.192. Observationer 451. Indsendere 64. Lokaliteter 92.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	8848	3767	6103	11286	13613	805	1	4	3083	9583	10472	4049

Lysbuget Knortegås, Rødhus Strand, 4. september 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Sortbuget Knortegås (*Branta bernicla nigricans*): 01683

Ét fund: 15/5 1 ad. Agger Tange (HHN). Det er den første iagttagelse fra Thy.

Nilgås (Alopochen aegypticus): 01700

Der er 112 iagttagelser ret jævnt fordelt i det nordjyske område. De første er 31/3 1 Viskum (TBR), 5/4 2 Bærs (LN) og 9/4 1 Vandplasken (AØ). Er herefter set året igennem, de sidste 29/12 1 Halkær Sø (BLN) og 31/12 2 Nikkelborg Søerne (GM).

Der er 2 ynglefund: 10/4-27/9 1 par Vesløs/Arup Vejler (HHN m.fl.) og 25/5-5/8 1 par Ræhr Grusgrav (JJA m.fl.). Begge par fik hele 7 unger. De store tal i juli og august skyldes, at de 2 ynglefund er indberettet af en række observatører.

Desuden en usædvanlig trækobservation 25/4 2 TF Skagen (RoC FRO JHC).

Sum: 300. 1. halvår 102, 2. halvår 198. Observationer 112. Indsendere 50. Lokalteter 27.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	1	26	47	28	71	106	11	1	2	7

Rustand (Tadorna ferruginea): 01710

Igen i år et par observationer af denne art. 24/3 1 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TBN) og 28/3 1 Vesløs/Arup Vejler (HRC). Observatøren af den førstnævnte bemærker dog, at der muligvis er tale om en hybrid eller mere eksotisk, en Australian eller Paradise Shelduck.

De flest Rustænder, der ses i Danmark, er undslupne fangenskabsfugle.

Rustand x Gravand (Tadorna ferruginea/tadorna): 01714

I Vejlerne optræder denne hybrid fortsat. Der ses for det meste enkelte fugle med undtagelse af 31/5 2 Bygholm Vejle (FRO), 7/6 2 Bygholm Vejle (JEB) og 16/6 5 Bygholm Vejle (HHN). Sidst på året er der desuden to iagttagelser af nok en af Vejler-fuglene, 10/11 og 3/12 1 Slusevej, Åbybro (GRA).

Gravand (Tadorna tadorna): 01730

Årets sum er omkring 10.000 større end sidste års sum og er næsten lig med gennemsnittet for de seneste 10 år.

I årets første måneder ses der en del større flokke. Det er især lokaliteter ved Vendsyssels østkyst og Lovns Bredning, der markerer sig. Nævnes kan 4/1 372 Gerå Enge, 250 Voerså og 19 Sørrå (alle LYA), 7/1 200 Lovns Bredning (SA EM), 9/2 370 Voerså (LYA), 22/2 560 Lovns Bredning (TBN), 23/2 182 Agger Tange (JHC JES), 2/3 256 Østerkær Enge (MP), 7/3 282 Aså Enge, 233 Voerså og 170 Sørrå (alle LYA), 12/3 min. 300 Hjarbæk Fjord (JLA) og 626 Mariager Fjord (CSS) samt 24/3 264 og 2/4 400 Lovns Bredning (TBN STA). I løbet af april opløses de fleste flokke samtidig med, at Gravænderne nu træffes på ynglelokaliteterne. De største antal i denne periode er 8/4 105 Bygholm Vejle (TA EKR), 13/4 153 Stensnæs (MLU) og 23/4 150 Ulvedybet (JLA). Endnu i maj ses et par store forekomster 9/5 150 Ulvedybet (GRA) og 13/5 300 Mariager Fjord (KNI).

I juni måned flyver de ikke-ynglende til den tyske del af Vadehavet, og i juli-august følger de ynglende fugle efter. Her gennemfører de sammen med den øvrige del af den nordeuropæiske bestand fældning af svingfjer. I juni er der dog fortsat mange Gravænder: 2/6 675 Aså-Melholt (PR), 8/6 300 Gøttrup Fjordholme (BHJ) og 13/6 250 Kyterne, Haldager Vejle (MP).

De første ynglefugle med ællinger ses primo juni. Der er rapporteret om ynglefugle fra lokaliteterne Grenen, Rønnerne/Rønnerhavnen, Rærup, Stensnæs, Gerå Enge, Ulvedybet, Bygholm Vejle, Lønnerup Fjord, Østerild Fjord, Dråby Vig, Agger Tange, Halkær Sø og Viskum.

Efterårets første store flok ses 29/8 280 Nordmandshage (ERJ) og derefter følger 17/9 262 Mariager Fjord (TN), 27/9 375 Sørrå (LYA), 9/10 515 Østlige Vejler (JOL), 16/10 1200 Als Odde-Treskelbakkeholm (TN), 20/10 500 Agger Tange (GGU), 27/11 1035 Gerå Enge (PR) samt 24/12 700 Sørrå (LYA).

Sum: 40.427. 1. halvår 20.870, 2. halvår 19.557. Observationer 1055. Indsendere 106. Lokalteter 228.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1830	2304	4496	4679	3169	4392	878	728	2052	6598	5859	3442

Mandarinand (Aix galericulata): 01780

En iagttagelse af denne eksotiske art. 24/1 1 han Hals (TBA).
Undsluppet fangenskabsfugl, der stammer fra Østasien

Pibeand (Anas penelope): 01790

Stor fremgang i rapporteringen – næsten 80.000 flere end i 2005. Årets sum nærmer sig, hvad der var normalt, da der var regelmæssige tællinger i Vejlerne. Fra efteråret er der rapporteret næsten dobbelt så mange som i de tilsvarende måneder sidste år.

Ligesom sidste år er der rapporteret langt færre Pibeænder end normalt i årets første halvdel. I årets første måneder er der blot disse større antal: 12/1 1500 Ulvedybet (MP ULV), 14/1 1220 Ørum Sø (JKK), 18/2 1042 Ager Vejle (HHL m.fl.) og 17/3 2000 Agger Tange (HBØ).

Fra de sidste dage af marts registreres forårstrækkende Pibeænder. Ved Grenen ses trækkende i perioden 28/3-5/5 i alt 343 (RoC KNP m.fl.), flest 15/4 120 N (OBO) og ved Hirtshals Fyr i perioden 30/3-15/4 i alt 259 NØ (KUP AØ), flest 2/4 74 NØ.

I april ses første halvårs største flokke. 8/4 tælles der på flere lokaliteter omkring Agerø og Mors. I alt ses der 1170, flest ved Søndervig-Thissing Vig med 1000 (HHL m.fl.), 10/4 5000 Bygholm Vejle (ATL), 13/4 2563 Østlige og Vestlige Vejler (HHN JFA HRC), 16/4 500 Brokholm Sø (DMB) og 20/4 535 Ulvedybet (ULV SEM).

Der er ingen meldinger om ynglepar.

Medio september ankommer det første store efterårstræk, hvilket tydeligt ses på en del lokaliteter, således 12/9 1500 Østerkær Enge (ATL), 14/9 5912 Agger Tange (HHN), 15/9 3000 Bygholm Vejle (BJ), 6/10 min. 5000 Bygholm Vejle (TBR), 7/10 1500 Havnø (CSS), 8/10 3155 Agerø/Ager Vejle (7790HHL m.fl.) og 2150 Ulvedybet (MP ULV), 15/10 4000 Østerkær Enge (ATL), 21/10 2500 Arup Vejle (GGU), 29/10 9435 Vejlerne (HHN m.fl.), 16/11 5800 Ulvedybet (MP ULV), 16/12 1900 Ager Vejle/Kringsholmen (7790HHL m.fl.) samt 28/12 min. 3000 Ulvedybet (GRA). Artens overvintringsområde er i Vesteuropa, især Holland, England og Frankrig.

Sum: 204.253. 1. halvår 35.496, 2. halvår 168.757. Observationer 760. Indsendere 96. Lokaliteter 150.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7227	2249	5831	19466	569	154	1202	1340	31478	64402	41688	28647

Pibeand, Bygholm Vejle, 24. december 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Gulnæbbet Krikand (*Anas flavirostris*): 01816

En iagttagelse 23/8 1 Østerild Fjord (HHN).
Undsluppet fangenskabsfugl, der stammer fra Sydamerika.

Knarand (*Anas strepera*): 01820

Stor fremgang i rapporteringen af arten i forhold til sidste år. Året sum er ca. 800 større end i 2005 og langt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 1750. Der ses især usædvanligt mange i årets to sidste måneder. Årets første ses 25/3 2 Kærup Holme (LFD 7790HHL) og her ses 29/3 10 (HAC JVI). Desuden 29/3 2 Onsilddal (TN) og 1/4 2 Sønder Lem Vig (BD).

I Vejlerne er der allerede 3/4 27 Kogleaks, Bygholm Vejle (HHN) og herefter ses der Knarænder på flere andre lokaliteter i området. Af disse skal blot nævnes 27/9 9 Agger Tange (HHN PCH). Derudover er arten kun rapporteret fåtalligt fra 5-6 lokaliteter.

Der er rapporteret om trækkende Knarænder fra Skagen i dagene 2-5/5 i alt 12 (KNP RoC m.fl.).

I yngletiden er der følgende større antal: 13/5 42 Bygholm Vejle (HHN) og 9/6 35 Kogleaks, Bygholm Vejle (FRO), og der er registreret 38 par i Vejlerne og 6 par på Agger Tange (begge HHN).

Fra midten af juli ses arten næsten udelukkende i Vejlerne. De største antal i efteråret ses i Bygholm Vejle og i Hanvejle, hvor der ses usædvanligt mange hele året ud. Bygholm Vejle: 23/8 58 (JPK) og 16/9 185 (ATL). Hanvejle: 16/9 148 (HHN m.fl.) samt 21/11 239 og 22/12 188 (begge HHN). Årets sidste er 28/12 169 Hanvejle og 2 Bygholm Vejle (HHN Martin Lund).

Der er ikke blot set mange Knarænder hele efteråret, men der er også tale om det højeste maksimum antal i de seneste 10 år. Kun i 2005 nåede 16/10 229 op i nærheden af den højeste dagstotal for i år.

Sum: 3059. 1. halvår 550, 2. halvår 2509. Observationer 188. Indsendere 60. Lokaliteter 35.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	24	246	189	91	91	347	658	435	241	737

Gulnæbbet And (*Anas undulata*): 01839

En iattagelse af denne sydøstafrikanske art, 3/8 1 Vejrum (LM TRK).
Undsluppet fangenskabsfugl.

Krikand (*Anas crecca*): 01840

Efter 5 år med meget lave årssummer endelig et år med rigtig mange Krikænder. Årets sum er mere end 2½ gange større end sidste års sum og er højere end gennemsnittet for de seneste 10 år på 178.500. Som for de øvrige svømmeænder er det især de store efterårsforekomster, der på grund af det milde vejr er årsagen.

Først i de sidste dage i marts ses der større antal, således 29/3 600 Agger Tange, 300 Kærup Holme, 500 Bygholm Vejle (alle HAC) og 250 Viskum (TBR).

Forårstrækket afvikles stort set i løbet af april måned, hvorfra der er rapporteret følgende større antal: 7/4 800 Toftesø (TN), 8/4 1340 Bygholm Vejle (TA EKr), 13/4 6659 Vejlerne (HHN JFR HRC), 17/4 1000 Viskum (TRK) og 20/4 510 Ulvedybet (ULV SEM).

Der er registreret forårstræk af Krikænder i perioden 28/3-15/6 1208 overvejende fra Grenen (KNP RoC m.fl.) og Hirtshals Fyr (KUP AØ), flest 2/5 245 Grenen (JHC) og 11/4 84 Hirtshals Fyr (AØ).

Der er indberettet om ynglefugle fra Råbjerg Mile, Hulsig Hede og Viskum.

I august kommer der gang i efterårstrækket, og der er igen større forekomster. Nævnes kan 17/8 1500 Bygholm Vejle (TBR), 25/8 2145 Agger Tange (HHN), 7/9 1400 Gerå Enge (RSN) og 1500 Vilsted Sø (BHJ), 14/9 2500 Østerild Fjord (BJ), 16/9 6901 Vejlerne (HHN SPP m.fl.), 8/10 1700 Ulvedybet (MP ULV), 9/10 4233 Østlige Vejler (JPK), 11/10 1000 Toftesø (TC), 29/10 8171 Vejlerne (HHN m.fl.), 30/10 1800 Gerå Enge (RSN), 3/11 2700 Toftesø (HAC), 10/11 1750 Ulvedybet (GRA), 19/11 1500 Brokholm Sø (STA DMB), 24/11 7250 Bygholm Vejle (HHN), 3/12 2000 Toftesø (TL m.fl.), 9/12 950 Tjele Langsø (TBR) og på årets sidste dag

Krikand, Bygholm Vejle, 3. november 2006. (Foto: Peter Nielsen).

270 Lille Sø, Lille Vildmose (WJ).
Krikanden har sit overvintringsområde i Vesteuropa, især Holland, England og Frankrig, men i år artede det danske vejrlig sig i årets sidste måneder således, at forholdene i DK var OK.
Sum: 192.116. 1. halvår 48.686, 2. halvår 143.430. Observationer 1008. Indsendere 108. Lokaliteter 169.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	604	485	3599	41540	1686	772	2467	12853	33372	42031	31942	20765

Amerikansk Krikand (*Anas carolensis*): 01843

To iagttagelser af denne art. 26/3 1 han Vilsted Sø (PHK FRO) og 1/4 1 han Kogleaks, Vejlerne (HHN SHN MIF).

Gråand (*Anas platyrhynchos*): 01860

Fremgangen i rapportering af arten på ca. 25.000 i forhold til sidste år skyldes store forekomster i årets sidste måneder. Der er dog stadig langt til de seneste 10 års gennemsnit på 195.500.
I årets første måneder er der kun enkelte større tællinger, 5/1 1800 Sebbesund (ASH) og 22/1 1500 Mariaer Fjord (TN). Derudover ses 4/1 972 Voerså-Aså (LYA), 14/1 900 Ørum Sø (JKK), 15/1 535 Vandet Sø (JJA m.fl.), 16/1 600 Agger Tange (TRK), 26/1 613 Lovns Bredning (TBN), 11/3 570 Glomstrup Vig (7790HHL m.fl.) og 12/3 700 Treskelbakkeholm (CSS). I april, hvor Gråænderne er begyndt at trække til ynglepladserne, ses endnu en stor forekomst 7/4 3000 Toftesø (TN).
De første ællinger er set 19/5 1 hun med 10 pull. Østerådal, Aalborg (GRA).
I begyndelsen af august er der en enkelt stor forekomst, 6/8 1200 Ulvedyb (HAC), men ellers er det først fra månedens slutning og fremefter, at der ses større flokke: 24/8 615 Østerild Fjord (JPK), 16/9 1500 Bygholm Vejle (VGL), 19/9 600 Voerså (LYA), 8/10 950 Ulvedyb (MP ULV), 9/10 1253 Østlige Vejler (JPK), 11/10 1500 Toftesø (TC), 28/10 1000 Brokholm Sø (DMB), 29/10 1760 Bygholm Vejle (VFL) og 14/11 1560 Gerå Enge-Nordmandshage (PR).
I årets sidste måneder ses der mange steder flokke på flere hundrede, og året slutter med disse: 3/12 4000 Toftesø (WJ TL m.fl.), 9/12 1500 Ulvedyb (SEM ULV), 24/12 500 Sørrå (LYA), 26/12 1500 Bygholm Vejle (VGL) og 800 Hjarbæk Fjord (STA DMB), 27/12 550 Agger Tange (TRK) samt 31/12 425 Lille Sø, Lille Vildmose (WJ).

Sum: 139.852. 1. halvår 48.003, 2. halvår 91.849. Observationer 1373. Indsendere 102. Lokaliteter 288.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	18171	9536	9570	8561	890	1275	4195	6742	11692	21304	19509	28407

Spidsand (*Anas acuta*): 01890

Tilbagegang på 3000 i rapporteringen af Spidsand i forhold til sidste år.
I årets første måneder rapporteres der kun ret beskedne antal. De største er 22/1 63 Mariager Fjord (TN CSS) og 23/2 39 Agger Tange (JHS JES).
Forårstrækket kulminerer senere end normalt og er ret fåtalligt. I marts-april er de største forekomster 12/3 70 Havnø (CSS), 24/3 200 Agger Tange (FRO) og 13/4 51 Bygholm Vejle (HHN).
Forårstrækkende Spidsænder er set fåtalligt ved Hirtshals Fyr og Skagen.
Der er registreret ynglepar i Vejlerne og Agger Tange med henholdsvis 7 og 1 par (HHN).
Ultimo august ankommer de første fugle fra ynglepladserne, hvor Agger Tange samler de største flokke, således 25/8 1061 og 14/9 2951 (begge HHN). Desuden fra øvrige lokaliteter 1/9 39 S Nordmandshage (PR), 16/9 205 Vejlerne (HHN m.fl.), 23/9 40 Lovns Bredning (KBC), 2+3+9/10 i alt 106 S Nordmandshage (PR), 7/10 77 Havnø (CSS), 28/10 50 Brokholm Sø (DMB), 30/10 57 (RSM) og 14/11 115 Gerå Enge (PR), 26/11 350 Havnø (CSS) og 9/12 75 Bygholm Vejle (HHN JHN).
Som for de fleste andre svømmeænder er der på grund af det milde vejr usædvanligt mange i årets sidste måneder.

Sum: 8138. 1. halvår 1054, 2. halvår 7084. Observationer 272. Indsendere 68. Lokaliteter 66.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	72	105	369	433	69	6	-	1142	3680	1356	687	219

Atlingand (*Anas querquedula*): 01910

Lidt fremgang i rapporteringen af denne art i forhold til sidste år, men stadig en meget lav årstotal. De første dukker først op primo april, således 5/4 1 Skals Enge (TBS), 9/4 2 Kogleaks, Vejlerne (BLN) og 11/4 2 Bygholm Vejle (HHN). Der ses beskedne antal i foråret. Nævnes kan 9/5 6 Læsvig, 11/5 12 Bygholm Vejle (begge HHN) og 12/5 6 Halkær Sø (JLA). I yngletiden er der blot en større obs, 10/6 18 Bygholm Vejle (HHN) og der er registreret 33-35 ynglepar i Vejlerne (HHN). Årets sidste iagttagelser er 13/8 1 Bygholm Vejle (HHN HKN), 16/9 3 Doverkil og Brokær (7742HHL m.fl.) og 25/9 2 Agger Tange (HHN).

Sum: 257. 1. halvår 247, 2. halvår 10. Observationer 118. Indsendere 40. Lokaliteter 32.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	29	149	69	2	5	5	-	-	-

Skeand (*Anas clypeata*): 01940

Stor fremgang i rapporteringen af Skeand i forhold til sidste års sum på 3339. Årssummen nærmer sig gennemsnittet for de seneste 10 år på 6700. Der er ingen iagttagelser i årets første måneder og kun meget få i marts. De første ses til normal tid, 19/3 1 Limfjorden ved Bygholm Vejle (HHN m.fl.), 28/3 6 Bygholm Vejle (LYA) samt 29/3 2 Kærup Holme (HAC) og 4 Onsild Ådal (TN). Forårstrækket sætter først ind for alvor i april, hvor de største forekomster er 6/4 20 Elling Strandenge (JKA), 10/4 25 Rettrup Kær (DMB), 13/4 125 Østlige Vejler (HHN JFA HRC) og 20/4 34 Birkesø og Lille Sø, Lille Vildmose (WJ). Forårstrækkende Skeænder er set ved Skagen i perioden 25/4-8/5 23 ØNØ Nordstrand/Grenen (PR m.fl.). I yngletiden ses der kun større antal i Vejlerne, flest 13/5 84 Bygholm Vejle (HHN). Det er også fra Vejlerne, der rapporteres flest ynglepar, nemlig 48-66 par (HHN). Desuden Agger Tange 1 par (HHN) samt 25/7 1 hun med 4 juv. Østerådal (GRA). Efter yngletiden ses denne større forekomst: 17/6 110 Bygholm Vejle (HG). I august, hvor mange af de danske ynglefugle begynder trækket sydpå, ses der 3/8 45 Ulvedybet (GRA) og 30/8 315 Bygholm Vejle (HHN). Efteråret og især årets sidste måneder byder på usædvanligt mange Skeænder på grund af det generelt milde vejr. Det er især på de sædvanlige store lokaliteter, fuglene befinder sig. 16/9 307 Østlige Vejler (HHN m.fl.), 8/10 105 Ulvedybet (MP ULV), 29/10 225 Østlige Vejler (HHN m.fl.) og 1/12 273 Bygholm Vejle (HHN). Desuden 10/11 54 Klejtrup Sø (TBR) og 24/11 35 Vilsted Sø (ASH). De sidste ses 26/12 78 Bygholm Vejle (VFL) og 1 Østerådal (GRA), 27/12 22 Bygholm Vejle (HHL) samt 28/12 8 Bygholm Vejle (HHN m.fl.), 1 Ulvedybet (ULV) og 1 Ellekrattet, Skagen (KNP).

Sum: 6190. 1. halvår 1418, 2. halvår 4772. Observationer 426. Indsendere 78. Lokaliteter 75.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	17	762	377	262	54	735	954	1571	474	984

Generelt vedrørende dykænder

I december 2006 udgav Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) faglig rapport nr. 606. Titlen er "Landsdækkende optælling af vandfugle januar-februar 2004". Der refereres gentagne gange nedenfor til rapporten, selv om tallene er fra 2004. Argumentet herfor er, at DMU ud over de traditionelle landbaserede optællinger tillige anvender optællinger fra fly over åbent hav og i kystnære områder. Tilsvarende optællinger er foretaget med mellemrum siden 1969 og er dermed et meget væsentligt bidrag til at forstå Danmarks betydning for overvintrende vandfugle. For Fugle og Dyr i Nordjylland er undersøgelserne i særdeleshed interessante, da de relativt lavvandede områder i Aalborg Bugt og områderne syd for Læsø huser meget store koncentrationer af dykænder, som vi kun sporadisk oplever fra land.

Taffeland (*Aythya ferina*): 01980

Summen for året er næsten fordoblet i forhold til sidste år. Det er især efterårsmånederne, som hæver gennemsnittet. Tidligere tiders større ansamlinger på over 1000 er igen forekommende. Forrige år var de største ansamlinger på 700 eksemplarer. Der er relativt pæne vinterforekomster, vinterens strenghed taget i betragtning. Vinterens største ansamlinger er 1/1 50 Hobro Havn (KNI), 5/1 75 Virksund (TRK), 15/1 51 Vandet Sø (JJA KB) og 22/1 52 Sebbesund (BLN).

Sidst i februar og i begyndelsen af marts er der svagt stigende ansamlinger, hvilket kan have sammenhæng med ynglefuglenes normalt tidlige ankomst. Mest markante er 27/2 80 Ove Sø (EA) og 10/3 99 Hjarbæk Fjord (TBN). Vejlerne plejer at markere sig i denne disciplin, men skuffer i år. De nordgående fugles kulmination ses tydeligst 29/3 75 Onsild Ådal (TN) og 1/4 150 Halkær Sø (JLA CR).

Sidste år registreredes der kun i alt 3 ungeførende fugle. Der forelå ikke tal for Vejlerne, hvor der tidligere var 30-60 par. I år ses 4 ungeførende fugle og igen ingen registreringer af ungfugle fra Vejlerne. Men der er ingen tvivl om, at der er en god bestand i Vejlerne. Der ses nemlig hele 96 uspecifiserede individer den 21/7 (HHN). Der er rapporteret ungeførende fugle følgende 3 steder: Gravlev Sø 1 par med 5 pull. (GRA), Østerådal 1 par med 5 pull. (GRA) og formentlig for første gang ses i Viskum 2 par med i alt 10 pull. (LM TBR).

Efteråret byder på pæne flokke i oktober og november, hvor de mest bemærkelsesværdige er 20/10 965 Agger Tange (GGU), 21/10 1500 Arup Vejle (GGU) og 19/11 750 Brokholm Sø (SA DMB). Bemærkelsesværdigt er også 26/11 182 Fyrkat (KNI) og 26/11 50 i den nyligt etablerede Vilsted Sø (HMT). Årets sidste større observationer er 13/12 200 Onsild Ådal (TN) og 28/12 140 Lund Fjord (HHN MLU).

Sum: 13.524. 1. halvår 2579, 2. halvår 10.945. Observationer 346. Indsendere 68. Lokaliteter 73.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	596	328	606	844	160	45	243	368	1001	6984	1614	735

Troldand (*Aythya fuligula*): 02030

En fordobling af summen i forhold til 2005 lyder måske flot, men det er en helt normal variation. Hertil skal i øvrigt bemærkes, at af den samlede sum udgør 30.320 summen fra den nyetablerede Halkær Sø. Især BLN har været meget flittig med klik-tælleren. DMU rapporten, nævnt i indledningen til dykænder, konkluderer i øvrigt, at vinterforrekosten af Troldand de seneste 35 år nok svinger en del over årene, men gennemsnitligt betragtet er stabil.

Året indledes med et brag af nytårsfyrværkeri, som stresser ca. 1000 Troldænder i Hobro Havn (KNI). Vinterens største og eneste over 1000 ex. er 15/1 2254 Mariager Fjord Vest (KNI FJU), 11/2 2300 Virksund (TBR LM) og 17/2 1500 Hjarbæk Fjord (TBN).

I forårsmånederne er Halkær Sø blevet en af de vigtigste rastelokaliteter. Her ses over en længere periode i omegnen af 1000 fugle. Det nærliggende lille, hyggelige Skorbæk Gadekær kan ikke længere konkurrere. Her ses max. 400 den 22/4 (HAC). Forårets største er i kronologisk rækkefølge 1/4 1200 Halkær Sø (JLA CR), 10/4 1700 Halkær Bredning (PR) (samme dag kun 115 i Halkær Sø), 15/4 2100 Ørslevkloster Sø (BJH) og 3/5 800 Ulvedybet (HAC).

Primo til medio maj er fuglene ved at være spredt til ynglepladserne eller trukket videre mod nordøst. Sidste år blev der registreret 9 lokaliteter med pull., og max 3 kuld på de enkelte lokaliteter. I år er der også 9 lokaliteter med succesfuld yngel. En enkelt lokalitet udskiller sig markant. Det er Ræhr Grusgrav med 62 pull. fordelt på 12 kuld (SKr STB). Det er et meget flot antal. Herefter er Gravlev Sø størst med 20 pull. fordelt på 4 kuld (GRA). De øvrige er Viskum 1 kuld med 3 pull. (TRK), Nørre Halne Grusgrave 3 kuld med i alt 8 pull. (ATL), Doverkil og Brokær 1 kuld med 4 pull. (SPP), Østerådal 1 kuld med 2 pull. (GRA), Islandsparken i Viborg 1 kuld med 7 pull. (OL), Halkær Sø 2 kuld med i alt 15 pull. (GRA BLN). Fra Vejlerne er der kun meldt om ét par med pull. til trods for, at Vejlerne førhen kunne huse op mod 150 par. Formentlig et udslag af lukningen af feltstationen.

I efteråret er det igen Halkær Sø og Ørslevkloster Sø, som huser de største koncentrationer og i længst tid. Begge steder er der i længere perioder mellem 1000 og 2000 fugle, og det er der helt frem til udgangen af december. Men traditionen tro skal Madum Sø også nævnes. Her ses 12/10 1100 (TBA). De største ansamlinger i efteråret er 22/10 2003 Halkær Sø (HMT) og 4/11 1900 Ørslevkloster Sø (STA DMB MH).

Sum: 79.613. 1. halvår 41.232, 2. halvår 38.381. Observationer 710. Indsendere 95. Lokaliteter 144.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6326	7464	4412	18948	3512	570	1236	2248	1959	11963	11720	9255

Troldand, Hals Havn, 17. marts 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Bjergand (Aythya marila): 02040

Selv om summen er øget med næsten 1000 i forhold til 2005, er det fortsat et sløjt niveau. Noget af forklaringen skal formentlig findes i, at fuglene raster så langt fra kysten, at de sjældent ses. Det er nemlig påfaldende, at DMU's midvintertællinger i 2004 registrerer næsten 13.000 Bjergænder i Aalborg Bugt. Samme vinter, altså 2004, var tallene i denne rapport næsten lige så lave som i år. DMU bemærkede også, at hovedparten af fuglene lå i flokke på over 1000, og det sker kun undtagelsesvist, at der ses så store ansamlinger fra land. Kun en enkelt observation kommer op i nærheden af dette niveau. I den følgende årsgennemgang nævnes alle observationer over 100.

Fra vinteren drejer det sig om 7/1 147 Virksund (STA EM), 3/2 190 Aså (RSN), 5/2 180 Egense (HAC) og 24/2 350 Aså (LYA). Fra ultimo april bliver der registreret en smule træk, især ved Skagen, men ingen dage med tocifrede tal. Som det fremgår af månedsoversigten sker der først noget større igen i november. Det er to enkeltstående observationer, som trækker månedssummerne for november og december op på trecifrede tal. Det er 29/11 400 N Koldkær (RSN) og den tidligere nævnte 4/12 800 R Nordmandshage (PR). Årets sidste er 31/12 12 V Grenen (OBO).

Sum: 3092. 1. halvår 1770, 2. halvår 1322. Observationer 124. Indsendere 47. Lokaliteter 40.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
678	901	93	27	71	-	7	14	17	12	424	848

Troldand x Bjergand (Aythya fuligula x Aythya marila): 02039

Denne hybrid iagttages indtil flere gange. Første gang 26/1 1 han Hjarbæk Fjord (TBN). Formentlig samme fugl ses igen i marts (STA TBN) og senest i maj, stadig i samme geografiske område.

Ederfugl (Somateria mollissima): 02060

Summen er næsten halveret i forhold til sidste år, men langt højere end den laveste sum på 23.091 fra 2002. Der er tale om en helt normal variation, der ikke kan udledes noget konkret af. DMU rapporten nævnt i indledningen til dykænder estimerer en vinterbestand på 630.000 fugle for hele Danmark i 2004. Aalborg Bugt og områderne syd for Læsø er af meget stor betydning, og det skønnes at der opholdt sig 90.000 her. At det tal let kan være meget undervurderet, kan illustreres med sidste års 117.000 S ved Stensnæs (PR). At fuglene ofte er uden for teleskopernes rækkevidde skyldes, at hovedparten fouragerer på vanddybder mellem 4 og 8 meter. Kun ca. 5% af fuglene fouragerer på vanddybder indtil 2 meter og 10% på 2-4 meter. Disse tal stammer ligeledes fra DMU rapporten.

Vinterens største observationer er da også relativt beskedne: 22/1 2000 Hals (ATL) og 27/2 3000 Hou (LYA). LYA noterer, at der ser ud til at være langt flere længere ude på havet i en kilometer-lang flok. Der er mange observationer af trækkende fugle, men kun få over 100 - og trækket er i alle retninger. Antallet af trækkende fugle i materialet udgør i alt kun 4768. Vi skal helt hen til sommeren, før der igen ses en markant observation, 2/6 2000 R ved Hou Strand (PR). Der er formentlig tale om fældende hanner og ikke-ynglende fugle.

Der er observeret et yngleforsøg på Stenklipperne ved Agerø (FRO). Den friske rede var desværre tom og formodes plyndret af predatorer.

Vi skal helt hen til efteråret, før der igen ses 4-cifrede tal, hvor største er 25/9 7000 Læsø Rende (PR). Det egentlige efterårstræk kulminerer normalt oktober og november, så det er muligvis stadigvæk de fældende hanner og ikke ynglende hunner, som ses i september. Årets mest markante er 24/10 40.000 Læsø Rende (PR). Det noteres, at de lettede som én stor flok og bevægede sig syd på. Samme dag ser PR 7000 ved Syrodde på østenden af Læsø. Årets sidste større flok er 19/12 1200 Syrodde (PR).

Sum: 108.596. 1. halvår 33.610, 2. halvår 74.986. Observationer 587. Indsendere 72. Lokaliteter 90.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7357	10829	6143	3738	2279	3264	619	400	8818	56897	3925	4327

Kongeederfugl (Somateria spectabilis): 02120

I forrige års rapport blev der beskrevet en 2K+ han Kongeederfugl i Skagen den 21/11 2005. Observationen er trukket tilbage, og der må ikke refereres hertil.

Havlit (*Clangula hyemalis*): 02120

Summen er reduceret til 25% af forrige års flotte sum. Der er tale om en helt normal variation. Det er som sædvanligt april måned, der trækker læsset, og hovedparten af fuglene ses trækkende. DMU rapporten estimerer, at der i Aalborg Bugt og i området syd for Læsø i 2004 ved midvinter var en bestand på godt 4000 fugle. Sandsynligvis har der i 2006 været tilsvarende koncentrationer, men det ser vi af gode grunde ikke meget til. DMU har nemlig samtidig med optællingerne registreret, at 65% af fuglene ses ved vanddybder på 14-24 meter. Når de foretrækker så store vanddybder, er det ensbetydende med meget få observationer fra land. Fuglene er samtidig spredt over store afstande i det nævnte område, hvilket heller ikke taler for større observationer fra land.

Vinterens største er 25/2 7 Øster Hurup (TBA). Den største rastende flok, der observeres, er 27/3 15 Læsø Rende (PR). Denne ene observation udgør næsten halvdelen af månedens sum. I april og maj er det næsten udelukkende trækkende fugle, som observeres. Heraf udgør trækkende fugle ved Skagen 146. Renset for gengangere drejer det sig om 132 eksemplarer. Hovedparten trækker øst. Den største dag er 24/4 24 Ø (JHC ASF HVR MHE RoC m.fl.). Også Grønhøj Strand markerer sig med 15 Ø 29/4 (JØP). Fra efteråret er det igen Skagen, som har de største observationer, men det er beskedne 22/10 6 Ø (KNP) og 9/11 6 R (KNP). Der er kun få fund fra indlandslokaliteter. I den nyetablerede Halkær Sø ses 12/11 1 hun (HMT). Den bliver i området næsten 3 uger. En af årets sidste er også fra en indlandslokalitet: 28/12 1 hun Lund Fjord (HHN MLU).

Sum: 396. 1. halvår 313, 2. halvår 83. Observationer 151. Indsendere 43. Lokaliteter 36.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6	17	33	212	45	-	-	-	-	31	31	21

Sortand (*Melanitta nigra*): 02130

En meget flot årssum, som dels er godt hjulpet af nogle ret store observationer af rastende fugle, men især af store observationer i forbindelse med efterårsstormene i oktober. DMU rapporten estimerer, at næsten 300.000 Sorttænder opholder sig i Kattegat i området mellem Aalborg Bugt, Læsø og Anholt. Det er hele 63% af den samlede estimerede forekomst for landet. Der er dog tendens til vigende antal her, og stigende ansamlinger ved Blåvand og Skallingen. Dette nævnes, fordi der ses rigtig mange sydtrækkende Sorttænder ved Vestkysten i 2006. I forhold til vanddybde, blev hovedparten set på mellem 2 og 10 meters dybde. Det er næsten tilsvarende som ved Ederfugl. Derfor er der, under normale vejrforhold, relativt begrænsede observationer fra land i forhold til de store mængder Sorttænder, som opholder sig i vores område. Ikke uventet er det østkysten, som markerer sig i vinterperioden med 29/1 1500 Stensnæs (MLU) og 27/2 2000 Hou Strand (LYA). Forårstrækket kulminerer i april. Af summen for april og maj på i alt 61.689 udgør tallene fra Skagen 38.208. Største herfra er 2/4 6050 Ø på kun 3 timer (9-12) (KNP). Samme morgen 2950 Ø ved Hirtshals Fyr på 2 timer (7-9) (AØ KUP). En anden meget markant observation er 9/4 7500 R Dokkedal (WJ). Det er en af de få dage, hvor de er kommet tilstrækkeligt tæt på kysten til, at det har været muligt at lave en optælling.

Som ventet ses igen pæne flokke af oversomrende fugle på Vestkysten: 4/6 1000 R Agger Tange (BLN), 16/6 2000 R Bulbjerg (HHB) og største 3/7 3420 Grenen (RoC PR).

Største rastende flokke i efteråret er 26/9 8000 Stokken på Læsø, 24/10 8000 Syrodde og samme dag 8000 Læsø Nordvest Rev (alle PR). Ellers er det vestkysten, som dominerer efteråret talmæssigt. Der er en hel række af store observationer, som bør nævnes, bl.a. 7/10 5000 S og 8/10 8110 S Ørhage (MKH KHA IBJ) og

den absolutte topscorer i forbindelse med stormen 27/10 35.000 (8-16.30) (JKK). Det noteres, at det er et absolut minimumstal, og at der var konstant sydtræk hele dagen. Flere andre observatører er på pletten, men er knap så vedholdende som JKK. Spørgsmålet er, om det blot er korrektionstræk for vind- og strømafdriften, eller om de er på vej til rastepladserne ved Blåvand og Skallingen? December måneds største er 19/12 2500 R Syrodde, Læsø (PR).

Sum: 266.671. 1. halvår 99.727, 2. halvår 166.944. Observationer 539. Indsendere 89. Lokaliteter 77.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3988	6095	12245	46321	15368	15710	23130	1444	19109	116353	2514	4394

Fløjlsand (Melanitta fusca): 02150

Igen en lav sum. Af den samlede sum udgør tallene fra Skagen 594, altså 25%, og tallene fra Læsø 995, altså 43%. Observationerne fra Skagen er primært af trækkende fugle og fra Læsø rastende. Aalborg Bugt og områderne syd for Læsø huser op mod 30% af Danmarks overvintrende Fløjlsænder. DMU registrerede i alt 930 Fløjlsænder på landsplan, hvilket af DMU skønnes at være betydeligt under den reelle midvinterbestand, idet antallet af observationer ikke er tilstrækkeligt til statistisk at estimere et antal. Men rapporten konkluderer, at arten synes mindre talrig end tidligere. Fløjlsanden skal i øvrigt oftest findes langt til havs og ofte i mindre flokke. Der er kun ganske få observationer fra de indre fjorde og kun af få fugle. Det sættes i relief når det betænkes, at der tilbage i 1970'erne lå op mod 15.000 fældende Fløjlsænder i Løgstør Bredning.

Der er overraskende få vinteriagttagelser. Eneste lidt større flok er 4/3 30 Læsø Rende (AØ). Medio april begynder der at blive lidt bevægelse i fuglene, og der ses trækkende Fløjlsænder både ved vest- og østkysten. De største dage er 22/4 35 N Stensnæs (MLU) og 20/5 42 Ø Hirtshals Fyr (AØ). Forårets største ansamling er 23/5 135 Aså (PR). Den største oversomrende flok ses 3/7 25 R Svinkløv Plantage (HBA KLU). Efterårets største træk er 15/9 28 SØ Grenen (RoC), 7/10 34 SV Nørre Vorupør (JOL) og 22/10 44 S Agger Tange (GGU). De fleste observationer er på under 10 fugle og derfor udskiller 24/10 500 R Læsø Nordvest Rev (PR) sig markant. Det er en meget stor observation af Fløjlsand, som i øvrigt er optalt fra Læsøfærgen.

Årets sidste er 28/12 3 R Grenen (RoC KP JoK STO AØ).

Sum: 2312. 1. halvår 705, 2. halvår 1607. Observationer 230. Indsendere 52. Lokaliteter 45.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	8	36	267	341	48	48	87	144	1192	120	16

Hvinand (Bucephala clangula): 02180

Højeste sum de sidste 10 år. Hidtil højeste var 101.657. I forhold til sidste år godt en fordobling. Stigningen er jævnt fordelt over alle måneder. Som tidligere år udgør summen fra Hjarbæk Fjord en meget betydelig andel, nemlig i alt 45.623. DMU rapporten over midvinterbestanden i 2004 konkluderer, at Hvinanden optræder ret stabilt i Danmark, dog med årligt store variationer. Limfjorden er på landsplan det vigtigste område med en andel på hele 27% i 2004. Der ses stort set ingen Hvinænder langt til havs. De foretrækker beskyttede fjorde, søer og fredelige kyster.

Fra vinteren skal nævnes 22/1 1480 Mariager Fjords ydre del (TN), 16/1 1006 Hjarbæk Fjord (TBN) og 1/2 923 Agger Tange (KIA). Dage med større iagttagelser af træk i foråret er få, og følgende skiller sig ud: 11/4 112 NØ Hirtshals Fyr (AØ) og 14/4 110 NØ Hirtshals Fyr (KUP). I foråret er det især de store ansamlinger i Hjarbæk Fjord, som gør sig bemærket med max den 1/4 5738 (TBN), men også 7/4 1100 Lund Fjord (STA) skal nævnes. Der er relativt få oversomrende fugle, men i august støder der fældende fugle til. Igen er det Hjarbæk Fjord, som stikker næsen langt frem foran andre lokaliteter. Her ses 5283 den 25/8 (TBN). Denne lokalitet er også indehaver af efterårets absolutte topscorer med 21/9 10.000 (TRK). Hele efteråret ses jævnt mellem 3 og 4000 i Hjarbæk Fjord. Men også andre lokaliteter byder på pæne forekomster, f.eks. 3/11 1740 Østerild Fjord (HHN) og 10/11 3000 Ulvedybet (SEM). Der var tale om aftentræk til de to sidstnævnte lokaliteter. Eneste større efterårstræk langs kysten er 30/10 219 S Nordmandshage (PR). Årets sidste større observationer uden for Hjarbæk fjord er 18/12 1125 Bovet Bugt (PR) og 27/12 1200 Agger Tange (TRK).

Sum: 114.294. 1. halvår 50.556, 2. halvår 63.738. Observationer 922. Indsendere 99. Lokaliteter 215.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7939	9977	11373	17689	3156	422	493	9313	16165	9418	12477	15872

Hvinand x Lille Skallesluger (Bucephala clangula x Mergus albellus): 02189

Der foreligger én iagttagelse af denne hybrid 15/1 1 han Nors Sø (JJA KBJ KB).

Lille Skallesluger (Mergus albellus): 02200

Der må konstateres et fald i årssummen fra 1378 til 1052, men det er fortsat et pænt højt niveau. Den helt store forekomst forrige år på 105 i Nors Sø i december måned blev ikke gentaget i 2006, men det er fortsat Nors Sø, som er hovedlokaliteten i den nordlige region. Nors Sø tegner sig for 31% af materialet. Forrige år tegnede Nors Sø sig for 58% af materialet. De seneste års pæne forekomster er måske en generel tendens. DMU rapport nr. 606 har i hvert fald noteret en tendens til stigende vinterforekomster siden 1990, også i milde vintre. Tidligere var det under isvintre, der blev set flest.

Nors Sø markerer sig 1. halvår med 15/1 35 (JJA m.fl.). Samme dag ses 9 i Vandet Sø (JJA m.fl.). Men der er også set store forekomster andre steder: 29/1 15 Virksund (ILM) og 12/2 17 Lønnerup Fjord (HHN). Første halvårs mest markante er hele 51 Østerild Fjord 24/2, fordelt med 31 hanner og 20 hunner (HHN). Det er ikke kun de traditionelle lokaliteter som byder på pæne forekomster. I Rærup ses 8 3/3 (MLU) og i Roddenbjerg Sø ses 14 14/3 (EA). Agger Tange byder på 20 17/3 (HBØ). En af de mere spøjse er 2 25/3 i Gudumholm by ved broen over Lindenborg Å (DFS). Den meget kolde marts måned holder nok på fuglene længere end normalt. Forårets sidste to observationer er dels et par i Reservatsøen i Skagen, som ses af mange i perioden 23 - 27/4 (FRO m.fl.) og dels 9/5 1 hun Ulvedybet (PR), som er eneste observation fra maj måned.

Efterårets første ankommer til normal tid 15/10 1 hun Lille Vildmose (WJ FA FBA KSN). Men der går nogen tid, inden der ses større ansamlinger. 21/11 ses 9 Bygholm Vejle (HHN) og 28/11 ses 28 Nors Sø (CH LN). Anden halvårs største observation er 16/12 42 Nors Sø (KIA).

Sum: 1052, 1. halvår 722, 2. halvår 330. Observationer 251. Indsendere 67. Lokaliteter 49.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	168	136	257	160	1	-	-	-	-	3	119	208

Toppet Skallesluger (Mergus serrator): 02210

Summen er den lavest registrerede gennem mange år. Forrige år var summen 12.993 og det var også et lavt niveau. Det er meget påfaldende, at der generelt set over årene ses meget få Toppet Skallesluger i vinter-månederne, til trods for at DMU's midvinteroptælling for 2004 viser en bestand på minimum 4000 fugle i Limfjordsregionen. Det kan have noget at gøre med, at fuglene optræder i mindre flokke spredt over store afstande og dermed ikke er så synlige som f.eks. de store samlede flokke af Hvinænder. DMU anvender flyttællinger og skriver, at Toppet Skallesluger ofte reagerer ved at flyve op, og dermed er lettere at spotte. I 2004 var det i øvrigt 39% af den samlede danske vinterforekomst, som opholdt sig i Limfjorden. For god ordens skyld skal det nævnes, at der heller ikke i 2004 blev indrapporteret væsentligt flere i vintermånederne.

Vinterens største er 24/2 24 Østerild Fjord (HHN) og 4/3 27 Læsø Rende (AØ). I foråret falder de bedste dage i Skagen ultimo april, hvor største er 28/4 70 R Nordstrand (HAC). Den samlede sum for Skagen udgør i øvrigt 1600, altså knap 20% af materialet. Forårets største er 8/4 72 Vejlerne (STA EKr). Der foreligger kun én registrering af succesfulde ynglefugle. GRA ser 8/8 20 juv. og 6 adulte i Nørredyb ved Egholm. Hvor de har ynglet er uvist.

I løbet af efteråret er der kun ganske få observationer på over 100 fugle, derfor skiller følgende sig ud: 5/10 780 Ulvedybet (JOL) og 3/11 3020 Østerild Fjord (HHN). Som sidste år er det disse to lokaliteter, som markerer sig, og igen er det i forbindelse med indtræk sent på eftermiddagen. I december er der kun en enkelt observation over 100: 16/12 119 Lindholm Vejle (PUR).

Sum: 8694. 1. halvår 2217, 2. halvår 6477. Observationer 458. Indsendere 79. Lokaliteter 119.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	64	102	213	912	552	374	147	54	307	1953	3477	539

Stor Skallesluger(Mergus merganser): 02230

Årssummen er markant bedre end sidste års 5529. Limfjordsregionen har forholdsmæssigt ikke helt så stor betydning for Stor Skallesluger som for Toppet Skallesluger. DMU rapporten angiver i alt 17.461 overvin-

trende Stor Skallesluger på landsplan. Heraf 1387 i Limfjordsregionen, altså kun 8%. Men hertil kan lægges pæne antal i de større søer, hvis de da ikke er frosset til. DMU rapporten indikerer, at der er vigende antal overvintrende Stor Skallesluger i Danmark. Dette skyldes formentlig, at isdækket i Østersø-regionen er blevet mindre de seneste år.

Vinterens største ansamlinger er 5/1 350 Virksund (TRK), 14/1 83 Ørum Sø (JKK), 16/1 149 Hjarbæk Fjord (TBN), 24/1 160 Aalborg Havn (HHB) og 11/2 210 Grønning Øre, Skive Fjord (FD).

I det tidlige forår eller sidst på vinteren for dette års vedkommende er de største ansamlinger 14/3 298 Aalborg området (GRA), 24/3 429 Hjarbæk Fjord (TBN), 31/3 210 Tjele Langsø (TBR) og hele 395 samme dag i Klejtrup Sø (TBR).

Som det fremgår af månedsoversigten, forsvinder fuglene hurtigt fra landsdelen. Allerede primo april er der tyndt stærkt ud, hvilket er helt normalt, da arten yngler tidligt. At vi skal helt hen i november, før vi igen ser pæne forekomster, er også helt normalt, idet Stor Skallesluger fælder andre steder. I november og december er de største og eneste forekomster over 100 ex. 27/11 285 Madum Sø (GT), 9/12 125 Klejtrup Sø (TBR) og 16/12 285 Klejtrup Sø (TBR). Årets sidste lidt større observation er 28/12 65 Nibe Bredning (JLA KAH).

Sum: 8680. 1. halvår 7231, 2. halvår 1449. Observationer 447. Indsendere 81. Lokaliteter 132.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2455	1737	2466	521	49	3	-	2	-	48	397	1002

ROVFUGLE

Hvepsevåge (*Pernis apivorus*): 02310

Et noget bedre år end 2005 (hvor der kun sås 325 trækkende ved Skagen), men fortsat noget under gennemsnittet. Usædvanligt med flest fugle i juli.

De første i Skagen (og Nordjylland) ses 7/5 2 Ø, 8/5 2 T og 9/5 2 NØ (JHC RoC MHH m.fl.). Uden for Skagen ses de første 20/5 1 Hvidding Krat (TBR) og samme dag 1 Tofte Skov (ATL).

I Skagen ses der i tiden 7/5 til 15/7 i alt 512 trækkende (gennemsnit 1992-2005 1202 ex), største dag er 1/7 133 trækkende (RoC), sidste på træk er 15/7 3 udtrækkende, desuden ses 137 på trækforsøg eller rastende i tiden 14/5 til 9/8.

Udenfor Skagen ses der træk ved Råbjerg Mile 6/6 2 NØ (PR), Bulbjerg 12/6 1 N (CKP) og 13/6 2 Ø (HHN) samme dag 2 Ø Havrevlen, Læsø (PR). Eneste antal over to udenfor Skagen er 5/7 3 Toftesø (HAC).

Der er kun indrapporteret 8 ynglepar, 6 par i Vendsyssel (JTN), 1 par Hald Sø (TRK) og 1 par Ørum (MHH). Årets sidste ses 15/9 1 1K S Agger Tange (STA), 1/10 1 S Skørping (HAC) og 2/10 1 1K S Nordmandshage (PR).

Sum: 854. 1. halvår 462, 2. halvår 392. Observationer 99. Indsendere 53. Lokaliteter 35.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	60	273	355	30	5	2	-	-

Sort Glente (*Milvus migrans*): 02380

Den første ses 16/4 1 NØ Klitmøller (JKK) fulgt af 20/4 1 TF Skagen (KEC). I Skagen ses i tiden 20/4 til 13/6 5 trækkende og 27 på trækforsøg eller rastende, dage med mere end en fugl er 25/4 2 Nordstrand (PR), 11+12/5 2 Flagbakken (RoC), 20/5 2 Nordstrand (GGU) og 4/6 2 Grenen Camping (FSH). Forårets sidste er også årets største antal 12/6 5 trækforsøgende Flagbakken (LAM KNP FSH) og 13/6 4 R-SV (CSS). Der er følgende observationer uden for Skagen, 23/4 1 Ø Bulbjerg (AS HHN), 24/4 1 trækforsøgende Napstjert (TC), 3/5 1 Vrejlev Klosterplantage (ABK), 5/5 1 Bulbjerg (HRC), 7/5 1 Lille Vildmose (TBA), 19/5 1 Østenkær ved Klokkeholm (IVA), 21/5 1 trækkende Arup Holm (TOK) og sluttelig 26/5 1 Møllesø, Ulvedybet (GRA).

Årets sidste ses i Skagen 6/7 1 Nordstrand (MVS).

Sum: 48. 1. halvår 47, 2. halvår 1. Observationer 35. Indsendere 34. Lokaliteter 10.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	10	22	15	1	-	-	-	-	-

Rød Glente (*Milvus milvus*): 02390

Flere fugle end i 2005, hvilket mest skyldes fuglene fra det nordlige Vendsyssel på overnatningsplads, hvor det ser ud til, at der forsøges overvintring i det milde vejr.

Årets første ses 19/2 1 Hjallerup (AK), 20/2 1 Junget Krat (HTM) og 21/2 1 Mou (DFS).

I Skagen ses den første 20/3 1 Ø (KEC) og i perioden frem til 6/7 ses der 10 trækkende og 84 på trækforsøg eller rastende (givet en del gengangere) med den største dag 11/6 9 trækforsøgende (KNP). Senere på sommeren ses bl. a. 20/7 4 NØ Flagbakken og 27/7 3 trækforsøgende Skagen (RoC).

Udenfor Skagen ses blandt andet følgende – fugle fra ynglelokaliteterne undtaget, 14/4 2 S Møllesø (DFS), 16/4 2 rastende Hobro (TQA), 22/4 2 S Nordlige Lindenberg Ådal (ATL), 28/4 1 trækforsøgende Syrodde (PR), 1/5 1 NØ Klitmøller (JJA), 7/5 2 rastende Høstemark Skov (CH) og 6/6 2 NØ Råbjerg Mile (PR).

Af ynglepar er der i år 1 par med 3 juvenile i Vestvendsyssel, og i Østvendsyssel er der 4 par, hvoraf to par med hver 3 juvenile og to par uden unger (JTN).

Fra efteråret skal blandt andet nævnes 3/10 3 1K S Nordmandshage (PR). Som nævnt er der fugle, som forsøger overvintring, og 7+10/11 ses 8 til overnatning Stenhøj (BSP), de ses sidste gang 12/12 4 Stenhøj og 18/12 3 nær Stenhøj - begge (BSP).

Sum: 323. 1. halvår 186, 2. halvår 137. Observationer 168. Indsendere 79. Lokaliteter 66.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	3	10	60	45	68	41	5	11	8	51	21

Havørn (*Haliaeetus albicilla*): 02430

Der er i år mange indrapporteringer fra mange indsendere med mange observationer, og det er meget vanskeligt at få et overblik over, hvor mange Havørne der reelt er tale om. Angiv et klokkeslæt, alder, dragtkendetegn og medobservatører så nøjagtig som muligt! I det efterfølgende bliver der ikke gisnet om, hvor mange forskellige Havørne det drejer sig om i de enkelte områder. Der iagttages stadig flere ældre Havørne i landsdelen, og det kan vel ikke vare længe, før vi skal have det første ynglepar.

I Skagen ses der Havørne i foråret på 32 datoer i perioden fra 15/3 1 trækforsøgende (KEC RoC) til 22/6 1 rastende Hulsig Hede (RoC), der trækker i alt 10 og ses 40 på trækforsøg eller rastende (flere gengangere). Der er seks datoer med to Havørne og ellers ses tre Havørne 3/5 og 6/5 (KMO JHC), 29/4 4 (ABK) og største dag 27/4 5 (HAC).

Havørn, Skagen, 28. maj 2006. (Foto: Ole Krogh).

Thy har 18 datoer (13 i første halvår og 5 i andet halvår) med Havørne igennem året med enkelte fugle og 6/5 samt 24/6 2 Ove Sø (LFD JDU). I efteråret 9/9 2 Vullum Sø (JBE). I Vejler-området ses der Havørn på 82 datoer (40 i første halvår og 42 i andet halvår). Der er i maj måned fire dage med tre Havørne og en dag i juli med tre Havørne (HHN VFL RSN HHB). Mange iagttagelser af 1-2 ældre fugle.

Lille Vildmose har hele 104 datoer med Havørne (43 i første halvår og 61 andet halvår). Tre dage i april, fem dage i maj, en dag i august og en dag i oktober har tre Havørne (TBA TC CSS TL m. fl.) samt 6/7 hvor der ses 4 (TBA). Her ses hele andet halvår 2 ældre fugle. Det er uvist om disse er de samme, som indimellem optræder ved Mariager Fjord, men noget kunne tyde på det.

Alle øvrige observationer uden for disse områder nævnes fortløbende: 14/1 1 mellem Hørby og Døstrup (CSS), 23/1 1 Hjarbæk fjord ved Kølsen (TRK), 4/2 1 S Skørping by (CR), 5/3 1 SSV Ulvedybet (ULV), 9/3 1 Ø Limfjorden ved Lindenberg Å (HAC), 24/3 1 NNØ Vilsted Sø (MHR), 25/3 1 Lystrup Strandenge, Hadsund Syd (TN), 28/3 1 TF og 28/4 1 TF Syrodde, Læsø (PR), 29/3 1 Råbjerg Plantage (EVL), 1/4 1 Ø Fannegrøft, Ølands Vejle (IZN), 16/4 1 TF og 5/5 1 Bulbjerg (HHN HRC), 1+3/5 1 NØ Klitmøller (JJA), 3/5 1 Gærum (SEF), 5/5 1 Fosdalen (VFL), 5/5 1 Skiveren (APN), 6+8/5 1 Sønder Sørig (LAM), 10/5 og 25/6 1 ved Råbjerg Mile (ASH RoC), 4/7 1 Jerup Strand (LAM), 5/7 1 N Viborg by (FRO), 19/8 1 Rettrup Kær (JJP), 9/9 1 Mulbjerger (TBA), 5/10 1 nordvest for Støvring (JLA). Ved Mariager Fjord ses 17/9 3 samt 7/10 og 4+10/11 2 Havørne. Her er der alle dage blandt andet tale om to ældre fugle (TN).

Sum: 438. 1. halvår 252, 2. halvår 186. Observationer 279. Indsendere 115. Lokaliteter 30.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12	6	18	72	104	40	32	52	43	29	15	15

Slangeørn (Circaetus gallicus): 02560

En Slangeørn i lys fase dukker 9. juni op i Sandmilen, Skagen. Den ses igen i perioden 20. juni til 8. juli i Skagen-området på 7 datoer (PR KNP JoK m.fl.)

Fundet er godkendt af SU som det 8. fund i Skagen og det 11. i Nordjylland.

Slangeørn, Skagen, 3. juli 2006. (Foto: Knud Pedersen).

Rørhøg (Circus aeruginosus): 02600

Et bedre år end sidste år, på højde med 2004, og året byder på et godt forårstræk.

De første Rørhøge ses 25/2 1 hun Høstemark (DFS), 16/3 1 hun Bygholm Vejle (HHN) og 25/3 3 Skårup Odde (AS). I Skagen er der et pænt forårstræk med i alt 257 trækkende og 159 på trækforsøg eller rastende.

De første Rørhøge ses 28/3 2 hanner (KEC RoC) med de første trækkende 9/4 1 Grenen (RoC). De største trækdage i Skagen er 5/5 49, 6/5 23 og 7/5 28 (KMO MMJ).

Fra andre lokaliteter kan nævnes Vandplasken 30/4-31/5 (4 dage) 8 trækkende (RT BHJ HHL LAM), Bulbjerg 16/4-13/6 (6 dage) 20 med max 6/5 7 Ø (HHN FRO), Klitmøller 22/4-9/5 (7 dage) 36 med max 1/5 7 NØ, 4/5 7 NØ og 5/5 9 (JJA JKK PHA).

Der er indrapporteret om ynglende Rørhøge fra 20 lokaliteter af 21 indsendere.

Årets sidste ses til noget der ligner overvintringsforsøg, 8/12 1 han Vesløs/Arup Vejler (HRC) og 9/12 1 hun Bygholm Vejle (HHN) og 17/12 1 hun Vesløs/Arup Vejler (HRC).

Sum: 2126. 1. halvår 1306, 2. halvår 820. Observationer 821. Indsendere 157. Lokaliteter 128.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	1	17	459	606	223	241	291	223	58	4	3

Blå Kærhøg, Ulvedybet, 31. december 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Blå Kærhøg (*Circus cyaneus*): 02610

Et klart bedre forårstræk end sidste år og stort set på højde med foråret i 2004.

Fra de første måneder skal nævnes 7/1 7 Bygholm Vejle (HST), 22/1 1 hun jagende Sjaggere Kollerup Klit (VFL), 21/2 4 Østerild Fjord (HHN), 25/2 3 Agger Tange (LFD) og 26/2 3 Nørreådal (TBR).

De første trækkende er fra Skagen, 2/4 1 Gyvelmarkerne og 8 og 9/4 1 (RoC KEC). Der er i Skagen i alt noteret 298 trækkende og 9 trækforsøgende/rastende i perioden 2/4 til 19/6 med de største dage 1/5 20 trækkende, 2/5 29, 5/5 29 og 7/5 29 trækkende (det er ikke redaktøren der stammer!) (RoC JHC KNP KMO m. fl.). Sidste trækkende i Skagen er 19/6 1 Ø Pælebakke Klit (PR).

Ved Bulbjerg ses der træk 22/4-6/5 8 med max 5/5 4 (HHN AS HRC FRO). I Klitmøller er der træk 22/4-5/5 med 8 fugle, flest 4/5 4 NØ (JJA JKK). To dage fra Vandplasken med træk 3/5 4 NØ og 4/5 5 NØ (AØ). På Læsø ses der fra Syrodde 28/4 2 trækforsøgende og 30/4 3 Ø (PR).

Foruden den sidste trækkende Blå Kærhøg i Skagen er de sidste i første halvår 20/6 1 han syd for Rold by (HHL) og 23/6 1 han Astrup (TN).

I andet halvår ses de første 29/7 1 han Bjerget, Frøstrup (MHH), 4/8 1 Grenen (RoC) og 19/8 1 hun Høstemark (DFS), de to førstnævnte kan muligvis være oversomrende. Af øvrige observationer bør fremhæves 3/10 1 S og 30/10 1 S begge Nordmandshage (PR), 11/10 1 S Lodbjerg Fyr (JOL). Tre optællinger fra overnatningspladser 24/10 4 Bygholm Vejle og 26/11 5 Selbjerg Vejle begge (HHN) og sidst 4 27/12 Bolle Enge (RSN). Til slut det største totale antal fra Vejlerne 29/10 17 (HHN).

Sum: 1021. 1. halvår 692, 2. halvår 329. Observationer 508. Indsendere 111. Lokaliteter 111.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	59	68	53	186	316	10	1	4	38	124	70	92

Steppehøg (Circus macrourus): 02620

Steppehøg er fra og med i år udgået af SU-listen. Det sætter sit præg på antallet af fund, som omtales her og vil sikkert også gøre det fremover. Tidligere er en del af de rapporterede fugle aldrig nået frem til SU. Der er således i år i alt set ca. 18 fugle af 27 indsendere fra fem lokaliteter.

Af disse er fraregnet gengangere ca. 13 fugle fra Skagen. Den første dukker op 24/4 1 2K NØ (JHC RoC). Herefter følger 26/4 1 2K TF (RT MHE EVT), 27/4 1 2K han T + 1 2K R (HAC KNP RT JHC RoC), 1/5 1 ad han T + 1 2K T (KNP MMJ FSH PEN m.fl.), 6/5 1 ad han T + 2 2K TF (han og hun) (RoC MMJ KNP LAM m.fl.), 7/5 3 2K T (MMJ KNP FSH PEN m.fl.), 20/5 1 2K R (RT JAE JHC), 24/5 1 2K TF (GGU) og 26/5 1 2K R (UEM BKR JAE OBO m.fl.). Udenfor Skagen ses 29/4 1 adult han rastende Arup Vejle (EC), 5/5 1 adult han (HRC) og 6/5 1 2K Ø (SBr) - begge Bulbjerg, 10/5 1 2K han Vandplasken (EDY). Årets sidste Steppehøg og den eneste i andet halvår 22/9 1 1K rastende Ulvedybet (RSN).

Hedehøg (Circus pygargus): 02630

Der ses flere Hedehøge i år end de to foregående år, uden at året dog er et godt år antalsmæssigt. De første Hedehøge er alle fra Skagen: 26/4 3 trækforsøgende Grenen, 27/4 1 adult hun Batteriskoven og 30/4 1 trækkende Nordstrand (RoC JØP KNP FRO m. fl.), Der ses 16 trækkende Hedehøge og 14 på trækforsøg på 20 datoer i Skagen, her ses der på 6 datoer to fugle (JAE KNP RoC MHH m. fl.) og den sidste er 4/7 1 udtrækkende Grenen (RoC). Udenfor Skagen ses der Hedehøge på 15 lokaliteter. De første er 5/5 1 trækkende øst Skive Ådal (GM), 6/5 1 han sydlige Lille Vildmose (TBA) og 7/5 1 hun Ulvedybet (MP). Træk ses 8/5 1 han NØ Klitmøller (JJA), 10/5 1 han N Nors Sø (FRO) og 10/5 1 han N Åbybro (DFS). Ved Råbjerg Mile ses 20/5 en han der leverer bytte til en hun (KNP), der er dog ikke meldt om sikre ynglepar i Nordjylland i år.

De sidste ses i år 14/8 1 3K+ han Råbjerg Stene (RoC HC SC), 22/8 1 2K+ hun Rønnerne, Læsø (PR) og sluttelig 27/8 1 adult han Hulsig Hede (KNP).

Sum: 58. 1. halvår 50, 2. halvår 8. Observationer 48. Indsendere 35. Lokaliteter 16.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	5	35	10	5	3	-	-	-	-

Hede-/Steppehøg (Circus pygargus/macrourus): 02625

Der er indrapporteret følgende: 6/5 1 trækkende Kollerup Klit (VFL) og samme dag 1 Ø Flagbakken, Skagen (KNP KMO JTH), 7/5 1 Ø Grenen (KNP), 11/5 1 Ø Grenen (JHC), 20/6 1 NØ Flagbakken, Skagen (RoC), 26/5 1 Hulsig Hede (DBC), Desuden er der indrapporteret 10 observationer af kærhøg sp. i foråret, hvor af flere Blå Kærhøg/Steppehøg. I efteråret er der 4 observationer af hver 1 kærhøg sp.

Duehøg (Accipiter gentilis): 02670

Summen er som de sidste to år. I Skagen ses der kun trækforsøgende og rastende Duehøge. Eneste træk der ses er fra Bulbjerg 23/4 1 Ø og 1/5 1 Ø (HHN).

Ynglefuglene følges stadig flittigt af (JTN) i Vendsyssel. I hans kontrol-område er der i år 42 ynglepar, der fik 76 udflyjne unger (heraf blev 74 ringmærket). JTN nævner, at der som forventet er en tilbagegang efter den lange kolde vinter (sne fra januar til ultimo marts) samt fuldstændig mangel på frøsætning hos bøg i 2005, hvilket bevirker, at alle Ringduer forsvandt i løbet af oktober/november (2005) og først kom tilbage primo april. Endvidere er der et voksende problem med prædation af Stor Hornugle (JTN). Der er desuden ynglefugle fra Han Herred 2 par, Østhimmerland 2 par og Læsø 1 par (HAC DFS CSS IZN PR).

Sum: 205. 1. halvår 115, 2. halvår 90. Observationer 188. Indsendere 74. Lokaliteter 83.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	11	5	18	46	25	10	7	14	20	29	10	10

Spurvehøg (Accipiter nisus): 02690

Der ses flere Spurvehøge end sidste år, men færre end i 2004, året byder på et godt forårstræk i Skagen. I de første vintermåneder er eneste større antal 7/1 4 Rødstenen, Fur (ATP).

Duehøg på Blishøne, Lønnerup Fjord, 4. marts 2006. (Foto: Henrik F. Nielsen).

Forårstrækket begynder i Skagen 18/3 2 Ø Nordstrand (KEC), totalt ses der i perioden 18/4 til 7/7 1982 trækkende og 528 trækforsøgende, hvilket kan sammenlignes med et gennemsnit på 2385 trækkende årligt i perioden 1972-2005. Der er følgende store dage med trækkende Spurvehøge: 26/4 110 (HAC), 29/4 82 (RT), 1/5 130 (RoC), 2/5 116 (HHN), 5/5 252 (MMJ FSH KMO KNP m. fl.) 6/5 135 (MMJ) og 7/5 100 (RoC). 7/6 3 ringmærkede er en stor fangst så sent (RoC).

Fra andre lokaliteter i Nordjylland ses der træk ved Hirtshals 1/4 til 26/4 5 datoer med største dag 1/4 2 NØ (AØ), Vandplasken 4-8/5 fire datoer og største dag 4/5 53 NØ (AØ), Læsø 9/4 1 N Nordmarken (JOE) og 28/4 7 på trækforsøg Syrodde (PR), Fosdal Plantage 4/4 3 (IZN), Bulbjerg 16/4 til 13/6 med 10 datoer og 105 trækkende hvor de største dage er 16/4 21 NØ (TRK), 22/4 16 NØ (HHN) og 1/5 24 Ø (HHN), Klitmøller har 105 trækkende på ti datoer i tiden 10/4 til 9/5, hvor de største dage er 1/5 14 NØ (JJA), 3/5 21 NØ (JJA) og 6/5 15 (PHA), til slut er der fra Mulbjerg 12/5 5 N (DFS).

Efterårstræk ses med indtrækkende Spurvehøge disse steder 22/9 1 Bulbjerg (AS), 3/10 2 (HHN) og 29/10 1 Roshage (RBC), 1/10 til 12/11 på syv datoer alle dage med en Spurvehøg indtrækkende Grenen (RoC KEC). Direkte træk med mere end en Spurvehøg ses blandt andet ved Høstemark 4/10 5 SV (HAC) og Mulbjerg 1/10 2 S (TBA) og 10/10 1 S (TBA). Ved Nordmandshage ses der i perioden 1/9 til 7/11 143 trækkende Spurvehøge på 17 datoer med de største dage 5/9 54 S hvilket er mange så tidligt på sæsonen (PR HHB), 3/10 10 S (PR) og 25/10 31 S (HHB). Det kan nævnes, at der her i 1999 ses 545 trækkende i efteråret og nordjysk efterårs-rekord 27/10 1999 216 S (PR).

Sum: 3772. 1. halvår 3218, 2. halvår 554. Observationer 621. Indsendere 118. Lokaliteter 173.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	47	5	46	1155	1759	176	81	75	138	145	73	42

Musvåge (*Buteo buteo*): 02870

En årstotal noget mindre end i 2005.

En rovfugletælling i vinteren 5/2 22 Bruunshåb til Ålum (FRO) er flot, det vil være meget fint med flere af sådanne optællinger på ruter rundt omkring i Nordjylland!

I Skagen ses der i perioden 17/3 til 4/7 i alt 5875 på trækforsøg med bare 88 trækkende. Første der er 17/3 4 TF (KNP) og 18/3 8 Ø (KEC), største dag er 9/5 700 TF (RoC).

Der er noteret træk flere steder. Nævnes kan 12/3 7 NV Karup Å, Hessellund-Vallerbæk (JWJ), 22/3 20 Tofte Skov (TC), 29/4 44 TF Syrodde, Læsø (PR), 5/4 20 heraf 14 N Vilsted Sø (MHR), 19/4 6 N Hjarbæk Fjord ved Kølsen (TRK), 3/5 82 Gærum (SEF) og 12/5 21 N Mulbjerg (DFS). Der foreligger ingen nævneværdige optællinger af ynglefugle. Fra efteråret er der større trækobservationer på følgende lokaliteter 17/8 23 SSØ Agger Tange (JJA), 9/9 11 Mulbjerg (TBA), 10/10 21 SØ Klarup (TC), 14/10 4 S Als Odde (TN) og så er der "Mini-Falsterbo" (Nordmandshage) med 10/7 6 S (PR), 5/9 6 S (PR HHB), 3/10 45 S (PR), 9/10 4 S (PR) og til sidst 25/10 52 V (HHB). Ved Nordmandshage kan der ses trækkende rovfugle til lidt ind i november.

Musvåge, Vejlerne, 24. december 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Sum: 11.550. 1. halvår 9059, 2. halvår 2491. Observationer 1580. Indsendere 148. Lokaliteter 334.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	454	571	868	1860	4597	709	331	629	296	489	342	404

Steppevåge (*Buteo buteo vulpinus*): 02872

Et dokumenteret fund fra Skagen i maj er under behandling af SU. Steppevåge er SU-race og der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Fjeldvåge (*Buteo lagopus*): 02900

En årssum der matcher de to foregående år men med et bedre forårstræk. Fra de første måneder nævnes 11/2 4 Agger Tange (HHN) og 12/3 3 Ulvedybet (ULV). I Skagen er der i alt 328 trækkende og 59 på trækforsøg/rastende i perioden 9/4 til 12/6. De første er 9/4 1 TF og 22/4 4 N (RoC LAM TC m.fl.) og den største dag er 7/5 67 trækkende (KMO KNP m.fl.). De sidste i Skagen er også de sidste i Nordjylland 8/6 1, 9/6 2 og 12/6 2 TF (RoC FSH LAM KNP). Træk fra andre lokaliteter er fra Bulbjerg: 16/4-7/5 13 Ø (HHN HRC), 25/5 3 NØ Rubjerg Knude (MDH), 1/5 3 NØ og 8/5 1 NØ Klitmøller (JJA) og endelig Læsø 28/4 6 på trækforsøg og 29/4 2 NØ samt 1 TF begge Syrodde (PR). Efterårets første ses 17/8 1 Agger Tange (JJA), 25/8 1 Junget Krat (HTM) og 14/9 1 Ravnshøj (CAS). De to første kan være oversomrende fugle. For hele året gælder, at foruden de her nævnte observationer, drejer det sig om en til to Fjeldvåger/observation.

Sum: 798. 1. halvår 699, 2. halvår 99. Observationer 264. Indsendere 94. Lokaliteter 85.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	24	30	44	266	325	10	-	2	4	15	38	40

Lille Skrigeørn (*Aquila pomarina*): 02920

To godkendte fund, heraf det første nordjyske fund udenfor Skagen. Der er tale om fund nr. 26 og 27 for landsdelen. 9/6 og 11/6 1 2K TF Skagen (JoK Bo Tureby PR) – 9 år i træk med Lille Skrigeørn ved Skagen. Desuden 1/7 1 2K Skellet ved Mou (Lars Jakobsen). Ifølge fotos af de pågældende fugle er der tale om to forskellige individer. Arten er SUart.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*): 02960

Væsentligt færre observationer end i 2005, hvilket både skyldes ret få observationer og fugle ved Skagen samt færre observationer fra sikre og potentielle ynglelokaliteter. Status hvad angår nordjysk yngel er fortsat tre revirer, hvoraf et succesfuldt ynglepar, et par uden succes samt en enlig fugl. Desuden er et muligt par på vej i Århus amt – så tæt på, at de også iagttages i vort område.

Først en gennemgang af mulige og sikre ynglepladser.

Høstemark (TL FA m. fl.)

Det eneste nordjyske ynglepar med succes holder fortsat til i Høstemark Skov. Året starter med hele 4-5 fugle 1/1, heraf familien på 3 fra 2005 (HAC). Ungen (2K) fra 2005 ses frem til 29/1 (DFS), mens iagttagelser af 2K-fugle 25/3 (HAC) og 1/4 (TBA) ved Toftesø kan være denne eller en anden forbitrækkende fugl. Ellers ses de gamle fugle ikke så hyppigt som tidligere i årets første måneder, hvilket er normalt, når et par er ved at være fastetableret. Yngel finder sted tidligt og en unge ses over skoven rekord-tidligt 6/7 (DFS). Herefter ses den i øvrigt kun sjældent og forsvinder ligeledes rekord-tidligt fra området. De sidste observationer er således 2/9 (ERH) og 11/9 (BGO). Året ud ses de 2 gamle fugle. Desuden skal nævnes 18/8 4-5 – familien samt 1-2 imm. fugle (HAC) og 4/10 3 ad./imm. (GT).

Tofte Skov (HAC ATL CR TC m. fl.)

Et revir med en stationær fugl fra det oprindelige par (frem til 2003). Denne har 12/3 selskab af en imm. fugl, de flyver guirlandeflugt sammen, men mere bliver der ikke af det. Frem til oktober gæstes området af andre orne (10 iagttagelser af 2 fugle), men der er intet, der tyder på pardannelse. Det er ud fra det foreliggende materiale umuligt at sige, hvor mange forskellige fugle, der er set i området. Det skyldes primært manglende aldersangivelser, hvilket er forståeligt, da fuglene ofte ses på stor afstand – fra tårnet ved søen.

Lokalitet i Vendsyssel (JTN m. fl.)

På en hemmeligholdt lokalitet i Vendsyssel er der for tredje år i træk et par, der dog heller ikke i år havde succes med deres yngel. Fuglene rugede, men æg klækkede angiveligt ikke. Parret er ca. 6K og 8K. Fire indsendere har endvidere indsendt iagttagelser af fuglene fra området. Ejeren af området ønsker ikke lokaliteten offentliggjort.

Hanstholm Vildtreservat

I modsætning til de senere år foreligger der kun 6 iagttagelser fra området, hvoraf ingen i modsætning til tidligere gælder adulte fugle. Så måske har det alligevel lidt lange udsigter hvad angår yngel i området. Alle nævnes, 10/4 1 3K NØ (JJA), 29/5 1 usp. R (JJA KBj), 9/8 1-2 imm. R (IZN), 31/8 1 imm. Sårup (via SB), 23/9 1 imm. (SRJ) og 16/10 1 imm. R (JBE).

Als Odde (Overgårds marker)

Et par har etableret sig umiddelbart syd for vort område og iagttages sidst på året enkelte gange fra Als Odde og Pletterne, således 11/10 2 Als Odde (HAC) og 26/11 1 Pletterne (CSS). Det drejer sig om en adult og en 4K fugl. Det var også i dette område, at der i 2005 blev fundet en imm. død Kongeørn. Her viste undersøgelser, at fuglen var udmagret og døde af forstoppelse (DOF/Jan Skrivers).

Forårstræk i Skagens-området

Et forår med nok 3 fugle er ca. halvdelen af forekomsten i 2005. Første fugl på Skagens-halvøen iagttages 8/4 1 imm. R Hulsig (OLH). 11/4 når antageligt denne fugl Skagen (OLH) samt 15-18/4 hvor den ses på trækforsøg (flere indsendere). 19/4 ses 2 imm. fugle (JoK AB) og 22/4 atter 1 2K TF (KNP RoC m.fl.). Samme dag ses 2 R ved Råbjerg Stene – sandsynligvis samme (Søs via RoC). Endelig ses 20/5 1 ældre imm. TF (RoC JHC GGU BKR).

Øvrige

Uden for disse områder foreligger blot 2 fund, 19/3 1 imm. Kielstrup sø (BH) – muligvis en af Overgård-fuglene og 25/8 1 3K+ Hørdum (JKK).

Skemaet herunder er på ingen måde rensat for gengangere.

Sum: 300. 1. halvår 153, 2. halvår 145. Observationer 224. Indsendere 65. Lokaliteter 15.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	24	20	17	62	27	3	17	54	19	33	8	14

Ørn sp. (Aquila sp): 02979

To fugle i denne katagori. En rapporteret 13/6 1 TF Skagen, angivet som skrigeørn (EKr via RoC). En ørn trækkende NNØ ved Råbjerg mose 6/5 antages også at være en skrigeørn (SEM).

Fiskeørn (Pandion haliaëtus): 03010

En årstotal der er noget lavere end 2005, hvilket primært skyldes et moderat forårstræk ved Skagen sammenlignet med de senere år.

Årets første ses til normal tid 31/3 1 fou. Stensnæs fulgt af 1/4 1 R Voerså (samme?)(MLU), 2/4 1 R Bygholm Vejle (CSS) og 2 N Toftesø (HAC JLA CR). Først 10/4 ses de første ved Skagen 2 T (RoC OLH JSC KEC). Bortset fra nogle enkelte pæne dage sidst i april kommer trækket først for alvor i gang i begyndelsen af maj. Af større dage kan nævnes 25/4 16, 1/5 12 og 9/5 19 (flere indsendere). Herefter er der kun få dage med mere end en enkelt eller to fugle, f.eks. 20/5 8 T + 2 TF og 4/6 6 T (flere indsendere). Usædvanligt er det, at der ses mere end dobbelt så mange fugle i maj som i april, hvilket tilskrives vejrliget. Alt i alt noteres ved Skagen 218 T + 11 TF (gennemsnit 1972-2005 er 230 trækkende). Et par meget sene udtrækkende fugle skal også nævnes, 1/7 1 T + 2 TF (RoC JoK) og 19/7 1 (via RoC).

Et par andre lokaliteter markerer sig under forårstrækket. Ved Klitmøller ses 10/4-5/5 (6 dage) 17 T med max. 5/5 10 (JKK JJA m.fl.), Vandplasken 3-5/5 6 T (AØ) og Bulbjerg 5-7/5 23 T med max 5/5 14 (HRC Susanne Bruun) og 6/5 8 (flere indsendere). Der er her tale om meget store dage væk fra Skagen. Endelig ses i Lille Vildmose 13 trækkende Fiskeørne i perioden 2/4-21/5 (flere indsendere).

I august dukker efterårsfuglene for alvor op. De største antal i denne periode stammer fra Hjarbæk Fjord-området med i alt 27 ex. med max. 21/9 6 (HHP TRK). Desuden Østerkær/Kytterne/Haldager Vejle med 13/8 4 (ABK RSN), 25/8 6 (RSN KBC KRN) og 27/8 5 (GRA). Ved Vejlerne er kun noteret 16 ex. gennem hele 2. halvår med max. 23/8 3 (JPK). Lille Vildmose har i samme periode 15 ex. – heraf 3 trækkende 3/9 (TC). Årets sidste fugle ses til normal tid (hvilket er senere end for år tilbage), 7/10 1 fou. Nors Sø (HAC CR JLA ATL), 11/10 1 R Febbersted (GNG) og 13/10 1 ved dambrug, Vedsø (TBR) – i øvrigt samme sidste notering som i 2005.

Skemaet herunder er renset for oplagte dobbeltrapporteringer.

Sum: 469. 1. halvår 334, 2. halvår 135. Observationer 239. Indsendere 101. Lokaliteter 71.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	1	91	211	31	15	62	52	6	-	-

Tårnfalk (Falco tinnunculus): 03040

Et rekordår på mange måder. Ikke blot er der tale om den største årssum i rapportens historie, men Skagen oplever også sit største forårstræk nogensinde, ligesom forekomsten i andet halvår, specielt i september, er væsentligt over normalen.

Året starter med rapportering fra mange forskellige lokaliteter, uden at der er tale om større koncentrationer, således er der ingen forekomster på mere end 4 ex. frem til forårstrækket sætter ind.

Første trækkende fugl ved Skagen ses 10/4 (OLH), og i slutningen af april kommer der så småt gang i trækket med bl.a. 25/4 23 T (RoC HAC m.fl.) og 27/4 20 T (FE via RoC). Det er dog i den første tredjedel af maj, at det helt store træk ses. 1-9/5 ses hele 584 trækkende med følgende imponerende dage (>70) 5/5 103, 6/5 72 og 7/5 116 (flere indsendere). Herefter aftager trækket og den resterende del af foråret ses kun >10 fugle på 3 datoer. I alt noteres i perioden frem til 21/6 814 T + 63 TF/R, hvilket som sagt er ny rekord og klart over gennemsnittet på 488 for perioden 1972-2005.

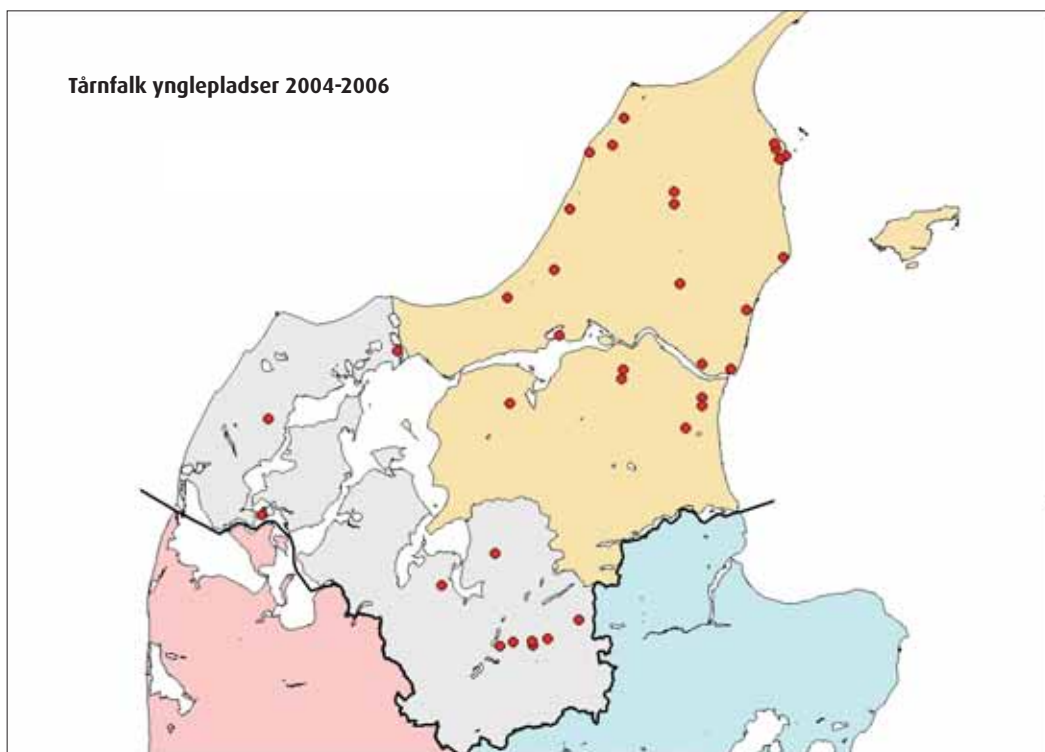
Andre lokaliteter markerer sig også med flotte tal, således Bulbjerg 16/4-10/5 59 T (8 dage) med max. 6/5 20 (HHN HRC) og 7/5 21 (HHN), Klitmøller 22/4-9/5 122 T (8 dage) med max. 5/5 42 (JKK) og 8/5 26 (JJA PHA) og Vandplasken 4-20/5 (4 dage) 86 T med max. 4/5 60! (AØ) og 7/5 22 (ATL HHL).

Der er blot rapporteret 19 ynglepar, alle fra Vendsyssel og det østlige Himmerland. Kortet er ikke udtryk for artens reelle udbredelse, men skal blandt andet ses som en opfordring til at rapportere ynglefund, så vi kan få et bedre overblik over artens udbredelse.

Fra efteråret foreligger mange spredte iagttagelser, men en enkelt lokalitet skiller sig dog klart ud, Nordmandshage. Her noteres i perioden 5/9-3/10 (5 dage) 135 trækkende med blandt andet 5/9 68 S (HHB PR) og 20/9 32 S (HHB RSN). Antallet 5/9 er ny rekord for lokaliteten. I andet halvår ses også en del primært rastende fugle ved Skagen (se skema). Kun få dage skiller sig ud, 20/7 16 R (RoC) og 7/8 3 T + 7 R (RoC). Eneste fund her foruden med mere end 10 fugle er 2/9 27 R Lille Vildmose (ERH). Året ud ses flere fugle end normalt, uden at der dog er tale om større koncentrationer. Endelig skal det bemærkes, at Vejlerne året

Tårnfalk, Lille Vildmose, 24. september 2006. (Foto: Karsten Stæhr).

igennem blot har 25 fugle, bemærkelsesværdigt så fåtallig den er der. Skemaet herunder er så vidt muligt renset for gengangere.

Sum: 2690. 1. halvår 1535, 2. halvår 1155. Observationer 930. Indsendere 120. Lokaliteter 270.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	75	63	45	196	1015	141	166	220	374	173	114	108
Skagen	-	1	-	127	683	67	83	57	25	16	-	-
Lille Vildmose	7	6	5	2	17	7	5	54	87	39	15	2

Aftenfalk (Falco vespertinus): 03070

Artens relative sjældenhed taget i betragtning har vi valgt kun at medtage fund af fugle, hvor køn og/eller alder er angivet. Skønt der er tale om en mindre fremgang i forhold til de seneste års bundskrabere, er der fortsat langt til de noget større forårstotaler fra tidligere år, i 2002 således 59 ex, hvoraf ca. 50 ved Skagen. Årsagen skal nok findes i, at vejret ikke har været optimalt (SØ-lige vinde på rette tidspunkt) sammenholdt med at arten er i tilbagegang i store dele af udbredelsesområdet. Som vanligt er hovedparten af iagttagelserne fra Skagen. Årets første fugle ses samme dag på tre lokaliteter, således 5/5 1 2K hun Bulbjerg (HRC Susanne Bruun), 1 2K hun Klitmøller (JKK) og 1 han Ø Grenen (flere indsendere). Ved Skagen iagttages arten på 6 datoer frem til 12/6. Alle nævnes, 10/5 1-2 hun/2K hun T/R (JHC samt via RoC), 19/5 1 han (MHH), 1/6 1 2K han T (ABB samt via RoC), 10/6 1 2K hun TF (FSH m.fl.), 11/6 1 2K han Ø (KNP KEC FSH m.fl.) og 12/6 2 2K Ø (RoC LAM FSH m.fl.). I alt er der ca. tale om 8-9 ex. Desuden fra første halvår 27/5 1 2K R Sønder Sørig (LAM). Årets slutter med et usædvanligt juli-fund, 2/7 1 2K han R Grenen (RoC).

Sum: 13. 1. halvår 12, 2. halvår 1. Observationer 12. Indsendere 11. Lokaliteter 4.

Dværgfalk (Falco columbarius): 03090

Et år lidt under gennemsnittet, hvilket primært skyldes et ret svagt forårstræk ved Skagen. Til gengæld flere fugle end normalt i efteråret. Året starter med flere vinterfund end normalt, 10 fugle i januar er vist ikke set før. Alle er enlige fugle primært fra Thy/Vendsyssel. Første ved Skagen ses 29/3 1 SV (KNP), men først 13/4 ses den første udtrækkende 1 N (OBO). Første dag med mere end én fugl er 15/4 6 T + 2 R (RoC AEC), men ellers er april-trækket meget sparsomt grundet dårligt trækvejr. Største dag er således 25/4 med 16 T + 2 TF (PR m.fl.). Hovedtrækket løber af stabelen i den første tredjedel af maj, således ses 1-9/5 145 trækkende, hvoraf de største dage 5/5 29 og 6/5 26 trækkende (flere indsendere). Måneden ud ses arten fåtalligt med enkelte efternølere i juni og helt usædvanligt enkelte juli-fugle. De sidste er 28/6 1 Hulsig Hede (PR), 30/6 1 R Sandmilen (KNP), 3/7 1 Spirbakke Mile (PR) og 7/7 1 R Grenen (RoC). Der kan evt. være tale om den samme fugl, da alle er rapporterede som brune. Alt i alt ses ved Skagen 262 T + 37 R/TF (gennemsnit 1972-2005 er 377 trækkende). Fra andre lokaliteter kan nævnes Klitmøller 22/4-5/5 (5 dage) 14 T, max 3/5 5 (JJA m.fl.), Bulbjerg 23/4-7/5 (5 dage) 6 T (flere indsendere) og Vandplasken 3-7/5 (3 dage) 10 T med max. 3/5 5 T (AØ). De seneste fund fra første halvår udenfor Skagen er 25/5 1 Ræhr (JJA) og 1/6 1 N Rotholmene/Hestør Odde (FRO). Efterårets første er 17/8 1 R Agger Tange (JJA), 22/8 1 IT Grenen (RoC) og 26/8 1 IT-R Grenen (flere indsendere). Ved Skagen ses Dværgfalk på 18 datoer frem til 28/10 – i alt 21 ex. (RoC KNP m.fl.). Ofte er der tale om rastende fugle efter indtræk. Nordmandshage har 31/8-25/10 (8 dage) 22 T med hele 10 sydtrækkende 5/9 (HHB PR) og 20/9 5 SV (HHB RSN). Efterårets største er dog 26/9 11 SV Stokken, Læsø (PR). Endelig skal nævnes 15/10 3 S Hulsig (OBO). Trods den milde start på vinteren ses kun enkelte fugle i november/december, og årets sidste bliver 18/12 1 Østerild-dæmningen (HHL), 19/12 1 Rønnerne, Læsø (PR) og 29/12 1 Toftesø (APR). Forekomsten i øvrigt i Vejlerne og Lille Vildmose ses af skemaet herunder, der så vidt muligt er renset for gengangere.

Sum: 539. 1. halvår 397, 2. halvår 142. Observationer 208. Indsendere 92. Lokaliteter 75.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	10	3	9	111	264	11	2	8	74	50	3	5
Lille Vildmose	-	1	1	5	4	-	-	1	9	4	-	2
Vejlerne	2	1	4	7	6	-	-	1	7	1	-	2

Lærkefalk (*Falco subbuteo*): 03100

Et på alle måder imponerende år. Rekord på alle fronter. Det er specielt et rekordstort forårstræk ved Skagen, der bærer skylden herfor. Det eneste, der mangler, må være nordjyske ynglefugle. Årets første fugl ses ved Skagen 22/4 1 T (RoC) fulgt af yderligere 4 T + 2 TF måneden ud. De første 10 dage af maj eksploderer trækket på det nærmeste med følgende meget store dage 5/5 34, 6/5 65 T, 7/5 38 T, 8/5 75 T og 9/5 30 T (flere indsendere). 6 og 8/5 er de største enkelt dage nogensinde. Herefter dør trækket ud og den næste måned ses kun få primært trækforsøgende fugle. Et par juni-dage har herefter pæne tal, således 10/6 4 TF + 2 R og 12/6 13 T (LAM EKR m.fl.).

Alt i alt ses 22/4-5/7 332 T + 26 R/TF (gennemsnit 1972-2005 er 117 trækkende). Dette er 50% mere end den tidligere rekord på 217 T + 19 R/TF fra 1992. Den store forekomst afspejles også i forekomsten på andre lokaliteter, hvor der meldes om 17 ved Klitmøller 3-8/5 (JKK JJA m.fl.) med flest 5/5 10 (JKK), 24 ved Bulbjerg 5/5-13/6 (HHN HRC), heraf hele 16 5/5 (HRC Susanne Bruun). Nævnes skal også, at der 3-7/5 ses 29 ved Vandplasken (AØ m.fl.) med max. 14 4/5 (AØ).

2. halvår byder også på væsentligt flere fugle end normalt. 12 fugle rapporteres fra august til oktober spredt over landsdelen. Eneste lokaliteter med mere end en fugl er Lille Vildmose (2) og Nordmandshage (3). Årets sidste er 26/9 Stokken, Læsø 1 SV (PR), 29/9 1 T Nørreåen, Vejrum-Bruunshåb (TBR) og den sidste 3/10 1 S Nordmandshage (PR).

Skemaet herunder er renset for gengangere.

Sum: 461. 1. halvår 443, 2. halvår 18. Observationer 89. Indsendere 55. Lokaliteter 30.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	7	399	37	5	2	10	1	-	-
Skagen - sum	-	-	-	7	314	31	5	-	-	-	-	-

Lærkefalk, Storklit, Skagen, 5. maj 2006. (Foto: Knud Pedersen).

Jagtfalk (*Falco rusticolus*): 03180

Ikke mindre end 11 forskellige iagttagelser er indtastet i DOFbasen. Adskillige af disse drejer sig om samme 2K fugl, der i perioden 23/1-24/3 ses i området fra Bøvling Fjord i syd til Agger Tange i nord. (JHC Jan Eske Schmidt SKr PHK HHN). Desuden er en 1K fugl godkendt fra Hanstholm området i perioden 21/12 og året ud (SKr). Siden 1972 foreligger der 20 godkendte fund, det seneste er fra 1999.

Arten er SUart.

Jagtfalk, Agger Tange, 18. marts 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Vandrefalk (*Falco peregrinus*): 03200

En årssum lidt lavere end de senere år, men fortsat pænt mange fugle. I årets første måneder er det som vanligt Vejlerne, der huser flest fugle fulgt af Lille Vildmose og Agger Tange – se skema. Nævnes skal også, at Aalborg i perioden huser en (eller flere) Vandrefalke, hvilket førte til opsætning af ynglekasse på Aalborg Havn, som dog ikke blev taget i anvendelse. Således foreligger 13 observationer i årets 2 første måneder fra havnen, Grønlandstov og Sygehus Nord. De mest markante observationer fra perioden i øvrigt er 11/3 2 i kamp med Jagtfalk ved Boddum (LFD EA) og 2/4 3 R Vejlerne (CSS IZN).

Et pænt forårstræk ses ved Skagen med en sen kulmination, hvilket skyldes vejret i artens traditionelle kulmination i den sidste tredjedel af april. Den første trækker allerede 21/3 1 Ø (KEC), men ellers skal vi frem til 13/4 2 SV (EKr), før de næste ses. Bortset fra 25/4 6 Ø (flere obs.) er der ingen dage med mere end 2 ex i resten af april. Som for de andre falke er det de første maj-dage, at hovedparten af fuglene ses. I perioden 1-11/5 rapporteres således 51 T + 5 TF. De største dage er 1/5 7, 6/5 8 og 8/5 6 (flere indsendere). Både 5 og 6/5 rapporteres en fugl af *Calidus*-typen (KMO JTH). Maj måned ud ses enkelte fugle frem til sidste 30/5 1 jagende Gøg (RoC m.fl.) og endelig 12/6 1 T + 1 TF (LAM RoC). Samlet ses ved Skagen 21/3-12/6 78 T + 9 R/TF (gennemsnit 1972-2005 er 33 trækkende). Eneste lokalitet udover Skagen, der markerer sig, er Klitmøller, der 15/4-8/5 (5 obs-dage) har 6 T (JKK JKK PHA). Nævnes skal også 4/5 1 R Vesløs/Arup Vejler (HHN) – *Calidus* type. Denne kunne måske være den samme, som dukker op i Skagen dagen efter.

I juni og juli ses i øvrigt kun fugle i Vejlerne foruden 28/6 1 2K Råbjerg mose (PR), 20/7 1 1K NØ Storklit, Skagen (RoC) – en meget tidlig årsunge og 27/7 1 Ulvedyb (ULV). Fra medio august ses arten på et større antal lokaliteter. En af de markante lokaliteter i efteråret bliver Nordmandshage, hvor arten ses på 15 datoer i perioden 5/9 til 14/11. På flere datoer ses 2 fugle foruden 5/9 3 S (HHB PR) samt ikke mindst 19/9 2 ad. + 3 1K, noget der kunne ligne en familie (HHB PR)! Bemærkelsesværdigt nok ses få dage inden (16/9) 2 ad. + 3 1K på Bygholm Vejle (HHN HRC SUB JFA). Skagen har i efteråret Vandrefalk på 9 datoer i perioden 28/8 til 11/11. Desuden skal nævnes 15/9 2 Agger Tange, hvoraf en stor hun slog en Gravand! (SA). Ellers ses arten på et stort antal lokaliteter året ud, dog med hovedparten på de i skemaet nævnte.

Sum: 515. 1. halvår 250, 2. halvår 265. Observationer 383. Indsendere 125. Lokaliteter 98.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	35	25	42	57	83	8	6	21	80	83	45	30
Vejlerne – sum	10	7	12	11	5	5	4	10	34	29	8	6
Agger Tange – sum	-	6	10	4	-	-	-	-	3	9	2	2
Lille Vildmose – sum	3	2	3	4	-	-	-	3	10	10	5	2

Falk sp. (*Falco* sp.): 03219

Som vanligt en del fugle i denne gruppe. Herunder 6 af katagorien Lærke/Aftenfalk, de 3 fra Skagen og 3 fra Agger Tange. Desuden 3 af katagorien Storfalk sp. Herunder bemærkes specielt en meget omdiskuteret fugl ved Skagen 6-7/5 (LAM RoC m.fl.), der af flere betegnes som sikker Jagtfalk og er indsendt som sådan. Fundet er dog ikke forelagt SU.

HØNSEFUGLE

Rødhøne (*Alectoris rufa*): 3580

En enkelt observation af denne sydvesteuropæiske art, 25/1 1 Løvel (SM). Fuglen er undsluppet fra fangenskab og stammer med stor sandsynlighed fra den selv samme lokale fugleavler, der under megen mediebevågenhed senere på året fik aflivet hele sin besætning pga. fugleinfluenza.

Agerhøne (*Perdix perdix*): 03670

Mange indrapporteret i år. Summen ligger noget over gennemsnittet på 638 fugle for de seneste 10 år. Vi skal tilbage til 1996 med 1096 fugle for at se en bedre indrapportering. I starten af året en del vinterflokke, hvoraf de største er 28/1 17 Øster Hassing (HHL), 29/1 18 Jerup Strand (RoC) og 31/1 + 5/2 17 Bolle og Try Enge (LYA HAC). Allerede fra starten af marts er flokstrukturen gået i opløsning og fuglene spredes parvis eller evt. to par sammen. Spillende fugle er hørt enkelte steder, men tidligere tiders kor af Agerhøns på stille, lune forårsaftener opleves næsten ikke mere. Årets første kuld

unger træffes 11/7 1 ad. + 9 1K Rærup (ATL), mens årets største kuld er et par med 12 unger 11/8 Tranget (HHL). I alt er der indrapporteret 6 kuld kyllinger hen over sommeren. I løbet af efteråret og mod årets slutning samles fuglene igen i noget, der nok hovedsageligt består af familieflokke. Ret få fugle er dog indrapporteret, hvilket nok hænger sammen med det meget milde vejr uden snedække og dermed ringe chance for at opdage fuglene. Efterårets største flokke er 29/9 14 Astrup (TN), 11/11 12 Hjørring Kommune (AØ) og 31/12 12 Bolle og Try Enge (LYA).

Sum: 880. 1. halvår 622, 2. halvår 258. Observationer 178. Indsendere 52. Lokaliteter 101.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	350	74	43	52	73	30	37	36	32	81	39	33

Vagtel (*Coturnix coturnix*): 03700

Det indrapporterede antal er ret lavt i år. Gennemsnittet for de seneste 10 år ligger på 170 fugle. Årets første fugle noteres 21/5 1 Gårdbo Sø (GGU), 22/5 3 Stavad Enge (HHL), 1 Troldkær, Råbjerg Enge (JAE JHC), 1 Sønder Sørig (LAM) og 1 Gårdbo Sø (GGU). Forårsankomsten er ret sen i forhold til artens ankomst til resten af landet og i øvrigt også i forhold til normal ankomst omkring 10. maj til det nordjyske. Største observationer fra foråret ud over ovennævnte er 30/5 2 Gøttrup (HBØ), 14/6 3 og 15+18/6 4 - alle Gårdbo Sø (CEM EKR LAM). Resten af forårets observationer er af enkelte fugle. Som også tidligere år er fuglene geografisk fordelt ret nordligt, med langt hovedparten af observationerne nord for Limfjorden – især i Vendsyssel og i noget mindre grad i Thy. I juli måned, hvor hovedparten af fuglene ses, dukker der fugle op nye steder, med de største 2+3/7 3 og 6/7 4 Stenildvad, Års (alle AR), 3/7 3 og 26/7 5 Bolle og Try Enge (RSN) og 3/7 3 Gårdbo Sø (KNP). Årets sidste fugle registreres 18/8 1 Ørum Sø (JKK) og 1 Sønder Sørig (LAM), 26/8 1 Halkær Sø og Ådal (HMT) og endelig 3/9 1 Egholm (ATL).

Sum: 126. 1. halvår 56, 2. halvår 70. Observationer 89. Indsendere 39. Lokaliteter 52.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	18	38	57	12	1	-	-	-

TRANEFUGLE

Vandrikse (*Rallus aquaticus*): 04070

Summen er næsten på niveau med sidste års. Antallet af lokaliteter er glædeligt steget fra 66 til 73. Forde-lingen over året er tydeligt præget af vejret. Vinteren, som trak ud, gjorde marts måned sløj. Til gengæld er der væsentligt flere observationer i november og december, hvilket måske kan tilskrives det milde vejr. Dog skal bemærkes, at langt hovedparten af disse sene observationer er fra Skagen. Der er altså ikke tale om generel øget registrering i dækningsområdet i disse sidste to måneder. Lige som sidste år fylder tallene fra Skagen generelt meget. Af de i alt 356 observationer er de 231 derfra. Der er rigtig mange gengangere imellem. Men ingen tvivl om, at der i hele Skagens området er en god bestand. De fugle, der ses i januar, noteres primært ved isfri vandløb, fordi fuglene presses ud af det snedækkede landskab. Årets første er 3/1 1 Loldrup Sø (SA). Af de mere spøjse indslag noterer LFD en Vandrikse den 27/2, som står i et læbælte og æder korn sammen med en flok Fasaner. Allerede fra midt i februar høres territoriehævdende fugle, men vi skal helt hen i april før der kommer gang i løjerne. Af de i alt 356 obser-vationer, er kun 24 af mere end 5 fugle. De største observationer fra april og maj er 22/4 8 Hanvejle (VFL), 24/4 6 Reservatet, Skagen (FRO) og 2/5 8 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TRK). Det må antages at Vand-riksen yngler på stort set alle de lokaliteter, hvor den registreres. Men der registreres kun en enkelt juvenil, og det er så sent som 20/9 Nordmandshage (HHB). Fra efteråret er det igen Skagen, Vejlerne og Hjarbæk Fjord som dominerer, men også Nordmandshage markerer sig med 30/8 6 (PR). I Skagen er det i efteråret både Grenen, Batterivej og Ellekrattet som kan mønstre observationer på mere end 5 fugle (RoC m.fl.). Årets sidste markante er 17/12 5 Grenen (RoC), hvilket er en stor vinter iagttagelse.

Sum: 642. 1. halvår 313, 2. halvår 329. Observationer 356. Indsendere 66. Lokaliteter 73.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	9	6	2	116	112	68	64	59	95	53	38	20

Plettet Rørvagtel (Porzana porzana): 04080

Sidste år blev summen halveret i forhold til 2004. I år er vi tilbage med en høj årssum. Antallet af observationer er øget med 9. Antallet af indsendere og antallet af lokaliteter er på niveau med forrige år. De indsendte ynglefugle-registreringer tyder på en lille fremgang i forhold til året før, men da fuglen lever så skjult, som den gør, kan der ikke konkluderes noget. Der er lidt flere piftende hanner, men det betyder nødvendigvis ikke større yngleaktivitet. Det kan nemlig også være udtryk for manglende ynglesucces, idet hannen normalt stopper sangaktiviteten når fuglene er parrede.

Årets første observation er relativt tidlig 4/4 2 Selbjerg Vejle (MLU). Ultimo april og primo maj dukker der flere og flere fugle op i Vejlerne. Vi skal helt hen til den 11/5, før der høres Plettet Rørvagtel uden for Vejlerne. Der høres én piftende fugl i Nedermosen ved Skagen (RDN EDY). Nu vi er ved Skagen, skal det nævnes, at RoC i de sidste dage i juni får lokket en Plettet Rørvagtel frem ved at fløjte, og i de følgende morgener svarer den, når han fløjter. Gad vide hvor mange, der så har registreret RoC som Plettet Rørvagtel? De forskellige lokaliteter i Vejlerne er ubetinget de vigtigste. Her registreres samlet set 19 piftende hanner (HHN) med flest i Selbjerg Vejle. Uden for Vejlerne høres 1 Grenen (RoC PR KNP m.fl.), 3 Hulsig Hede (PR) og 1 Rærup (ATL MLU). Årets sidste er sen 21/9 1 sy. Rærup (MLU), men der er tidligere hørt Plettet Rørvagtel så sent som oktober, så helt usædvanligt er det ikke.

Sum: 63. 1. halvår 52, 2. halvår 11. Observationer 34. Indsendere 16. Lokaliteter 8.

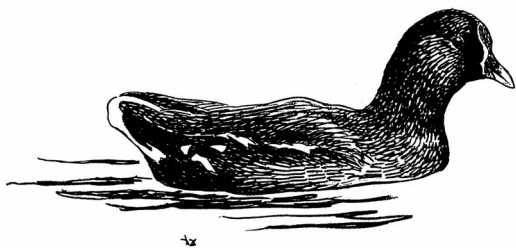
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	17	27	8	9	1	1	-	-	-

Engsnarre (Crex crex): 04210

I forhold til sidste års flotte tal, må noteres et fald over hele linien, men niveauet er dog fortsat ganske flot. Summen er faldet fra 155. Antal observationer er faldet fra 101 og antal lokaliteter fra 47. Sidste år skønnedes det at dreje sig om i alt 101 fugle, rensat for gengangere. Dette tal er i år faldet til 73 individer. Igen i år er det HHL, som har gjort en ekstraordinær indsats. Han tegner sig for de 25 observationer ud af 60. Og så har PR haft en rigtig god nat den 3/7, hvor han hører hele 11 i Sørig Enge, og samme nat 10 ved Gårdbo Sø. PR var på de to lokaliteter mellem kl. 00.00 og 02.00. Samme aften var KNP ved Gårdbo Sø mellem kl. 22.00 og 22.45, og registrerede kun 2 fugle. Igen i år tyder det på, at den tidlige nat er det bedste tidspunkt at registrere fuglene. Årets første er 13/5 3 Store Vildmose (PES), 21/5 1 Gårdbo Sø (GGU) og 22/5 1 Stavad Enge (HHL). Årets sidste er 19/7 2 Sørig Enge (HHL), 26/7 1 Try Enge (RSN) og 27/7 1 Stavad Enge (HHL). I øvrigt henvises til special-artiklen om Engsnarrens udvikling andet sted i denne rapport.

Sum: 110. 1. halvår 60, 2. halvår 50. Observationer 60. Indsendere 19. Lokaliteter 38.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	13	47	50	-	-	-	-	-

Grønbenet Rørhøne (Gallinula chloropus): 04240

Indsenderskaren er steget fra 30 til 38, og det mærkes straks på summen, som er steget fra sølle 282 til 532. Antallet af lokaliteter er ligeledes steget fra 63 til 78. Hvorvidt der alene er tale om øget opmærksomhed og rapporteringslyst eller en reel stigning er vanskelig at gennemskue. Men det er påfaldende, at der er langt flere større observationer i efteråret end i året forinden.

Fra vinteren er de største tal 1/1 5 Morup Mølle (JKK), 14/2 8 Elværkskanalen i Karup By (JWJ). Fra medio marts, hvor trækfuglene begynder at indfinde sig, er markant største observation 11/3 12 Østre Anlæg, Aalborg (GRA). Dagen efter ses 6 Karup Å (JWJ). Den 18/3 ses 6 i søen ved Hedelund i Brønderslev (HHL). Der er registreret minimum 22 ynglepar. Men mon ikke der er ynglepar på de fleste af lokaliteterne, hvor arten er registreret. Flest er registreret 27/5 med 3-4 par Østerådal, Aalborg (GRA). Ynglesuccesen har været pæn, men kuldstørrelserne relativt beskedne, oftest 1-4 unger. Det er ikke mange unger, der overlever. De første 4 pull. ses allerede 19/5 Års By (BLN). Vi skal helt hen midt i juni, før næste hold unger registreres. Igen i år ses der ynglepar som fører 2 kuld. For eksempel 3/8 ét par med 7 juv. og 5 pull. Sønder Harritslev (HHL).

De typiske observationer fra efteråret er på mellem 1 og 4 fugle, så 1/10 22 Hadsund (TN) samt 27/11 16 Brønderslev (GRA) udskiller sig. Der har formentlig været en del juvenile fugle imellem. I løbet af december bliver der længere mellem observationerne og oftest kun 1 eller 2 fugle. De sidste større ansamlinger er 18/12 7 Glenstrup Sø (JBP) og 19/12 7 Karup (JWJ).

Sum: 532, 1. halvår 215, 2. halvår 317. Observationer 179. Indsendere 38. Lokaliteter 76.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	36	27	50	46	41	15	34	99	27	77	44	36

Blishøne (Fulica atra): 04290

Summen er steget markant fra 91.242 til 138.836. Det er især årets 3 første måneder, som trækker op i forhold til forrige år. En mulig forklaring kan være den strenge vinter, som skabte store ansamlinger på begrænsede områder. Ifølge DMU rapport nr. 606 svinger vinterbestanden meget, afhængig af vinterens streghed, men set over en 35 årig periode, er bestanden af Blishøne ret stabil. Men også i ynglemånederne er der rapporteret væsentlig flere end forrige år, og det er glædeligt. Om der er tale om reel fremgang eller blot større rapporteringslyst er uvist.

Vinterens største observationer er 1/1 4000 Sebbersund (GRA), 5/1 3000 Virksund (TRK), 15/1 1270 Vandet Sø (JJA m.fl.) og 28/1 5000 Sebbersund (HHL). Traditionelt ses der også mange i Mariager fjord. Største tal herfra er beskedne 15/1 2400 Mariager Fjord Vestlig del (KNI m.fl.). Forrige år spredtes fuglene til ynglepladserne medio marts. I år sker det tilsyneladende lidt senere. Til den statistik bidrager en pæn stor ansamling så sent som 29/3 2500 Sebbersund (HAC). De første 2 pull. ses i Lindholm Fjordpark den 17/5 af GRA. Først i juni kommer der flere til. De helt små Blishøns lever tilsyneladende en meget diskret tilværelse. På alle de store ynglelokaliteter så som Halkær Sø, Viskum og Østerådalen ses der stort set ikke mere end ét eller to par med unger. Og det til trods for, at der fra Halkær Sø meldes om 10-20 par (BLN), Viskum 10 par (TBR) og Østerådalen 10-15 par (GRA). Den 19/7 ser JBO 4 helt små unger i Helligsø. Det kan være 2. kuld eller et sent ynglepar, som stod bagest i køen til et territorium. Det er i øvrigt påfaldende, at antallet af unger pr. par oftest er mellem 3 og 5, når de typisk lægger mellem 7 og 10 æg. En af forklaringerne kan være kampen om ynglepladserne. Er der mange ynglefugle i en sø, stresser de hinanden, og lægger færre æg. Det kan da også noteres, at der ses mange fugle på de førnævnte tre ynglelokaliteter i juni måned. I juli og august ses igen større ansamlinger, hvor hovedparten formodes at være fældende fugle, f.eks. 23/7 800 Ulvedyb (ATL) og 29/7 850 Halkær Sø (BLN). Ellers skal nævnes 7/9 1200 i den nyetablerede Vilsted Sø (BHJ), 14/9 3150 Agger Tange (HHN) og 16/9 3000 Hjarbæk Fjord (KIA). I løbet af oktober, november og december spredes fuglene lidt mere. Der er kun enkelte observationer af over 1000 fugle, hvor markant største er 17/11 2200 Havnø (HAC) og 26/12 2100 Hjarbæk Fjord (DMB).

Sum: 138.836. 1. halvår 78.309, 2. halvår 60.527. Observationer 712. Indsendere 76. Lokaliteter 155.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	44692	14870	11061	2809	1792	3085	5809	10923	15118	8170	7421	13086

Trane (Grus grus): 04330

Årssummen er faldet til et mere normalt leje igen. Faktisk det laveste niveau i 4 år. Men ingen grund til panik. Summerne fra ynglemånederne er faktisk større end forrige år. Af den samlede sum udgør Vejlerne 2802, Skagen 505 og Sønder Sørig 200. I de tal er der rigtig mange gengangere.

Trane, Thy, 17. april 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Årets første er 13/2 3 Årup vest for Vilsund (HOC), 8/3 2 Svankær (ELH) og 12/3 2 Rosvang (JJA). Fra medio til ultimo marts dukker der Traner op overalt på de traditionelle lokaliteter. Skagen er præget af mange trækkende. Med trækretning er der registreret 276. Renset for gengangere er tallet 160 trækkende. Sidste år skønnedes dette tal at være ca. 60 trækkende. Tallene er behæftet med stor usikkerhed, da evt. returtræk ikke altid ses eller registreres, og de lokale ynglefugle spøger jo også i billedet. Forårets største observationer er 2/4 14 NØ Kogleaks (CSS), 3/5 13 Ø Grenen (RoC ABK KNP m.fl.) og 28/5 35 Bygholm Vejle (HHN). Sidstnævnte er formentlig flest imm. fugle. HHN noterer i hvert fald få dage forinden en flok på 29 imm.

Fra PR som er DATSY's koordinator for Trane har vi modtaget supplerende oplysninger om ynglefugle. Alle sikre par nævnes:

Lokalitet	Antal par	Kuldstørrelse/antal juv.	Observatør
Reservatet Skagen	1	0	DATSY m.fl.
Hulsig Hede	1-2	2,0	DATSY KNP
Milesøerne	1-2	1,0	DATSY
Sønder Søring/Råbjerg Mose	1	2	LAM
Råbjerg Mose/Tryn Mose	1	1	KEC
Læsø	2	1,1	PR
Vejlerne	1	2	HHN HRC SUB JFA EDJ
Ukendte lokaliteter relativt nær Vejlerne	3	1,1,1	HHN HRC SUB JFA EDJ
Hanstholm Vildtreservat	6	1,0,0,0,0,0	DATSY m.fl.
Ålvand Klithede	6	2,2,2,1,0,0	DATSY
Svankær/Ove Sø	1	1	ELH
Vangså Hede	2	2,0	DATSY
Stenbjerg/Lyngby Hede	2	1,0	DATSY
Høstemærk Skov	1	1	8500PR TL DFS m.fl.
IALT	29-31	26 unger ialt	

Som skemaet viser, er der i alt 19 succesfulde par, som producerer 26 unger. Sidste år blev der produceret 19 unger. Det er den absolut bedste ynglesæson indtil nu. Skemaet kan være behæftet med lidt usikkerhed, men det skønnes af PR, at der formentlig er flere ynglepar.

Hele efteråret ses der periodevis op mod 100 Traner i Vejlerne. Enkelte gange flere end 100. Max. for Vejlerne er 24/10 med 143 som gik til nat-rast på Bygholm Vejle (HHN). Mere bemærkelsesværdigt er 23/9 33 S

Nors Sø (FRO), 1/10 48 Rosvang (JJA) og 30/10 35 Sønder Sørig (LAM). Formentlig på grund af det milde vejr i efteråret ses der mod sædvane Traner i hele december måned. De fleste har dog forladt landet ultimo oktober, men i Sønder Sørig mellem Bindslev og Ålbæk ses i hele december op til 6 Traner, heraf 2 ungfugle fra dette år. Det er primært disse fugle, som genmeldes og resulterer i, at december summen er usædvanligt høj. De ses så sent som 31/12 på denne lokalitet (LAM).

Sum: 4394. 1. halvår 1980, 2. halvår 2414. Observationer 582. Indsendere 129. Lokaliteter 113.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	3	66	395	995	521	186	486	684	976	13	69

VADEFUGLE

Strandskade (Haematopus ostralegus): 04500

Efter dykket fra 2002 til 2004 ser det ud til at antallet igen er på vej op. 2006 er det tredje bedste år inden for den sidste 10 års periode. Kun 1999 og 2000 er bedre med henholdsvis 34.407 og 39.243. Gennemsnittet for de sidste 10 år er på 25.151, altså ligger årets sum ca. 16 % over gennemsnittet. Det er glædeligt at se, hvordan antallet af observationer, antallet af indsendere og lokaliteter er steget væsentligt siden 2000. Dette kan sikkert have en sammenhæng med indførelse af DOFbasen.

Østkysten fra Als Odde i syd til Stensnæs i nord står for langt de fleste fugle. Nord for Limfjorden er der i første halvår registreret 2146 fugle fordelt på 52 observationer, mens der var 86 observationer af 13.901 fugle i andet halvår. Det er især Nordmandshage og Stensnæs, der her gør sig bemærket. Syd for Limfjorden er der 5526 fugle fordelt på 39 observationer. Fra denne del af østkysten altså 21.573 fugle hvilket er over 70% af alle fuglene. Her ud over er der en del fra Agger Tange og Ulvedybet, så meget få fugle andre steder.

Forårets 3 største observationer nævnes: 23/2 283 R Agger Tange (JHC m.fl.) 11/3 500 fou. Egense Havn (DFS) og 17/3 517 Nordmandshage (PR). Største træktaf fra Skagen er 16/5 94 Ø (JHC RT m.fl.).

Største ynglelokalitet er Agger Tange, hvor der 15/5 tælles 22 par (HHN).

I det tidlige efterår er par større træktaf, 11/8 80 Ø Slette strand (HHB) og 3/9 98 S Ørhage (HHN JFA MLU), men ellers er det optællinger af rastende fugle, der fylder i andet halvår. De største tal er 19/8 945 fou. Kors-holm (WJ), 1/9 520 Nordmandshage (PR) og 27/12 321 Agger Tange (TRK).

Sum: 29.232. 1. halvår 11.243, 2. halvår 17.989. Observationer 810. Indsendere 97. Lokaliteter 150.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	866	1305	2938	3960	1721	453	4305	5107	2748	4250	783	796

Klyde (Recurvirostra avosetta): 04560

Det dårligste år inden for de seneste 10 år, hvor gennemsnittet er på 17.038. Lokaliteter med flest observa-tioner er Vejlerne (92 obs), Ulvedybet (65 obs) og Rærup (44 obs).

Første fugle ses ved Lønnerup Fjord: 21/3 7 (HHN), 25/3 5 (LFD) og 26/3 9 (KIA). Bedste dag i foråret er 30/4, hvor der 7 steder ses i alt 783 - flest på Bygholm Vejle 714 (HHN).

Der er optalt 316 ynglepar i Vejlerne (HHN), 24 på Agger Tange (HHN), 27/5 2-3 par Fruens Holm (MP), 29/5 1 par Lindholm Fjord (GRA), Ulvedybet 7-8 par (GRA), 7/6 6-10 par Tagholm (BHJ), 25/6 1 par Bis-nap (ERJ) og 29/6 4 par Voerså. Antallet af ynglefugle udgør samlet set 361-367 par. 2005 havde 93 yngle-par og 2003 602 ynglepar.

Efter yngleperioden er største obs 29/6 119 fugle, hvoraf mange var ungfugle, ved Gerå (LYA), 2/7 210 Gerå (RSN), 6/7 108 Bygholm Vejle (HHN) og 23/7 103 Gerå (LYA). Sidste observationer i år er 2/10 2 Vej-lerne (HHN), 5/10 1 Ulvedybet (JOL) samt 8/10 1 Ulvedybet (ULV).

Sum: 12.483. 1. halvår 11.294, 2. halvår 1189. Observationer 325. Indsendere 83. Lokaliteter 50.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	1047	8011	1613	1191	951	147	87	4	-	-
Vejlerne	-	-	993	5026	737	267	246	69	48	2	-	-
Ulvedybet	-	-	28	1753	415	431	190	65	16	2	-	-
Rærup	-	-	8	167	166	122	15	-	-	-	-	-

Lille Præstekrave (Charadrius dubius): 04690

Med et gennemsnit på 259 for de seneste 10 år ligger året væsentligt over og kun lidt dårligere end sidste års rekord år med en sum på 408. Antallet af observationer og lokaliteter ligger meget tæt på sidste års. Igen i år er de fleste observationer fra Rærup med ca. 28 % af alle observationerne, men også fra Skagen er der mange – ca. 20 % kommer herfra. Altså alt i alt er ca. halvdelen af alle observationer fra de to lokaliteter. Årets første fugl ses 5/4 på Refsnæs (HHL) fulgt af 17/4 1 R Grenen (RoC IBJ m.fl.) og 19/4 2 ynglefugle Østerådalen, Aalborg (GRA). Største observation fra foråret er 13/5 8 Rærup (RSN). I alt er der indrapporteret 11-12 ynglepar. Alle nævnes Rærup 2 par (ATL GRA m.fl.), Østerådalen 2 par (GRA), Vullum Sø 2-3 par (RT), Refsnæs 3 par (9800HHL), Hadsund fyldeplads 1 par (TN) og Løkken 1 par (9800 HHL). Største observationer fra andet halvår er 1/7 9 Vullum Sø (RT). Sidste observationer i år er 25/8 1 Agger Tange (HHN), 2 Ejstrup Strand (HTM) og 1 Rærup (MLU), 26/8 2 Kjøl Strand (KUP) og sidste den 2/9 1 Hirtshals Øststrand (JN).

Sum: 352. 1. halvår 191, 2. halvår 161. Observationer 178. Indsendere 41. Lokaliteter 29.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	35	113	43	100	60	1	-	-	-

Stor Præstekrave (Charadrius hiaticula): 04700

Sidste 10 års gennemsnit er på 8276, altså et år ca. 25% under gennemsnittet, men med ca. 15% flere observationer end gennemsnittet. I øvrigt bør det nævnes, at Skagen har 203 observationer af 1725 fugle, Jerup Strand 22 observationer af 688 fugle, Stensnæs 41 observationer af 555 fugle og Agger Tange 23 observationer af 826 fugle. Bemærkelsesværdigt at Vejlerne kun er 5. bedste lokalitet med 50 observationer af 428 fugle. Første fugle ses 25/2 2 Agger Tange (LFD) og 1 Frydenstrand (TBA), 2/3 4 Agger Tange (EA) og 4/3 med 2 Agger Tange (ELH) og 3 Holmkær (AS). Største fra foråret er 17/5 58 Bygholm Vejle (HHN) og 24/5 140 Gerå (JHC). Af ynglefugle blev der registreret 25-29 par på 15 lokaliteter, flest 4/6 5-6 par Rærup (GRA). Efterårets største er 1/8 261 (TRK) og 19/8 300 (LFD) – begge Agger Tange, 20/8 42 Grenen (RoC). Sidste observationer bliver 22/10 5 Grønhøj Strand (JØP), 25/10 6 Rotholmene (EDY) og 29/10 1 Bygholm Vejle (HHN JFA m.fl.).

Sum: 6188. 1. halvår 2790, 2. halvår 3398. Observationer 612. Indsendere 95. Lokaliteter 97.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	3	192	517	1700	518	758	1876	524	100	-	-

Stor Præstekrave, Skagen, 27. april 2006. (Foto: Ole Krogh).

Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*): 04770

Efter at arten ikke blev iagttaget i 2005, er der i år hele to fund. Første fugl ses 23/4 1 han Grenen (SøS m.fl.) - fuglen blev først opdaget dagen efter på et billede af en flok Sandløbere og Store Præstekraver. Her ud over ses ved Jerup Strand 1 han den 21-28/5 (8 indsendere).

Pomeransfugl (*Charadrius morinellus*): 04820

Fra maj er i alt 19-21 fugle registreret, mens der er et enkelt fund fra august.

Alle nævnes. Første observationer er fra 13/5: 8 N Bygholm Vejle (HHN), 2 Nytorp (JSK), 2 Bjerget (RSN RDN EDY) samt 2 Lund Fjord (HHN), som kan være de samme fugle som fra Bjerget. Dernæst 14/5 1 Troldkær (set af mange), 17/5 1 Grenen (RoC RT), 18/5 2 Kandestederne (KEC) samt 2 Lille Vildmose Nord (DFS), 19/5 1 Sjørring Kær (TN) samt 2 Lille Vildmose (samme som 18/5) (HAC m.fl.). Eneste fugl fra andet halvår er 26-29/8 1 1K – meget tillidsfuld Buttervej, Skagen (KNP RoC RT).

Pomeransfugl, Skagen, 26. august 2006.
(Foto: Knud Pedersen).

Pomeransfugl, Revlbuske, Thy, 8. maj 2006.
(Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Sibirisk Hjejle (*Pluvialis fulva*): 04830

6/5 raster en adult i sommerdragt ved Lund Fjord (HHN m.fl.). Fuglen står på samme mark som i 2005 og det drejer sig formentlig om samme tilbagevendende individ, der dukkede op første gang i 2004.

Fundet er godkendt af SU og udgør det 8. nordjyske fund og det 7. fra Vejlerområdet.

Arten er SU-art.

Amerikansk Hjejle (*Pluvialis dominica*): 04840

3/5 raster en adult i sommerdragt ved Arup Vejle (HHN). Fundet er godkendt af SU og udgør det 5. nordjyske fund og det 4. fra Vejlerområdet.

Arten er SU-art.

Amerikansk Hjejle, Arup Vejle, 3. maj 2006. Forrest til højre med Hjejler til venstre. (Foto: Henrik Haaning Nielsen).

Hjejle (*Pluvialis apricaria*): 04850

Årets sum er en anelse over gennemsnittet for de seneste 10 år på 488.500, men ikke mere end at året må anses for at være normalt. Antal af indsendte observationer på 730 er det højeste antal de sidste 10 år, men ser man bort fra et par år (2002 -03), hvor antallet lå på henholdsvis 370 og 401, har antallet de sidste 10 år ligget meget stabilt på mellem 559 og 637 observationer. Største lokalitet er Vejlerne med en årstotal på 171.523, Bolle og Try Enge har en årssum på 69.363, Stensnæs har ligeledes en høj årstotal på 54.957, og

endelig har omådet omkring Sydmors en årstotal på 40.928 fugle.

Der er få vinter-observationer fra første halvår. Første fugle ses 19/2 30 Søndervig-Thissinghuse (HHL), 23/2 120 R Agger Tange (JHC JES) samt 5/3 2 Elling Ås udløb (CAS). Men først fra slutningen af marts begynder der at komme større flokke. Bl.a. ses der 27/3 345 Østerild Fjord (HHN), 29/3 300 Agger Tange (HAC) og 2/4 1300 Vesløs/Arup Vejler (CSS). Største flokke i foråret bliver Rotholmene, Hestør Odde 8/4 og 6/5 begge dage med 4000 fugle (Anna-Lis Martinussen).

Største fra efteråret er fra Vejlerne: 16/10 8000 Bygholm Vejle (HAC AR), 21/10 12.000 Arup Kirke (GGU) samt 17/11 13.000 Bygholm Vejle (HHB). Fra Bolle/Try Enge: 4/11 5700 (PR) samt 26 og 27/11 5000 (SEM HCH RSN). Fra Stensnæs 26/8 samt 16/9 begge dage 6000 (MLU), 13/10 8000 (MLU) og 14/10 10.000 (MLU LYA). Endelig skal nævnes 31/8 10.000 Egholm (MP), 21/10 10.000 Agger Tange (GGU) og 24/10 6500 Nees Strand (HTM). Efter medio oktober falder antallet, men der ses stadig mange fugle året ud, ikke mindst ved Staun, Barmer og Valsted Enge med flere store tællinger, flest 6/12 7000 (ASH) og 12/12 5800 (PR).

Sum: 541.305. 1. halvår 70.025, 2. halvår 471.280. Observationer 730. Indsendere 106. Lokaliteter 140.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	150	844	41430	27584	17	1842	48099	62632	207653	89029	62025

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*): 04860

Gennemsnittet for de sidste 10 år ligger på 4387, men alle år siden 2000 ligger under dette niveau. Gennemsnittet for de sidste 5 år ligger således på kun 2459. Langt de fleste af observationerne kommer fra østkysten mellem Nordmandshage og Stensnæs. Herfra er 104 observationer (ca. 44 % af alle observationer) af 1895 fugle (ca. 62% af alle fugle).

Indtil 6/5 foreligger 11 observationer fra 6 lokaliteter af 1-2 fugle. Kun 29/3 4 Agger Tange (HAC) er flere. Fra 6/5 starter trækket for alvor, og denne dag ses således 24 fugle fordelt med 17 Rotholme (Anna-Lis Martinussen), 5 Agerø (ELJ) og 2 Lindholm (PUR). Kulminationen ligger fra 20-25/5 hvor 740 fugle ses fordelt på 20 observationer, hvilket svarer til ca. ¼ af alle fugle. Forårets største observationer er 21/5 85 Nørholm Enge (HAC) og samme dag 117 Stensnæs (PR), hvilket er forårstrækkets bedste dag. Nævnes skal også 24/5 115 Gerå (JHC).

Fra efteråret foreligger følgende større tællinger, 29/7 300 Stensnæs (MLU) som bliver årets største observation, 12/9 63 Østerkær Enge (ATL) og 26/9 65 Alsdyb Holme, Læsø (PR). Antallet af fugle falder kraftigt sidst i oktober, og sidste fugle ses 27/11 1 Nordmandshage (PR) og 2 Stensnæs (RSN) samt 3/12 1 Øster Hurup (TBA).

Sum: 3069. 1. halvår 1053, 2. halvår 2016. Observationer 237. Indsendere 60. Lokaliteter 51.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4	2	7	2	1021	37	542	411	564	445	32	2

Vibe (*Vanellus vanellus*): 04930

Aldrig før har der været rapporteret så mange Viber. Kun 1984 med 234.872 og 2000 med 232.713 kommer tæt på. Mere end dobbelt så mange som de 2 foregående år - 2005: 124.106 og 2004: 96.955. Den høje årssum skyldes især 2. halvårs rigtigt mange fugle, som blev i landet på grund af det milde vejr i efteråret og den tidlige vinter. Tillige er der rigtigt mange observationer, hvilket er det højeste antal i de sidste 10 år. Største lokaliteter er Vejlerne med 48.388 på 181 observationer, Bolle og Try Enge 30.413 på 35 observationer, Nørreådalene med en sum på 19.619 fordelt på 58 observationer, Ulvedyb 15.524 på 23 observationer og Lille Vildmose med 7758 på 69 observationer. Dette betyder, at lidt mere end halvdelen af fuglene er set på disse 6 lokaliteter, og ca. 1/3 af observationerne er gjort her.

Årets første observationer gøres den 2/1 og 5/1 1 Virksund (TBN TRK) og 10/1 40 Birke Sø, Lille Vildmose (TL), men ellers få fugle i januar. Fra medio februar tager antallet til med bl.a. 15/2 45 Krik (MCA), 18/2 85 Agger Tange (NAH) og 19/2 henholdsvis 373 Søndervig-Thissinghuse (HHL) og 245 Ullerup (LYA). Forårstrækkets største observation noteres allerede 23/2 med 800 Middelhede (STA). Herefter falder antallet grundet en periode med koldt vejr og sne i marts, men sidst på måneden ses igen en kulmination, men med færre fugle, således 28/3 250 Bygholm Vejle (LYA), 29/3 280 Dråby Vig (JKK) og 30/3 350 marker vest for Helberskov (GRA).

Ynglefugle: 272 par Vejlerne og 117 par Agger Tange (HHN). Øvrige ynglelokaliteter 123-131 par.

Blandt de største tal fra andet halvår kan nævnes Vejlerne med 9/10 2100 Østlige Vejler (JOL), 17/11 2130 Bygholm Vejle (HHN) og 9/12 2050 Bygholm Vejle (HHN) samt 2000 Østerild Fjord (CSS), Bolle og Try

Enge 26/11 5500 (SEM HCH), 24/12 4500 (LYA), 31/12 2000 (LYA), Nørreådal med 15/12 1500 (TBR), 22/12 2000 (TBR) og 27/12 1500 (TBR), Ulvedyb har 14/9 1500, 4/11 2000 og 10/11 1500 (alle ULV) , fra Viskum 10/9 600 (TBR), 4/10 800 (MHH) og 24/11 900 (TBR) samt Lille Vildmose 8/11 500 (TL), 11/11 500 (DFS) og 9/12 470 (DFS). Ud over disse lokaliteter skal nævnes et stort tal fra Staun, Barmer og Valsted Enge 12/12 5366 (PR), som bliver årets næststørste observation. Året ud ses mange fugle, hvilket bl.a. kan ses på årets sidste dag, hvor der på 10 lokaliteter ses 5493 fugle.

Sum: 247.154. 1. halvår 20.147, 2. halvår 227.007. Observationer 1512. Indsendere 127. Lokaliteter 270.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	55	5399	3828	7451	2028	1967	9474	21528	29971	39511	61450	71199

Islandsk Ryle og Almindelig Ryle, Karby Enge, Mors, 25. maj 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Islandsk Ryle (Calidris canutus): 04960

Den laveste sum indenfor de seneste 10 år, hvor den mindste ellers var 3148 i 2002. Den højeste sum var i 2000 med 20.206, og gennemsnittet for perioden er 7528. Vinterens største observation er 15/1 13 Agerø (HHL) og 29/1 13 Strandby (RoC JeA). Der er indsendt flere fugle fra 1. halvår end i 2005 (405). Til gengæld er der færre fra andet halvår end foregående år (3401). Forårstrækket er koncentreret til april-maj med to observationer fra Kattegat-området på over 100 fugle således 29/4 215 Havrevlen, Læsø (PR), hvor PR dagen før kun så 8 fugle og dagen efter 35. Desuden 24/5 185 Gerå (JHC), hvor der dagen før kun blev set 45 fugle (PR) og dagen efter 50 fugle (BHJ). De øvrige obs er på under 50 fugle. Fra 2. halvår er største obs fra østkysten 27/8 115 Gerå (RSN m.fl.), som er den eneste obs på over 100 fugle. Af andre obs fra østkysten kan også nævnes Stensnæs, der 19/7-27/11 har 291 fugle med største obs 6/8 46 (LYA), 27/10 50 (MLU) og 27/11 40 (RSN). Fra vestkysten er det Agger Tange, der dominerer med største 22/7 68 (HHN PHK), 28/7 95 (HHN PHK) og 1/8 238 (TRK). Af andre lokaliteter fra vestkysten kan nævnes Grønhoj, der 27/8-29/8 har 100 med største obs 27/8 41 og 28/8 49 (JØP). Årets sidste obs af overvintrende fugle er 4/12 36 Aså (PR), 9/12 1 Hirtshals Havn (APN), 19/12 1 Stokken (PR) og 27/12 9 Agger Tange (TRK).

Sum: 2936. 1. halvår 946, 2. halvår 1990. Observationer 224. Indsendere 57. Lokaliteter 56.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	30	6	20	304	526	60	278	955	354	188	168	47

Sandløber (*Calidris alba*): 04970

Summen er steget jævnt siden bundåret 2002, hvor der blot blev rapporteret 1085 fugle, det laveste de seneste 10 år. Således er summen den største for perioden. Gennemsnittet er 3244. Vinterens største observation er 29/1 85 Kjul Strand (KUP) og 85 Hulsig (AØ) samt 14/2 132 Kettrup (PWB). Fra forårstrækket skal nævnes 16/5-2/6 1251 Gerå med de største 16/5 380 (PR), 24/5 410 (JHC), 25/5 330 (RSN) og 26/5 100 (bhj). Fra Jerup Strand er der 17/5-3/6 indsendt 89 med største obs 17/5 48 (JHC), 20/5 14 (KNP) og 3/6 13 (AØ). Under forårstrækket ses ved Skagen i perioden 2/3-28/6 595 med største obs 1/4 35 (KNP) og 10/4 40 (EMI). Af obs på over 100 fugle fra 1. halvår kan i øvrigt fra Kattegat-området nævnes 28/4 127, 29/4 168 og 30/4 128 (PR) – alle Havrevlen og 16/5 520 Hou (PR) og fra Vestkysten 18/5 148 Blokhus Strand (SGB). Det kan desuden bemærkes, at der 16/5 blev optalt i alt 1069 på kyststrækningen mellem Stensnæs og Nordmandshage (PR), hvor de største enkeltforekomster er nævnt ovenfor.

I 2. halvår er der fra Skagen indsendt 990 i perioden 24/7-30/11 med kulmination i oktober 9/10 146 (KNP) og 10/10 184 (RoC JeA AJ MP). Derudover kan der fra østkysten nævnes 27/7-31/10 142 ved Jerup strand med største obs 17/8 24 (RoC ABK), 27/8 30 (KNP) og 31/10 31 (LYA) og fra vestkysten har Grønhøj Strand i perioden 23/8-28/10 372 med største obs 29/8 43, 26/10 44 og 28/10 42 (alle JØP), Blokhus Strand 1/9-13/11 231 med største obs 6/9 88, 2/10 27 og 11/11 63 (alle SGB) og Roshage 5/9-8/10 201 med største obs 15/9 31 (FRO), 16/9 71 (JLA) og 28/9 38 (LAM TEP). Fra december er største tal af overvintrende fugle 16/12 140 Damsted Klit (CSS), 17/12 67 Tranestederne (AØ) og 25/12 86 Grenen (KEC).

Sum: 8509. 1. halvår 5023, 2. halvår 3486. Observationer 374. Indsendere 63. Lokalteter. 66

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	474	596	173	1020	2672	88	39	618	775	977	432	645

Sandløber, Rødhus, 17. september 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Dværgryle (*Calidris minuta*): 05010

Skønt flere fugle end i 2005 er det fortsat moderate antal, der rapporteres. Fra de foregående 10 år er der fire år med en lavere sum. Den laveste sum er fra 2002 på 207 og den højeste sum fra 1996 på 23.093. Gennemsnittet for perioden er 4622. Alle de indsendte observationer fra foråret er på kun en eller to fugle. Årets første fugle er 6/5 2 Rotholmene-Hestør Odde (HHL), 7/5 1 Grenen, Skagen (RoC OS KMO) og 9/5 1 Rærup (GRA). De sidste observationer fra foråret er 11/6 1 Læsvig (HHN PHK), 19/6 2 Østerild Fjord (HHN) og 24/6 1 Stensnæs (MLU). Fra efterårstrækket er de første indsendte obs 11/7 1 Grenen (HBA KLU), 22/7 3 Agger Tange (HHN PHK) og 29/7 2 Vejlerne (HHN). Fra østkysten kan nævnes Jerup Strand 15/8-27/8 12 med største obs 27/8 5 (KNP). Fra Skagen rapporteres 11/7-5/10 81 med største observation 7/9 6 (KNP), 9/9 6 (OHG), 11/9 7 (RoC JoK) og 12/9 6 (RoC OS), 8/9 10 Tversted (HG), Rødhus har 16/8 2 (GRA), 3/9 8 (8500PR JR) og 10/9 4 (HAC) og Agger Tange har i perioden 22/7-29/9 95 med største observationer 13/9 23 (OA), 14/9 20 (HHN) og 15/9 22 (STA). Fra Limfjorden ses ved Ulvedyb blandt andet

22/9 80 (RSN) samt fra Vejlerne 20/7-2/10 51 med største obs 13/9 24 Lønnerup Fjord (HHN). Derudover skal nævnes følgende indlandsobs Lille Vildmose 12-16/9 10 (TL JHH TBA). Årets sidste observationer er 14/10 2 Stensnæs (LYA), 15/10 1 Als Odde (HAC) og 17-21/10 2 Nors Sø (AR HAC GGU).

Sum: 519. 1. halvår 18, 2. halvår 501. Observationer 139. Indsendere 43. Lokalteter 36.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	12	6	13	86	381	21	-	-

Temmincksryle (Calidris temminckii): 05020

Den trediehøjeste sum indenfor de sidste 10 år, hvor højeste sum på 1945 er fra 1998. Gennemsnittet for de forrige 10 år er 819. Årets første obs er 3/5 7 Rærup (GRA), 4/5 1 Kogleaks, Bygholm Vejle (CSS OEH) og 4/5 10 Rærup (HHJ). Fra forårstrækket er der indsendt flest iagttagelser fra Rærup for perioden 3/5-4/6 med imponerende 639 fugle (en del gengangere) med største obs 11/5 80 (GRA) og 13/5 88 (RSN). Fra østkysten kan nævnes Stensnæs med 6/5 12 og 7/5 12 (MLU). Fra Skagen er der i perioden 7/5-13/6 indsendt 37 med det største tal 22/5 8 (JAE). Udover Rærup er der fra Limfjordsområdet indsendt obs fra Ulvedybet 12/5-3/6 94 med største obs 12/5 45 (RSN RDN EDY) og 14/5 47 (ULV m.fl.) og fra Vejlerne 4/5-29/5 134 med største observation 11/5 48 Lønnerup Fjord (HHN) og 13/5 54 Bygholm Vejle (HHN). Fra indlandslokaliteter foreligger der følgende obs på over 10 fugle, 14/5 10 Onsild Ådal (CSS) og 14/5 10 Østerådal (GRA). Forårets sidste er 3/6 2 Ulvedybet (ULV m.fl.), 4/6 2 Rærup (GRA) og 13/6 2 Grenen-Nordstrand-Batteriskoven (CSS).

De første fugle i 2. halvår er indsendt fra Vejlerne 7/7 3 Østerild Fjord, 19/7 2 Bygholm Vejle og 20/7 3 Østerild Fjord (alle HHN). Samlet ses i Vejlerne 7/7-20/8 19 ex. med største obs 6/8 6 Bygholm Vejle (HHN), som bliver efterårets største ansamling. Fra 2 halvår skal også nævnes 5/8 5 Ulvedybet (RoC JeA AA). Årets sidste fugle er 1/9 1 Grenen (RoC KNP), 2/9 1 Uggerby Ås udløb (KUP) og 19/9 2 Grenen (KNP).

Sum: 1055. 1. halvår 1001, 2. halvår 54. Observationer 99. Indsendere 35. Lokalteter. 26

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	995	6	21	29	4	-	-	-

Bairdsryle (Calidris bairdii): 05060

Nordjyllands og Danmarks andet fund, idet en adult fugl fra Gerå Strand 26/8 (RSN) er godkendt af SU. Fuglen rastede sammen med andre ryle og blev blot iagttaget denne ene dag. Det første fund er fra 19-23/9 2000 fra det nærtliggende Stensnæs. Bairdsryle er udbredt i det nordlige Nordamerika og det østligste Sibirien. Arten er SUart.

Bairdsryle, Gerå, 26. august 2006.
(Foto: Rune Sø Neergaard).
Fuglen midt i billedet med front imod sammen med Almindelig Ryle.

Stribet Ryle (Calidris melanotos): 05070

Efter at arten er blevet hyppigere forekommende i Danmark, blandt andet med fund i Nordjylland de seneste 3 år, er den nu blevet taget af SU-listen. Til gengæld bød 2006 så ikke på et eneste fund!

Krumnæbbet Ryle (Calidris ferruginea): 05090

Den laveste sum indenfor de seneste 10 år, hvor den hidtil laveste sum er fra 2002 på 346, og den højeste er fra 1998 på 6235. Gennemsnittet for de foregående 10 år er på 1788. Fra 1. halvår er indsendt følgende observationer, 22/5 1 Hou Strand (PR), 24/5 2 Gerå (JHC) og 4/6 1 Nordmandshage (RSN). Fra 2. halvår er de første iagttagelser 12/7 1 Bygholm Vejle (LFD) og 16/7 1 Grenen, Skagen (RoC). Fra østkysten er der indsendt følgende observationer fra Gerå 24/7-13/9 27 ex. med største 27/8 6 (OZG) og fra Nordmandshage 30/8 27 (årets største obs) og 1/9 4 (begge PR). Fra Skagen er der i perioden 16/7-29/8

indsendt 30 ex. med største obs 27/8 15 (RT). Fra Agger Tange er der rapporteret 77 i perioden 22/7-14/9 med største 1/8 24 (TRK), 13/9 12 (OA) og 14/9 10 (HHN). Fra Limfjorden skal nævnes 30/8 23 Østerkær Enge (HAC CR ATL) og Vejlerne har 12/7-13/9 26 med største 31/7 4 (VFL). Årets sidste er 14/9 10 Agger Tange (HHN), 23/9 1 Lovns Bredning (KBC) og 8/10 3 Stensnæs (MLU).

Sum: 277. 1. halvår 4, 2. halvår 273. Observationer 69. Indsendere 29. Lokaliteter 24.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	3	1	65	188	36	3	-	-

Sortgrå Ryle, Hanstholm Havn, 9. september 2006.
(Foto: Søren Kristoffersen).

Sortgrå Ryle (Calidris maritima): 05100

En sum, som er næsten på højde med gennemsnittet for de foregående 10 år på 361. Den højeste sum var i 1996 på 705 og den laveste i 1998 på 162. Fra 1. halvår er der indsendt 5 observationer af mere end 10 fugle fra Roshage, således 14/2 15 (KIA), 12/3 24 (BD), 13/3 29 (RSN KRN), 22/3 21 (HHN) og 10/4 11 (RBU). Fra andre lokaliteter langs vestkysten kan nævnes følgende iagttagelser på mere end 10 fugle, 13/3 11 Skagen Havn (RoC), Hirtshals Havn 18/3 11 (DMB) og 26/3 10 (FRO), 2/4 15 Vigsø Bugt (HOC). Endelig er der indsendt følgende fra Kattegat-området 11/2 18 Hirsholmene (AØ) og 12/3 1 Hals by (SSC GUS). De sidste obs fra 1. halvår er fra Roshage 15/4 9 (KBC) og 17/4 6 (STA).

Efterårets første er 5/9 5 Hanstholm Havn (FRO PBU), 16/9 4 Roshage (JLA) og 23/9 8 Agger Tan-

ge (CSS LAM TEP). Fra vestkysten kan nævnes, at Skagen i perioden 19/10-24/12 har 16 med største obs 30/10 4 (RoC BJ ALJ FBy), Hanstholm/Roshage 5/9-22/12 55 med største obs 1/12 15 Roshage (HHN) og fra Agger Tange 23/9-29/12 43 med største 10/10 14 (JOL). De øvrige indsendte fra vestkysten er alle på mindre end 10 fugle. Fra Kattegat er der følgende obs, 12/11 3 Frederikshavn Havn (BHJ) og 19/12 6 Syrodde, Læsø (PR).

Sum: 352. 1. halvår 218, 2. halvår 140. Observationer 69. Indsendere 39. Lokaliteter 20.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	39	123	41	-	-	-	-	17	52	32	33

Almindelig Ryle (Calidris alpina): 05120

En sum tæt på gennemsnittet for de foregående 10 år på 211.995, hvilket ikke mindst skyldes en enkelt observation, der dækker tæt ved en tredjedel af årstotalen. Den højeste sum i denne periode er fra 1999 med 357.778, og den laveste sum fra 2004 med 80.776. Af optællinger af overvintrende fugle i begyndelsen af året kan fra vestkysten nævnes, Agger Tange 1/2 222 (KIA) og 23/2 358 (JHC JES), fra Kattegat-området 11/2 200 Hirsholmene (AØ) og fra Limfjorden 19/2 100 Søndervig-Thissing Vig (HHL). Fra forårstrækket gør Læsø sig særlig bemærket med et stort antal fugle, således

Almindelig Ryle, Rødhus Strand, 4. september 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Almindelig Ryle - ynglefugl, ssp. schinzii, Bygholm Vejle, 10. juli 2006.
(Foto: Henrik Haaning Nielsen).

største 16/5 625 (PR), 17/5 550 (LYA) og 21/5 1400 (PR), Aså 16/5 1200 og 21/5 450 (PR), Gerå har 5/4-29/6 3880 med største 16/5 1500 og 23/5 600 (PR) og 24/5 780 (JHC) samt 16/5 3400 Hou (PR). Ved Nordmandshage ses 6/3-4/6 347 med største obs 24/5 250 (PR), og 2/4 noteres 120 Mulbjergje (HAC JLA CR). Fra vestkysten er der indsendt 170 fugle fra Skagen 18/3-29/6 med den største obs 7/5 53 (JHC), og Agger Tange har 7/3-30/5 7970 med største obs 24/3 3000 (FRO), 29/3 2100 (HAC) og 27/4 870 (HHN). Endelig fra Limfjorden, hvor ynglefugle kan indgå i materialet. I de følgende tal er sikre ynglefund derfor fratrasket. Fra Ulvedybet 27/3-20/6 923 med største tal 16/4 355 (IZN), 29/4 170 (HCH) og 30/4 220 (GRA). Fra Vejlerne er der 5/3-23/6 indsendt 1327 med største tal 30/4 140 Limfjorden ved Bygholm Vejle (HHN) og Lønnerup Fjord 10/5 250 (FRO) og 11/5 350 (HHN).

Der er i alt indsendt observationer af 132 ynglefugle, således 2 syngende fra Færker Vig (BLN), 5 ynglefugle fra Nørholm Enge (MP) og 54-55 par fra Vejlerne (HHN).

Under efterårstrækket gør Læsø sig også bemærket med store antal: 21/8-20/11 35.668 med følgende tal over 1000, 21/8 6000 og 25/9 5200 Bovet Bugt, 26/9 18.000 Alsdyb Holme og 23/10 5000 Rønnerne (alle PR). Af andre fra Kattegat-området kan nævnes Stensnæs, der 1/7-30/10 har 7088 med største 16/9 900, 23/9 1400 og 14/10 700 (MLU), Gerå med 10.765 i perioden 2/7-17/11 med største 24/7 1200 og 26/8 1000 (RSN) samt 27/8 2000 (OZG), 13/9 1700 Hou (LYA) og Nordmandshage der 10/7-29/10 har 19.348 med største obs 1/9 1800 (PR), 24/9 1500 og 28/9 2000 (ATL). Fra vestkysten er der fra Skagen 1/7-20/11 2180. Alle observationer er på under 100 fugle. De største er 27/8 70 (RoC RT), 28/8 85 (RT) og 29/8 74 (RoC RT KNP ALJ SC). Derudover er der fra vestkysten indsendt observationer fra Agger Tange, således 21/7-20/10 6454 med største tal 28/7 430 (HHN PHK), 1/8 1260 (TRK) og 19/8 2500 (LFD). Endelig kan fra Limfjorden nævnes Østerkær Enge med 4874 i perioden 31/7-15/10 med største tal 12/9 2000 (ATL), 12/10 1500 (MP) og 15/10 600 (ATL), Ulvedybet 1/7-10/11 1330 med største obs 22/9 300 (RSN), 29/9 400 (BLN) og 4/11 270 (ULV), fra Vejlerne 5/7-15/11 1791 med største tal 4/10 125 Bygholm Vejle og 15/11 470 Bygholm Vejle og 130 Vesløs/Arup Vejler (HHN) og Agerø 27/8-25/11 701 med største tal 24/10 200 Nees (HTM) og 25/11 300 Ager Vejle og 150 Kringsholmen (HHL). Til slut kan nævnes følgende tal af overvintrende fugle i december, 19/12 2500 Rønnerne, Læsø (PR) og 27/12 1100 Agger Tange (TRK).

Sum: 219.564. 1. halvår 113.710, 2. halvår 105.854. Observationer 747. Indsendere 102. Lokaliteter 149.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
567	1169	13976	78747	18962	289	5117	21988	46504	24054	2627	5564

Kærløber (*Limicola falcinellus*): 05140

Det største år i rapportens historie og den største enkeltobservation. Det hidtil største år var 2005 med 43. Gennemsnittet for de seneste 10 år er 17. Fra 1. halvår er der fra Gerå indsendt 22/5 6 (LYA), 23/5 1 (PR), 24/5 6 (JHC) og 25/5 3 (RSN). Mange af disse er gengangere. De øvrige fra 1. halvår er 30/5 1 Stokken, Læsø (PR), 31/5 2 Bygholm Vejle (FRO) og i andet halvår er det en enkelt lokalitet, der ganske og aldeles

28/3-29/6 81.489 med de største tal 28/3 7000 Alsdyb Holme (PR), 14/4 1500 Rønnerne (JOE) og 28/4 12.000 Alsdyb Holme og 60.000 Bovet Bugt (begge PR). Vi skal tilbage til 2001 for at finde den næste observation på over 10.000 fugle, som også er fra Læsø 24/4 12.000 Bovet (FHK). Antal på over 10.000 er dog tidligere regelmæssigt set på træk både forår og efterår på dels Læsø og dels østkysten, især ved Limfjordens munding, Hals, Egense og Nordmandshage. Der er dog ingen af de tidligere observationer, som når op i nærheden af de 60.000. De største tal, som alle er fra Læsø, er 1996 16/5 40.000 Rønnerne (PR), 1995 9/5 30.000 Lyngholt, Læsø (KiC) og 1994 16-20/10 næsten dagligt 31.000 Bovet Læsø (US). Mere regelmæssige optællinger på Læsø og østkysten i træktiderne vil sikkert give større antal. Af andre tællinger i år fra Kattegat-området kan nævnes Stensnæs, der i perioden 9/3-21/6 har 4536 med de

præger materialet, Østerkær Enge nær Gjøl. Her ses ca. 16-24/8 op til 11 fugle, således 21/8 8 og 22/8 11 (SKr PHK ATL). Det er en stor forekomst, om end den hidtil største nordjyske forekomst, der stammer tilbage fra 24/8 1970 er på hele 35 fugle ved Ulvedybet. Fra 2. halvår i øvrigt 10/7 1 Gerå (PR) og Nordmandshage har 25/7 1 og 30/8 1 (PR). Til sidst skal nævnes 15/8 1 Ulvedybet (RSN) og 20/8 3 Bygholm Vejle (HHN HRC SUB SBr).

Sum: 61. 1. halvår 22, 2. halvår 39. Observationer 20. Indsendere 11. Lokaliteter 8.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	20	2	2	33	-	-	-	-

Brushane (Philomachus pugnax): 05170

Årssummen er hele 74 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 22.259, hvilket til dels kan tilskrives færre optællinger i Vejlerne, som følge af feltstationens lukning. I forhold til sidste år er årssummen mindsket yderligere, hvilket skyldes et meget svagt forårs- såvel som efterårstræk.

Årets to første observationer gøres begge på Sydmors, hvor der i en længere årrække har huseret en overvintrende flok: 28/1 18 Søndervig-Thissing Vig (JKK) og 11/3 16 Glomstrup Vig (7790HHL). De første på forårstræk dukker op til normal tid ult. marts, 29/3 5 Østlige Vejler (HHN), 29/3 2 Agger Tange (HAC), 4/4 3 og 8/4 9 begge Bygholm Vejle (HHN TA). Forårstrækket topes i første halvdel af maj med 5/5 595 Østlige Vejler, 5/5 321 og 11/5 300 begge Lønnerup Fjord (HHN). Udenfor Vejlerne er største tællinger 27/4 127 Agger Tange (HHN) og 30/4 100 Helligsø (MCA). Efter midten af maj er forårstrækket stort set overstået.

Ynglebestanden på Bygholm Vejle er opgjort til kun 4-5 ynglepar (HHN), hvilket er alarmerende lavt. Dette kan sammenlignes med 39 i 2003 og 13-19 i 2004. Det ser i sandhed sort ud for artens fortsatte eksistens som nordjysk ynglefugl!

Returtrækket af adulte fugle registreres kun i ringe grad med første lidt større observation 18/6 41 Bygholm Vejle (OHG). De største tællinger fra adulttrækket er alle fra Agger Tange: 22/7 88, 28/7 338 og 1/8 102 (HHN TRK). Desuden kan nævnes 20/7 51 og 28/7 84 begge Vestlige Vejler (HHN). Juveniltrækket kulminerer i månedsskiftet august/september, og de største observationer er 25/8 80 og 27/8 90 Stagsted Enge (RSN), 2/9 75 Lille Vildmose (ERH). I løbet af september og oktober svinder antallet af fugle i landsdelen hurtigt, dog ses en lidt større flok efternølere med 16/10 70 Als Odde (TN). De sidste på efterårstræk er 31/10 7 og 12/11 3 Veslør/Arup Vejler (HRC HHN) samt 24/11 1 Bygholm Vejle (HHN). Dertil kommer tre observationer fra Sydmors, der nok alle kan tilskrives fugle fra den faste vinterbestand på Sydmors. Disse er 24/11 2 Agerø (ELJ via 7790HHL), 25/11 9 Ager Vejle (JJP via 7790HHL) og 12/12 2 Sindrup Vejle (7790HHL).

Sum: 5877. 1. halvår 3418, 2. halvår 2459. Observationer 304. Indsendere 78. Lokaliteter 79.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	-	23	631	2567	179	882	819	608	133	15	2

Enkeltbekkasin (Lymnocyptes minimus): 05180

Et godt år med en årssum på 49 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 68. I forhold til tidligere er der en tendens til, at der ses flere fugle under forårstrækket, typisk i april.

Året starter med følgende vinterobservationer: 2/1 1 Agger Tange (JKK), 4+23/1 1 og 8/1 2 begge Skals Enge (FRO TBN), 21/1 1 Sennels (HEB) og 27/1 1 Sejlstrup, Himmerland (TN).

Under forårstrækket registreres en del fugle, alle nævnes: 28/3 1 Bovet Bugt (PR), 12/4 1 Vandplasken (AØ), 17/4 1 Liver Å (9800HHL), 22+27/4 og 3/5 1 samt 26/4 2 - alle Grenen (RoC RT JHC), 24/4 1 Skyum (LFD), 30/4 5 og 2/5 1 begge Frydenstrand, Frederikshavn (RSN JKA).

Efterårets første ses til normal tid, 20/9 1 Stensnæs (RSN), 20/9 1 Stagsted Enge (RSN), 21/9 1 Onsild Ådal (CSS), 23/9 1 Gerå (RSN), 23/9 1 Stagsted Enge (RSN) og 23/9 3 Rærup (RSN). Efterårstrækket kulminerer som sædvanligt i oktober. De største observationer er 1/10 5 Grenen (RoC), 7/10 5 og 12+17/10 4 alle Norsø (HAC FRO) samt 14/10 4 Stensnæs (MLU).

Året slutter af med et pænt antal fugle i det milde decembervejr: 17/12 4, 18/12 2 og 19+25/12 1 alle Grenen (RoC KEC) samt 28/12 5 og 31/12 1 Hirtshals Øststrand (RSN KBC SSC BHJ).

Sum: 101. 1. halvår 22, 2. halvår 79. Observationer 62. Indsendere 29. Lokaliteter 25.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7	-	1	12	2	-	-	-	12	41	12	14

Dobbeltbekkasin, Halkær Ådal, 7. maj 2006. (Foto: Johnny Laursen).

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*): 05190

Årssummen er lidt højere end sidste års sum, men er dog stadig 34 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 11.501. Med lukningen af Vejlernes Økologiske Feltstation og deraf følgende mangelfulde optællinger i dette kerneområde for arten i Nordjylland in mente, er årets sum dog ikke katastrofal.

Året starter med et begrænset antal vinterfugle, hvoraf de største ansamlinger er 4/1 6 Skals Enge (FRO), 1/3 5 Kølsen Enge (TRK) og 9/3 6 Nørreådalene (TBR).

Forårstrækket registreres som så ofte før kun i ringe grad, idet de største observationer, der ikke drejer sig om ynglefugle er 20/4 18 Ulvedybet (ULV), 20/4 12 Åstrup Enge (9800HHL) og 30/4 14 Frydenstrand (RSN).

Efter primo maj ses nok hovedsageligt lokale ynglefugle. Af disse er der indrapporteret 115 syngende fugle/ynglepar, hvilket er imponerende, når man tager den sporadiske optælling af Vejlerne i betragtning.

Største antal er 28/419 Rønnerne og 29/4 20 Syrsig (PR).

Første tocifrede antal fra returtrækket er 23/7 12 Dråby Vig (PGH). Det kulminerer bredt fra august til oktober med 27/8 200 Gerå (RSN), 29/9 200 Viskum (TBR) og 29/10 180 Vesløs/Arup Vejler (HHN). Året slutter med usædvanligt mange fugle, således følgende store flokke i december: 1/12 61 Rødding Sø (FRO), 10/12 44 og 31/12 33 Navnsø (BLN).

Sum: 7615. 1. halvår 550, 2. halvår 7065. Observationer 602. Indsendere 97. Lokalteter 168.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	32	6	42	271	120	79	270	2490	2724	1139	252	190

Tredækker (*Gallinago media*): 05200

Et relativt normalt år med fem-seks forskellige fugle heraf kun to udenfor Skagen. Alle observationerne gøres under efterårstrækket: 17/8 1 Rettrup Kær (LN PJP), 18+19/9 1 Nordstrand, Skagen (JEA RoC SØS), 19/9 1 Højen Fyr (RoC), 26/9 1 Onsild Ådal (CSS) samt 27+30/9 1 Nordstrand, Skagen (RoC JoK).

Skovsneppe (*Scolopax rusticola*): 05290

Årets sum er 34 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 179. Dette kan især tilskrives flere store optællinger af ynglefugle i juni måned.

Året er blot få minutter gammelt, før den første observation af Skovsneppe gøres, idet KEC nytårsnat ser 4 fugle flyve forvirrede op fra Poul Eeg Camping, Skagen i forbindelse med nytårsfyrværkeri! Derudover kan

Skovsneppe, Vesløs Huse, 11. marts 2006. (Foto: Gerner Majlandt).

fra januar nævnes 26/1 4 Skagen (KEC). I februar ses kun to fugle. Hvornår de første trækfugle dukker op er svært at vide, men fra marts stiger antallet af fugle på trods af det kolde vintervejr med snedække. Herfra kan bl.a. nævnes 11/3 5 Lyngholm (ELH) og 31/3 5 Skagen (RoC). De sidste forårstrækkere er 2/5 1 Nordsstrand (JHC) og 11/5 1 Skagen (EDY).

Fra yngletiden er der indrapporteret 44 territoriehævdende fugle – heraf 12/6 imponerende 30! Læsø Klitplantage (PR).

De første observationer i andet halvår er 20/8 1 Junget Krat (HTM) og 19/9 1 Grenen (RoC), men begge disse er nok snarere lokale fugle. Første egentlige returtrækkende fugle ses i oktober med 12+16/10 1 Ellekrattet (AJ KNP) og 23/10 1 Viskum Skov (TRK). Efterårstrækket kulminerer som sædvanligt i november med 4/11 15 Hammer Bakker (ATL), 5/11 7 Nystrup Klitplantage (JJA) og 19/11 6 Ove Sø (HHN). Året slutter med 25/12 1 død Nordstrand, Skagen (RoC), 28/12 1 Sønder Sørig (LAM) og 30/12 1 Højris (LCS).

Sum: 240. 1. halvår 177, 2. halvår 63. Observationer 127. Indsendere 60. Lokaliteter 90.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	28	2	61	15	11	60	-	1	1	5	45	11

Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa*): 05320

Årets sum er hele 60 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 4451. Årsagen hertil er dels manglen på dækkende optællinger i Vejlerne som følge af lukningen af feltstationen i 2003. Vi skal nok vænne os til årssummer på under eller omkring et par tusinde de kommende år.

De første ses ultimo marts, 21/3 1 Lønnerup Fjord (HHN), 25/3 2 og 29/3 38 begge Bygholm Vejle (LFD HHN) samt 29/3 20 Agger Tange (HAC). De største observationer fra 1. halvår er 4/4 61 og 13/5 278 begge Bygholm Vejle samt 15/5 96 Agger Tange (alle HHN). Eneste observationer i 1. halvår uden for Agger Tange og Vejlerne er 2/4 1 Holmmark, Lovns Bredning (SA), 22/4 1 Kytterne (TBA), 22/4 1 Ø Bulbjerg (HHN), 5/5 1 S Lerup Strand (VFL), 20/5 1 Østerkær Enge (GRA), 26/5 2 Halkær Sø (JLA) og 9/6 1 Ulvedybet (ULV).

På ynglefuglefronten er der oplysninger om 145 par i Vejlerne og 48 par på Agger Tange (HHN).

I løbet af juli samler fuglene sig på få lokaliteter, de største antal i 2. halvår er 20/7 50 Vesløs/Arup Vejler, 22/7 98 og 28/7 73 begge Agger Tange samt 28/7 51 Ørum Sø (alle HHN). Udenfor Vejlerne og Agger Tange ses i 2. halvår 22/8 1 Gerå (LYA), 26+27/8 1 Hirtshals Havn (KUP), 7/9 1 Vilsted Sø (BHJ), 19/9 4 Voerså (LYA) og 22/9 1 Ulvedybet (RSN). Udover sidstnævnte tre observationer er de eneste i september 15/9 1 ad. i vdr. (racebestemt til ssp. *limosa*) og 16/9 1 1K (racebestemt til ssp. *limosa*) begge Bygholm Vejle (HHN). Ellers kunne man mistænke at flere af disse relativt sene fugle på utraditionelle lokaliteter kunne dreje sig om ssp. *islandica*. Derfor bør man angive, hvorvidt racebestemmelse er blevet forsøgt. Desuden skal der lyde en indtrængende opfordring til at knytte en kommentar til alle fund i Nordjylland væk fra de to faste

ynglelokaliteter Vejlerne og Agger Tange, idet der er erfaring for, at arten fejlbestemmes og fejlindtastes i ret stor stil. Arten er notorisk meget mere sjælden end Lille Kobbersneppe og træffes således kun sjældent på deciderede kystlokaliteter.

Sum: 1799. 1. halvår 997, 2. halvår 802. Observationer 123. Indsendere 42. Lokaltiteter 16.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	72	325	491	109	649	145	8	-	-	-

Islandsk Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa islandica*): 05322

Året bød ligesom sidste år på 20 forskellige fugle, hvilket er et normalt leje set i forhold til tidligere år, bortset fra rekordåret 2002. Siden racen udgik af SU-listen i 2001, er der i årene 2001-05 set henholdsvis 24, 95, 21, 20 og 20 fugle årligt.

To fugle blev set under forårstrækket, 13/4 1 ad. i sodr. Kogleaks og 19/4 1 ad. i sodr. Bygholm Vejle (HHN). Fra returtrækket registreres tre adulte fugle, 24/6 1 ad. i sodr. Vesløs/Arup Vejler (HHN) og 17/8 2 ad. i sodr. Jerup Strand (RoC ABK). Resten af efterårets fugle er alle juvenile, hvor de første er 22/8 10 T Grenen (ABB RoC). Fuglene blev ikke racebestemt med 100 %’s sikkerhed, men dagen efter dukkede, hvad der utvivlsomt drejer sig om samme flok op på Getterön i Halland på Sveriges østkyst ca. 115 km SØ for Skagen. Her kunne de positivt bestemmes til Islandsk Stor Kobbersneppe. RoC nævner i øvrigt, at han i årene 1991-2006 aldrig før har set Stor Kobbersneppe (begge racer) i Skagen om efteråret! Dertil kommer 30/8 2 og 1/9 1 Nordmandshage (PR), 9/9 1 Hirtshals Østhavn (AØ), 11+13+16/9 1 Østerild Fjord (HHN) og 15+16+26/9 1 Bygholm Vejle (HHN BJ). Der opfordres til at angive alder på fuglene, idet dette normalt er nødvendigt i forhold til bestemmelsen. Observationer uden aldersangivelse vil for fremtiden ikke blive medtaget i rapporten.

Sum: 25. 1. halvår 3, 2. halvår 22. Observationer 13. Indsendere 8. Lokaltiteter 6.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	2	-	1	-	14	8	-	-	-

Lille Kobbersneppe (*Limosa lapponica*): 05340

Et rigtig flot år med en årssum på 39 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 13.152. Dette skyldes især nogle meget store optællinger fra Læsø fra forårstrækket, mens efterårstrækket kun bemærkes i begrænset omfang.

Året starter med enkelte overvintrende flokke i området Agger Tange/Krik Vig: 16/1 4 (TRK), 11/2 17

Lille Kobbersneppe og Islandsk Ryle, Rødhus Strand, 3. september 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

(HHN), 23/2 6 (JHC), 4/3 12 (ELH) og 7/3 25 (HHN). Forårstrækket starter ult. marts med 24/3 200 Agger Tange (FRO) og 28/3 250 Alsdyb Holme (PR). De suverænt største observationer er alle fra Læsø ult. april, 28/4 1225 Bovet Bugt, 28/4 2600, 29/4 4000 og 30/4 4100 - alle Havrevlen (alle PR). Udenfor Læsø er de største ansamlinger 15/5 306 Agger Tange (HHN) og 16/5 450 Aså (PR). Efter primo juni er det nordgående træk overstået, og juni byder kun på få oversomrende fugle, flest 27/6 22 Stensnæs (LAM).

Det første vidnesbyrd om de adultes sydgående træk er 6/7 2 SØ Grenen (RoC). Dette kulminerer ultimo juli til medio august og domineres af tællinger fra Agger Tange, såsom 1/8 216 (TRK) og 13/8 150 (FRO). Derudover kan nævnes 25/7 70 Gerå (RSN) og 29/7 68 Stensnæs (MLU). Fra ultimo august dukker de første juvenile fugle op. Fra deres trækperiode er der kun få større observationer, hvoraf de største er 23/9 60 Gerå (RSN), 25/9 82 Bløden hale, Læsø (PR) og 27/9 45 Voerså (LYA). I løbet af oktober ebber det langsomt ud i antallet af fugle i landsdelen, og året slutter med tre vinterobservationer, 9/12 1 Bygholm Vejle (HHN), 12/12 5 Sindrup Vejle (7790HHL) og 27/12 56 Agger Tange (TRK).

Sum: 18.321. 1. halvår 16.261, 2. halvår 2060. Observationer 249. Indsendere 66. Lokalteter 73.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4	23	490	12.866	2839	39	409	564	619	344	60	64

Lille Regnspove (Numenius phaeopus): 05380

Et flot år, idet årssummen er 23 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 1032. Årsagen hertil skal især findes i et rigtig flot forårstræk af arten i Skagen. I tråd med 2005 mangler der stadig optællinger fra Thy og Hanherreds klitheder, der plejer at huse pæne flokke i især juli. Så hermed endnu en opfordring til at kigge ekstra grundigt efter Småspover på disse lokaliteter til sommer.

Årets første er lidt tidlig, 19/4 1 Agger Tange (FLS), mens de næste ses til mere normal tid, 23/4 1 Vesløs/ Arup Vejler (HRC) og 24/4 2 Grenen (JHC). Forårstrækket domineres fuldstændig af observationer fra Ska-gen, hvor der 24/4-22/5 noteres 544 T (JHC RoC m.fl.), flest 10/5 262 Ø Grenen (JHC). Herudover er eneste tocifrede antal 14/5 13 Thorup og Klim Fjordholme (HHN). Forårets afsluttes med 26/5 1 Ellekrattet (RoC). De adultes returtræk ses fra ultimo juni med 25/6 1 S Holtemmen (RSN) og 29+30/6 1 T Grenen (RoC). Kul-minationen på efterårstrækket finder sted i sidste halvdel af juli, 17/7 35 Stenbjerg (GF), 22/7 104 Limfjor-den ved Bygholmdæmningen (HHN) og 22/7 37 Agger Tange (HHN). Fra august er de største observa-tioner 11/8 20 SV Viborg (FRO) og 16/8 20 SV Grenen (KNP), dette drejer sig nok udelukkende om juvenile fugle. Efter august er næsten alle fugle væk fra landsdelen, og de sidste observationer er 2/9 1 S Ørhage (HHN), 3/9 3 T og 7/9 1 T begge Grenen (RoC LAM). Der skal fra redaktionens side lyde en opfordring til at være påpasselig med bestemmelsen af Lille Regnspove. Ved en søgning på arten i DOF-basen er der såle-des mange oplagte fejlobservationer/fejlindtastninger især i henhold til artens fænologi. Lille Regnspove overvintrer i Afrika og ankommer normalt til landsdelen omkring 20. april og er normalt borte igen ved sep-tembers udgang.

Sum: 1270. 1. halvår 648, 2. halvår 622. Observationer 132. Indsendere 46. Lokalteter 56.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	20	625	3	508	109	5	-	-	-

Stor Regnspove (Numenius arquata): 05410

Et virkelig flot år med en årssum på 69 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 22.374. For-delingen med klart flest i 2. halvår er normal. Materialet er domineret af observationer fra Limfjordens to udmundinger Hals-Egense (PR m.fl.) og Agger Tange/Krik Vig (HHN TRK m.fl.). Månedsmax. for begge disse områder er angivet i nedenstående tabel. Dog skal det nævnes, at der i år er usædvanligt mange store observationer udenfor disse to områder.

De største tal, bortset fra på skemalokaliteterne, fra vinteren er: 13/1 75 Sindrup Vejle (HRS), 22/1 82 Hav-nø (CSS) og 9/2 180 Østerkær Enge (MP).

De største observationer fra forårstrækket udenfor de to skemalokaliteter er 11/3 630 Als Odde (TN), 1/4 400 Egholm (ATL) og 20/4 336 Ø Grenen (RoC). Netop i perioden 15-25/4 ses ofte store antal af Store Regnspover på direkte træk mod nordligere breddegrader. Efter primo maj ses ikke mange fugle, bortset fra lokale ynglefugle.

Af disse er der indrapporteret ca. 40 ynglepar eller territoriehævdende fugle, flest 14/4 10 Rønnerne (JOE). De første sikre returtrækkere ses 11/6 1 SV Grenen (RoC) og 8 SV Sønder Sørig (LAM). Fra ultimo juni

Stor Regnspøve, Ørum Sø, 26. november 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

kommer der for alvor gang i den med 24/6 120 Jerup Strand (RSN), 25/6 120 S Tofte Skov (HAC) og 25/6 100 Rønnerne (RSN). Fra efterårstrækket er de største rasttal, bortset fra på skemalokaliteterne, 23/9 350 Pletterne (TN), 25/9 226 Bovet Bugt (PR) og 23/10 700 Rønnerne (PR).

Året slutter med følgende større vinterflokke 20/11 244 Bovet Bugt (PR), 12/12 210 Sindrup Vejle (7790HHL) og 28/12 232 Østerkær Enge (GRA).

Sum: 37.815. 1. halvår 11.453, 2. halvår 26.362. Observationer 760. Indsendere 118. Lokaliteter 193.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1812	1808	2015	4281	567	970	2835	5409	5111	6703	2890	3408
Hals/Egense - max.	140	310	12	2	1	15	335	715	835	735	275	215
Agger/Krik - max.	414	484	223	435	46	-	410	250	120	167	-	843

Sortklire (*Tringa erythropus*): 05450

Et dårligt år med en årssum på 37 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 2053. Grunden til dette skal dels søges i lukningen af feltstationen i Vejlerne, men også i et utroligt sparsomt forårstræk samt et ringe returtræk af adulte i juni og juli.

De første trækfugle ses til normal tid i april, 11/4 1 Bygholm Vejle (HHN), 25/4 2 Høstemark (DFS) og 25/4 1 Ø Grenen (JHC). Største antal er blot 4+5+13/5 3 og 8/5 11 - alle Bygholm Vejle (HHN CSS) samt 5/5 3 SØ Grenen (RoC). Forårstrækket afsluttes med 11/5 1 Grenen (RoC), 11/5 1 og 13/5 3 begge Bygholm Vejle (HHN). En observation ultimo maj, 26/5 1 Bygholm Vejle (APJ) kan for så vidt både dreje sig om en sen forårstrækfugl eller en tidlig returtrækker.

Ellers indledes de adultes returtræk primo juni med 6+10/6 1 T Grenen (RoC), 6/6 1 Råbjerg Mile (LBR) og 10/6 5 Bygholm Vejle (HHN). Fra adultrækket er de største tællinger 6/7 20 Agger Tange (ATL), 3/8 28 og 6/8 19 begge Bygholm Vejle (HHN). Fra primo august begynder de første juvenile fugle så småt at indfinde sig. Fra juveniltrækket er de største observationer 2/9 75 Lille Vildmose (JBA), 18/9 70 Halkær Sø (HHB PR) og 29/9 55 Lønnerup Fjord (HHN). De sidste på efterårstræk er 29/10 3 og 10/11 2 begge Bygholm Vejle (HHN), 29/10 14 Glombak (HHN) og 29+31/10 2 Vesløs/Arup Vejler (HHN HRC).

Året afsluttes med to vinterobservationer: 5/12 2 og 7/12 1 - begge Østerild Fjord (HHN). Det er så vidt vides kun tredje gang, at arten observeres i december i Nordjylland. De tidligere fund er: 4/12 1984 2 Vejlerne og 2/12 2003 1 Virksund.

Sum: 1303. 1. halvår 74, 2. halvår 1229. Observationer 206. Indsendere 55. Lokaliteter 50.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	4	24	46	106	455	548	115	2	3

Rødben, Ulvedyb, 4. juni 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Rødben

(*Tringa totanus*): 05460

Årets sum ligger ret tæt op ad gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 17.457, hvilket er meget imponerende, når man tager lukningen af Vejlernes Økologiske Feltstation og ophøret af DMU-tællingerne på Vendsyssels østkyst i betragtning. Især skal fremhæves en række flotte antal fra returtrækket i juli. Derudover er antallet af indrapporterede overvintrende fugle steget i forhold til sidste år.

Af vinterflokke, der vel udelukkende består af Islandske Rødben (ssp. robusta), kan nævnes 14/1 80 Virksund (DMB), 5/2 85 Egense (HAC) og 17/3 95 Hals (DFS).

Fra forårstrækket, der toppe i

maj, er de største observationer 7/5 310 Treskelbakkeholm (TN), 13/5 150 Mariager Fjord østdel (KNI) og 15/5 300 Agger Tange/Krik Vig (HHN), hvorimod 10/6 458 Bygholm Vejle (HHN) er lokale ynglefugle. Der er indrapporteret 402-427 ynglepar, flest 229 Bygholm Vejle (HHN), 72 Vesløs/Arup Vejler (HHN) og 29 Ulvedyb (ULV).

De største noteringer under adulttrækket i juli er alle fra Stensnæs: 10/7 712, 11/7 473 og 13/7 600 (PR MLU ATL). Herudover er største antal 10/7 235 Aså (PR) og 24/7 320 Sørå (RSN). Resten af efteråret er flokkene af en noget mere beskedne størrelse, flest 14/9 155 Agger Tange (HHN).

Fra vinteren er de største observationer 3/11 62 Egense Havn (DFS), 14/11 85 Aså (PR) og 27/11 138 Hou (PR).

Sum: 18.216. 1. halvår 8635, 2. halvår 9581. Observationer 856. Indsendere 110. Lokaliteter 191.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1632	764	1002	1310	2483	1444	5264	1125	804	846	962	580

Damklire (*Tringa stagnatilis*): 05470

Ingen observationer i 2006. Fra og med 2006 er arten taget af SU-listen. Dog opfordres der på det kraftigste til, at observationer stadig behæftes med beskrivelse af omstændigheder samt hvilke kriterier, der ligger til grundlag for bestemmelsen. Der foreligger 15 fund af 17 fugle fra Nordjylland i perioden 1984-2005.

Hvidklire (*Tringa nebularia*): 05480

Et dårligt år med en årssum på 28 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 7688. Grundene hertil er nok lukningen af Vejlernes Økologiske Feltstation, at der ikke længere gennemføres DMU-tællinger på bl.a. Vendsyssels østkyst samt ret få store observationer fra især forårstrækket.

Årets første ses til normal tid 16/4 1 T Grenen (RoC), 17/4 1 Viskum (CSS) og 19/4 2 Agger Tange (FLS). Forårstrækket kulminerer ultimo april til primo maj, 29/4 643 og 7/5 412 Mariager Fjord østdel (CSS TN) og 3/5 51 Limfjorden ved Østerild Fjord (HHN). Efter medio maj er forårstrækket stort set overstået.

Returtrækket af adulte fugle indledes i juni, men først primo juli ses lidt større antal med 3/7 138 Gerå (RSN), 3/7 76 IT og 5/7 57 T begge Grenen (PR RoC). De største observationer fra de adultes returtræk er 10/7 310 Aså-Gerå (PR), 24/7 155 Gerå (RSN) og 1/8 110 Bygholm Vejle (HHN). De største antal fra juvenil-trækket er begge fra Pletterne: 13/8 70 (CSS) og 17/9 64 (TN). I løbet af september og oktober tynder det voldsomt ud i fuglene, og de sidste fugle ses relativt tidligt, 22/10 1 Østerild Fjord (HHN), 23/10 12 Rønnerne (PR) og 25/10 2 Rotholme (EDY).

Sum: 5530. 1. halvår 1913, 2. halvår 3617. Observationer 515. Indsendere 91. Lokaliteter 125.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	899	925	89	2012	1135	430	40	-	-

Svaleklire (*Tringa ochropus*): 05530

En flot årssum, som er 18 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 657. Året starter med tre vinterfund, 26/1 1 Højris Mølle (VFL), 18/2 1 Nørreådal (TBR) og 1/3 1 Kølsen Enge (TRK).

Forårstrækket indledes en smule forsinket primo april med 2/4 2 og 7/4 1 begge Viskum (TBR) samt 8/4 1 T Grenen (RoC). Det kulminerer ultimo april med følgende observationer i Skagen: 24/4 10 (5 Ø + 5 R), 26/4 9 T og 30/4 6 NØ (RoC JHC MMJ). I perioden 8/4-26/5 ses 39 T og 13 R i Skagen (RoC m.fl.). De sidste på forårstræk ses i sidste halvdel af maj, 18+19/5 2 og 26/5 1 alle Grenen (AWM JAE OBO).

Returtrækket indledes i juni med 5/6 1 V Grenen (ABK RSN), 9/6 3 S Sønder Sorig (LAM) og 13/6 1 Bygholm Vejle (HHN). De største observationer er 21/7 22 og 3/8 22 begge Bygholm Vejle (HHN), 28/7 22 Læsvig (HHN), 9/8 22 Vilsted Sø (HMT) og 22/8 25 Rønnerne (PR).

Efter august er der kun få fugle tilbage i landsdelen, og efteråret afsluttes tidligt med 14/9 3 Kølsen Enge (TRK), 24/9 2 Nordmandshage (ATL) og 30/9 1 Rødding Sø (TRK). Året lukker og slukker med en overvintrende fugl, 29/12 1 Simested Å (HTH).

Sum: 774. 1. halvår 147, 2. halvår 627. Observationer 225. Indsendere 59. Lokaliteter 81.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	1	1	80	27	37	323	296	7	-	-	1

Svaleklire, Strandby, 11. august 2006. (Foto: Arnold Houmann).

Tinksmid, Lille Vildmose, 3. august 2006. (Foto: Karsten Stæhr).

Tinksmid (*Tringa glareola*): 05540

2006 blev et år nær gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 2339.

Den første fugl er lidt tidlig, 16/4 1 Kærsgård Strand (BHJ KUP), de næste mere normale 22/4 1 Viskum (LM) og 23/4 1 Amtoft Vig (HHN).

Forårstrækket kulminerer primo til medio maj, flest 5/5 111, 8/5 65 og 13/5 113 - alle Bygholm Vejle (HHN) samt 5/5 66 T Grenen (RoC) og 7/5 45 Vesløs/Arup Vejler (HRC). Efter medio maj ses kun få fugle og de sidste på forårstræk er 25/5 1 Grenen (ABK).

Der er ikke indrapporteret oplysninger om ynglebestanden i Thy, dog kan følgende observation tænkes at hidrøre lokale ynglefugle: 15/6 6 Hanstholm Vildtreservat (ATL).

Returtrækket af adulte fugle indledes med 8/6 1 og 20/6 4 begge Østlige Vejler (HHN) samt 21/6 1 Viskum (TBR). Første to cifrede antal ses dog først primo juli, 3/7 12 Halkær Sø (ASH), 4/7 16 Ørum Sø (ATL) og 5/7 17 Lille Vildmose (TBA). Efterårstræk-

ket kulminerer med følgende antal: 26/7 31 Vejrum (LM), 6/8 38 Bygholm Vejle (HHN) og 13/8 45 Ulve-dybet (ABK RSN). I hvert fald de to sidste observationer drejer sig nok hovedsageligt om ungfugle. Årets sidste observation bliver 13/9 3 Gerå (LYA), 13/9 1 Vejrum (TRK), 20/9 3 VSV Nordmandshage (HHB) og 1/10 2 Bygholm Vejle (HHN). Dertil kommer to meget sene fund ultimo oktober i Vejlerne, som bør dokumenteres nærmere inden de kan medtages i rapporten.

Sum: 2206. 1. halvår 1177, 2. halvår 1029. Observationer 294. Indsendere 63. Lokaliteter 71.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	53	1097	27	474	530	23	2	-	-

Mudderklire, Arup Dæmningen, 9. september 2006. (Foto: Gerner Majlandt).

Mudderklire (*Actitis hypoleucos*): 05560

Årssummen er meget tæt gennemsnittet på for de sidste 10 år (1996-2005) på 1468.

Årets første ses til normal tid, 17/4 1 Glenstrup Sø (KRN), 19/4 1 Østerådalen (GRA) og 23/4 1 Rødding Sø (OL). Forårstrækket kulminerer primo til medio maj, flest 6/5 21 Rødding Sø (TRK), 16/5 31 Kryle Klit (SGB) og 17/5 49 Lindholm Fjordpark (GRA). De sidste forårstrækkere ses primo juni med 31/5 1 Bygholm Vejle (FRO), 1/6 1 Grenen (ABK), 5/6 1 Rærup (KRN) og 5/6 1 Onsild Ådal (CSS).

Første obs fra efterårstrækket gøres ultimo juni, 25/6 1 og 1/7 2 begge Toftesø (TC DB), 1/7 1 Bygholm Vejle (VFL), 3/7 1 Rærup (GRA) og 3/7 1 Nørresundby (GRA). Første tocifrede antal fra returtrækket er 5/7 15 Toftesø (HAC). Returtrækket toppe ultimo juli. De største observationer er 20/7 48 Kielstrup Sø (BH), 30/7 30 Rærup (ATL) og 31/7 36 Viskum (TRK). De sidste trækgæster ses til normal tid, 24/9 2 Hirtshals Østhavn (RSN), 30/9 1 Rærup (SEM) og 8/10 1 Ørhage (MKH).

Sum: 1461. 1. halvår 498, 2. halvår 963. Observationer 317. Indsendere 69. Lokaliteter 104.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	34	460	4	509	418	35	1	-	-

Stenvender (*Arenaria interpres*): 05610

Summen for 2006 er 19 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1996-2005) på 1086. Dermed en nedgang i forhold til sidste års flotte sum (1740), hvilket især skyldes et dårligt andet halvår.

Der ses en del overvintrende fugle. Alle nævnes: 4/1-19/3 op til 4 Skagen (RoC m.fl.), 8/1-15/4 op til 4 Roshage (BD m.fl.), 16/1-29/3 op til 15 Agger Tange/Krik Vig (EA m.fl.), 29/1 13 Strandby (RoC), 4/3 5 Sæby Havn (ATL) og 5/3 2 Skansehavnen, Frederikshavn (CAS).

Forårstræk ses fra ultimo april, f.eks. 27/4 56 Agger Tange/Krik Vig (HHN), 30/4 1 Voerså (LYA) og 3/5 2 Ø Nordstrand (KNP). Det domineres af observationer fra Agger Tange, hvoraf største er 15/5 103 (HHN). Derudover er de største antal 7/5 11 Ø Grenen (KNP), 21/5 18 og 26/5 19 - begge Stensnæs (PR MLU) samt 28/5 12 Grenen (RoC). De sidste forårstrækkere bliver 4/6 5 Nordmandshage (RSN), 8/6 1 T Grenen (RoC) og 8/6 2 Mågerodde (FRO).

Derudover ses 13+28/6 4 Agger Tange (KIA FRO), som muligvis kunne være oversomrende fugle.

Der er ikke indrapporteret noget med hensyn til ynglebestanden i Læsø-området.

Returtrækket af adulte fugle indledes medio juli med 11/7 2 Grenen (HBA), 20/7 2 Gudnæs Hage (LFD) og 21/7 11 Agger Tange (JBO). De største antal fra efterårstrækket er alle fra Agger Tange: 24/7 12 (MO), 19/8 30 (LFD) og 20/10 16 (GGU). Herudover ses ingen tocifrede antal overhovedet. Fra ultimo oktober begynder vinterflokkene at indfinde sig, og de største flokke fra årets to sidste måneder er 10/11 13 Skagen Havn (RoC) og 8/12 50 Frederikshavn Havn (EØ), som samtidig bliver årets sidste observation.

Sum: 876. 1. halvår 425, 2. halvår 451. Observationer 164. Indsendere 55. Lokaliteter 46.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	19	5	36	80	267	18	71	123	28	124	31	74

Odinshane (Phalaropus lobatus): 05640

Et rigtig sløjt år med maksimum syv forskellige fugle.

Fra 1. halvår: 8/6 1 Bygholm Vejle (HHN).

Fra 2. halvår: 30/7 1 ad. han (HHN VFL), 12+16+19/8 1 (RSN AS KNP), 13+15/8 2 (ad.+1K) (ABK RSN HKN KIA) - alle Østerild Fjord. Desuden 13+16+18/8 2 1K og 14+21/8 1 1K (TRK m.fl.) - alle Viskum samt 5/9 1 (på havet) Grenen (RoC).

Sum: 18. 1. halvår 1, 2. halvår 17. Observationer 13. Indsendere 19/20. Lokaliteter 4.

Thorshane (Phalaropus fulicaria): 05650

Et normalt år med tre forskellige fugle – alle som sædvanligt i 2. halvår: 27/10 1 Hirtshals Øststrand (APN), 31/10 1 1K R Ørhage (CSS LFD) og 10/12 1 Grenen (RoC).

KJOVER

Mellemkjo ve (Stercorarius pomarinus): 05660

29 fugle er ikke mange og under både 10-årsgennemsnittet (48) og totalen fra 2005 (44). Det lave antal skyldes igen et svagt efterårstræk. Vi skal faktisk helt tilbage til 1999, hvor der blev set 197 fugle, for at finde et godt år. Siden dengang har årstotalerne ikke sneget sig over de 60 individer. Skagen står for 62 % af årets materiale. Der er kun medtaget observationer, hvor fuglens alder, dragt eller lignende er angivet.

Foråret byder på 8 fugle (heraf en 2K, en 3K+ og seks adulte), hvilket er et helt fint antal. De ses alle, på nær én, i Skagensområdet: 2/5 1 ad. + 1 2K SØ Grenen (RoC HLæ JHC m.fl.), 5/5 2 ad. (KMO JGT SC m.fl.), 15/5 1 ad. N Agger Tange (HHN), 17/5 1 3K+ mørk fase Grenen (RoC m.fl.), 28/5 1 ad. NV Grenen (RoC m.fl.) og til sidst en efternøler, 19/6 1 ad. SØ Grenen (RoC PR m.fl.).

Efteråret indledes med 1/8 1 ad. mørk fase NV Grenen, Skagen (RoC OS AØ SC). Udover denne ses 1 ad. af den mørke fase rastende ved Grenen 16/8 (KNP). Årets sidste adulte fugl observeres 8/9 1 ad. NV Grenen, Skagen (KNP), mens efterårets første yngre fugl ses 6/9 1 1-2K R Grenen (RoC). De eneste observationer af mere end én fugl er 8/10 2 1K S Ørhage (MKH KHA IBJ) og 27/10 3 1K SV Grønhøj Strand (JØP). Sidstnævnte blev også efterårets sidste.

Sum: 29. 1. halvår 8, 2. halvår 21. Observationer 26. Indsendere 9. Lokaliteter 8.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	7	1	-	6	6	9	-	-

Almindelig Kjo ve (Stercorarius parasiticus): 05670

Et år med 849 fugle er på niveau med 10-årsgennemsnittet på 820 fugle. Men selvom det igen blev et midelmådt år kun en smule over årssummen fra 2005 (798 ex.), så blev det ligesom i 2005 et år med flere sene fugle. Således blev det til hele 3 vinterfund i den milde december. Skagen står i år for 56 % af materialet.

Foråret indledes med en tidlig fugl: 28/3 1 mørk fase NØ Hirtshals fyr (AØ), som efterfølges af 2/4 1 ad. Ø Nordstrand, Skagen (KNP). Herefter skal vi langt hen, før den næste fugl ses: 21/4 1 R Grenen, Skagen (RoC

JTL KEC m.fl.), hvorefter arten ses regelmæssigt. Forårstrækket i Skagen fra perioden 2/4 til 9/6 giver 285 fugle (2005: 219) og kulminerer ultimo april – primo maj med flere større observationer bl.a. 24/4 23 Ø Grenen (Lars Ole Gjesing m.fl.) og 6/5 20 SØ + 1 NV (RoC JoK HLæ m.fl.). Der bliver dog ved med at ses en del trækkende fugle herefter i Skagensområdet, og så sent som 26/5 tælles der 12 V + 3 R Grenen (JAE). Uden for Skagensområdet ses der i 1. halvår 37 fugle bl.a. 31/5 10 ad. NØ + 2 ad. R Syrodde, Læsø (PR). Efter sommeren og sensommerens observationer af ældre fugle kommer efterårstrækket først rigtig i gang, når også ungfuglene blander sig med de ældre fugle ultimo august / primo september: 31/8 18 V Lild Strand (HHN) og 3/9 27 S + 2 N Ørhage (HHN JFA MLU), hvilket også bliver efterårets største observationer sammen med 8/9 18 V Roshage (JB JKK). Der bliver ved med at være observationer på omkring 10 fugle indtil primo oktober, hvorefter det ebber ud. I november ses 3 sene fugle, den sidste 25/11 1 1K NØ Grenen (RoC KEC JæA LPe), men i december dukker der så tre meget sene fund op. Den første endda på en indlandslokalitet, idet der 9/12 ses 1 1K lys fase S Bygholm Vejle (HHN JHN). De næste fugle drejer sig om Skagens 3. og 4. vinterfund: 25/12 1 2K+ død Grenen (RoC). Det nævnes at fuglen tilsyneladende kun har været død et par dage (RoC). Året slutter med 30/12 1 ad. mørk fase SV Nordstrand, Skagen (OBO).

Sum: 850. 1. halvår 346, 2. halvår 504. Observationer 368. Indsendere 66. Lokalteter 42.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	78	245	22	73	139	169	117	3	3

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*): 05680

Et år med 12 fugle er ligesom i 2005 (9) ikke prangende, og dette selvom der bl.a. blev set mange trækkende fugle om efteråret på Sjælland (minimum 30 fugle). 10-års gennemsnittet ligger på 17 fugle. Alle årets observationer nævnes.

Der foreligger en enkelt forårsobservation: 16/5 1 ad. NØ Grenen, Skagen (NHH RoC). I efteråret ses de første fugle ligeledes i Skagen: 29/8 1 1K R Grenen (RoC RT KNP m.fl.) og 3/9 1 1K NV Grenen (KNP). Herefter kulminerer efterårstrækket medio september med årets største observation: 8/9 5 1K V Lild Strand (HHN m.fl.) og samme dag 2 1K T Roshage (JBE JKK). Sidstnævnte kan godt dreje sig om nogle af de samme fugle som ved Lild Strand. Herefter ses 14/9 1 1K S Agger Tange (HHN) og årets sidste 29/9 1 1K R Grenen, Skagen (KNP).

Sum: 12. 1. halvår 1, 2. halvår 11. Observationer 10. Indsendere 4. Lokalteter 4.

Storkjove (*Stercorarius skua*): 05690

En årssum på 281 er på et noget bedre niveau end de meget få fugle i 2005 (67). Der er dog stadig langt til rekordårene fra 2001 til og med 2004, hvor årssummerne ikke kom under 800. Det skyldtes dengang nogle meget større efterårsobservationer end nu. Skagen står i år for hele 77% af årets materiale (2005: 52%).

Forekomsten i 1. halvår indledes medio maj med 13/5 1 Ø Nordstrand (OBO) og 14/5 1 NV Grenen, Skagen (RoC KNP JJA m.fl.). Under forårstrækket fra 13/5 til 5/6 ses der 34 fugle i Skagensområdet (20 i 2005). De største dage herfra er 26/5 7 T Grenen (BKR LTP BRA) og 4/6 5 NV + 1 R Grenen (RoC PBJ m.fl.). Uden for Skagensområdet foreligger der kun denne ene observation fra foråret, 23/5 2 fouragerende Ørhage (FRO).

Efterårstrækket starter med enkelte observationer i sommermånederne, hvor de tidligste er 28/6 1 R Skive-ren (PR) og 30/6 1 R Nordstrand, Skagen (RoC). Herefter går der to måneders tid, før efterårstrækket kulminerer med følgende største observation: 5/9 28 V + 1 R Lild Strand (HHN JFA) og samme dag 30 NV Grenen, Skagen (RoC). Primo oktober gøres den sidste større observation: 8/10 21 NV Grenen, Skagen (RoC KNP JoK m.fl.), hvorefter kun enkelte fugle ses indtil efterårets sidste fugl 26/11 1 R Grenen, Skagen (RoC JoK). December byder på periodens eneste vinterfugl: 19/12 1 NV Grenen, Skagen (RoC).

Sum: 281. 1. halvår 38, 2. halvår 243. Observationer 141. Indsendere 26. Lokalteter 16.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	23	15	6	23	121	86	6	1

Kjove sp. (*Stercorarius* sp.): 05701

39 ubestemte kjover blev det til i år. I 2005 var det kun 16. Vi er dog næppe blevet dårligere til at bestemme kjover af den grund. Derimod kan stigningen måske betyde, at der bliver diskuteret mere på havobsen end tidligere? I så fald ville det jo kun være fint!

Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*): 05750

Året byder på en pæn fremgang af observationer, hvor det dette år drejer sig om formentlig 13-14 forskellige individer. Dette er en stigning på 3 til 4 individer siden sidste år. Årets første observation og eneste fra 1. halvår er fra Skagen, hvor der 2/5 ses 1 3K trækkende (RoC). 2. halvår byder på langt flere fugle, hvor 71% af årets observationer stammer fra Hanstholm Havn. Her ses 22/7 og 26/7 1 ad. (HHN TRK) samt i perioden 2/9-20/10 1 ad. og 4-5 1K (flere indsendere). Følgende dage ses hele 4 ex.: 28/9 1 ad. og 3 1K (LAM) og 5/10 1 ad. og 3 1K (SKr). Både den adulte fugl i juli og i september-oktober (5/9-9/10) var ringmærket, men de blev ikke aflæst. Det vides derfor ikke om det var den samme ringmærkede fugl, som optrådte ved Hanstholm gennem det meste af efteråret. I øvrigt blev 2 1K fugle, som var mærket med farveringe, aflæst. De øvrige obs fra andet halvår nævnes alle. Skagen: 1/9 og 4/9 1 1K (KNP RoC) og 8-10/10 1 1K (KEC RoC). Hirtshals: 23/9 1 ad. i vdr. og 1 1K (APN), 24/9 1 1K (RSN) og 29/10 1 1K (AØ). Lild Strand: 8/9 1 1K V (HHN). Agger Tange: 1/7 1 2K (ASF).

Sum: 49. 1. halvår 1, 2. halvår 48. Observationer 69. Indsendere 29. Lokaltiteter 11.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	1	-	3	-	16	29	-	-

Præriemåge (*Larus pipixcan*): 05770

Et fotograferet fund af denne nordamerikanske art er nu godkendt af SU og er det første fund i Danmark (via. nordfugl.dk). Præriemågen rastede sammen med Hættemåger på Kjul Strand, Hirtshals, 27/11-2005. Efter at være blevet fotograferet, forsvandt den, blot få minutter før lokale ankom. Senere blev den dog genfundet langt til havs, hvor den må forventes at være gået til ro for natten. Det lykkedes ikke at genfinde den dagen efter trods grundig eftersøgning. Arten er SU-art.

Dværgmåge (*Larus minutus*): 05780

En anselig stigning i antallet af fugle i forhold til sidste års sum på 3971 og forsat en tredobling i forhold til 10 års gennemsnittet på 1821. Det indsendte materiale stammer hovedsagligt fra Vejlerne med 37,7% og Skagen med 36,8%, hvor især Skagen udmærker sig med en meget stor månedssum for april, som skyldes næsten daglige observationer af arten.

Forårets første observationer er 28/3 4 ad. NØ Hirtshals (AØ), 29/3 1 fou. Krik Vig (HHL) og 29/3 7 ad. i vdr. Ø Nordstrand, Skagen (KNP). Kort tid efter at de første fugle er dukket op primo april, indrapportes forårets største antal: 8/4 491 R Ørhage (HTR via RoC). Fra april desuden følgende større antal fra Skagen: 11/4 190 R Grenen (RoC BIR PBJ m.fl.) og 20/4 225 SØ Grenen (RoC m.fl.). Observationen den 20. april er en ny forårsrekord for Skagen. Forårstrækket dør ud først i maj, hvor de sidste trækkende fugle bemærkes fra Grenen: 7/5 45 SØ (RoC KNP), 8/5 31 SØ (RoC JHC KNP m.fl.) og 9/5 35 R Sønder Lem Vig (CH). Fra maj til september iagttages arten i pæne antal i Vejlerne. Herfra kan nævnes: 26/4 25 Lund Fjord (HHN) og 5/5 27 Hanvejle (HRC). Fra medio maj ses almindeligt over 14 fugle pr. besøg, hvor de største er: 1/6 20 Kogleaks (HHN), 26/7 20 Kogleaks og 16 Lund Fjord (HHN) og 31/7 18 Kogleaks (HHN).

I Kogleakssøen gøres den eneste observation af ynglende Dværgmåge i Nordjylland, da der den 30. maj ses redebyggende fugle, dog ikke rugende. 31/5 ses to par bygge rede, men begge par opgiver yngleaktiviteten (HHN). I august ses de første 1K fugle, og i Vejlerne ses i perioden 3/8-20/12 179 1K fugle (en del gengangere). Antallet toppe i september ved Lund Fjord med 2/9 14 1K (HHN) og 12/9 26 1K (HHN). Det største totaltal bliver 12/9 56 Lund Fjord/Hanvejle (HHN). . Fra september ses enkelte eller få fugle træk-

Dværgmåge, Ørhage, 18. december 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

ke, men der kommer først rigtigt gang i trækket ultimo oktober til primo december. Nævnes kan 31/10 40 SV Ørhage (CSS), 20/11 16 S Stokken, Læsø (PR), 26/11 43 T Roshage (JK). Ørhage har i december to store træk dage, 6/12 312 S (FRO) og 8/12 370 S (JBE). I december ses i øvrigt mange rastende Dværgmåger, hvilket er meget usædvanligt for en måned, hvor der normalt kun ses ganske få: 16/12 500 fou. Hanstholm (JSK) og 17/12 250 fou. Hanstholm Havn (JK). Observationerne fra den 16. og 17. december drejer sig jo nok til dels om de samme fugle.

Sum: 5593. 1. halvår 3098, 2. halvår 2495. Observationer 462. Indsendere 83. Lokaliteter 57.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	12	2292	630	164	121	165	194	98	96	1821
Skagen sum	-	-	7	1782	367	1	-	16	18	12	6	4
Vejlerne sum	-	-	-	52	188	157	118	92	129	18	3	9

Sabinemåge (Larus sabinii): 05790

En meget lav årssum på kun 3 fugle. Alle observationer nævnes: 5/9 1 1K Lild Strand (KF), 8/9 1 ad. i sdr. V Lild Strand (HHN) og 7/10 1 1K SV Nørre Vorupør (JOL).

Hættemåge, Østerådalene, Aalborg, 9. maj 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Hættemåge (Larus ridibundus): 05820

Årssummen ligger under 10 års gennemsnittet på 241.520. Færre ynglefugle rapporteret end i 2005!

Vinterens største observationer: 4/1 800 Voerså (LYA), 7/1 390 Skive Fjord (FD), 29/1 715 Skive Fjord (FD) og 24/2 350 R Aalborg Havn (GRA). Fra foråret foreligger en del større rasttal, der for en stor del drejer sig om lokale ynglefugle: 31/3 5000 Klejtrup Sø (TBR), 31/3 3500 Tjele Langsø (TBR), 20/4 2760 Bygholm Vejle (HHN) og 4/5 4410 R Bygholm Vejle (HHN).

Ynglefuglene begynder i øvrigt at indfinde sig på yng-

lepladserne primo april, og der er indrapporteret over 9040 par fordelt i Nordjylland. Dette er en tilbagegang i forholdt til 18.000 par i 2005. De største: Fruens Holm 4000 par (MP JNS), Vejlerne 3851 par (HHN), Treskelbakkeholm 500 par (CSS), Østerådalene 350 par (GRA ATL) og Hou Strand 75 par (LYA). De største antal rastende fugle i efteråret: 23/7 8000 Ulvedybet (ATL), 1/8 12.000 Agger Tange (TRK), 6/8 8000 Ulvedybet (HAC), 29/8 10.000 Skive Fjord (TN) og 17/9 6500 Treskelbakkeholm (TN).

Sum: 194.902. 1. halvår 66.634, 2. halvår 128.268. Observationer 863. Indsendere 81. Lokaliteter 205.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3095	2156	13327	20470	21089	6497	35994	52869	23115	11404	2247	2639

Stormmåge (Larus canus): 05900

Årssummen ligger højere end sidste års sum på 40.113, men under 10 års gennemsnittet på 75.984. Vinterens største observationer af Stormmåge: 12/1 300 Ørslevkloster Mark (TBN), 14/1 500 Ørum Sø (JKK), 14/1 325 Nørreådalene (LM) og 27/2 240 Astrup Vig (FD). Forårets største observationer: 31/3 600 Tjele Langsø (TBR), 2/4 450 fou. Sørå Mark (KRA) og 5/4 350 Bolle og Try enge (LYA). Af trækobservationer, som i øvrigt er særdeles begrænsede, skal følgende nævnes: 8/4 400 trækkende Grenen (RoC), 11/4

115 NØ Hirtshals Fyr (AØ) og 5/5 159 NØ Nordstrand, Skagen (KMO).

Der er rapporteret om 112 ynglepar i Nordjylland, hvilket er lavere end sidste år, men der mangler også tal fra en af Nordjyllands største ynglelokaliteter, Borreholm ved Aggersund. Af de 112 ynglepar i år er de 65 fra Vejlerne (HHN), 15 par Agger Tange (HHN), 7 par Fruens Holm (MP JNS) og 10 par Lindholm Kridtgrav (GRA). Den første 1K fugl ses den 24/7 1 R Grenen (RoC).

Efterårs største forekomster er: 24/9 2400 Hinge Sø (FRO), 11/11 1700 Glenstrup Sø (TBR), 8/12 2500 Årup (TBR), 9/12 3000 Hammershøj (TBR) og 3500 Hirtshals Havn (RSN). På årets sidste dag den 31/12 ses 200 trækkende Viborg By (TBN) og 300 Nørrekær Enge (ASH).

Sum: 63.463. 1. halvår 13.422, 2. halvår 50.041. Observationer 475. Indsendere 61. Lokaliteter 181.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3905	1474	3241	3618	1084	100	284	913	4065	6405	8892	29482

Sildemåge (*Larus fuscus*): 05910

En lav årssum i forhold til 10 års gennemsnittet på 7572, men indberetningen er stort set en fordobling siden sidste årssum på 2227.

Året starter med to vinterfund: 6/1 1 ad. R Kjøl Strand (AØ) og 1/2 1 ad. R Stavad Enge (RSN) (intermedius). Forårstrækket er yderst begrænset, der er kun få observationer. De første er 27/3 1 Ø Hirtshals Havn (AØ), 29/3 1 ad. Ø Nordstrand (KNP) og fra Grenen 8/4 1 SV (RoC m.fl.) og 9/4 2 SØ (RoC m.fl.), og største trækboks er 5/5 35 ad. NØ (KMO m.fl.). Desuden kan fra første halvår nævnes 26/6 80 Milesøerne (GRA).

Af ynglefugle indberettes kun ét par fra Agger Tange (HHN), men der mangler tal fra de kendte ynglelokaliteter. Den første 1K fugl ses 27/8 1 R Gerå (OZG).

Efterårets største observationer er fra Grenen: 7/7 250 (RoC), 8/7 133 (RoC), 18/7 100 R (KNP), 20/7 270 (RoC), 14/8 180 (RoC), 27/8 80 R (RT), 28/8 400 R (RT), 9/9 200 R (OHG) og 5/10 232 (RoC). Desuden kan nævnes største obs uden for Skagen: 8/9 78 T Lild Strand (HHN). Årets sidste observationer er 19/10 4 R (RoC) og 22/10 3 R (KNP RoC) – begge Grenen fulgt af 2 fund fra december: 9/12 1 ad. Gl. Vesløs (SBr) og 9/12 1 ad. Hirtshals Havn (APN).

Sum: 4066. 1. halvår 1141, 2. halvår 2925. Observationer 185. Indsendere 56. Lokaliteter 79.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1	11	194	451	494	1273	951	377	322	-	2

Britisk Sildemåge (*Larus fuscus graellsii*): 05912

Der er i år set 3 fugle, som er bestemt til denne race, 7/2 1 3K i vdr. Egholm Færgeleje, Aalborg (PR), 3/10 1 ad. R Hanstholm Slamdepot (HHN) og 18/10 1 ad. R Grenen (KNP).

Sølvmåge (*Larus argentatus*): 05920

En fremgang i forhold til sidste års 50.818 fugle, men forsat under 10 års gennemsnittet på 116.944.

Fra første halvår foreligger blandt andet følgende tællinger af rastende fugle, heraf de største: 5/3 600 Ulvedybte (ULV), 9/3 1250 Stensnæs (MLU), 10/3 500 Lovns Bredning (TBN), 7/4 700 Bygholm Vejle (TA), ved Stensnæs ses i perioden 10-15/4 op til 1500 R (MLU), 4/5 500 Grenen (KMO) og 24/6 500 Stensnæs (MLU).

Af ynglefugle optælles der i Nordjylland 234 par, alle nævnes: 21 par Agger Tange (HHN), 36 par Agerø (HHL FRO), 150 par Fruens Holm (MP JNS), 4 par Nørre Uttrup Enge (GRA), 21 par Lindholm Kridtgrav (GRA) og 2 par Østerådal (GRA). Som fra foråret meldes der heller ikke om noget træk fra efteråret, men igen ses mange rastende fugle, især fra to lokaliteter. Stensnæs: 1-14/7 500 (MUL), 6/8 1200 (LYA), 22/8 1000 (MLU) og 27/10 500 (MUL). Grenen: 24/8 2000 (RoC), 5/10 3441 (RoC) og 10/10 3115 (RoC m.fl.). Fra andre lokaliteter med store antal rastende fugle skal nævnes: 27/7 600 (ULV), 19/8 745 (WJ TBA) og 9/11 500 Hirtshals Havn (AØ).

Sum: 72.099. 1. halvår 35.817, 2. halvår 36.282. Observationer 696. Indsendere 72. Lokaliteter 192.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10469	5510	4613	9552	3466	2207	6043	7939	2600	10221	7034	2445

Middelhavssølvmåge (Larus michahellis): 05921

I alt 2 observationer af racen michahellis, 15/6 1 ad. Grenen (EKr m.fl. via RoC) og 28/10 1 ad. i vdr. Nørre Vorupør (RSN). Af racen cachinnans (Kaspisk måge) foreligger i alt 7 observationer af formentligt 10 individer. Alle observationer nævnes: 5/2 1 ad. i vdr. Lovns Bredning (TBN), 11/3 1 2K Hanstholm Havn (HHN JHN), 3/4 1 ad. i vdr. Hirtshals Havn (AØ BHJ), 24/7 1 3K Grenen (KNP), 4/12 2 ad., 1 4K+ og 1 1K Østerild Fjord (HHN), 9/12 2 1K Østerild Fjord (CSS) og 22/12 1 ad. i vdr. R Grenen (RoC EKr).

Hvidvinget Måge (Larus glaucoides): 05980

Kun en enkelt observation af denne art: 6/11 1 1K Hirtshals Havn (APN). Det er længe siden med et år med så ringe en forekomst.

Gråmåge (Larus hyperboreus): 05990

Der er en del gengangere i materialet. Frasorteret disse er der tale om i alt ca. 19 fugle, hvilket er normalt. Der er dog tale om en tilbagegang i forhold til sidste års sum på 164, men tæt på 10 års gennemsnittet på 90. De fleste observationer er fra 1. halvår og hovedsagligt fra Skagen: 4/1-28/3 1 ad. (9 datoer), 11/4-12/5 1 2K (13 datoer), 1/5 1 3K+ T (RoC m. fl.), 24/5-10/6 1 3K (5 datoer) og 25/5-4/6 1 2K (2 datoer). Hirtshals: 27/1 1 2K+ (CSS) og 10/5 1 2K. (AØ). Bygholm Vejle: 16/4 1 2K (HHN). Hanstholm: 15/4 1 3K (KRN KBC). Agger Tange: 5/2 1 3K+ (EA), 11/2 1 2K (HHN), 16/2 1 2K (PUR) og 16/4 1 2K (HHN). Fra sommeren (juli) foreligger et enkelt fund, hvilket er usædvanligt: - 24/7 1 3K Skagen Havn. Samme fugl skulle også være set i Hirtshals (via RoC). Ellers foreligger følgende fund fra andet halvår. Skagen: 28/10-29/12 1 1K (22 datoer) (RoC m.fl.) og 16/11 1 ad. (RoC m.fl.). Hirtshals: 30/8-24/9 1 3K, 6/11 1 3K+ (APN) og 12/12 1 1K (RSN). Hanstholm-området 12/11-22/12 1 1K (3 datoer) (SKr HHN) samt Rødhus: 5/12 1 1K R (SKr).

Sum: 93. 1. halvår 52, 2. halvår 41. Observationer 126. Indsendere 36. Lokaliteter 23.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4	6	2	27	10	3	1	3	1	2	11	23

Gråmåge, Skagen, 27. april 2006. (Foto: Ole Krogh).

Sølvmåge x Gråmåge (Larus hyerboreus x Larus argentatus): 05999

En observation af denne hybrid: 11/3 1 ad. R Hanstholm Havn (HHN JHN).

Svartbag (Larus marinus): 06000

En mindre tilbagegang i forhold til sidste års sum på 6074, men langt under 10 års gennemsnittet på 14.893. Første halvårs største observationer er 19/2 75 Grenen (KEC) og 25/2 80 Rødhus Strand (GRA), 7/4 75 Bygholm Vejle (TA), 7/5 280 Skagen Havn (KMO) og 28/5 500 Grenen (RoC m.fl.). Der observeres 10 ad. ynglefugle 8/4 Vesløs/Arup Vejler (TA EKR), men de eneste sikre ynglefugle i Nordjylland er 15/5 2 par på Agger Tange (HHN) og 9/6 22 par Korsholm (BHI Ivar Høst). Af 1K fugle ses de første 24/7 37 Ålbæk Havn (JLO). Efterårets største tællinger: 5/10 1023 Grenen (RoC), 8/10 200 Hanstholm Havn (KMO JES), 10/10 779 Grenen (RoC), 9/11 200 Hirtshals Havn (AØ) og 25/12 185 Grenen (KEC). I løbet af året ses i alt 39 olieramte fugle i Skagens området (RoC).

Sum: 5985. 1. halvår 1994, 2. halvår 3991. Observationer 344. Indsendere 58. Lokaliteter 117.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	133	234	147	311	1103	66	354	210	338	2418	379	292

Ride (Rissa tridactyla): 06020

En tilbagegang i forhold til sidste års sum på 66.027, men årssummen ligger ikke meget under 10 års gennemsnittet på 43.327. Der er ikke mange observationer fra årets første to måneder. Største er således 1/1 20 V Nordstrand, Skagen. Skagensmaterialet er i forhold til sidste år stærkt begrænset. Der observeres ikke noget større forårstræk. Der er rapporteret ynglefugle fra Hirtshals og Bulbjerg. De første Rider ankommer til Østmolen i Hirtshals Havn 7/3 10 (AØ). Herefter hurtigt flere, således 14/3 26 (AØ) og 21/3 68 (AØ). På flydedokken ses 21/3 11 ynglefugle (AØ). I Hirtshals produceredes i alt 59 unger i 44 reder på henholdsvis spidsen af Østmolen og i/ved flydedokken. 24 reder var tomme - de fleste i flydedokken, hvor der trods alt blev produceret 4 unger. I år var der også to reder med hver to unger på en lygtepæl ved dokken (AØ). Fra Bulbjerg melder de første Rider deres ankomst 12/3 42 (AS) og 17/3 119 ad. R på vandet ud for Bulbjerg (BLN). Det største antal Rider, der tælles på Bulbjerg er 281 par 23/4 optalt via foto (BLN). De sidste ynglefugletal fra Bulbjerg er: 2/7 150 par (LFR FDE) og 16/7 300 par (ALM). I 2005 blev der optalt op til 334 reder. Efterårstrækket kommer i gang ultimo august fra Lild Strand med 28/8 41 V (HHN) og 31/8 501 V (HHN). Fra Grenen ses de største træk tal 8/10 1844 NV (RoC KNP), 29/10 1153 NV (RoC KNP), 25/11 3704 2K+ NØ (RoC JEA), 19/12 742 SØ og 2459 NV (RoC), 20/12 5397 NV (RoC) og 26/11 1112 SØ Skagen (RoC). Der foreligger kun små tal fra Thy i år. Flest er rapporteret ved Lild, der i perioden 28/8-20/12 har 1773 trækende med max. 20/12 501 T (HHN m.fl.).

Sum: 38.827. 1. halvår 7.083, 2. halvår 31.744. Observationer 383. Indsendere 69. Lokaliteter 42.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	20	1	652	1290	3273	1847	2287	1447	2577	6264	7848	11321

Måge sp.: 06049

Der er i denne kategori rapporteret 36.285 fugle, hovedsagligt trækkende og rastende. De største nævnes: 17/4 1500 R Stensnæs (MUL), 12/9 13.000 Mariager Fjord (KNI), 26/10 5000 V Tobberup (TBR), 17/12 1660 NNØ Halkær Sø (BLN) og 19/12 6110 R Grenen (RoC).

TERNER

Sandterne (Gelochelidon nilotica): 06050

Arten er SU-art uden for Vadehavsområdet, og en observation fra Skagen medio juni skal derfor forelægges SU, før den kan medtages i rapporten.

Rovterne (Sterna caspia): 06060

Der foreligger følgende observationer fra 2006 af vel 4 forskellige fugle: 9/6 1 ad. Selbjerg Vejle (FRO), 12/7 1 ad. Bygholm Vejle (KIA VFL) samt fra 13/7 1 ad. Vejlerne (TRK), 1 ad. Toftesø (DB) og 1 ad. N Stensnæs (ATL MLU).

Rovterne, Bygholm Vejle, 12. juli 2006. (Foto: Vagn Freundlich).

Splitterne (Sterna sandvicensis): 06110

Årets sum er pænt over gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 13.000. Materialet domineres af observationer fra Skagen (forår) og Agger Tange (forår og efterår). Desuden bemærkes igen nogle større forekomster ved Nordmandshage først på efteråret. De første observationer i 2006 er ret sene: 27 og 28/3 1 Hirtshals (AØ) samt 28/3 7 Grenen-Nordstrand (KEC RoC) og 1 Syrodde, Læsø (PR). De største forekomster i første halvår er 2/4 175 Agger Tange (ELH), 27/4 240 Krik Vig (HHN) og 4/5 200 Nordstrand, Skagen (JTH). De eneste indrapporterede yngleforekomster i år er 12 par Stokken, Læsø (PR/NOVANA), 0-2 par Flakket, Stensnæs (PR/NOVANA) og 5 par Fruens Holm (MP JNS). Kolonien på Hirsholm er dog optalt, men resultatet har ikke været tilgængeligt. Efterårets største antal er 1/8 960 Agger Tange (TRK), 28/8 750 Grenen (RT) og 1/9 1100 Nordmandshage (PR). De sidste i år ses i anden halvdel af oktober: 17/10 2 Ørhage (HAC AR), 26/10 1 T Skørping (HAC) - en usædvanlig sen trækkende i indlandet og 29/10 1 Grenen (RoC KNP).

Sum: 17.710. 1. halvår 3070, 2. halvår 14.640. Observationer 355. Indsendere 87. Lokalteter 81.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	21	1031	1558	460	3080	7707	3787	66	-	-

Fjordterne (Sterna hirundo): 06150

Årssummen er betydeligt over gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 18.000. Den meget høje årssum skyldes primært et stort forårstræk ved Skagen. Til gengæld er efterårstrækket ikke imponerende.

Fjordterne, Hovsør Dæmning, 9. september 2006. (Foto: Henrik F. Nielsen).

De første ses 2/4 1 Ø Nordstrand, Skagen (KNP) samt 16/4 80 Agger Tange (HHN) og 1 Dover Odde (SPP). Ved Skagen ses i alt 29.840 Ø + 962 R i perioden 2/4-4/6 (flere indsendere, men primært RoC KNP). Trækket kulminerer primo maj, hvor de største dage er 2/5 5000 Ø, 6/5 9403 Ø, 7/5 7917 Ø og 8/5 2989 Ø (alle RoC KNP m.fl.). Uden for Skagen ses kun én enkelt større forekomst: 7/5 3742 NNØ Rubjerg Knude (PR). Til trods for at Fjordterne blev overvåget i år i forbindelse med NOVANA (det nationale naturovervågningsprogram) er der kun registreret følgende yngleforekomster: Deget ca. 15 par (PR/NOVANA), Flakket ved Stensnæs 3 par - som dog opgiver (PR/NOVANA), Læsø 8 par (PR/NOVANA) og Vejlerne 44-45 par (HHN). Desuden 1 par ved Nørre Utrup Enge, som i juni dog opgiver på grund af dumpning af opfyld på ynglepladsen i forbindelse med motorvejsbyggeri (GRA). Selv om der mangler oplysninger fra nogle kendte ynglelokaliteter, f.eks. Ræhr Grusgrav og grusgrave ved Nørrehalne, er de kun ca. 70 par et ret nedslående resultat.

Efterårstrækket ses overvejende i august og september, hvor følgende større antal registreres: 7/8 250 SV Hirtshals Fyr (AØ), 28/8 1609 V Lild Strand (HHN), 31/8 2146 V Lild Strand (HHN) og 1/9 275 R Grenen (KNP RoC). Årets sidste er 13/10 2 1K R Hanstholm (APN) og 14/10 1 1K R Hirtshals (AØ).

Sum: 42.657. 1. halvår 35.162, 2. halvår 7495. Observationer 287. Indsendere 58. Lokalteter 73.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	868	33985	309	581	5483	1362	69	-	-

Havterne (Sterna paradisaea): 06160

Årets sum er noget under gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 5000. Størstedelen af observationerne er fra ynglepladserne, og der ses kun forholdsvis få trækkende fugle ved kysterne både forår og efterår. Materialet i DOF-basen er gennemgået kritisk, idet erfaringer fra tidligere år har vist, at det typisk omfatter en del fejlbestemte ternere. Derfor er observationer, hvor der er den mindste tvivl om bestemmelsen, udeladt. Det gælder blandt andet et par meget store forekomster ved Skagen primo maj, hvor de forbitrækkende fugle ved Nordstrand næsten udelukkende bestemmes til Havterne, mens de samme fugle ved Grenen bestemmes til Fjordterne af flere observatører uafhængigt af hinanden.

De første ses 2/4 1 Hirtshals (AØ KUP), 3/4 2 Hirtshals (AØ BHJ) samt 8/4 1 Bygholm Vejle (STA m.fl.) og 1 Øster Hurup (DFS). Ved Skagen ses i perioden 14/4-28/6 kun i alt 21 Ø, 1 V og 175 R (flere indsendere) med de største antal 26/5 35 R Grenen (MKJ m.fl.) og 27/5 56 R Grenen (RoC m.fl.). De største antal i foråret er 16/5 280 Nordmandshage (PR), 1/6 256 Bygholm Vejle (HHN) og 25/6 200 Vesterø Havn (RSN). Ynglebestanden er i år i forbindelse med NOVANA rimelig godt dækket, idet der er totaloptællinger fra Læsø, østkysten af Vendsyssel og Himmerland. Desuden er der optællinger fra Vejlerne og Agger Tange, mens der mangler oplysninger fra flere lokaliteter i Limfjorden og Mariager Fjord. I alt er der registreret ca. 1580 par fordelt på 33 lokaliteter. Det er et ganske godt resultat og vidner om en rimeligt stabil bestand i Nordjylland. De største ynglelokaliteter i 2006 er Stensnæs 158 par - som dog af ukendte årsager alle opgiver (PR/NOVANA), Nordmandshage 271 par (PR/NOVANA), Bygholm Vejle 132 par (HHN) og Læsø i alt 812 par (PR/NOVANA).

Efterårets største forekomster er 18/7 155 R Nordmandshage (PR), 24/7 95 R Aså (RSN) og 25/7 222 S (205 ad. + 1 3K (type)+ 1 2K + 15 1K) + 150 R Nordmandshage (PR). Efter midten af august er der kun meget få fugle tilbage i landsdelen, men til gengæld ses de sidste relativt sent: 26-27/10 1 1K R Grenen (RoC KNP m.fl.), 31/10 1 1K S Ørhage (HHN PHK) og en meget sen 19/11 1 1K Ø Grenen (RoC EC m.fl.).

Sum: 3429. 1. halvår 2269, 2. halvår 1160. Observationer 196. Indsendere 81. Lokalteter 94.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	462	1237	570	1019	112	11	18	1	-

Fjord/Havterne (Sterna hirundo/paradisaea): 06155

De fleste af årets ubestemte Fjord-/Havterne, som ses i perioden 8/4-13/10, er fra forårstrækket ved Skagen. Her registreres i alt 3675 Ø + 230 R i perioden 8/4-6/6 på dage, hvor der ikke er indsendt artsbestemte fugle. De største dage er 5/5 2000 Ø (KMO m.fl.) og 9/5 1045 Ø (RoC m.fl.). Derudover omfatter materialet ingen nævneværdige observationer fra hverken forår eller efterår.

Sum: 5264. 1. halvår 4759, 2. halvår 505. Observationer 73. Indsendere 27. Lokalteter 27.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	465	3801	493	196	247	20	42	-	-

Dværgterne (Sterna albifrons): 06240

Årets sum er betydeligt under gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 490, hvilket nok overvejende skyldes færre indrapporteringer fra Agger Tange og østkysten af Vendsyssel. Desuden er der i år kun meget få observationer fra Limfjorden. Til gengæld er der i år foretaget en dækkende optælling af landsdelens ynglefugle i forbindelse med NOVANA, og ynglefuglene må formodes at udgøre størstedelen af årets observationer.

Årets første ses 22/4 1 Rotholmene (LFD), 23/4 2 Sdr. Lem Vig (SA) og 27/4 4 Agger Tange (PCH HHN). De største antal i foråret er 30/4 14 Havrevlen, Læsø (PR), 3/5 12 Bisnap nord for Hals (LYA), 15/5 22 Agger Tange (HHN) og 16/5 20 Nordmandshage (PR). Ved Skagen ses i perioden 3/5-12/6 i alt 13 Ø, 3 V og 2 R fordelt på 8 dage (flere indsendere).

Ynglebestanden omfatter i år i alt 114-124 par fordelt med Læsø i alt 30-34 par (PR/NOVANA), Jerup Strand 0-1 par (PR/NOVANA), Frydenstrand ved Frederikshavn 0-1 par (PR/NOVANA), kyststrækningen mellem Stensnæs og Nordmandshage i alt 67 par (PR/NOVANA), Kollerup Strand 6-7 par (SØS via PR/NOVANA) og Agger Tange 11 par (HHN). Der er ikke indrapporteret sikre ynglefund fra Limfjorden. Arten ses dog regelmæssigt i yngletiden ved Agerø, Rotholmene-Hestør Odde og Sdr. Lem Vig, og i bestandsopgørelsen regnes der derfor med 0-1 par for hver af disse tre lokaliteter.

De største antal i efteråret er 3/7 6 Ø + 1 V Grenen (RoC PR), 18/7 27 Nordmandshage (PR) og 24/7 8 Aså (RSN). Årets sidste ses til normal tid 22/8 3 Gerå (LYA) og 27/8 2 Gerå (RSN m.fl.).

Sum: 368. 1. halvår 246, 2. halvår 122. Observationer 104. Indsendere 58. Lokaliteter 37.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	23	160	59	104	18	-	-	-	-

Sortterne, Kogleaks, Vejlerne, 10. maj 2006. (Foto: Ole Krogh).

Sortterne (Chlidonias niger): 06270

Den høje årssum skyldes primært mange registreringer af ynglefuglene i Vejlerne, mens der kun er få observationer fra det øvrige Nordjylland.

I Vejlerne ses årets første 20/4 1 Bygholm Vejle (HHN), 23/4 1 Lund Fjord (HRC) og 26/4 2 Hanvejle (HHN). Ynglefuglene er sikkert alle ankommet medio maj, hvor der 11/5 ses 30 Hanvejle og 40 Kogleakssøen, Bygholm Vejle (begge HHN). Denne obs er den største i Vejlerne i første halvår. Antallet af ynglepar er i år opgjort til 37 par, som fik ca. 15 unger på vingerne (HHN m.fl.). Fra juli skal

nævnes 7/7 57 ad. + 1 1K (HHN), hvilket er største antal i Vejlerne efter ynglesæsonen. De sidste i Vejlerne ses ved Lund Fjord 12/9 1 ad. + 1 1K (HHN) og 23-24/9 2 1K (HHN FRO). Fra foråret er der kun to obs uden for Vejlerne, begge fra Skagen: 6/5 14 SØ Grenen (RoC m.fl.) og 7/5 7 SØ Grenen (RoC m.fl.). I efteråret er der følgende iagttagelser i perioden 13/8-6/9. Skagen: 14/8 1 1K/ ad. i vdr. SØ (ABK RoC), 17/8 1 1K SØ (ABK RoC) og 31/8 1 1K/ad. i vdr. R (KNP RoC m.fl.). Gerå: 14/8 1 1K (RSN). Hirtshals: 2/9 1 1K (JN). Slettestrand: 26/8 1 1K Ø (IZN). Lild Strand: 31/8 1 1K V (HHN). Agger Tange: 13/8 2 1K (FRO LFD). Ørum Sø: 21/8 2 1K (OA). Ulvedybet: 15/8 1 1K (RSN) og 16/8 3 1K/ad. i vdr. (ATL). Østerkær Enge: 6/9 1 1K (RSN).

Sum: 2181. 1. halvår 1748, 2. halvår 433. Observationer 189. Indsendere 67. Lokaliteter 19.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	35	1096	617	333	85	15	-	-	-

Lomvie (*Uria aalge*): 06340

Et år med 4970 fugle er noget under 10-årsgennemsnittet på 7498 og da også meget lavere end i 2005 (12.431). Især er antallet af fugle fra november (1068) lavere end i 2005 (7979). Skagen står for hele 81 % af årets materiale.

1. halvår byder ikke på nævneværdige observationer. Der foreligger faktisk ikke nogen observationer på over 10 fugle. I 2. halvår kulminerer efterårstrækket ultimo oktober til primo november med følgende største observationer – alle fra Skagen: 29/10 2844 NV Grenen (RoC FBy OS m.fl.) og 9/11 926 NV Grenen (RoC ALJ BJ KNP). Ellers er der i efteråret 3 observationer af fugle i de indre fjorde: 8/8 1 R Thisted Bredning (JHP), 14/9 1 fouragerende Livø (ATL) og 4/11 1 fouragerende Aalborg Havn (GRA). I december er den største vinterobservation 18/12 65 Læsø Rende (PR).

Sum: 4970. 1. halvår 67, 2. halvår 4903. Observationer 201. Indsendere 49. Lokaliteter 33.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	2	4	28	8	15	14	40	114	3493	1068	174

Alk (*Alca torda*): 06360

Endnu et rigtig godt år med 38.684 fugle, hvilket er lidt under den ligeledes gode total fra 2005 (49.926), men langt over 10-årsgennemsnittet (19.811). Den høje årssum skyldes helt overvejende nogle høje trækobservationer fra Skagen medio/ultimo oktober. Dette afspejles bl.a. i at Skagen faktisk står for hele 99 % af årets materiale!

I 1.halvår forelægger der ingen observationer af over 5 fugle. De fleste fugle er fra Skagen (12).

I 2. halvår begynder efterårets første større antal trækkende fugle at ses primo oktober: 7/10 478 SØ Grenen, Skagen (RoC KNP

Alk, Skagen Havn, 29. oktober 2006. (Foto: Knud Pedersen).

MWH m.fl.) og 8/10 62 V Roshage (KMO JES m.fl.). Herefter kulminerer efterårstrækket med følgende store observationer på over tusind fugle – alle fra Skagen: 16/10 1130 Ø Grenen (KNP), 20/10 1868 SØ Grenen (RoC ASF KNP m.fl.), 21/10 7740 SØ Grenen (RoC ASF KNP m.fl.), 22/10 11.444 SØ Grenen (RoC EKr KNP m.fl.), 25/10 5622 SØ Grenen (RoC OS JPe m.fl.), 27/10 1966 SØ Grenen (RoC KNP EKr) og 29/10 6101 SØ Grenen (RoC KNP OS m.fl.). Disse 7 observationer udgør tilsammen 93 % af årets materiale. Fra november ses der ikke store antal, men i december kan bl.a. nævnes 12/12 25 S Hirtshals Fyr (RSN).

Sum: 38.684. 1. halvår 27, 2. halvår 38.657. Observationer 155. Indsendere 40. Lokaliteter 35.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	4	-	7	9	6	8	44	24	38445	101	35

Lomvie/Alk (*Uria aalge*/*Alca torda*): 06365

En god årssum på 35.565 fugle, som er over 10-årsgennemsnittet på 29.341 fugle, men alligevel en del under sidste års rekordsum (91.699). Når der i Dofbasen indtastes Lomvie/Alk handler det typisk om trækkende fugle som ikke kan bestemmes på grund af afstanden. Skagen står for det meste af årets materiale, nemlig 96 %.

Fra 1. halvår kan nævnes følgende observationer: 19/2 110 NV Grenen/Nordstrand, Skagen (KEC) og 8/3 112 NV + 3 SØ Grenen, Skagen (RoC).

I 2. halvår ses de første 2-cifrede antal meget tidligt (alle i Skagen): 25/7 13 SØ + 5 NV Grenen (RoC SC),

1/8 26 SØ + 2 NV Grenen (RoC OS AØ SC), 4/8 61 SØ + 3 NV (RoC SC MVS) og 7/8 42 SØ Grenen (RoC). Periodens største tællinger kommer i oktober/november (alle Skagen): 10/10 1506 SØ + 423 NV Grenen (RoC JeA AJ m.fl.), 15/10 1516 SØ + 7 NV (RoC KNP OBO m.fl.), 5/11 1807 NV Grenen (RoC KNP m.fl.) og 8/11 2149 NV Grenen (RoC). Uden for Skagen er den største observation 25/10 158 V Lild Strand (HHN). Fra december kan bl.a. nævnes 21/12 567 NV Grenen, Skagen (RoC).

Sum: 35.565. 1. halvår 377, 2. halvår 35188. Observationer 234. Indsendere 24. Lokaliteter 20.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2	200	132	13	18	12	37	225	437	14971	16071	3447

Tejst (Cepphus grylle): 06380

Efter rekorden i 2005 (2843) er vi nu nede på jorden igen. Med en årstotal på 377 er vi ligeledes et godt stykke under 10-årsgennemsnittet (890). Dog skal det medregnes, at der i år desværre ikke er foretaget optælling af den nordjyske bestand.. Det er selvfølgelig med til at trække årstotalen i negativ retning. De fleste af årets fugle ses i Læsø/Frederikshavn – området (22 % af årets materiale) og ved Skagen (55 % af årets materiale). Det handler dog for det meste om meget små observationer på under 10 fugle. De største observationer i 1. halvår er 8/4 15 ad. fouragerende Læsø Rende (JOE) og 7/6 11 R Frederikshavn Havn (RoC SBP).

I 2. halvår er det de samme områder, som dominerer: 6/8 17 R Skansehavnen, Frederikshavn (SEF) og 18/12 32 R Læsø Rende (PR). I efteråret ses den første ungfugl 28/7 1 R Grenen, Skagen (RoC SC).

Sum: 377. 1. halvår 211, 2. halvår 166. Observationer 166. Indsendere 36. Lokaliteter 23.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	4	16	56	86	49	11	84	13	16	9	33

Søkonge, Ørhage, 22. oktober 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Søkonge (Alle alle): 06470

Endnu et helt fint år, som godt nok er under 2005's gode årssum (2278), men et stykke over 10-årsgennemsnittet (890). Eneste observation fra 1. halvår er fra årets første dag: 1/1 2 Vesterøhavn Havn (FHK). I 2. halvår ses den første fugl lidt tidligt: 30/9 1 vinterdragt SV Kandestederne (AØ). Herefter går der et stykke tid, før de næste ses. Til gengæld dukker arten op samme dag på flere lokaliteter, i Skagen endda med et 2-cifret antal: 20/10 1 Ø Hanstholm Havn (KIA), 1 N + 1 R Ørhage (GGU IOL) og 32 SØ Grenen (RoC KNP ASF m.fl.). Herefter kulminerer efteråret hurtigt med store observationer ultimo oktober

og primo november, bl.a. med 22/10 258 N + 150 S Agger Tange (GGU), 25/10 132 V (HAC m.fl.) og 1/11 148 V + 9 Ø + 1 død – begge Lild Strand (HAC ATL). Efter 5/11 58 NV Grenen, Skagen (RoC KNP m.fl.) begynder det at ebbe lidt ud og sidste to-cifrede antal er 12/11 37 V Lild Strand (HHN CKP SKr). Desuden kan der fra året nævnes følgende observationer af fugle fundet i de indre fjorde: 26/10 1 R Dæmningen, Ulvedybet (JØP), 25/10 + 1/11 1 R Bygholm Vejle (APN KAH), 18/11 + 15/12 1 Aalborg Havn (GRA).

Sum: 1575. 1. halvår 2, 2. halvår 1573. Observationer 123. Indsendere 31. Lokaliteter 33.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1176	390	6

Lunde (Fratercula arctica): 06540

Med en årssum på 10 fugle er vi på et noget lavere niveau end rekordåret 2005 (37) og da også under 10-årsgennemsnittet (17). Forekomsten svinger en del fra år til år. Af årets 10 fugle er 2 døde. Alle årets fugle nævnes, og de er alle fra 2. halvår. Den første fugl er tidlig: 10/7 1 2K+ sommerdragt S Stensnæs (PR). Her-

efter skal vi et stykke hen, før de næste ses: 31/8 1 V Ørhage (HBR), 28/10 2 V Lild Strand (HAC JLA NF) og 29/10 3 N Grenen, Skagen (RoC KNP OS m.fl.). Årets sidste ses i december: 19/12 1 N Syrodde (PR). Årets døde fugle er fra 10/12 2 døde Kærsgård Strand (AØ).

DUER

Huldue (Columba oenas): 06680

Årets sum ligger noget under de sidste 10 års gennemsnit på 410. Dog må året betegnes som ret normalt. Få deciderede vinterfund, således kun et enkelt januarfund, 12/1 1 Hald Sø (TRK). Forårstrækket kulminerer ultimo marts med følgende større observationer: 29/3 11 Nordstrand, Skagen (OLH) og årets absolut største tal: 28/3 67 Syrodde trk fra 06.45 – 14.00, heraf 65 i én samlet flok (PR), den-ne obs tangerer næsten rekorden fra 1993, hvor 71 Hulduer blev set i Rold Skov (TN). Skagensområdet udgør som vanligt en stor del af materialet (se sumtabel). Nævneværdige tal fra april er således alle fra Skagen: 9/4 17 Nordstrand (OLH) og 16/4 6 Grenen (OBO). Der er ikke indrapporteret fund af æg og unger, men følgende observationer indikerer ynglefund: 17/4 1 ved hul Bælum Sønderskov (DFS) og en interessant obs fra Deget, hvor PR 6/6 ser to Hulduer flyve op fra to forskellige potentielle redesteder. Arten blev optalt i 2005 på de nærliggende Hirsholmene (14 par), hvor den yngler under fiskekasser, mellem sten og i kaninhuller. Der foreligger ingen tællinger derfra i år. Ellers kunne deciderede ynglefugletællinger af arten ønskes – både fra Kattegatkysten og fra gamle klassiske Huldueområder som for eksempel Rold Skov, Dronninglund Storskov og Hammer Bakker. Der er meldt om syngende fugle fra Tindbæk Hestehave (TBR), Sødal Skov (OL), Tofte Skov (HAC), Hald Sø (OL SA), Skindbjerglund (TBA), Krabbesholm Skov (DMB), Grenen (KNP), Høstemark Skov (SGB) - alle med en enkelt fugl - samt følgende lokaliteter med flere kurrende Hulduer: 2 Vindum Skov (EMN), 2 Bælum (TBA) og 3 Rold Skov (NF), ligesom 22/3 8 Tofte Skov (TC ATL HAC) nok også er lokale fugle. Der er ingen større obs. fra 2. halvår, hvilket er ganske normalt. Efterårets største tal er begge fra oktober, 3/10 4 S Nordmandshage (PR) og 13/10 4 R Nørreådal (TBR). Året slutes af med en syngende fugl 22/12 Hald Hovedgård (OL), den får dog ikke æren af at være årets sidste, der bliver 23/12 1 Onsild Ådal (CSS).

Sum: 322. 1. halvår 282, 2. halvår 40. Observationer 140. Indsendere 49. Lokaliteter 59.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Skagen sum	1	4	120	88	52	17	10	3	4	18	3	2
	-	2	25	69	28	8	5	-	3	2	-	-

Ringdue (Columba palumbus): 06700

Største årstotal siden 1988 (71.489). Flere faktorer kan spille ind på det fine resultat. Der er næsten 25% flere indsendere end i 2005. Der er indsendt over en tredjedel flere observationer fra omtrent fire gange så mange lokaliteter som det foregående år. Her til kommer, at én enkelt rekordstor observation fra efterårstræk- ket ved Nordmandshage virkelig trækker tænder ud i forhold til det samlede billede. Forårstrækket kommer først for alvor i gang primo april, hvor 5150 Ringduer den 2/4 trækker nordpå fra kl. 07.05 – 09.45 ved Mulbjerg (HAC JLA CR TBA), dette er i øvrigt første halvårs største obs. De øvrige større tal fra foråret er fra Skagen: 23/4 1800 Ø Nordstrand, Batterivej (HAC) og 25/4 503 T Grenen (JHC). Forårstrækket klinger af fra ultimo april, største trækobs. fra maj er således 8/5 130 TF Grenen (RoC LA JSP m.fl.). Deciderede ynglefund er indrapporteret fra Vesterøhavn, Hjørring, Nørre Uttrup Enge, Hassers Skov, Vestre Allé i Aalborg, Østre Anlæg i Aalborg, Skive, Års, Rold Skov (PLA TBA GRA NF HHB TN BLN). Hertil kommer at arten er hørt kurrende på 35 lokaliteter fordelt over hele Nordjylland. Efterårstrækket kommer så småt i gang primo oktober. Startskuddet bliver 4/10 460 SV Høstemark (HAC CR), der er efterårets første større træk med over 200 fugle. Nordmandshage er efterhånden ved at være en klassisk lokalitet under Ringduernes efterårstræk, 8/10 ses her 1800 Ringduer trækker mod syd fra kl. 07.40 - 09.30 (ATL). En stor indlandsobs. af rastende fugle bør fremhæves: 11/10 3000 R Bolle og Try Enge (LYA). Trækket mod de sydvesteuropæiske overvintringsområder kulminerer medio oktober, hvilket er helt efter bogen. 17/10 kl.07.11—11.07 ses 1500 indtrækkende Ringduer i én flok over Grenen (ASF RoC m.fl.), hvil- ket muligvis i følge RoC efterårsrekord for Skagen. Er det tilfældet, slås rekorden umiddelbart efter af føl- gende obs. fra samme dag kl. 10.50 – 11.40 3000 SV i én samlet flok ved Ellekrattet (KNP). Hvorvidt der er

gangangere fra den indtrækkende flok fra Grenen er umiddelbart svært at gennemskue. Årets største obs er dog uden sammenligning fra Nordmandshage, hvor ikke færre end 18.150 trækker mod syd 25/10 fra kl. 07.50 – 14.15 (HHB). Dette er ikke blot rekord for lokaliteten, men også største observation i Nordjylland i NOK's historie. Med dette træk er der for alvor tyndet ud i de gennemtrækkende Ringduer nordfra, og af enkelte større tal fra det sene efterår står blot tilbage at nævne 3/11 400 Høstemark (HAC) og årets sidste store flok 29/12 900 fou. Rødding (TRK).

Sum: 70.046. 1. halvår 26.909, 2. halvår 43.137. Observationer 603. Indsendere 88. Lokaliteter 224.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1343	1278	4553	17.458	1438	839	226	199	363	33.721	2928	5700

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*): 06800

Et ganske normalt år, der dog ligger lidt over sidste 10 års gennemsnit på 619. Tyrkerduen har stadig en lav status i feltfolkets notesbøger. Således havde Kongeørn tre gange flere indsendere end Tyrkerdue i 2005! Hertil kommer, at vi nu helt kan afskrive den mangeårige "hot-spot" Faunavej i Aalborg. Flere besøg på stedet har givet negativt resultat (HHB NF).

Første halvårs største obs. er fra Støvring By 8/2, hvor der ses ikke færre end 31 Tyrkerduer ved togstationen (HHB). De nordjyske Tyrkerduer er udprægede standfugle, men overskuddet af ungfugle og vintergæster fra Norge optræder hvert forår ved trækstederne – især er maj måned dominerende her (Bønløkke et al. 2007). Forårstrækket sætter ind medio april med 15/4 2 TF Grenen (RoC JTL OBO m.fl.), som de første. Af større tal fra forårstrækket kan nævnes 21/5 16 TF Grenen (JAE), 29/5 16 TF Grenen (ABK) og 5/6 22 TF Skagen (NBj RoC RSN KUP AØ m.fl.). Forårstrækket ved Skagen (april – juni) gav en samlet sum på 246 fugle, når gangangere så vidt muligt er sorteret fra.

De ynglende Tyrkerduer er som vanligt næsten ikke-eksisterende i materialet. Af egentlige ynglefund er der blot registreret følgende: 1 par Vesterøhavn Havn (PLA), 8 par Skørping (NF) og 2 par Hadsund (TN). Årets indrapporterede kurrende Tyrkerduer er alle hørt om vinteren 14/1 3 sy. Nørreådal, Vejrum (LM) og 28/12 1 sy. Batterivej, Skagen (RoC). Hermed en opfordring til at få noteret både de ynglende og kurrende Tyrkerduer fra venners, families og egen have.

Andet halvår er som altid lidt dårligere repræsenteret end første. 2006 hører dog til i den bedre ende af skalaen. Dette skyldes usædvanlig høje tal fra årets tre sidste måneder. De største tal er 24/10 38 Vesterøhavn Havn (PR), 15/11 22 Skiveren ved Gandrup (LYA) og 21/11 39 Vesterøhavn Havn (PR), der blev årets største obs. Fra december er der to store observationer, begge fra Vorning: 9/12 25 og 16/12 20 (TBR).

Sum: 705. 1. halvår 424, 2. halvår 281. Observationer 129. Indsendere 38. Lokaliteter 54.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
48	42	2	47	180	105	14	8	8	63	75	113

Turteldue (*Streptopelia turtur*): 06870

Et helt fornuftigt år, idet de sidste 10 års gennemsnit ligger på 14 rapporteringer, altså mere end en fordobling i år. Reelt er der tale om 32 observationer af 12 fugle. Desværre blev der ikke noget ud af sidste års potentielle ynglepar ved Bulbjergvej. Lokaliteten blev gennemgået to gange i ynglesæsonen med negativt resultat (NF). Første Turteldue ses 5/5 på Grenen (ASF RoC ABB m.fl.). Det er traditionen tro Skagen, der dominerer materialet. Faktisk registreres Turtelduen udelukkende i Skagensområdet i første halvår med Grenen som den førende lokalitet – her ses arten 5/5, 20/5, 25/5, 26/5 og 28/5 (RoC KBC ABK JAE JHC m.fl.). Herefter kommer Butterstien/Skagen Haveforening som næstbedste lokalitet: 24/5, 25/5 og 26/5 (RoC MKJ m.fl.). Årets største obs blev 26/5 2 Skagen (LN). Forårets sidste er 18/6 1 Nordstrand ved Grenen (KEC). I alt ses ved Skagen i perioden 5/5-18/6 ca. 10 fugle.

To fund fra andet halvår: 6/7 1 rastende på elledning på Hulsig Hede (GRA) og 1/10 1 Hanstholm Fyrhaver (HRC SUS). Oktoberfuglen er meget sen, men efterårsfugle er dog set før, således havde Vejlerne i 1988 Turteldue så sent som 25/11. Endelig kan det nævnes, at den eneste dansk ringmærkede Turteldue, der er blevet gemeldt, er ringmærket i Pandrup i oktober 1959. Fuglen blev fundet i tysk fangenskab 1965 (Bønløkke et al. 2007).

Sum: 33. 1. halvår 31, 2. halvår 2. Observationer 32. Indsendere 20. Lokaliteter 8.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	29	2	1	-	-	1	-	-

GØGE

Gøg (*Cuculus canorus*): 07240

Et godt år med en sum på 691, som er lidt over gennemsnittet for 1977-2005 på 536.

Ankomst til normal tid sidst i april med 27/4 1 Agger Tange (PCH), 27/4 1 Onsild Ådal (CSS), 30/4 1 Kærup Holme (JVI) og 30/4 1 Lund Fjord (HHN). I maj er de første 2/5 1 Hjarbæk Fjord (TRK) og 2/5 1 Ulvedybet (ULV).

Der er kun én observation på over 10 fugle, 6/6 18 Råbjerg Mile (PR). Da Vejlernes Feltstationen var aktiv, modtog vi derfra flere dagstaler på over 20-30 fugle. Alle observationer på 4 fugle eller flere nævnes: 10/5 4 Hulsig Hede (PEN BRS), 17/5 6 Tofte Skov (HAC), 24/5 4 Viskum (LM), 27/5 4 Fosdalen (AS), 4/6 6 Sortkær Hede (NJ m.fl.), 6/6 4 Nørreådal (FRO), 10/6 4 Lindenberg Ådal (JLA CR), 11/6 7 Tofte Mose (HAC CR TC), 12/6 5 Viskum (LAM), 13/6 6 Byghom Vejle (HHN), 17/6 4 Lille Vildmose (DFS), 18/6 4 Halkær Sø og Ådal (BLN), 18/6 4 Østerådal (ATL), 27/6 4 Milesøerne (GRA), 29/6 8 Tofte Mose (HAC), 27/7 8 Høstemark (8500PR) og 11/8 4 Høstemark (HAC).

Ét fund af en værtsfugl fra Højen Fyr. Her ser RoC 24/8 en juv. Gøg tigge føde af en Engpiber. En lidt speciel observation er en indtrækkende ved Skagen 30/5, der blev jaget af en Vandrefalk (RoC m.fl.). De sidste ses til normal tid 29/8 1 Stavn (ASH), 15/9 1 Visgård Skovmark (TN) og 20/9 1 Hou Skov (ATL).

Sum: 691. 1. halvår 601, 2. halvår 90. Observationer 409. Indsendere 72. Lokaliteter 167.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	4	308	289	66	22	2	-	-	-

Gøg, Tofte Sø, 8. juli 2006. (Foto: Karsten Stæhr).

UGLER

Slørugle (*Tyto alba*): 07350

Trods en hård og lang vinter fortsætter arten sin fremgang i Nordjylland og Danmark. Med 3 nye par kommer vi op på 59 par i Nordjylland. Det er samme antal som sidste år, men i år mangler vi desværre oplysninger fra nogle få lokaliteter. På landsplan var der også fremgang fra 277 par sidste år til 285 i 2006.

I Nordjyllands Amt var der 21 sikre par og 4 mulige par, som fik minimum 58 udføjne unger (LBJ HHL m.fl.), og i Viborg Amt var der 38 sikre par og 5 mulige par, som fik minimum 78 udføjne unger (der er desværre ingen optællinger af ungeproduktionen på Mors) (Henrik Vang Christensen Andreas Beck Jensen STA m.fl.). Fordeling af parrene ses af tabellen. Udover ynglefugleundersøgelserne er der set enlige fugle på 26 lokaliteter (JDU SEK PR EDJ m.fl.).

Fordeling af sikre og mulige par:

Sted	Sikre par	Mulige par
Vendsyssel	11	0
Himmerland	8	3
Hanherred	2	1
Thy/Sydthy	15	3
Mors	16	1
Vest for Viborg	4	0
Øst for Viborg	3	1

Ringmærkningen har vist, at den hastigt voksende bestand har sin oprindelse i Centraleuropa (Bønløkke et al. 2007). I 1990-91 indtraf den største invasion af Slørugler, man har kendskab til i Danmark, og efter den

invasion er ynglebestanden øget kraftigt. Sløruglen er standfugl, men ungfuglene kan spredes over større afstande. Blandt andet blev en unge ringmærket juni 1996 nær Stuttgart, Sydtykland, fundet død 7 måneder senere i Skagen hele 983 km fra redestedet (Bønløkke et al. 2007). Det er nogle gange nævnt her i rapporten, at det er opsætning af redekasser, der har hjulpet den danske bestand frem. Det er ikke hele forklaringen, da ynglesæsonerne syd for landet, specielt i 1990-1993, har haft stor betydning for fremgangen i Danmark. Alene i Schleswig-Holstein kommer ca. 2500 unger på vingerne hvert år. De par i Danmark, der ikke kan finde en redekasse, yngler ofte under kippen på taget. I Danmark ringmærkes der i de seneste år omkring 500 redeunger hvert år (K. Dichmann pers.medd.). De danske Slørugleunger udgør i dag også et væsentligt bidrag til bestanden.

Da ynglefuglene både sikre, mulige og unger er indrapporteret uden dato, er de talt med i juni, hvor mange par har unger i reden. Enkelte enlige fugle uden dato er også med der.

Sum: 300. 1. halvår 294, 2. halvår 6. Observationer 102. Indsendere 51. Lokalteter 96.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	1	2	1	5	282	2	-	-	4	-	-

Stor Hornugle (Bubo bubo): 07440

7-8 par og 5 fund af enlige fugle. Et nyt par er fundet i Vesthimmerland.

Stor Hornugle er i fremgang i Jylland, hvor der blev fundet 8 nye par, og over 30 par er rapporteret til DAT-SY i 2006, som vurderer den danske bestand til minimum 50 par. Flere og flere af parrene yngler i skove, hvor de benytter gamle rovfuglereder. Her er de mere sikret imod prædation af f.eks. Hund eller Ræv end de par, der yngler på jorden, men er desværre svære at finde for os (HP/DATSY).

Den lange vinter rykkede ynglesæsonen et par uger, og nogle par opgav at yngle.

Fordelingen af parrene i Nordjylland er følgende: 1-2 par i Vendsyssel. På den ene lokalitet ses mindst en fugl. Det andet par yngler i en gammel musvågerede i en ædelgran (JTN). I Himmerland er der 2 par. Parret i Kongerslev yngledede ikke i år. Der blev set 1-2 fugle fra 19/2 til 25/12, men først efter 6/5 indrapporteres der 2 fugle. Måske lå den ene på rede og dukkede op efter mislykket yngleforsøg (LBJ TC m.fl.). I Vesthimmerland fik et nyt par, der yngledede i en grusgrav, en unge på vingerne (LBJ). Parret fra Eternitfabrikken, Aalborg blev set i januar, men forsvandt åbenbart inden ynglesæsonen (LBJ). Parret, der har ynglet de seneste 3 år ved Hadsund eggen, har vi ingen oplysninger om i år. I Han Herred yngledede 1 par i en gammel rovfuglerede i en ædelgran. Der blev lagt 3 æg, hvilket resulterede i 1 pull., som ikke blev flyvefærdig (JTN). I Thy er der 2 par. Det ene par yngler i en gammel duehøgerede i en sitkagran, mens det nøjagtige ynglested for det andet par ikke er kendt (JTN). I den sydlige del af Viborg Amt fik 1 par 1 unge på vingerne (STA).

Udover indrapportering af ynglefuglene er arten set i Sydthy 17/1 1 (EHL), som også var heldig at se én spise et pindsvin på vejen ved Ove Sø den 9/7. Samme sted så og hørte FSH RYT og LAA også 1 den 18/3. En blev hørt syngende 4/2 Hobro Skov (KNI), 25/10 ser ATL 1 slå efter en Fiskehejre ved Højris Mølle, 16/11 ses 1 Rold Skov (L. Pommerencke) og 1 ses ved Sindal (uden dato) (JTN).

I sum og månedsfordeling er der renset for gengangere. Da yngleparrene er indrapporteret uden dato, er de talt med i maj, som er den tid hvor de har unger i reden.

Sum: 37. 1. halvår 28, 2. halvår 9. Observationer 49. Indsendere 40. Lokalteter 14.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	2	2	1	18	2	2	1	-	2	3	1

Høgeugle (Surnia ulula): 07500

I alt 40 indsendere har rapporteret fuglen, der indfandt sig 18/12 2005 og forblev indtil 5/2 2006 nær Hjarde-mål, Thy. Fundet er godkendt af SU (via Netfugl.dk). Vi har kendskab til ca. 30 fund af Høgeugle fra Nordjylland fra 1901 og til 2006.

Arten er SUart.

Kirkeugle (Athena noctua): 07570

Under Zoologisk Museum's Kirkeugleprojekt er der undersøgt 42-44 par fordelt på 2 par i Vendsyssel, 36-38 par i Himmerland og 4 par i Viborg Amt (LBJ Kasper Thorup Peter Sunde). Som noget helt enestående i

Høgeugle, Hjardemål, 12. januar 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

dansk "kirkeugle-historie" finder 2 observatører 13 nye territorier på en enkelt nat (11/5) i et område i Nordjylland. Det indikerer, at der stadig findes nogle par, vi ikke har kendskab til. Derudover er der kun indrapporteret 3 fugle via DOF-basen: 16/4 1 sy. Rødding (TRK), 11/10 1 Hadsund (TN) og 17/10 1 Foulum (LBR). Vinteren er hård ved Kirkeuglerne. Der forsvinder kun et par i løbet af vinteren, men i den efterfølgende ynglesæson opgiver mange par at yngle på grund af nedsat kondition efter den lange vinter, hvor de sultede i perioder. En hun vejte sidst på vinteren vejer 176 gram mod 200-220 gram, som er det normale på det tidspunkt. Kun 41% af 29 par, der blev fulgt særligt tæt, har succes med deres yngleforsøg (LBJ Kasper Thorup Peter Sunde). Det normale er, at i gennemsnit yngler 66% med succes (Jacobsen 2006).

Zoologisk Museums Kirkeugleprojekt er et forskningsprojekt i samarbejde med Center for Macroøkologi, Biologisk Institut og DMU. Her har man bl.a. radiomærket 28 Kirkeugler i Himmerland indenfor de sidste par år. Man vil forsøge at finde hvilke faktorer, der er mest bestemmende for tilbagegangen og finde tiltag, der kan hjælpe arten.

Da parrene ikke er indrapporteret med dato, er de samlet i maj og juni.

Sum: 113. 1. halvår 111, 2. halvår 2. Observationer 47. Indsendere 8. Lokalteter 60.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	1	13	97	-	-	-	2	-	-

Natugle (*Strix aluco*): 07610

Arten er set på 44 lokaliteter. Det er nok i alle tilfælde ynglelokaliteter, men kun 10 par er rapporteret som ynglende (JTN TBR BH SEM). Det kunne tyde på, at der er få gnavere op til Natuglens yngletid. De adulte Natugler er ekstremt stationære både året igennem og livet igennem. TBR oplyser, at der ved Vindum Hovedgård har ynglet Natugler i mindst 50 år. Man kan kun gætte på, hvor mange forskellige fugle der har været der igennem årene!

I Ellekrattet finder JSP og RoC 2 natuglegylp. Det er mange år siden, der sidst er set Natugle i Skagen, selv om Skagen ligger indenfor den normale spredningsafstand på de unge Natugler, fra parrene der yngler syd for området.

JTN finder 9 Natugler, der er taget af Duehøg.

Sum: 140. 1. halvår 88, 2. halvår 52. Observationer 91. Indsendere 29. Lokalteter 44.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	8	21	6	14	13	26	11	2	9	8	8	14

Skovhornugle (*Asio otus*): 07670

Der findes 2 nye vinterstader. Den 23/2 ses 16 i 80-årig knækket ædelgran i Højris Slotspark (LCS). Her ses igen 29/11 12, 8/12 15 og 30/12 17 (LCS). I en plantage øst for Bjergby, Mors ses 6/3 8 og 8/3 18 (LCS). Der er i alt oplysninger om 40 ynglepar, hvoraf de 36 findes i den tid, hvor ungerne sidder og tigger højlydt om føde (LYA GGU AS JDU m.fl.). JTN finder 7 Skovhornugler, der er taget af Duehøg.

Sum: 213. 1. halvår 129, 2. halvår 84. Observationer 85. Indsendere 43. Lokalteter 60.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6	26	36	2	11	48	31	1	-	2	13	37

Mosehornugle (*Asio flammeus*): 07680

Ingen ynglefund i år. Få vinterobservationer. Fjordparken, Aalborg har denne vinter kun besøg af en enkelt fugl i januar (GRA). I marts ses 1 ved flere lejligheder og 13/3 ses 2 (CSS PR JLA m.fl.). Forårstrækket indledes i Skagen den 17/4 med 1 NV (RoC m.fl.). Den 26/4 ses 7 R Nordstrand, Skagen (JØP GL KNP m.fl.). Der er flere observationer fra Skagen af 1 fugl, men den 19/5 ses 4 R Reservatet, Skagen (GGU JAE JHC). Sidste i Skagen ses 14/6 (RoC). Udenfor Skagen ses blandt andet 21/4 3 Stensnæs (MLU) og 28/4 2 Stensnæs (KRA). Udover de sene trækfugle i Skagen er der 5 sommerfund: 16/6 1 Sydthy (LFD), 19/6 1 Østerild Fjord (HHN), 25/6 1 Bisnap og Nordmandshage (ERJ), 28/6 1 Hulsig Hede (PR) og 28/7 1 Nordmandshage (ERJ). Der er ikke noget, der tyder på yngleforsøg i år. Efterårstrækket indledes 15/10, 17/10 og 24/10 med 1 Skagen (KNP m.fl.). Bortset fra 31/10, hvor JTN ser 6-7 ved Elling Å's udløb, er der kun set én fugl ad gangen omkring Bolle Enge, Nørre Uttrup Enge, Vejlerne og Guldborgland Plantage (ERJ GRA SB MOK FRO m.fl.).

Sum: 123. 1. halvår 101, 2. halvår 22. Observationer 109. Indsendere 48. Lokalteter 40.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4	-	13	32	39	13	1	-	-	12	2	7

Mosehornugle, Agger Tange, 5. juni 2006. (Foto: Tonny Ravn Kristiansen).

Perleugle (Aegolius funereus): 07700

En syngende han 14/3-19/3 i Tved Plantage, Thy høres af 44 observatører (Holger Søndergård JDU CSS LM m.fl.). Fuglen er lidt af et tilløbsstykke, og nogle aftener er der omkring 30-40 fuglekikkere samlet ved uglien. Det er første fund i Nordjylland siden 2000.

Første sikre ynglefund fra Danmark er fra 1968 i Pirupshvarre, Blokhush, hvor en juv. blev set. Det var året efter en større invasion af Perleugle til Danmark. Den er ikke senere fundet ynglende i Nordjylland, men i 1979 blev den fundet ynglende på Bornholm, som i 2006 havde et godt år med 3-5 sandsynlige/mulige ynglepar (Hanne Tøttrup).

NATRAVNE

Natnavn (Caprimulgus europaeus): 07780

Med et sumtal på 436 er der indrapporteret rigtigt mange i år, og året slår rekordtallet fra sidste år på 288 med 51%, og det er over dobbelt så mange som det 3. største antal, der er 180 i 2004.

Natnavnen er således gået markant frem i de sidste 3 år, det skyldes måske at plantagerne er blevet mere åbne efter de store stormfald.

Ankomsten er tidlig i år, de første er 5/5 5 Ålbæk Klitplantage (HSC), 10/5 2 Ålbæk Klitplantage (HSC) og 16/5 1 Sønder Sørig (LAM).

I det følgende nævnes de lokaliteter, hvor der har været flest optællinger og hvor der er set flest fugle.

Ålbæk Klintplantage 24 optællinger i tiden 5/5 – 18/8, flest med 24 den 9/6 (HSC).

Vester Torup Klitplantage 22 optællinger i tiden 25/5 – 25/8, flest med 10 den 14/6 (CSS).

Kompedal Plantage 5 optællinger i tiden 7/6 – 29/6, flest med 8 den 7/6 (FRO TBR).

I øvrigt skal nævnes: 26/5 1 Trolldsting (AS), 29/5 1 Sønder Sørig (LAM), 30/5 2 Skagen Klitplantage (RoC), 31/5 1 Nørhå (JDU), 4/6 7 Læsø Klitplantage (GGU), 6/6 1 Lodskovvad (PR), 9/6 1 Gårdbogård Plantage (RYT), 10/6 1 Vilsbøl Plantage (PHA), 11/6 2 Kollerup Plantage (VFL), 11/6 3 Bulbjerg (LCS), 12/6 1 Svinkløv Plantage (AS), 12/6 2 Højsande, Læsø (PR), 24/6 7 Tvorup Hul (LFD), 3/7 3 Råbjerg Plantage (PR), 4/7 2 Hvideklit (EØ), 7/7 2 Bunken Klitplantage (AØ), 16/7 3 Tranum Klitplantage (PLA), 19/7 2 Hulsig (GRA) og 20/7 2 Blokhush Klitplantage (SGB).

Arten trækker normalt væk i august, de sidste er 6/8 4 Trolldsting (AS) og 3 Lodbjerg Fyr (VFL), 18/8 2 Trolldsting (AS) og 25/8 1 Vester Torup (AS).

Sum: 436. 1. halvår 249, 2. halvår 187. Observationer 105. Indsendere 23. Lokaliteter 19.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	67	182	135	52	-	-	-	-

SEJLERE

Mursejler (Apus apus): 07950

Få Mursejlere er set, det er 4. år i træk med under 10.000. Gennemsnittet har ellers været omkring 45.000 og op til 187.436 i 1992.

Den ankommer tidligt i 2006. De første er 28/4 2 Aalborg (OR), 2/5 1 Flade (BSP) og 3/5 2 Bulbjerg (CKP).

Forårstrækket er meget svagt over Nordjylland, der er ingen rigtigt store dage. De største 16/5 800 T Skagen (RT), 30/5 700 NØ Skagen (RoC) og 14/6 510 Ø Pælebakke Klit, Skagen (PR).

Nævnes skal nogle fugle på sommertræk, de største er 1/7 370 R Skagen (RoC), 3/7 350 Ø Skagen (PR) og 4/8 530 udtrækkende Skagen (RoC).

Der er lavet få ynglefugleoptællinger, alle nævnes: 2/7 15 Vindum Kirke (TBR), 26/7 20 Vrå By (HHL), 6/8 16 Vrensted (HHL) og 6/8 4 Saltum (HHL).

Den forsvinder i løbet af september, de sidste er 18/9 1 Viborg by (FRO), 22/9 1 Aalborg (HMT), 23/9 1 Skagen (RoC).

Sum: 8404. 1. halvår 5932, 2. halvår 2472. Observationer 233. Indsendere 42. Lokaliteter 47.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	3224	2708	1462	992	18	-	-	-

SKRIGEFUGLE

Isfugl (*Alcedo atthis*): 08310

Der er set rigtig mange Isfugle i år. Med et sumtal på 202 er det rekord i NOK's 30 årige historie. Den hidtidige rekord var 192 i 1992.

Der er en normal fordeling hen over året, alle er set med 1-2 fugle pr. obs. I yngletiden (maj-juli) er der set 1-2 fugle på følgende lokaliteter: Elling Kommuneplantage (SEF), Rønnerne, Rønnehavnen (HHL), Gravlev Ådal (JLA), Sønderup Ådal (ATL), Gudumholm (TL), Karup Å ved Hessellund (JWJ), Hald Sø (OL SA), Resen (FRO), Ballerum Sø (AS) og Højris (LCS).

Isfugl, Åsted Å, 27. juli 2006. (Foto: Arnold Houmann).

Sum: 202. 1. halvår 104, 2. halvår 98. Observationer 177. Indsendere 30. Lokaliteter 48.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	38	19	16	13	10	8	9	21	15	16	13	24

Biæder (*Merops apiaster*): 08400

Vi har i år haft et normalt antal Biæder i Nordjylland med 11 observationsdage og nok 7-10 fugle. Året starter med en meget tidlig fugl, 28/4 1 Skagen, set både ved Batterivej og Grenen (RoC LAM). Der er tale om det blot tredje april-fund i Skagen. Ved Skagen ses næste 2/5 (ASF via RoC). Herefter skal vi frem til 22/5 1 R, før næste ses (HKA). En rastende fugl dagen efter kan være samme (JHC BKR JAE m.fl.). I juni ses flere fugle, således 1/6 1 NV (ANS), 4/6 1 hørt (ANS FSH), 6/6 1 T (via RoC), 7/6 1 T (via RoC), 13/6 1 TF (RoC) og 29/6 1 R (RoC). Der kan være flere gengangere i materialet. Eneste fugl udenfor Skagen er 16/6 1 Amtoft Vig (HHN).

Sum: 11. 1. halvår 12, 2. halvår 0. Observationer 15. Indsendere 10. Lokaliteter 2.

Hærfugl (*Upupa epops*): 08460

Arten ses normalt med enkelte fugle hvert år i Nordjylland.

I år blot én fugl 2/10 Hjørring (foto via KUP/nordfugl.dk). Sidste år havde vi 2 fugle, en forår og en efterår.

SPÆTTER

Vendehals (*Jynx torquilla*): 08480

Der er mange observationer af Vendehals i år. Den ankommer til normal tid. De første er 23/4 1 Hald Hovedgård (SEM) og 1 Skagen (FRO HAC) samt 25/4 1 Bulbjerg (HHN).

Fra foråret ses ca. 10 fugle i tiden 23/4 – 17/5 i Skagen. Der er ingen dage, hvor der med sikkerhed er set mere end én fugl. Øvrige er: 26/4 1 Napstjert (TC), 28/4 1 Foulum (SA), 30/4 1 Vejrum (LM), 30/4-2/5 1 Nyrup ved Nibe (PES), 5/5 1 Egense Klosterskov (PS), 6/5 1 Bulbjerg (HRC), 7/5 1 Madum Sø (CR), 8-9/5 1 Rebild Bakker (CR) og 10/5 1 Tofte Skov (TC). Der er ingen sikre yngleforekomster i år.

Der ses ofte enkelte om efteråret, således også i år. Alle nævnes: 19/8 1 Byghom Vejle (ELH), 20/8 1 Skagen (JOK) og 23/8 1 Skagen (RoC).

Sum: 36. 1. halvår 33, 2. halvår 3. Observationer 35. Indsendere 15. Lokaltiteter 14.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	17	15	1	-	3	-	-	-	-

Grønspætte (Picus viridis): 08560

Efter at antallet af Grønspætter er gået ned i de sidste 20 år til 2004, er antallet nu igen på vej op. Der blev set flere i 2005 end i 2004, og igen i år er der flere end i 2005. Der er ingen større optællinger lavet i år. Næsten alle observationer er af enkelte fugle. Alle observationer over 2 fugle nævnes: 13/6 3 Tolne Skov (TL), 24/7, 9/8 og 25/10 3 Sønderup Ådal (ATL).

Sum: 232. 1. halvår 133, 2. halvår 99. Observationer 191. Indsendere 29. Lokaltiteter 68.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6	11	18	39	29	13	20	20	13	13	7	21

Sortspætte (Dryocopus martius): 08630

Der er set få Sortspætter i år, så dens tilbagegang ser ud til at fortsætte. Antallet af lokaliteter, hvor den ses, er også faldet. Den er set med 1-2 fugle på følgende lokaliteter: Vendsyssel: Skagen (RoC), Vodskov (MLU), Hammer Bakker (ATL JTN). Himmerland: Tofte Skov (TC HAC), Høstemark Skov (CSS), Store Økssø (HAC), Rold Skov (JLA), Bælum (TBA), Dragsgård Skov (TN) og Onsild Ådal (CCS). Viborgområdet: Vindum Skov (EMN), Hald Sø (SA), Viskum (CSS), Krogsø (BJH), Estvadgård Plantage (LN), Lynderupgård Enge (SA TBR), Bjergskov ved Nørreskov (KAH) og Nørreådal (LM).

Sortspætte, Grenen, 6. oktober 2006. (Foto: Bo Tureby).

Sum: 42. 1. halvår 28, 2. halvår 14. Observationer 41. Indsendere 17. Lokaltiteter 17.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	3	3	7	5	10	-	1	3	1	7	2

Stor Flagspætte (Dendrocopos major): 08760

Efter nogle år med tilbagegang er Stor Flagspætte nu gået frem igen. Med et sumtal på 512 skal vi helt tilbage til 2001 for at finde et højere tal (675). Fuglene er også fordelt på det hidtil højeste antal lokaliteter - 115. Fra vinteren er der følgende større tal: 7/1 4 Hammer Bakker (SEM), 31/1 4 Non Mølle (TBN), 5/2 6 Lille Vildmose syd (TC) og 21/3 7 Nørresø, Viborg (ATP). I yngletiden er de største antal: 23/4 7 Sødal Skov (OLI), 6/6 7 Elling by (RoC) og 11/6 16 Tofte Skov (TC). De lokaliteter, der har flest observationsdage med Stor Flagspætte er Hammer Bakker med 19 dage, Nørreådal 17 dage, Skovbakken, Aalborg 14 dage og Tofte Skov med 13 dage. Fra efterår er der kun to større antal, 20/12 6 Ødalen (TBN) og 22/12 6 Hald Sø (OLI).

Sum: 512. 1. halvår 330, 2. halvår 182. Observationer 311. Indsendere 54. Lokaltiteter 115.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	37	47	44	74	58	70	20	11	32	36	31	52

Lille Flagspætte (Dendrocopos minor): 08870

Denne art ses med enkelte fugle ca. hvert andet år i Nordjylland, i år er der en observation, 28/5 1 han Hald Hovedgård (LDF STA m.fl.).

Toplærke, Hirtshals, 20. juni 2006. (Foto: Albert Steen-Hansen).

Toplærke (*Galerida cristata*): 09720

Toplærken har de sidste mange år været meget trængt som ynglefugl i Danmark, og tilbagegangen er til at få øje på, idet der for 10 år siden var 14-22 ynglepar i Nordjylland, heraf langt de fleste i Hirtshals. I år har mindst 2 par fået mindst 4 unger på vingerne i Hirtshals, hvilket faktisk er en fremgang i forhold til 2005, hvor 3 unger kom på vingerne. I området ved stationen / havnekiosken observeres et par med en unge henholdsvis 8/6 (Kirsten Jeppesen) og 9/6 (Ola Nordsteien), og ved Hotel Skaga/Nordsøcentret ses et par med 2 unger 23/6 (AØ). Endelig ses én unge ved havnekiosken i Hirtshals 31/8 (APN). Sidstnævnte formodes at være fra andet kuld af "stations-parret".

Herudover observeres Toplærke 12 gange i Frederikshavn (formodentlig samme fugl) i perioden 8/5 – 10/9 (SEF m.fl.), og i Skagen ses en fugl 28/6 (OS m.fl.).

Sum: 133. 1. halvår 101, 2. halvår 32. Observationer 81. Indsendere 32. Lokaliteter 7.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	16	13	9	14	27	22	7	5	10	4	6	-

Hedelærke (*Lullula arborea*): 09740

Summen på 190 er væsentlig over de sidste 10 års gennemsnit som ligger på 151. Kun 1998 er bedre med en sum på 220.

Årets første fugle ses den 27/3 12 R Syrsig (PR) og 28/3 27 TF Syrodde (PR), hvilket også er forårets største observationer. Næste ses 1/4 1 NØ Hirtshals Fyr (AØ) og 1/4 1 Troldkær ved Råbjerg Enge (AØ).

De første syngende fugle bliver registreret den 2/4 2 sy. Kandestederne (KEC) og 2 sy. Vester Torup Klitplantage (CSS). I alt er der registreret 52 syngende fugle, og kun 2 fugle er rapporteret som ynglefugle 5/5 2 Pælebakke Klit, Skagen (KNP). Trods sidste års opfordring om at holde øje med arten i Stenbjerg Plantage er der ingen observationer herfra.

Hovedparten af efterårets fugle er fra Skagen. Flest ses 1/10 5 TF Grenen (RoC) og 15/10 4 SV Grenen (RoC KNP). Nævnes skal også 1/10 4 S Hanstholm (KF). Årets sidste er 28/10 1 SV (LAM) og 9/11 1 TF (RoC) – begge Grenen.

Sum: 190. 1. halvår 158, 2. halvår 32. Observationer 119. Indsendere 42. Lokaliteter 29.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	39	41	63	15	1	-	5	25	1	-

Sanglærke (*Alauda arvensis*): 09760

Et dårligt år, der dog er bedre end sidste år, hvor summen var på 4625. Gennemsnittet for de sidste 10 år (1997-2006) er 7830. Dog er gennemsnittet blot 5204, hvis man undlader det seneste store år (1996), hvor summen var 31.460. Ser man langt tilbage i tiden (1986-95) var gennemsnittet 5-6 gange højere, nemlig 32.638. Altså et voldsomt fald i antallet af indrapporterede Sanglærker. Det skyldes dog ikke færre observationer, da der i 1997 var 385 observationer mod 556 i år.

Nørreådalene gør sig især bemærket med mange tidlige forårsfugle. I februar måned ses 282 fugle fordelt på 6 dage (TBR), hvilket svarer til 26% af alle fuglene i februar. Største obs er fra markerne omkring Hjorthede by, hvor der den 23/2 ses 400 R (TBR). Senere under forårstrækket er der langt flere indsendere, men forholdsvis færre fugle i forhold til for 10 år siden. Ca. 19 % af alle observationerne er fra Skagen, men kun 6,5% af fuglene.

Trækbevægelser registreres fra medio februar. Største dage er: 24/2 144 NØ Liver Å's udløb (AØ), 24/3 130 N Hanstholm Vildtreservat (JJA) og 28/3 275 TF Syrodde (PR). Fra 1. april er de fleste registrerede fugle syngende. Hen over sommeren registreres som vanligt ret få fugle.

Efterårstrækket registreres for alvor fra 20/9 og topper første gang i dagene omkring 26/9, hvor der bl.a. ses 125 Tørkeriet, Læsø (PR) og 29/9 med 51 R Rødding (TRK), 50 T Viskum (TBK) og 21 S Nordmandshage (PR). Anden top er medio oktober med flest 13/10, således 58 fou. Rødding (TRK), 30 T Viskum (TBR), 17 T Vilsted Sø (TBA) og 120 S Nørholm Enge (HAC). Sidste større træk registreres 10/11 med 43 T Nørreådal (TBR).

Sanglærke, Gerå, 20. marts 2006. (Foto: Søren Skov).

Sum: 5970. 1. halvår 4095, 2. halvår 1875. Observationer 556. Indsendere 88. Lokaliteter 139.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	51	1094	1650	660	370	270	264	23	494	851	216	27

Bjerglærke (*Eremophila alpestris*): 09780

Et år med få indrapporterede Bjerglærker. Inden for de sidste 10 år er kun 2002 lavere med en sum på 648. Sidste års sum var på 1633. Gennemsnittet for de sidste 10 år er 1368. I forhold til sidste år er det især efterårsobservationerne, der ligger langt under normalen.

Vinterforekomsterne (januar-marts) tæller langt flest i Vejlerne med 164 fugle fordelt på 8 observationer, mens der på og omkring Agerø er 59 fugle fordelt på 4 observationer og Jerup Strand gør sig bemærket med 49 fugle fordelt på 3 observationer. Flest fugle er set 1/1 68 Vejlerne (JKK), 12/2 32 Vejlerne (HHN) og 8/1 30 Agerø (JKK).

Første trækkende er fra Læsø 28/3 1 TF Syrodde (PR), hvorefter der kommer lidt flere Bjerglærker til området, og der ses bl.a. 20/4 100 fou. Irup (EA) og 1/5 45 Skyum (LFD), hvilket kan være resterne af samme flok samt 6 Ø Bulbjerg (HHN) og 61 Vejlerne (JVI). Største træktal bliver 2/4 10 NØ Thisted by (HHN) og 25/4 21 Ø Bulbjerg (HHN). Sidste fugle i foråret ses 6/5 22 R Vejlerne (JPK) og 5 NØ Bulbjerg (HRC AS m.fl.). Efterårets første fugle ses 26/9 2 SV Stokken, Læsø (PR). Største observation gøres 25/10 64 Rotholmene, Mors (EDY). Ellers er der bemærkelsesværdigt få fugle i efteråret. Dog er der set 57 fugle fordelt på 33 observationer ved Skagen med max. 26/10 5 R (KNP), mens der fra Vejlerne er 7 observationer af 55 fugle - især omkring Østerild Fjord. Det antalsmæssigt svage efterår skyldes især manglende observationer af store flokke fra Vejlerne, Mors og Agger Tange.

Bjerglærke, Lønnerup, 8. januar 2006. (Foto: Albert Steen-Hansen).

Sum: 933. 1. halvår 684, 2. halvår 259. Observationer 97. Indsendere 35. Lokaliteter 23.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	195	45	73	203	138	-	-	-	3	179	30	28

Digesvale (Riparia riparia): 09810

Igen i år en sum langt under gennemsnittet, som er 39.932 for de seneste 10 år. Første fund er usædvanligt tidlige 28/3 1 Skagen (KEC RoC) og 30/3 1 Hjarbæk Fjord (TRK). Den store forårsankomst sker fra midten af april. Eneste firecifrede antal i foråret er samtidigt ny april-rekord for NJ 26/4 2500 R Lund Fjord (HHN). Største forårs-træktal er 6/5 150 Ø Bulbjerg (FRO m.fl.). Trækket i Skagen er ret beskedent med største tal 22/5 75 Ø Nordstrand (GGU). Der er meldinger om hele 1050 ynglepar – indberettet som henholdsvis ynglepar, ynglefugle og ynglehul-ler. Det er meget positivt, at så mange indberetter ynglefund. De foretrukne ynglelokaliteter er kystskræn-ter og grusgrave. Største kolonier er Knud Strand 200 par (FRO), grusgrav ved Lyngså 294 par (LYA), Nr. Lyngby Strand 70 par (HHL), Lønstrup Strand 125 par (SA) og kystklinten ved Mårup Kirke 300 par (SA). Største rasttal efter yngletiden er 30/7 7000 Østerild Fjord (HHN) og 30/7 7200 Arup Kirke (VFL) – vel samme flok. Næststørste antal er 7/9 500 fou. Vandet Sø (JJA). Sidste er 4/10 Krylle Klit (HHB) og 8/10 2 Nordmandshage (ATL).

Sum: 15.708. 1. halvår 5194, 2. halvår 10.514. Observationer 211. Indsendere 60. Lokaliteter 85.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	4	3454	1296	440	8499	934	1071	10	-	-

Landsvale (Hirundo rustica): 09920

En sum, der er højere end sidste års bundskraber, men dog meget lavere end 10-årsgennemsnittet på 172.721. Udenfor summen er 6000 svale sp., mest bestående af blandede flokke, hvoraf de fleste angives at være Landsvaler. Første er meget tidlig 28/3 1 Mollerup (STA). Næste er 9/4 1 og 13/4 1 Viskum (TBR) samt 14/4 1 Gravlev Sø (DMB). I dagene derefter ankomst mange steder. Største forårs-rasttal er 26/4 500 R Lund Fjord (HHN). Skagen har et flot træk 16/4 – 27/5 11.100 T (mange indsendere) med største dage 5/5 1927, 6/5 1860, 7/5 1531 (alle RoC m.fl.), 19/5 1600 (JAE) og 22/5 1700 (GGU).

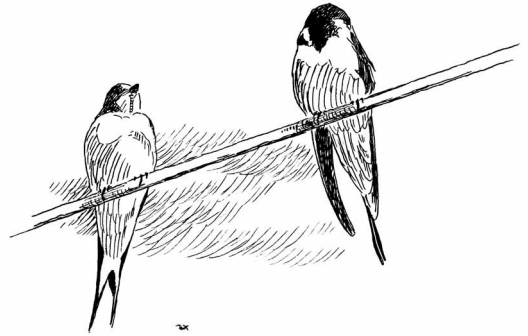
Landsvale, Ulvedybet, 10. juli 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Som vanligt yderst få indberettede ynglefund. Det er en art, hvis yngleforekomst bedst dækkes på andre måder, som ved atlas-undersøgelser, hvor folk kommer rundt i de små afkroge.

En stor sommerforekomst er 31/7 700 fou. Halkær Bredning (BLN).

6/8 ses en albino i Skagen (RoC). Østgående træk og trækforsøg ses ved Skagen helt hen til sidste halvdel af august.

Efterårstrækket følges ved Nordmandshage med største dage 5/9 1820 S, 20/9 1920 S og 3/10 1120 S (HHB PR m.fl.). Nævnes skal også 1/10 1100 S Mulbjerg (TBA). Største rasttal i efteråret er 11/9 3000 til overnatning Hanvejle (AS), 20/9 3000 Hals (LYA) og 21/9 5000 Hjarbæk Fjord (TRK). Der foreligger ingen tal fra Ulvedybet, hvor der ellers tidligere år har været store koncentrationer af overnattende fugle. Sidste fugle er ikke specielt sene 17/10 1 Viborg (FRO) og 22/10 2 R Skagen (RoC).

Sum: 72.094. 1. halvår 27.316, 2. halvår 44.788. Observationer 682. Indsendere 106. Lokalteter 219.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	4306	21715	1294	3581	6668	30420	4109	-	-

Rødrygget Svale (Hirundo daurica): 09950

Med 3-4 fugle et flot år. Årets fund gøres indenfor 10 dage: 4/5 1 Skagen (HKR via RoC), 5/5 1 Skagen – muligvis ny fugl (ASF m.fl.), 6/5 1 Fosdalen (CSS) og 14/5 1 Skagen (JNØ via RoC). Tidligere fund i 2000-tallet drejer sig om 5 fugle i 2003 og 1 fugl i 2000.

Arten udgik af SU-listen fra og med 2004. Antallet af godkendte fund i Nordjylland til og med 2003 er 21 fund af 23 fugle, så totalen er altså hermed 24 fund af 26 fugle.

Bysvale (Delichon urbica): 10010

Summen er lidt højere end 10-års gennemsnittet på 5778.

Første ses til ret normal tid 17/4 2 Stensnæs (RSN) og 19/4 6 Karup Å (JWJ). I dagene derefter ankomst mange steder.

Ved Skagen ses første tocifrede antal 5/5 60 T (KMO RoC m.fl.). Et stort ryk sker 19/5 290 T (RT), 20/5 300 T (GGU) og 22/5 500 T (GGU).

Største ynglefugletal er 21/7 88 par Viskum

Hovedgård (LM). Her ses også store antal fouragerende, således 26/7 300 R (TBR). Herudover er indberettet 38 par Mosegården, Skagen (KEC), 10-15 par Vesterøhavn (PLA), 46 par Ulvedybet (ULV), 4-6 par Livø (BLN) og 3 par Mers Enge (BLN).

Eneste større træktaal fra efteråret er 5/9 310 S Nordmandshage (HHB PR).

De sidste er tre oktoberfund: 1/10 1 S Mulbjerg (TBA), 3/10 16 S Nordmandshage (PR) og rosinen i pølseenden 4/10 1 R Batterivej, Skagen (RoC).

Sum: 7100. 1. halvår 2786, 2. halvår 4314. Observationer 216. Indsendere 63. Lokalteter 93.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	63	2177	545	1719	1449	1129	18	-	-

Bysvale, Feggesund, 28. maj 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Storpiber (*Anthus richardi*): 10020

Med 5 fugle kan året betegnes som normalt, idet gennemsnittet for de foregående 10 år er netop 5. Alligevel er året specielt derved, at det første sommerfund i Nordjylland gøres 19/6 1 R Grenen (RoC PR). Det er samtidig Danmarks kun andet sommerfund – første var juni 1978 Christiansø. De øvrige fund er 21/9 1 Grenen (RSN m.fl.), 4/10 1 TF Grenen (RoC SDY), 24/10 1 TF Stokken, Læsø (PR) og 25/10 1 SV Nordmandshage (HHB).

Markpiber (*Anthus campestris*): 10050

Med observation af 3 fugle, heraf et ynglepar, må arten anses som én af Nordjyllands og Danmarks absolut sjældneste ynglefugle, idet arten også er på nippet til at forsvinde på den eneste anden potentielle yngleplads i landet, nemlig Anholt. Årets obs er 28/5 1 TF Grenen (RoC m.fl.) samt observationer fra 6/6 og 28/6 af et ynglepar ved Råbjerg Stene. Parret er yngleurolige ved begge besøg (PR/NOVANA), men ved senere besøg på lokaliteten i juli registreres parret ikke, og de havde tilsyneladende opgivet. Arten er desuden eftersøgt systematisk med negativt resultat på hele Skagens Odde og på Læsø (JAE PR/NOVANA m.fl.). Iflg. DOFbasen er der, udover de nordjyske fund, kun 8 fund fra hele landet af primært trækkende fugle i 2006.

Skovpiber (*Anthus trivialis*): 10090

Et år i det antalsmæssigt pæne selskab, idet 10-års gennemsnittet er 1425. Første fugle dukker op i Skagen 16/4 3 T (RSN RoC m.fl.), og fra 22/4 og de næste dage er der ankomst en lang række steder. Ved Skagen er første tocifrede træktal 23/4 50 T og der tælles i perioden 16/4 – 21/5 i alt 1107 ex. med største dage 1/5 100 TF, 4/5 100 TF og 7/5 250 T (alle RoC m.fl.). Som ynglefugl nyder arten ikke den store bevilgenhed, men den konstateres dog på potentielle ynglelokalteter gennem hele sommeren. I Skagen ses trækforsøg gennem hele august og ind i september med største dag 22/8 50 TF (RoC ABB). Første registrerede sydtræk er 27/8 10 SSV Aalborg By (HHB). Ellers er efterårstrækket primært optalt ved Nordmandshage. Største træktal herfra er den helt store dag 1/9 210 S (PR), mens næststørste tal er 20/9 29 S (RSN HHB). Sidste er 9/10 1 S Nordmandshage (PR), 10/10 1 TF Grenen (RoC) og 13/10 1 S Rødding (TRK). Sum: 2675. 1. halvår 1946, 2. halvår 729. Observationer 304. Indsendere 55. Lokalteter 94.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	507	1262	177	88	261	367	13	-	-

Engpiber (*Anthus pratensis*): 10110

Et år under 10-årgennemsnittet på 30.975 I perioden 16/4 – 8/5 trækker ca. 4000 ved Skagen, med største dage 5/5 975 TF og 7/5 1000 T (RoC m.fl.). Bulbjerg markerer sig i østenvinds-foråret også med pæne tal: 16/4 200 NØ (TRK), 23/4 310 Ø (HHN) og 25/4 260 Ø (HHN). Største rasttal i foråret er 17/4 160 R Hjeds Kær (JLA) og 26/4 131 R Sønder Sørig (LAM). Eneste større indberettede yngletal er Ulvedybte med 19 ynglepar (ULV), men som det ses af tallene fra juni – juli ses en del sommeren igennem, formodentlig hovedsageligt ynglefugle. Efterårstrækket markerer sig især ved Nordmandshage, hvor der ses 2900 S på 9 observationsdage i perioden 19/9 – 9/10 (HHB PR ATL JLA TBA). Sum: 18.871. 1. halvår 8135, 2. halvår 10.736. Observationer 534. Indsendere 73. Lokalteter 140.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	34	-	113	3151	4679	158	213	74	7801	2137	297	214

Rødstrubet Piber (*Anthus cervinus*): 10120

En sum på 13, dækkende nok 11 fugle, er ganske pænt set i forhold til de senere år, hvorimod årssummerne i 1990'erne lå noget højere – gennemsnittet for 1990-99 var 21.

Engpiber, Rærup, 26. juli 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Forårets fugle er 11/5 1 T Grenen (RoC), 13/5 1 R Grenen (RoC KEC m.fl.), 18/5 1 R Butterstien, Skagen (JHC) og 12/6 1 R Grenen (RoC).

Efterårets fund er koncentreret i september: 6/9 – 23/9 i alt 7 obs fra Grenen, formodentlig dækkende 5 forskellige individer (RoC JoK). Derudover 25/9 1 R Holtemmen, Læsø og 26/9 1 SV Stokken, Læsø (begge PR).

Skærpiber (*Anthus petrosus*): 10135

Man skal tilbage til 1980-erne for at finde en lavere årssum. 10-års gennemsnittet er på 974. Som noget helt usædvanligt er der i 2006 ingen observationer fra ynglelokaliteterne i Kattegat: Hirsholmene, Deget og Nordre Rønner. En anden grund til den lave årssum er de manglende optællinger fra Vejlerne.

Største (og eneste tocifrede) tal fra foråret er: 27/3 22 Danzigmand, Læsø (PR) og 28/3 20 Grenen – Nordstrand (RoC).

Det enlige sommer-fund er 11/6 1 Frederikshavn Havn (PR), hvilket muligvis drejer sig om en ynglefugl.

Fra efteråret er eneste større tal 10/10 17 Agger Tange (JOL).

Skærpiber, Sæby Havn, 3. oktober 2006. (Foto: Søren Skov).

Sum: 527. 1. halvår 175, 2. halvår 352. Observationer 236. Indsendere 61. Lokalteter 57.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	51	22	81	20	-	1	-	1	84	166	58	43

Bjergpiber (Anthus spinoletta): 10140

Årets sum er i den lavere ende, når man sammenligner med de senere år, hvor 8-årsgennemsnittet er 282. Største antal i første halvår er 8/3 8 R Grenen (RoC) og 5/3 4 R Bygholms Nordlige Rørskov (HHN), mens sidste er 16/3 1 Lindenborg / Gravlev Ådal (CSS). Første i efteråret er 23/10 3 R Grenen (RoC KNP m.fl.), og største antal er 17/11 10 R Grenen (RoC). Udenfor Skagen kan nævnes 26/11 4 R Bygholm Vejle (HHN).

Sum: 171. 1. halvår 42, 2. halvår 129. Observationer 75. Indsendere 16. Lokalteter 20.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	23	3	16	-	-	-	-	-	-	12	100	17

Gul Vipstjert (Motacilla flava): 10170

Et år med meget få fugle. For de foregående 10 år er der kun én sum, som er lavere, nemlig 2001 med 1416. Den højeste sum for denne periode er 2003 med 12.133, og gennemsnittet for perioden er 5977. Årets første fugle er 18/4 1 Hjørring Kommune (HMT) og 23/4 1 Bulbjerg (HHN) og 1 Grenen (RoC KEC SøS m.fl.). Ved Skagen starter forårstrækket 23/4 1 Grenen (RoC) med kulmination i starten til midten af maj. I alt noteres 23/4-14/6 2444 med de største dage 5/5 492 (RoC m.fl.), 7/5 308 (RoC KMO m.fl.) og 17/5 450 (RT). De sidste er fra Grenen 12/6 3, 13/6 2 og 14/6 1 (RoC). Hovedparten af fuglene drejer sig om den nordlige race (thunbergi). Fra Limfjorden kan nævnes Ulvedyb 27/4-9/6 28 med største obs 27/4 5 (GRA), 17/5 18 (MP ULV) og 9/6 3 (ULV SEM) og fra Vejlerne 30/4-15/6 32 med største 7/5 16 Lund Fjord (VFL). Endelig kan nævnes to indlandslokaliteter: Viskum 2/5-25/5 25 med største tal 14/5 10 (LM) og 30/4 10 Rettrup Kær (LN). Der er indsendt følgende iagttagelser af ynglefugle (som gælder racen flava), 8/5 2 sy. Toftegårds Enge og 16/5 1 sy. og 10/7 2 sy. Sørrå Mark (PR) samt 13/7 2 ynglefugle Kytterne, Haldager Vejle (MP). Fra 2. halvår er der ved Skagen noteret træk i perioden 3/7-3/10 202 med største 22/8 62 (RoC ABB), 6/9 25 (FSH JEA) og 7/9 15 (KNP). Fra østkysten kan nævnes, at Nordmandshage i perioden 30/8-20/9 har 120 fugle med største 30/8 27 (PR), 1/9 46 (PR) og 5/9 35 (HHB). Fra Limfjorden ved Rærup 10/7-6/9 41 med største tal 5/8 15 (RoC JeA AA), Ulvedyb 18/7-6/9 49 med største 15/8 20 og 25/8 10 (RSN) og Vejlerne 2/7-27/9 158 med største tal 26/7 15 Bygholm Vejles Nordlige Rørskov (HHN), 20/8 25 Bygholm Vejle (HHN HRC SUB SBR) og 30/8 39 Bygholm Vejle (HHN). Årets sidste observationer er 27/9 1 Bygholm Vejle (LAM) og 1 Grenen (RoC), 1/10 2 Sønder Sørig (LAM) og 3/10 1 Butterstien (RoC).

Sum: 3517. 1. halvår 2812, 2. halvår 705. Observationer 240. Indsendere 65. Lokalteter. 77

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	45	2729	38	71	431	200	3	-	-

Almindelig Gul Vipstjert (Motacilla flava flava): 10171

Summen er den næstlaveste i de sidste 10 år, hvor den laveste sum er fra 2004 med 81. Den højeste sum i perioden er fra 2002 med 873. Forårets første (se dog Gul Vipstjert) er 21/4 1 Nordstrand ved Grenen (RoC KEC), 23/4 3 Amtoft Vig (HHN) og 28/4 2 Attrup (JW JØP GL). Fra 1. halvår er der kun indsendt to observationer på mindst 10 fugle og begge er ved Rærup 29/4 10 (RSN MoN) og 4/5 14 (GRA). Der er indsendt følgende yngleobservationer 14/5 3 ynglefugle Thorup og Klim Fjordholme (HHN), 8/7 5 (2 ad. + 3 juv. i søen ved Krap-tårnet) Bygholm Vejle (LFD), 18/7 6 (2 ad. + 4 juv.) Aså (LYA) og 24/7 6 ynglefugle Sørrå (RSN). Årets sidste indsendte er 25/7 3 Gerå (RSN) og 5/8 2 Bygholm Vejle (OL FRO).

Sum: 119. 1. halvår 90, 2. halvår 29. Observationer 32. Indsendere 18. Lokalteter 21.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	19	66	5	27	2	-	-	-	-

Nordlig Gul Vipstjert (Motacilla flava thunbergi): 10173

Den laveste sum indenfor de sidste 10 år, hvor gennemsnittet er på 941. Mange fugle af denne race kan indgå i summen for ubestemte Gul vipstjert. Årets første observationer er 29/4 1 Rærup (RSN MoN), 2/5 1 Skagen By (KNP) og 4/5 1 Rærup (GRA). De større antal kommer hen mod midten af maj med de største

8/5 15 Skagen Klitplantage (KNP), 10/5 15 Brovanderne, Skagen (KNP) og 18/5 50 Troldkær (Råbjerg Enge) (BHJ). Sidste observationer fra forårstrækket er 25/5 1 Rærup (JLA), 12/6 1 Hornfiskrøn (PR) og 20/6 1 Nordstrand (RoC). Fra 2. halvår er indsendt følgende observationer 1/9 1 Grenen (RoC KNP) og 4/9 1 Mølhøj Sø og Strandene (TN).

Sum: 107. 1. halvår 105, 2. halvår 2. Observationer 16. Indsendere 9. Lokaliteter 13.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	1	102	2	-	-	2	-	-	-

Citronvipstjert (*Motacilla citreola*): 10180

Et godkendt fund, det 7. nordjyske, 28/4 1 han Grenen (ASF RoC m.fl.). Dette er det 5. fund for Skagen og det første aprilfund i Danmark.

Arten er SU-art.

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*): 10190

I forhold til de foregående 10 år er årssummen kun overgået af 2005 på 803. Gennemsnittet for perioden er 347. De første observationer stammer fra lokale overvintrende fugle fra forskellige typiske lokaliteter. Her nævnes de største antal 7/1 2 Ravnkilde (ATL), 22/1 2 Lindenberg-Gravlev Ådal/dambrug (JLA), 1/2 3 Karup By (JWJ) og 26/2 2 Karup Å ved Hesselund-Vallerbæk (JWJ). De øvrige fund fra denne periode er alle på kun én fugl. På forårstrækket ved Skagen ses 30/3-28/6 81 ex. med de største tal 20/5 4 (OBO) og 31/5 3 og 13/6 4 (RoC) - alle Grenen. De øvrige obs er på højst 2 fugle. Fra Læsø er der indsendt følgende observationer af trækkende fugle, 27/3 2 R Danzigmand, 28/3 7 TF og 29/4 2 TF Syrodde (PR) samt 15/4 2 Østerbyhavn (JOE). Der kan nævnes følgende rapporterede ynglefugle: Et par fra Lindenberg-Gravlev Ådal/dambrug (JLA), 3 territoriehævdende fugle ved både Velds (LM) og Hæstrup Møllebæk (HHL), 2 par Varbro Å, et par på hver side af broerne sydvest for Bjergby (HHL), et par med ungfugl Godthåb By (TBA) og et par ved Voergård (JTN). Fra efterårstrækket er der ved Skagen i perioden 2/7-22/10 noteret 31 fugle. Alle observationer er på kun én fugl, fordelt jævnt gennem perioden. Fra Nordmandshage er der observa-

Bjergvipstjert, Ravnkilde, 11. februar 2006. (Foto: Niels Fabæk).

tioner af trækkende fugle i perioden 5/9-14/11 med 51 ex. med de største 19/9 7 og 20/9 8 (HHB PR) samt 3/10 7 og 9/10 10 (PR). Fra december er der indsendt observationer af i alt 21 overvintrende fugle, flest 3/12 3 Rebild Bakker (HAC). Resten er hver på en fugl.

Sum: 460. 1. halvår 259, 2. halvår 201. Observationer 319. Indsendere 64. Lokaliteter 116.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	19	11	37	80	78	32	17	18	66	69	10	21

Hvid Vipstjert (Motacilla alba): 10200

En sum over gennemsnittet for de foregående 10 år på 5403. I denne periode var den højeste sum fra 1997 på 8798 og den laveste fra 2002 på 2072. Fra januar er der indsendt én observation 10/1 1 Skallerup Klit (AK). Ellers skal vi frem til 17/3 4 Nyrup ved Nibe (PES) og 18/3 1 Øster Hurup (TN) og 1 Nordstrand, Skagen (KEC), før de næste ses. Fra forårstrækket ved Skagen kan nævnes 28/3-30/6 453 med de største tal 8/4 77 (RoC PBJ), 9/4 47 (RoC LBJ) og 16/4 40 (RoC OBO m.fl.). Ellers er der fra vestkysten trækobservationer fra Bulbjerg, således 2/4-30/6 65 med de største 2/4 10 (CSS), 16/4 20 (CKP) og 30/6 12 (PEN BRS). Fra østkysten kan nævnes Stensnæs 1/4-24/6 140 med største dage 17/4 90 (RSN MoN). Fra Limfjorden kan nævnes Rærup 2/4-22/6 115 med max. 2/4 15 (GRA), 3/5 23 (ATL) og 4/5 18 (GRA) og 2/5 40 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TRK). Endelig kan nævnes følgende indlandslokaliteter 10/4 og 14/4 25 Hulsig (OBO) og 2/4 16 Sønder Sørig (LAM).
Fra 2. halvår kan nævnes, at Skagen 22/7-19/11 har 669 fugle med de største dage 18/9 36 (RoC m.fl.), 19/9 43 (KNP RoC) og 24/9 65 (RoC KP KEC). Fra østkysten gør trækket ved Nordmandshage sig særlig bemærket, således 25/7-16/10 2717 med de største 11/9 415 (PR), 20/9 398 (HHB RSN) og 28/9 350 (ATL). Fra Hou er der følgende tal 19/9 90 (LYA) og 20/9 300 (ATL). Da ATL observerede om eftermiddagen kan de 300 fugle ikke være de samme, som HHB og RSN så længere sydpå om formiddagen. Fra Limfjorden kan nævnes Vejlerne, der 2/7-3/11 har 206 fugle med største tal fra Bygholm Vejle 6/8 25 (VFL) og 17/8 25 (TBR) samt 16/9 69 Glombak (HHN HRC SUB JFA). Af andre obs på over 50 fugle nævnes 4/8 50 Viskum (TBR), 14/9 85 Ulvedybet (ULV), 17/9 75 marker vest for Helberskov (TN), 20/9 150 Koldkær (ATL) og 27/9 73 Sørå (LYA). Årets sidste fugle er 3/11 1 Nørre Vorupør og 1 Bygholm Vejle samt 9/11 1 Nordstrand (alle APN) og 19/11 1 Grenen (RoC EC JeA TM).

Sum: 7393. 1. halvår 1580, 2. halvår 5813. Observationer 583. Indsendere 110. Lokaliteter 202.

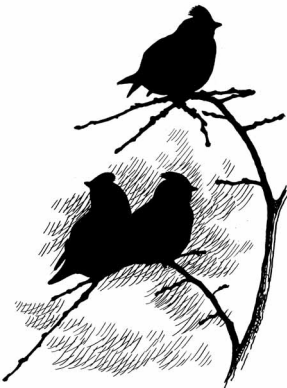
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	-	88	969	411	111	452	655	4098	604	4	-

Sortrygget Hvid Vipstjert (Motacilla alba yarrellii): 10202

Summen er næsten på størrelse med gennemsnittet for de foregående 10 år på 14. Den højeste sum på 31 fugle stammer fra 2004. De indsendte observationer er følgende: 8/4 1 Nytorp og 9/4 1 Hanstholm (begge JSK) - kan være samme fugl, 9/4 1 og 14/4 1 begge Hulsig (OBO) - kan også være gengangere, 15/4 1 Flade Sø (JJA PHA), 17/4 1 Stensnæs (RSN MoN), 29/4 1 Lund Fjord (HRC), 8/5 1 Skyum (LFD), 11/5 1 Hanvejle (HHN), 16/5 1 Nordstrand, Skagen (KNP) og 30/6 1 Nørre Vorupør (KIA).

Silkehale (Bombycilla bombycilla): 10480

Efter et par år med meget store antal Silkehale må dette år betegnes som et middel år for denne invasionsart. I årets første måneder ses endnu rester af sidste efterårs store invasion (ca. 25.800 i 2. halvår). I denne periode er der observationer i hele området med de største flokke: 8/1 80 Skagen (OS) og 55 Hammer Bakker (UK), 9/1 50 Fur (ATP), 11/1 65 Aalborg (HHB), 14/1 50 Søengene (HHB), 28/1 80 Frederikshavn (SEF), 20/2 75 Skagen (LAM), 21/2 75 Frederikshavn (TSC), 26/2 70 Hasseris, Aalborg (PR), 12/3 96 Skagen (RoC SC) og 6/4 50 Skagen (LAM). Mange observatører bemærker, at Silkehalerne meget gerne fouragerer på æbler, og i Skagen hos RoC er der i maj ligefrem et Silkehale-foderbrædt udelukkende med æbler. Medio april ses de første på trækforsøg ved Grenen, og fra ultimo april og

Sortrygget Hvid Vipstjert 2K han, Flade Sø, Thy, 15. april 2006. (Foto: Jens Jørgen Andersen).

indtil forårets sidste ses i juni, er der næste udelukkende tale om iagttagelser fra Skagen. I perioden 14/4-28/6 ses der ca. 140 Silkehaler på træk eller trækforsøg i Skagen (RoC KNP m.fl.), hvor de største obs er 30/4 42 (JoK AB) og 5/5 69 (EC RoC). I denne periode desuden blot disse udenfor Skagen: 20/4 16 Hadsund (TN), 22/4 2 Ø Bulbjerg (AS HHN) og 5 Lilleheden Klitplantage (KUP), 25/4 25 Hobro (TQA), 4/5 1 NØ Vandplasken (AØ), 5/5 1 Bulbjerg (HRC m.fl.) og 7/5 1 N Vandplasken (HHL). Forårets sidste er alle fra Skagen, 19/5 5 2K Batterivej og 26/6 1 Fyrvej (begge RoC) samt 28/6 1 TF Grenen (PR), hvoraf de to sidstnævnte er meget sene.

Efterårets antal er af ret beskeden størrelse. De første ses 7/10 12 Kongerslev (TL Søren Hansen), 28/10 1 Grenen (LAM RoC m.fl.) og 29/10 9 Grenen (KNP RoC).

Fra begyndelsen af november ses de første større forekomster 2/11 70 Skagen (KEC), 3/11 50 Frederikshavn (TSC), 12/11 145 Skagen (OBO), 27/11 57 S Nordmandshage (PR), 5/12 50 Frederikshavn (KRA), 14/12 58 og 26/12 150 Aalborg (ATL GRA). Sidste større flok er 30/12 50 Skagen (OBO).

Sum: 7220. 1. halvår 4536, 2. halvår 2684. Observationer 450. Indsendere 86. Lokaltiteter 109.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1917	508	638	761	710	2	-	-	-	23	1621	1040

Vandstær (*Cinclus cinclus*): 10500

Årets sum ligger noget over gennemsnittet for de seneste 30 år på 109, men der er også registreret Vandstær på en del flere lokaliteter end de seneste par år.

De allerfleste af årets iagttagelser er på 1-2 fugle, undtagelserne er 26/1 3 Højris Mølle (VFL), 1/2 og 14/2 3 Åresvad Å, Karup (JWJ) samt 26/2 3 Ødalen (PWB).

Årets sidste ses alle i april, således 4/4 1, 5/4 2 og 7/4 1 Karup (JWJ) samt 7/4 1 Sæby Å, Sæbygård Skov (JTN).

Efterårets første er 21/10 1 Mariendal Mølle (KEC), 22/10 1 Binderup Å, Vokslev (GRA) og 29/10 1 Sønder Sørig (LAM TEP). Der er ingen fund fra denne periode af flere end 2 fugle.

Sum: 178. 1. halvår 136, 2. halvår 42. Observationer 153. Indsendere 48. Lokaltiteter 54.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	49	42	40	5	-	-	-	-	-	4	17	21

Gærdesmutte (Troglodytes troglodytes): 10660

Årets sum er ca. 200 højere end gennemsnittet for de seneste 30 år på ca. 1000. De største optællinger i foråret er 5/5 17 Lundby Krat og Bakker (GRA), 6/5 15 Uggerby Å (HHL), 10/5 18 Østerådalen (GRA), 13/5 15 Fosdalen (VHL) og 29/5 21 Hald Sø og Hovedgård (OL). Fra efteråret blot disse få større antal, som vel vedrører trækfugle: 19/10 15 Hanstholm Fyrhaver (GGU) og 27/11 11 Nordmandshage (PR).

Gærdesmutte, Svenstrup, 12. februar 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Sum: 1206. 1. halvår 527, 2. halvår 679. Observationer 494. Indsendere 64. Lokaliteter 176.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	85	18	28	120	209	67	57	39	72	131	241	139

Jernspurv, Råbjerg Mile, 9. maj 2006. (Foto: Albert Steen-Hansen).

Jernspurv (Prunella modularis): 10840

Stor fremgang i rapporteringen af Jernspurv i forhold til sidste års sum på 538, og også en del flere end gennemsnittet for de seneste 30 år på ca. 900. Det skyldes en usædvanlig høj rapportering fra efteråret. Vinterens iagttagelser er fra 11 lokaliteter. Forårstrækket begynder ultimo marts med 28/3 15 TF Syrodde (PR) og 2/4 10 N Mulbjerg (HAC m.fl.). I Skagen registreres der trækkende Jernspurv i perioden 8/4-6/6, i alt 238, flest 8/4 35 TF Grenen (RoC KEC m.fl.) og ved Bulbjerg 16/4 15 NØ (TRK CKP). Efterårstrækkende ses som rastende eller trækkende fra 6/9-21/11. Flest

6/9 25 Hanstholm (RSN), 25/9 40 Grenen (RoC m.fl.), 1/10 25 S Rasmusmose (LYA), 3/10 34 S Nordmandshage (PR), 3/10 53 Kryle Klit (HHB SGB) og 9/10 29 S Nordmandshage (PR).

Sum: 1213. 1. halvår 482, 2. halvår 731. Observationer 289. Indsendere 59. Lokaliteter 91.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	5	8	28	349	73	19	13	8	419	249	28	14

Rødhals (Erithacus rubecula): 10990

Der er rapporteret ca. 400 flere end sidste år. Fremgangen ses udelukkende i 2. halvår. Gennemsnittet for de seneste 30 år er ca. 1400. Medio april ser forårstrækket ud til at komme i gang med 9/4 10 Nordmarken, Læsø (JOE) og 20/4 8 Skagen (KEC). De største optællinger fra foråret er 16/4 17 Hammer Bakker (SEM), 28/4 10 Sødal Skov (TBN), 29/5 11 Hald Sø (OL), 6/6 10 Fur (ATL) og 18/6 11 Ålbæk Klitplantage (LAM).

Medio september ses de første tegn på efterårstræk. Større antal i efteråret er 28/9 15 Skagen (RoC AJ), 19/10 50 Hanstholm Fyrhaver (GGU) og 15/11 17 Skagen (RoC KEC).

Sum: 1068. 1. halvår 352, 2. halvår 716. Observationer 393. Indsendere 55. Lokaliteter 122.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	65	15	10	149	63	50	20	3	154	228	253	58

Nattergal (Luscinia luscinia): 11030

En lille fremgang i forhold til sidste år. Gennemsnittet for de seneste 30 år er ca. 300. Fra de første maj-dage lyder Nattergalens sang, 2/5 1 Vejrum og 1 Nørreådal, Viborg og 4/ 5 2 Vejrum (alle LM) og 1 Gravlev (JLA) samt 5/5 2 Onsild Ådal (CSS). Herefter rapporteres arten næsten dagligt indtil årets sidste rapporteringer i juli. De største optællinger er 10/5 13 Skals Ådal (CSS), 13/5 9 Store Vildmose (PES), 17/5 7 Refsnæs (HHL), 30/5 14 Bolle og Try Enge (LYA), 4/6 7 Annerup (SSC), 5/6 27 Skals Ådal (CSS) og 12/6 12 Nørreå, Viborg (LM). De sidste høres 6/7 1 Karup Å, Hagebro (FRO), 7/7 1 Refsnæs (9800HHL) og 8/7 1 Vejrum (TBR).

Sum: 488. 1. halvår 480, 2. halvår 8. Observationer 158. Indsendere 38. Lokaliteter 80.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	246	234	8	-	-	-	-	-

Sydlig Nattergal (Luscinia megarhynchos): 11040

For tredje år i træk en iagttagelse af denne art, 18/6 1 syngende Fyrvej, Skagen (RoC). Det er 8. observation af Sydlig Nattergal i Nordjylland.

Blåhals, Vandplasken, 9. maj 2006. (Foto: Arnold Houmann).

Blåhals (Luscinia svecica): 11060

Mange iagttagelser, vel 13-15 fugle, alle racebestemte er af nordlig race. Årets første høres 9/5 1 sy. Vandplasken (AØ). Herefter står der Skagen på de øvrige forårsiagttagelser, hvor første dag 16/5 byder på 3 fugle, således 1 han + 1 hun Grenen og 1 hun Ellekrattet (RoC JHC). Hunnen fra Grenen havde sit venstre ben skadet og blev set flere gange indtil 28/5. Også på de følgende 5 dage ses/høres Blåhals. 17/5 1 han ringmærket, Grenen (RoC), 18/5 1 han Grenen (AWM MHH), 19/5 1 hun Østerklit Camping ved Flagbakken (IVA Bo Johansen), 20/5 1 sy. Grenen (OBO) og 21/5 1 hun ringmærket Grenen (RoC). Desuden 25/5 1 hun Grenen (DBC) og både 26 og 28/5 1 ses hunnen med skadet ben atter (RoC RYT JSA KBC JAE). Fra efteråret er der følgende 4 observationer, hvilket er usædvanligt mange, 27/8 1 Grenen

(RoC RT), 2/9 1 1K han ringmærket Grenen (RoC ALJ) samt to meget sene fund, 17/10 1 hun/1K Nors Sø og 18/10 1 Hanstholm Fyrhaver (begge HAC AR).

Sum: 38. 1. halvår 33, 2. halvår 5. Observationer 38. Indsendere 18. Lokaltiteter 9.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	33	-	-	2	1	2	-	-

Husrødstjert (Phoenicurus ochruros): 11210

Med en fremgang i antallet af rapporterede Husrødstjert i forhold til sidste år lander årets sum på præcis gennemsnittet for de seneste 10 år på 114.

Der er ingen vinterobservationer, så årets første kommer med forårstrækket, 3/4 1 Agger Tange (EA), 6/4 1 Kandestederne (JNø via RoC) og 8/4 1 Hobro (CSS) og 1 Svankær (ELH).

Der er rapporteret syngende hanner i følgende byer: Skagen, Hirtshals, Nørresundby, Klitmøller, Aalborg, Klarup, Skalborg, Nibe, Hobro, Hald Tostrup, Hadsund, Viborg, Sahl. I Aalborg har GRA konstateret 9-11 par og i Hald Tostrup har CSS hørt 4 syngende hanner.

Fra 2. halvår skal nævnes 27/7 2 ringmærket og 13/10 2 ringmærket – begge Grenen (RoC). Førstnævnte er fugle på sensommer-strejf og sidstnævnte egentlig efterårstræk (RoC).

Året sidste er 8/11 2 Nørresundby (HHB), 28/11 1 Agger Tange (CH LN) og 4-16/12 1 Guderup Kær (EA).

Sum: 114. 1. halvår 47, 2. halvår 67. Observationer 91. Indsendere 38. Lokaltiteter 43.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	18	17	12	13	10	12	23	3	6

Rødstjert (Phoenicurus phoenicurus): 11220

Årets sum er ca. 120 højere end sidste års sum og dermed nær gennemsnittet for de seneste 30 år på 377.

De første Rødstjarter ankommer til normal tid 20/4 1 Skals (VL) og 1 Hald Tostrup (CSS), 22-23/4 1 Tindbæk (SK TBR) samt 24/4 1 Napstjert (TC) og 2 Bælum (TN). De følgende dage ses arten på mange lokaliteter.

De største optællinger er 5/5 4 Lundby Krat og Bakker (GRA), 10/5 17 Tofte Skov (TC), 12/5 4 Tindbæk (SK), 5/6 4 Bjergby (SEM) og 11/6 15 Tofte Skov (TC).

Der er kun rapporteret enkelte sikre ynglefund.

Fra primo august til medio oktober er der mange rapporteringer fra Skagensområdet, men eneste større forekomst fra efteråret er 23/9 19 Hanstholm (HHN).

De sidste ses 3/10 3 Krylle Klit (HHB SGB) og 14/10 1 ringmærket Grenen (RoC).

Sum: 363. 1. halvår 268, 2. halvår 95. Observationer 218. Indsendere 56. Lokaltiteter 110.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	55	147	66	14	26	51	4	-	-

Bynkefugl, Halkær Sø, 12. maj 2006. (Foto: Johnny Laursen).

Bynkefugl (Saxicola rubetra): 11370

Fremgang i rapporteringen i forhold til sidste års sum på 414. Årets sum er nærmest lig med gennemsnittet for de seneste 10 år på 650.

Ankomst til normal tid 23/4 1 Butterstien, Skagen (JTL via RoC), 26/4 1 Hirtshals Øststrand (AØ), 3 Butterstien, Skagen (FRO), 2 Skagen Klitplantage (TC) og 2 Nordstrand, Skagen (HAC).

Under forårstrækket ses følgende større forekomster: 6/5 9 Lerup Strand (VFL), 7/5 12 Nedermoste, Skagen (PEN BRS), 9/5 15 Elling

Strandenge (MD) og 19/5 17 Butterstien, Skagen (JAE).
De første ynglefugle med unger ses 28/6 5 ad. og 3 juv. Borup Hede (TRK). Herefter 29/6 6 ad. og 4 juv. Tofte Mose (HAC), 7/7 4 ad. og min. 2 juv. Nørresundby (GRA), 12/7 2 ad. og 1 juv. Tranum Klitplantage (GRA), 19/7 2 ad. Skallerup Klit (GRA), 27/7 2 ad. og min. 1 juv. Nørlev (9800HHL) og 1/8 4 juv. og 6 juv. Årup (TBR).
Efterårsankomst 7/8 1 Ellekrattet (RoC). Senere ses 19/8 10 Grenen (RoC), 21/8 11 Bovet Bugt (PR), 22/8 9 Vester Nyland (PR), 26/8 17 Skagen (RoC RT m.fl.), 2/9 9 Lille Vildmose (ERH) og 23/9 9 Hanstholm Fyrhaver (RSN m.fl.).
Årets sidste ses 29/9 og 3/10 1 Butterstien, Skagen (RoC) og 7/10 1 1K Grenen (KNP).
Sum: 652. 1. halvår 420, 2. halvår 232. Observationer 222. Indsendere 56. Lokaliteter 103.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	16	332	72	20	161	49	2	-	-

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*): 11390

Efter to år med meget høje årssummer er dette år mere “normalt”. Antallet af lokaliteter er faldet fra 35 til 23. De første ses på årets første dag 1/1 2 Lild Strand (KF). De øvrige i årets første måneder er 15/1 1 han Vandplasken (AØ), 27/1 1 han Kærsgård Strand og 3/2 1 han Nørlev (begge 9800HHL).
Der er rapporteret om ynglefugle fra Stenbjerg, Slettestrand, Agger Tange og Tornby Klitplantage.
En stor forekomst ses 10/10 10 ad. Agger Tange (JOL).
Året sidste ses 19/12 2 Sønder Sørig (LAM), 20/12 2 Troldesting (AS) og 22/12 2 Sørig Enge (EKr via RoC).
Sum: 85. 1. halvår 40, 2. halvår 45. Observationer 67. Indsendere 35. Lokaliteter 23.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4	1	-	16	14	5	4	10	-	18	4	9

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*): 11460

Ligesom sidste år fremgang i antal rapporterede Stenpikker. Ca. 130 flere end sidste år og langt over gennemsnittet for de seneste 30 år på 1475.
Den første i foråret ses 29/3 1 Onsild Ådal (TN) og de næste følger 3/4 1 Agger Tange (EA) og 1 Østerild Fjord (APN) samt 4/4 2 Amtoft Vig (HHN). Først ultimo april ses der større antal på flere lokaliteter, således 25/4 15 Rubjerg Knude (MDH), 26/4 13 Hirtshals Øststrand (AØ) samt 26/4 19 TF Grenen (RoC) og 21 Skagen Klitplantage (TC). Senere igen flere større forekomster: 8/5 15 Gyvelmarkerne, Skagen (RoC EC), 13/5 18 Nordby, Skagen (KNP), 16/5 31 Gerå Enge (PR), 18/5 362 Skagen, flest 165 Butterstien (RT RoC m.fl.) og 78 Kandestederne (KEC) samt 19/5 73 Skagen (RoC RT) og 29 Kandestedsvej (KEH). Herefter er der ikke større antal i foråret. Også i 2005 var der en dag med en meget høj dagstotal i Skagen, nemlig 20/5 484. I de foregående 10-12 år har der ikke været lignende høje dagstotaler.
Der er registreret trækkende i perioden 21/4-21/5 38 Skagen (RoC KNP m.fl.) og 23/4-6/5 13 Bulbjerg (HHN AS).
Der er meldinger om ynglefugle ved Stensnæs og Hirtshals Fyr (MLU AØ).
De første efterårstrækkende ses fra sidst i juli, 25/7 1 Agger Tange (SPP), 6/8 1 Bulbjerg (AS) og 17/8 1 Bygholm Vejle (HHN) og 1 Grenen (RoC m.fl.). Ultimo august ses 25/8 12 Agger Tange (HHN) og en stor forekomst 31/8 100 Valdbjerg Sande, V. Torup (AS). Øvrige større antal i efteråret er 1/9 18 Grenen (RoC KNP), 4/9 20 Elling Strandenge (BHJ), 6/9 25 Hanstholm (RSN), 6/9 15 Grenen (RoC m.fl.), 15/9 14 Agger Tange (STA), 19/9 23 Skagen (RoC SØS) og 25/9 20 Vester Nyland (PR).

Stenpikker, Als Odde, 8. maj 2006. (Foto: Albert Steen-Hansen).

Årets sidste ses 23/10 2 Rønnerne, Læsø (PR), 24/10 1 Grenen (RoC KNP m.fl.), 26/10 1 Grønhøj Strand (JØP) og 6/11 1 Nordby, Skagen (EC).

Sum: 2075. 1. halvår 1230, 2. halvår 845. Observationer 441. Indsendere 82. Lokaliteter 158.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	207	1004	18	5	270	542	27	1	-

Ringdrossel (Turdus torquatus): 11860

Årssummen ligger tæt op ad sidste ti års gennemsnit på 739. I den forbindelse skal det dog bemærkes, at der i denne periode har været meget store udsving. Bedste år var således 2005 med en årssum på 1786 og dårligste 2001 med blot 186.

Årets første Ringdrossler ses 5/4, hvilket er ganske normalt. Det ene fund fra denne dato drejer sig om en død fugl fra Hirtshals (KUP), men heldigvis er to fugle fra Kjærsgård Strand samme dag spillevende og ses fouragere sammen med Solsorte og Store Regnsponer (GRA). Forårstrækket kulminerer i de sidste uger af april med følgende større observationer: 16/4 20 NØ Bulbjerg (TRK), 20/4 19 TF Grenen (RoC JPE m.fl.), 22/4 25 NØ Klitmøller By (PHA), 23/4 21 Ø Nordstrand, Skagen (HAC) samt årets to største observationer, der begge er fra Grenen: 25/4 48 TF og 26/4 39 TF (RoC JEA JTL m.fl.). Endelig en større forekomst uden for Skagen: 26/4 21 R Sønder Sørig (LAM). Forårets sidste Ringdrossel ses raste 31/5 ved Vippefyret i Skagen (ABK). De første efterårsfugle kommer til Nordjylland fra ynglelokaliteterne i de norske fjeldområder i oktober. Første fugle ses 3/10 3 R Nordmandshage (PR). På samme lokalitet ses efterårets største trækforekomst den 9/10, hvor ikke færre end 14 fugle ses trække mod syd (PR). Nordmandshage har i forvejen efterårsrekorden for Ringdrossel – den er fra 23/10 2000, hvor ikke færre end 67 fugle trak sydpå (PR).

Årets sidste Ringdrossel forekommer ekstremt sent, idet en fugl 10/12 ses rastende ved Bulbjerg (HRC). Decemberfugle er meget sjældne, men er dog forekommet før – senest i 2002 i Aalborg (HHB).

Sum: 708. 1. halvår 671, 2. halvår 37. Observationer 166. Indsendere 46. Lokaliteter 48.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	605	66	-	-	-	-	36	-	1

Solsort (Turdus merula): 11870

Årssummen ligger et pænt stykke over de foregående 10 års gennemsnit på 2299. Det er dog svært at udlede de store betragtninger omkring arten på baggrund af det indsendte materiale. Kendetegnene for indrapporteringen af Solsort, som for andre meget almindelige arter, er at det indkomne materiale langt fra afspejler virkelighedens verden. Det giver eksempelvis ikke den store mening at fremhæve 5 indsendte ynglepar ud af en estimeret DK-bestand på 2,3 millioner par (Grell 1998).

Årets første måned bringer tre større observationer: 7/1 54 Hammer Bakker (SEM), 9/1 52 Fur (ATP) og 21/1 50 Langholt (SEM). Forårstrækket kulminerer ultimo marts/primo april med følgende store forekomster: 30/3 300 fou. Vandet Klitplantage (JJA), 31/3 191 på affentræk over Batteriskoven, Skagen (RoC) samt 2/4 90 R Kandestederne (KEC RoC). Et par større observationer af syngende fra yngletiden bør fremhæves: 29/5 30 sy. Hammer Bakker (MLU) og 6/6 49 sy. Fur (ATP). Af deciderede ynglefund skal blot nævnes et ret sent fund fra Skagen: 12/9 1 juv med ret kort hale, altså ret nyudfløjen (RoC).

Af større tal fra efteråret er indkommet: 6/10 22 R Batterivej, Skagen (RoC), 10/11 30 R Nørreådal (TBR) og 28/12 25 fou. Tange Sø (AWM). Endvidere er der gennem hele november og december indrapporteret 25-52 Solsorte i Viborg By med maks. 18/12 52 (TBN).

Sum: 3710. 1. halvår 2230, 2. halvår 1490. Observationer 467. Indsendere 64. Lokaliteter 155.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
527	95	736	384	277	211	79	57	39	149	346	820

Sjagger (Turdus pilaris): 11980

Efter et meget gennemsnitligt 2005 med en årssum på 44.750 (gennemsnit for 1996 – 2005 er 45.514) er 2006 et ret godt år, hvad angår indrapporteringer af Sjagger. Der er meldt om fugle fra alle årets måneder. Året starter med følgende større tal: 8/1 1200 R Slette Strand (CSS), der bliver årets største obs og 19/1 900 Lindholm Strandpark (MP). Februar og marts byder ikke på de helt store forekomster. Som det tydeligt

fremgår af sumskemaet, skal vi hen i april, før der for alvor kommer Sjaggere til Nordjylland. Forårets største observationer bliver 9/4 600 Havredal (ALM), 13/4 600 R Suldrup By (JLA JKA) samt 15/4 900 Hjar-demål Klit (KBC), som er den største forekomst i foråret. Der er set trækkende "sommerfugle" i både juni og juli i Skagen på 8 dage i perioden 5/6-7/7 (RoC PR KNP m.fl.).

Der er blot indrapporteret to ynglefund. 22 – 24/5 4 ynglefugle ved Hæstrup Møllebæk (HHL). Det er andet år i træk, at arten yngler her. 19/7 ses desuden 1 adult fugl fodre unge på Nordstjernevej, Skagen (KEC). I løbet af oktober begynder Nordskandinaviens svar på Solsorten atter at indfinde sig i det nordjyske land-skab. Efterårets første store forekomst er 28/10 800 Viborg By (FRO). Fra Nordmandshage meldes om 580 sydtrækkende fugle 30/10 (PR). Ellers byder efteråret på følgende store observationer: 4/11 650 Als Odde (TN), 7/11 1100 Bolle og Try Enge (PR), som er 2. halvårs største og årets næststørste observation. Ligeledes 7/11 600 Fjordholmene (Langholm – Bygholm) (ASH), 14/11 800 R Nørreådal (TBR) og endelig en stor flok fra december 16/12 1000 Toftesø (TN).

Sum: 51.470. 1. halvår 17.816, 2. halvår 33.654. Observationer 570. Indsendere 83. Lokaliteter 210.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6598	704	905	9121	480	8	9	24	16	3063	14182	16360

Sangdrossel (*Turdus philomelos*): 12000

Selvom årssummen er 14% lavere end i 2005 er året meget fint, hvad angår indrapporteringer af Sangdros-sel. Til sammenligning kan oplyses, at de foregående 10 års gennemsnit er 1218.

Fra 1. halvår er der en enkelt vinterobservation: 21/1 1 R Hassing (PCH), fuglen ses i en have og virker sund og rask. Vi skal hen i slutningen af marts før arten igen optræder i landsdelen, første egentlige forårs-fugl ses 25/3 Rannerød ved Hulsig (AØ). Som vanligt er april den store måned for Sangdroslen – største tal herfra er 10/4 100 R Nors Sø (FRO), 15/4 19 NØ Klitmøller By (JJA), 16/4 80 Skagen (RSN MON), 25/4 450 R Batterivej, Skagen (HAC), hvilket er årets største forekomst samt 26/4 20 R Grenen (RoC JTL MHE m.fl.). Der er kun registreret ét ynglefund. Det er fra Karup Flyveplads (BJH). Arten er dog hørt syngende på adskillige egnede ynglelokaliteter over hele Nordjylland.

Efterårets første egentlige trækobservation er fra Skagen: 25/8 1 TF Grenen (RoC ABB m.fl.). Trækket kom-mer dog først rigtigt i gang i septembers sidste uge med 25/9 35 T Viborg By (OL) som den første større observation. Af øvrige bemærkelsesværdige forekomster fra 2. halvår kan fremhæves 26/9 100 Syrodde (PR) samt efterårstrækkets største 9/10 385 S Nordmandshage (PR), 19/10 50 R Hanstholm Fyrhaver (GGU) og 20/10 30 Agger Tange (GGU). Atter i år er der decemberforekomst af Sangdrossel, begge næv-nes: 2/12 1 fou. Havnø (DFS) og endelig årets sidste observation 31/12 1 Guderup Kær (EA).

Sum: 2118. 1. halvår 1158, 2. halvår 960. Observationer 283. Indsendere 67. Lokaliteter 95.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	0	50	959	75	73	16	12	201	712	17	2

Vindrossel (*Turdus iliacus*): 12010

Årets sum ligger lidt over de foregående 10 års gennemsnit på 11.454. Her skal man dog være opmærksom på årssum-men fra 2000, der når op på 53.917 – et tal der naturligvis påvirker statistikken voldsomt. Set i lyset heraf er 2006 et gan-ske flot år.

Forårstrækket sætter ind de allersidste dage af marts med 31/3 150 R Bigum (TBR) som den første større forekomst. Forårets største observation er 4/4 400 R Vejrum (LM). Her ud over skal fremhæves 16/4 200

Vindrossel, Agger Tange, 2. januar 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

R Rannerød ved Hulsig (AØ) og 25/4 125 TF Grenen (RoC JEA JTL m.fl.). Forårets sidste fugl holder stand helt til 18/6, hvor den ses rastende på Grenen (RoC KEC EC m.fl.). Der er ikke indrapporteret mistænkelige fugle i yngletiden.

Summen for 2. halvår udgør 89% af årssummen. Dette billede er ikke usædvanligt – dog er det interessant, at der i de ”magre år” er nogenlunde lige så mange fugle forår som efterår. Selvom Vindroslen primært benytter de samme trækruter fra år til år og samtidig er nogenlunde trofast mod vinterkvarteret (Bønløkke m.fl. 2006), kunne noget tyde på, at forårstrækket gennem Nordjylland til de nordskandinaviske ynglepladser er nogenlunde stabilt, hvorimod det er i efterårstrækket, de store udsving ses.

Efterårets første fugle ses 28/9, hvor 8 trækker over Viborg By (OL). 2. halvår byder på nogle meget store forekomster – især gør trækket ved Nordmandshage sig bemærket med følgende store oktobertal: 9/10 965 S (PR), 16/10 6700 S (HHB PR), 29/10 150 T (ATL) og 30/10 330 S (PR). Fra det øvrige Nordjylland er der tallene noget mere beskedne: 15/10 400 udtrækkende Grenen (RoC KNP OBO m.fl.), 16/10 170 SV Reservatet, Skagen (RoC ASF KEC m.fl.), 16/10 150 R Heden, Skagen (KNP), 20/10 150 R Agger Tange (GGU), 28/10 150 Vodskov By (ATL), 29/10 150 T Hals Nørreskov (ATL) og endelig 10/11 150 R Lindum (TBR). Året rundes af med en glad fugl, der høres synge i Viborg By 28/12 (TBN).

Sum: 14.484. 1. halvår 1670, 2. halvår 12.814. Observationer 260. Indsendere 54. Lokalteter 85.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
93	12	345	1218	1	1	-	-	8	10508	1056	1242

Misteldrossel, Rødding, Tjele, 30. december 2006. (Foto: Tonny Ravn Kristiansen).

ynglefund, men Misteldroslen er hørt synge på 24 egnede ynglelokaliteter (flere indsendere). Vi vil gerne, i næste års rapport, kunne bringe et kort over yngleforekomst af Misteldrossel på baggrund af syngende fugle. Hvis du kører rundt i Nordjylland skal vi derfor opfordre dig til at holde flere tissepauser, hvori du kan lytte efter syngende Misteldrosler. Der er mange egnede lokaliteter, hvor arten ikke er registreret i 2006. Foruden en række klitplantager mangler tal fra Dronninglund Storskov, skovene ved Hals, Egense Kloster-skov, Høstemark Skov, Skindbjerglund, Rold Skov, Bælum- og Solbjerg Skov for blot at nævne nogle af ”hullerne”.

Andet halvår lægger stort ud med 8/8 28 Simested Ådal (FRO), der er efterårets absolut største forekomst. Foruden denne fine observation kan fremhæves følgende (alle forekomster med mere end 10 fugle nævnes): 13/8 14 R Navntoft (TRK), 9/10 13 S Nordmandshage (PR), 11/10 13 SV Hanstholm Fyrhaver (JOL), 15/10 16 R Baggesvogn (KEC) og endelig årets sidste større obs 30/10 18 S Nordmandshage (PR). Der ses i øvrigt væsentligt flere fugle end normalt i den milde december.

Sum: 872. 1. halvår 595, 2. halvår 277. Observationer 276. Indsendere 75. Lokalteter 108.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	17	104	359	78	19	29	44	26	117	18	43

Misteldrossel (Turdus viscivorus): 12020

En lille stigning i årets sum i forhold til 2005 (778), men der er et stykke op til de foregående 10 års gennemsnitlige årssum på 1117. Ellers er Misteldroslen år gået helt efter bogen med et forårstræk, der starter ultimo marts og strækker sig gennem april før det klinger af i maj. Forårets største observationer bliver: 28/3 14 TF Syrodde (PR), 2/4 35 R Gyvelmarkerne, Skagen (RoC KEC) – årets største forekomst, 2/4 18 R Troldkær, Råbjergvej (RoC KEC), 8/4 30 TF Grenen (RoC PBJ m.fl.), 9/4 18 R Øster Foldgård (JOE) og 27/4 27 NØ Klitmøller By (JJA PHA).

Der er ikke indsendt deciderede ynglefund, men Misteldroslen er hørt synge på 24 egnede ynglelokaliteter (flere indsendere). Vi vil gerne, i næste års rapport, kunne bringe et kort over yngleforekomst af Misteldrossel på baggrund af syngende fugle. Hvis du kører rundt i Nordjylland skal vi derfor opfordre dig til at holde flere tissepauser, hvori du kan lytte efter syngende Misteldrosler. Der er mange egnede lokaliteter, hvor arten ikke er registreret i 2006. Foruden en række klitplantager mangler tal fra Dronninglund Storskov, skovene ved Hals, Egense Kloster-skov, Høstemark Skov, Skindbjerglund, Rold Skov, Bælum- og Solbjerg Skov for blot at nævne nogle af ”hullerne”.

Andet halvår lægger stort ud med 8/8 28 Simested Ådal (FRO), der er efterårets absolut største forekomst. Foruden denne fine observation kan fremhæves følgende (alle forekomster med mere end 10 fugle nævnes): 13/8 14 R Navntoft (TRK), 9/10 13 S Nordmandshage (PR), 11/10 13 SV Hanstholm Fyrhaver (JOL), 15/10 16 R Baggesvogn (KEC) og endelig årets sidste større obs 30/10 18 S Nordmandshage (PR). Der ses i øvrigt væsentligt flere fugle end normalt i den milde december.

Sum: 872. 1. halvår 595, 2. halvår 277. Observationer 276. Indsendere 75. Lokalteter 108.

Græshoppesanger, Mulbjerg, 13. juli 2006. (Foto: Niels Fabæk).

Græshoppesanger (*Locustella naevia*): 12360

Endnu et år, hvor de sidste tre års flotte tendenser fortsætter med en høj årstotal, som således ligger et godt stykke over de sidste 10-års gennemsnit (135). De første syngende fugle høres, 2/5 2 Nørreådal, Vejrumbro (LM), samt 2 Kølsen Enge (TRK). I løbet af de følgende dage registreres der syngende fugle på de fleste egnede lokaliteter i landsdelen. Forårets største observationer er 5/5 3 Onsild Ådal, Hobro (CSS), 17/5 3 Tofte Mose (HAC) samt 3 Grenen, Skagen (RoC m.fl.). Sammen med det lunere vejr stiger antallet af syngende Græshoppesangere, og sommerens største

observationer er 4/6 5 Nørreå, Brønderslev (SEM), 8/6 6 Lindenborg Ådal (CR), 12/6 12 Nørreådal, Vejrumbro til Bruunshåb (LM) og 3/7 5 Bolle og Try Enge (RSN). Årets sidste er 2/8 2 sy. Sønderup Ådal (ATL) samt 29/8 1 1K ringm. Grenen (RoC m.fl.). Arten er en forholdsvis stor sjældenhed i Skagen om efteråret.

Sum: 184. 1. halvår 148, 2. halvår 36. Observationer 121. Indsendere 44. Lokaliteter 59.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	88	60	32	4	-	-	-	-

Savisanger (*Locustella luscinioides*): 12380

Endnu et år med blot én syngende fugl i det nordjyske. Ligesom de sidste syvogtyve år høres den i Vejlerne. 4/5 1 Skårup Odde, Selbjerg Vejle (HHN AS).

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*): 12430

Endnu et år med en meget lav årssum, dog ses en lille stigning i forhold til de sidste par år. Der er dog stadig lang vej op til gennemsnittet for de sidste 10 år (860). Forårets første fugle høres til sædvanlig tid ultimo april: 24/4 1 Kølsen Enge (TRK), 27/4 1 Agger Tange (HHN PCH) og 28/4 1 Hanvejle (JW). I de følgende par uger sidder der syngende fugle over det meste af landsdelen, dog uden nogle nævneværdige observationer. De første større observationer registreres først i juni, her bør nævnes, 4/6 10 Nørreå, Brønderslev (SEM), 5/6 38 Agger Tange (TRK) og 13/6 51 Bygholm Vejle (HHN). Sommerens sidste større observation er 30/7 13 Ryå (SGB). Årets sidste fugle ses 2/9 2 Nordlige rørskov, Bygholm Vejle (HHN) og 6/9 2 1K ringm. Grenen (RoC).

Sivsanger, Vandplasken, Tornby, 9. maj 2006.
(Foto: Arnold Houmann).

Sum: 317. 1. halvår 263, 2. halvår 54. Observationer 132. Indsendere 52. Lokaliteter 53.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	5	117	141	44	5	5	-	-	-

Kærsanger, Ulvedybet, 6. juni 2006. (Foto: Niels Fabæk).

Kærsanger (*Acrocephalus palustris*): 12500

Det bedste år nogensinde med en årstotal betydelig højere end de sidste 10 års gennemsnit (316). Den høje sum skyldes blandt andet en stigning i antallet af indrapporteringer, samtidig med at juli måned har mange syngende fugle. Årets første syngende fugle høres til helt normal tid, 13/5 1 Tøttrup, Sydthy (CAS), 2 østlige del, Store Vildmose (PES) og 16/5 1 Kielstrup Sø (BH). Herefter høres blot enkelte fugle i landdelen, men ultimo maj noteres der dog en stigning i antallet af syngende fugle, 27/5 6 Østerådal, Aalborg og 29/5 10 Lindholm Fjordpark (begge GRA). Den massive ankomst

sker primo juni, 4/6 10 sy. Bolle Enge (RSN), 4/6 8 sy. Mulbjerg (TL), 5/6 10 sy. Stensnæs (MLU) samt 14 sy. Østerådal, Aalborg (GRA).

Resten af sommeren har de mange iagttagelser af syngende fugle fordelt sig fint udover landsdelen, hvor følgende kan nævnes, 12/6 18 Nørreådal, Vejrumbro til Bruunshåb (LM), 8 Bolle og Try Enge (LYA), 13/6 6 Grenen (RoC m.fl.), 3/7 20 Bolle og Try Enge (RSN), dette bliver også årets største observation. Årets sidste fugle er alle fra Grenen, 18/8 1 ringm. (ABK), 23/8 1 (RoC ABB) og 11/9 1 ringm. (RoC JoK), dette er et af de seneste fund i rapportens historie, muligvis det seneste.

Sum: 515. 1. halvår 430, 2. halvår 85. Observationer 238. Indsendere 47. Lokaltiteter 107.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	92	338	82	2	1	-	-	-

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*): 12510

I år ses der igen en stigning i antallet af indrapporterede fugle, men årssummen er stadigvæk meget lav. Der skal dog gøres opmærksom på, at dette ikke nødvendigvis er synonymt med en kraftig tilbagegang for arten i Nordjylland, men nok snarere primært skyldes de manglende systematiske tællinger fra Vejlerne.

Årets første fugle høres til normal tid, hvilket er ultimo april til primo maj, 29/4 1 Hanvejle (KRA), 30/4 1 Læsvig (HHN) og 2/5 1 Kølsen Enge (TRK). Der ses ikke nogen decideret kulmination på forårstrækket, de større forekomster noteres over en længere periode fra ultimo maj til primo juni, hvor følgende observationer af syngende fugle bør nævnes, 27/5 13 Østerådal, Aalborg, 29/5 15 Lindholm Fjordpark og 4/6 10 Rærup (alle GRA). Medio juni foretages der tællinger ved landsdelen bedste lokaliteter for arten, Vejlerne og Hjarbæk Fjord, hvilket giver følgende tal: 13/6 42 sy. Bygholm Vejle samt 64 sy. Bygholm Vejles nordlige rørskov (begge HHN), 15/6 20 sy. Kølsen Enge (TRK) og 16/5 30 sy. Hanvejle (PLA).

Fra efteråret kan det nævnes, at over halvdelen af summen udgøres af fugle ringmærket ved Grenen. I perioden 23/7-1/10 ringmærkes der her 161 fugle (RoC). Årets sidste fugle er, 26/9 1 Kølsen Enge (TRK) og 1 Grenen, 30/9 1 Ellekrattet, Skagen samt 1/10 2 1K ringm. Grenen (alle RoC).

Sum: 773. 1. halvår 508, 2. halvår 265. Observationer 251. Indsendere 51. Lokaltiteter 79.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	188	318	153	97	13	2	-	-

Rørsanger, Halkær Sø, 13. juni 2006. (Foto: Albert Steen-Hansen).

Drosselrørsanger (Acrocephalus arundinaceus): 12530

Der kan noteres 10 observationer af tre fugle i Nordjylland i år. Dette er meget normalt set forhold til de seneste år. Den første fugl høres 19/6 Præstesø ved Råbjerg Kirke (PR). Dernæst 29/6 1 sy. søerne nord for Lindholm Camping (BHJ) og endelig periodens mest populære fugl, 25/6-4/7 1 sy. Milesøerne, Råbjerg Mile (KNP m.fl.).

Gulbug (Hippolais icterina): 12590

Et rigtig godt år med den højeste årssum i 9 år. Dette skyldes især mange syngende fugle i sensommeren. Årets første syngende fugle noteres omkring medio maj, hvilket er meget normalt, 12/5 1 Hedegårde, Vegger (HMT), 16/5 1 Skagen by (AWN) og 17/5 2 Emmelsten, Fur (ATP). Kulminationen på forårstrækket ligger ultimo maj, med følgende større observationer, 27/5 7 Østerådal, Aalborg (GRA), 28/5 8 Hanstholm Fyrhaver (JJA) og 29/5 7 Lindholm Fjordpark (GRA). Ellers bør nævnes fra sommeren, 6/7 7 sy. Vippefyret til Grenen, Skagen (RoC), hvilket er ret mange syngende fugle så sent på sæsonen. Årets sidste fugle ses, 22/8 4 Batterivej, Skagen (ABB), 23/8 1 Ellekrattet, Skagen (RoC) samt 2/9 1 Hanstholm Fyrhaver (HHN PHK).

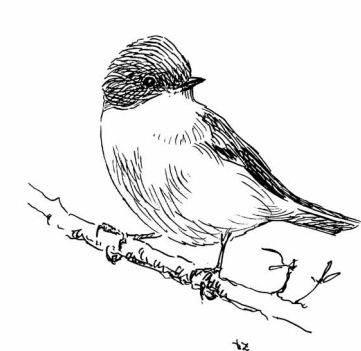
Gulbug, Skagen, 6. juni 2006. (Foto: Bo Tureby).

Sum: 296. 1. halvår 209, 2. halvår 87. Observationer 199. Indsendere 54. Lokalteter 71.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	83	126	62	24	1	-	-	-

Høgesanger (Sylvia nisoria): 12730

Et flot år med 3 fugle, som falder meget godt sammen med gennemsnittet for de seneste år. Endnu et år med et forårsfund, hvilket er lidt usædvanligt. De tre fugle er alle ringmærkede og fanget ved Grenen: 28/5 1 2K hun ringm. (RoC m.fl.), 11/8 1 1K ringm. (RoC) - den tidligste efterårsfugl ved Skagen nogensinde - og 29/8 1 1K ringm. Grenen, Skagen (RoC RT).

Gærdesanger (Sylvia curruca): 12740

Endnu et år med en stigning i årstotalen, dette har dog næppe noget at gøre med, at arten er i fremgang i Nordjylland. Det kan nok nærmere tilskrives en stigning i antallet af indrapporteringer. Årets første fugle høres til sædvanlig tid, 23/4 1 Skalborg, Aalborg (SSC), 24/4 1 Skive (LN) samt 1 Nyrup, Nibe (PES). Forårstrækket foregår forholdsvis ubemærket, dog med en mindre kulmination omkring medio maj med bl.a. følgende observationer, 13/5 8 sy. Fosdalen (VFL), 16/5 20 sy. Grenen (RT) og 21/5 10 sy. Grenen (OBO). Ellers bør af større forekomster i foråret nævnes, 5/6 52 sy. Agger Tange (TRK) og 6/6 12 sy. Fur (ATP). Der ses meget få fugle i efteråret, og årets sidste fugle bliver alle set i Hanstholm Fyrhaver, 23/9 3 og 3/10 1 (begge HHN) samt 18/10 1 (HAC).

Sum: 551. 1. halvår 450, 2. halvår 101. Observationer 285. Indsendere 63. Lokalteter 95.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	53	230	167	38	37	23	3	-	-

Tornsanger (*Sylvia communis*): 12750

Et meget fint år med den højeste årssum i 10 år. Årets første fugle ses lidt tidligere end normalt, 25/4 1 Krapgårnet, Bygholm Vejle (HHL), 26/4 1 Ørslevkloster (JP) og 27/4 1 Amtoft Vig (HRC). Fra primo til medio maj foregår trækket meget stabilt med følgende nævneværdige iagttagelser, 6/5 15 Uggerby Å (HHL), 13/5 12 Fosdalen (VFL) samt 15/5 13 Fyrvej til Grenen, Skagen (RoC). Der registreres massiv ankomst ultimo maj, 27/5 25 Vandplasken (BHJ) og 26 Østerådal, Aalborg (GRA), 28/5 14 Fyrvej til Grenen, Skagen (RoC m.fl.) og 29/5 24 Lindholm Fjordpark (GRA). I juni bør følgende større observationer nævnes, 4/6 30 Nørreå, Brønderslev (SEM), 6/6 21 Fur (ATP) og 28 Fyrvej til Grenen, Skagen (RoC). I andet halvår står Skagen for 57 % af alle observationer. Fra 23/7-5/10 bliver der ringmærket 222 Tornsangere ved Grenen (RoC). De største forekomster er, 29/7 25, 6/8 26 og 10/8 20 alle Grenen (alle RoC). Eneste større observation udenfor Skagen er 19/7 25 Skallerup Klit (GRA). Årets sidste fugle iagtages 23/9 3 Hanstholm Fyrhaver (HHN), 24/9 1 Hirtshals Fyr (RSN) og 18/10 1 Hanstholm Fyrhaver (LFD).

Sum: 1814. 1. halvår 1111, 2. halvår 703. Observationer 422. Indsendere 76. Lokaliteter 139.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	524	583	323	323	56	1	-	-

Havesanger (*Sylvia borin*): 12760

Den højeste årssum i 10 år med en årstotal, som ligger et godt stykke over de sidste 10 års gennemsnit (231). Meget tyder på, at arten nu har været i fremgang gennem en årrække. Det er ved Skagen, der ses klart flest fugle. Observationerne herfra udgør 35 % af den samlede årssum. Årets første fugle høres 3/5 1 Bjerget, Ulvedybet (HAC), 4/5 1 Hammer Bakker (MLU) og 7/5 4 Hald Hovedgård (OLI). Fra medio maj noteres der et større antal fugle, 17/5 10 Ellekrattet, Skagen (KNP), 24/5 9 Hjerrisdal Mølle (TN), 28/5 6 Ellekrattet, Skagen (MKJ) og 6/6 11 Fur (ATP). Efterårets største forekomster er 6/9 4 Hanstholm fyrhaver (RSN) og 9/9 12 Grenen (OHG). Årets sidste fugle ses 1/10 3 Hirtshals Fyr (FRO), 9/10 1 ringm. samt 10/10 1 - begge Grenen (RoC).

Sum: 304. 1. halvår 240, 2. halvår 64. Observationer 171. Indsendere 48. Lokaliteter 81.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	138	102	35	2	26	1	-	-

Munk (*Sylvia atricapilla*): 12770

Endnu en Sylvia-art med en pæn stigning i antallet i år. Vinteren igennem er der 19 observationer af 8-9 fugle. Alle nævnes: 2-8/1 1-2 Agger Tange (JKK PWB HHL), 12-26/1 2 Mosegårdsvej, Skagen (RoC), 20/1 1 han Hadsund (TN), 22-26/1 1 han Nordstjernevej, Skagen (KEC), 4/1-25/3 1 hun Baldersvej, Viborg (OLI FRO) samt 6-7/3 2 Hadsund (TN). Det er formentlig de overvintrende fugle, der begynder at synge primo til medio april, 2/4 1 Viborg by (OLI) og 13/4 1 Hadsund (TN). De første trækfugle ankommer først ultimo april, hvilket er lidt senere end normalt, 21/4 2 sy. Hobro by (MCA), 23/4 2 Hessellund, Karup Å (JWJ) samt 2 Sødal Skov, Viborg (OLI). Den massive ankomst registreres medio til ultimo maj, hvor der registreres mange syngende fugle i landsdelen. Følgende større observationer nævnes, 17/5 15 Tofte Skov (TC), 27/5 17 Østerådal, Aalborg (GRA) og 29/5 12 Hald Sø, Viborg (OLI). Herefter bør følgende større iagttagelser fra juni nævnes, 4/6 12 Sortkær Hede (NJ), 6/6 16 Fur (ATP) og 11/6 15 Tofte Skov (TC). I andet halvår registreres der først større forekomster medio oktober, da efterårstrækket kulminerer, 10/10 26 ringm. + 8 Grenen samt 16 Ellekrattet, Skagen (RoC), 17/10 10 og 18/10 75 begge Hanstholm Fyrhaver (begge HAC). Der er 12 observationer af fugle, som forsøger at overvintre i landsdelen, alle nævnes, 9/12 2 Hals by (ERJ), 18/12 3 Assistens Kirkegård, Skagen og 19/12 3 Grenen, Skagen (begge RoC). Årets sidste fugle ses 20/12 1 han Klarup (TC), 29/12 1 han Nykøbing Mors (JJP) samt 31/12 1 hun Baldersvej, Viborg (OLI).

Sum: 1056. 1. halvår 575, 2. halvår 481. Observationer 406. Indsendere 78. Lokaliteter 146.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	2	3	89	228	245	99	19	63	262	21	17

Lundsanger (*Phylloscopus trochiloides*): 12930

Der er i år to fund fra Nordjylland. 13/6 1 sy. og iagttaget Højsande, Læsø (PR) og 21/8 1 1K hun ringm. Grenen (RoC m.fl.).

Fuglekongesanger (*Phylloscopus proregulus*): 12980

Et rigtig godt år med 9 observationer af 4 fugle. Arten er ikke registreret i Nordjylland siden 2002. Følgende iagttagelser bringer totalen for Nordjylland op på 35 fund: 16/10 1 Reservatet, Skagen (ASF), 17/10 2 Hanstholm Fyr (HAC PHK SKr m.fl.) og 29/10 1 Vang (JJA).

Lundsanger 1K hun, Skagen, 21. august 2006. (Foto: Knud Pedersen).

Hvidbrynet Løvsanger (*Phylloscopus inornatus*): 13000

Efter sidste års invasion ses der med 5 fugle i år igen et pænt antal i Nordjylland. Disse er rigtigt mange for landsdelen. Det første fund drejer sig om Vejlernes 2. fund, 24/9 1 Pilgårdsvej, Gl. Vesløs (HHN m.fl.). De efterfølgende fugle iagttages således, 26/9 1 Ellekrattet, Skagen (RoC), 29/9 1 Nørre Vorupør (SBr), 30/9-1/10 1 Hanstholm Fyr (JJA HRC) samt 1/10 1 han ringm. Grenen (RoC). Dette bringer totalen for Nordjylland op på 51 fund.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*): 13080

Det bedste år set i forhold til de sidste 10 års gennemsnit (97). Hertil skal der dog nævnes, at gennemsnittet fra 1987-1996 lå på 254 fugle. Så må de næste år vise, om arten igen er i fremgang. Den høje årssum skyldes blandt andet et pænt forårstræk i Skagen, som udgør 27 % af den samlede sum. Derudover er der registre-

Skovsanger, Trolde-skoven, Rold Skov, 7. maj 2006. (Foto: Niels Fabæk).

ret syngende fugle på flere lokaliteter i Vendsyssel.
Årets første fugle høres, 27/4 1 Eget, Åbybro (GRA), 29/4 1 Hessellund, Karup Å (JWJ) samt 1 Als Odde (CSS). Trækfuglenes massive ankomst registreres især primo maj, 5/5 3 sy. Lundby Krat, Aalborg (GRA), 6/5 3 sy. Bælum (TBA), 8/5 6 Skagen (RoC), og 10/5 5 Ellekrattet (KNP) samt 1 Grenen (RoC). Yderligere større forekomster fra foråret, som bør nævnes, 13/6 5 sy, Himmerigvej, Læsø (PR) og 5 sy. Hals Nørreskov (JTN) samt 5/5-20/6 6 forskellige fugle syngende Hobro Skov (CSS m.fl.).
Der registreres blot tre fugle i andet halvår, 6/7 1 Valsgård Bæk (KNI), 8-13/8 1 1K Grenen, Skagen (RoC) og 22/8 1 Batterivej, Skagen (ABB).

Sum: 153. 1. halvår 150, 2. halvår 3. Observationer 102. Indsendere 35. Lokaliteter 58.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	11	106	33	1	2	-	-	-	-

Gransanger (Phylloscopus collybita): 13110

Et fint år med en sum lidt over gennemsnittet for de sidste 10 år (1034). Flere overvintrende fugle end normalt.

Året starter med to fund af overvintrende fugle, 12/1 1 Simested Ådal (TBN) og 12/2 1 Skals Enge (CSS), hvilket dog kan dreje sig om samme individ. Forårets første syngende fugle registreres 30/3 1 Onsild Ådal, Hobro (CSS), 31/3 1 Hessellund, Karup Å (JWJ) samt 1 Sønder Sørig (LAM). Forårstrækket kulminerer ultimo april, især på en dato, 26/4 med 30 Batterivej (FRO) og 26 Butterstien, Skagen (JHC ASF). Forårets andre større tællinger som kan nævnes, 16/4 14 sy. og 7/5 29 sy. Hammer Bakker (begge SEM) samt 6/6 13 sy. Fur (ATP).

Fra efteråret kan følgende større observationer nævnes, 23/9 47 Hanstholm Fyrhaver (HHN FRO), 2/10 15 Hadsund (TN) og 3/10 10 Hanstholm Fyrhaver (HHN). Nævnes skal også en fugl af tristis-type (Sibirisk Gransanger) ved Hanstholm Fyrhaver 16-19/10 (AR SKr HAC m.fl.). Efter det meget milde efterår og den milde start på vinteren er der flere fugle som forsøger at overvinde, 12/11 1 Hanvejle (HHN), 21/11 1 Elle-

Gransanger, Gravlev Ådal, 24. april 2006. (Foto: Johnny Laursen).

krattet, Skagen (RoC) samt 9/12 1 Nors Sø (CSS). Årets sidste vinterfugle ses, 12/12 2 Nedermoste, Skagen (LAM), 24/12 1 Hulsig By (AØ), 28/12 1 af tristis-type Hanvejle (HHN) samt 30/12 1 Hulsig Hede, Skagen (LAM).

Sum: 1133. 1. halvår 670, 2. halvår 463. Observationer 499. Indsendere 88. Lokaliteter 171.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	1	3	399	189	77	42	11	239	157	7	7

Løvsanger (Phylloscopus trochilus): 13120

Et nogenlunde år, hvor der endelig kan konstateres en stigning i antallet. Der er dog stadig langt til tidligere tiders totaler. Således var gennemsnittet for perioden 1987-1996 på 5155. Ankomsten af årets første syngende fugle er, 18/4 1 Skals (VL), 19/4 1 Østerådal, Aalborg (GRA) og 1 Tømmerby (SBr). Forårstrækket registreres især over to perioder, først ultimo april med 26/4 37 Butterstien-Grenen, Skagen (RoC m.fl.), 27/4 11 sy. Agger Tange (HHN) samt 30/4 15 Batteriskoven, Skagen (RSN). Igen primo maj er der en massiv ankomst til landsdelen, hvor følgende syngende fugle iagttages, 6/5 30 Uggerby Å (HHL) og 15 Toftesø (KBC), 7/5 12 Navnsø (ASH) samt 32 Hammer Bakker (SEM).

Efterårstrækket registreres primært ultimo august, 22/8 20 Batterivej og 5 Grenen, Skagen (RoC ABB), 27/8 15 Grenen og 10 Ellekrattet, Skagen (RoC) og 30/8 25 Nordmandshage (PR). Årets sidste fugle ses 28/9 1 Grenen, Skagen, 30/9 2 Ellekrattet, Skagen (begge RoC) og 19/10 1 sy. Hanstholm Fyrhaver (GGU).

Sum: 1280. 1. halvår 876, 2. halvår 404. Observationer 405. Indsendere 77. Lokaliteter 149.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	201	500	175	60	263	80	1	-	-

Fuglekonge (Regulus regulus): 13140

Et nogenlunde år, dog med væsentligt færre fugle end i 2005. Det er specielt i andet halvår, at nedgangen registreres.

Der foreligger meget få observationer af større forekomster i første halvår, hvoraf følgende kan nævnes, 2/1 35 Tranum klitplantage (GRA), 7/1 38 Hammer Bakker (SEM) og 9/4 52 Vodskov by (MLU).

Der iagttages lidt flere fugle i andet halvår. De største observationer er, 9/10 78 S Nordmandshage (PR), 12/10 35 Dronninglund Storskov og 23/10 78 Hammer Bakker (begge MLU). Året tre sidste større forekomster bliver 15/11 59 Blokhush Klitplantage (SBG), 2/12 50 Dalgas Plantage samt 20/10 20 Ødalen, Tjele (begge TBN).

Sum: 1893. 1. halvår 710, 2. halvår 1183. Observationer 240. Indsendere 50. Lokaliteter 101.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	351	122	83	120	22	12	14	37	43	527	327	235

Rødtoppet Fuglekonge (Regulus ignicapillus): 13150

Der foreligger blot én iagttagelse af arten i år. 18/5 1 sy. skovene ved Hadsund (Lars P. Johansson).

Grå Fluesnapper (Muscicapa striata): 13350

Bedste årssum siden 1996 (727). Gennemsnittet af de foregående 10 års sum ligger på 250. Traditionen tro dominerer observationer fra Skagensområdet. Den store sum skyldes primært pæne tal herfra under forårstrækket, således er 86 ud af årets 146 observationer fra Skagen. De grå Afrika-trækkere ankommer til normal tid med 5/5 1 Hobro Skov (CSS) som året første – samme dato som i 2005. Herefter kører trækket planmæssigt gennem hele foråret med to toppe henholdsvis medio/ultimo maj og primo juni. Største obs fra forårstrækket er 19/5 20 R Batterivej, Skagen

Grå Fluesnapper, Grenen, 7. juni 2006. (Foto: Bo Tureby).

(GGU), 21/5 24 Grenen (RoC LPe OBO m.fl.) og fra den anden bølgetop 5/6 27 Grenen (RoC BTU RSN m.fl.) og 6/6 36 Grenen (RoC AF FSH BT m.fl.). Der er stadig ikke mange indrapporteringer af ynglefugle – kun på 6 lokaliteter er arten med sikkerhed fundet ynglende. Alle nævnes: Lilleheden Klitplantage i et cykelskur ved Nordsøcentret (KUP), Tindbæk (TBR), Korreborg Bæk (LM), Sønder Harritslev (HHL), Rødding (TRK) og endelig 2 par fra Lille Vildmose Syd – det ene par havde rede under fugleskjulet ved Toftesø (TC TRK TBA). Foruden ynglefundene er Grå Fluesnapper hørt syngende på Fur (ATP), Højris (FRO), Hobro Skov (CSS) samt ved Hald Sø (SA OL). Fordelingen af fugle i første og andet halvår er helt efter bogen med flest fugle forår og sommer. Efterårets træk sætter ind 1/8 med en enkelt rastende fugl på Grenen (RoC). Trækket topper medio august med 16/8 10 Gl. Vesløs (SBr) som efterårets største obs. Der er dog også en enkelt større observation i september: 6/9 8 Hanstholm Fyrhaver (RSN SSL MO). Herefter ses blot 3 enkeltfund med 23/9 1 Hanstholm Fyrhaver (HHN) som årets sidste.

Sum: 471. 1. halvår 364, 2. halvår 97. Observationer 146. Indsendere 45. Lokaliteter 58.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	205	159	27	63	17	-	-	-

Lille Fluesnapper (Ficedula parva): 13430

Årssummen er fire gange større end gennemsnittet for de foregående 10 år. Reelt er der dog tale om 5-7 fugle, hvilket er ganske normalt for denne østligt orienterede art. Alle observationer er fra Skagensområdet, heraf halvdelen (14) fra Ellekrattet. Forårets første småsnapper ses til normal tid: 17/5 1 Skagen By (RoC JTL). Herefter fordeler observationerne sig på følgende datoer: 24/5 1-2, 25-27/5 1-2, 5/6 1 og 6/6 2 (BKR RoC AØ FLU m.fl.). For tredje år i træk er der ingen observationer fra 2. halvår.

Sum: 28. 1. halvår 28, 2. halvår 0. Observationer 28. Indsendere 15. Lokaliteter 6.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	18	10	-	-	-	-	-	-

Broget Fluesnapper (Ficedula hypoleuca): 13490

Igen et år med få fugle meget lig de tre foregående år. At de sidste ti års gennemsnit ligger på 300, må tilskrives et par gode år - 1996 (1312) og 1997 (515). Her efter er det gået voldsomt ned ad bakke. Årets første bliver en han, der ses 19/4 i Vilsbøl Klitplantage (JJA). Forårstrækket kulminerer medio maj med følgende "store dage" 10/5 6 Ellekrattet (KNP), samme sted ses 6 fugle 13/5 (JHC LAM), 14/5 8 Batteriskoven (RT), der er årets største obs og forårets største forekomst udenfor Skagen er 17/5 7 Tofte Skov (TC). Kun et enkelt sikkert ynglefund i det nordjyske: Hobro Skov (HHL). Ved Kandestederne ses en han og hun, der indrapporteres som muligt ynglende (PEN). Fra 8 lokaliteter meldes om syngende fugle: Vodskov (ATL), Velds (LM), Fur (ATP), Tofte Skov (ATL), Hobro Skov (CSS), Nymølle Bæk (KRA), Hald Hovedgård (OL SA LFD m.fl.) samt Hald Sø (OL). Efterårets første trækfugle ses 19/8 2 Hirtshals Fyr (KUP). Artens foretrukne efterårstrækrute går ikke lige gennem Nordjylland, hvad der tydeligt kan aflæses af sumskemaet. De 11 observationer af i alt 15 individer er, set i forhold til forårets tal, ikke usædvanligt. Således var efterårets sum i 1996 blot 3 mod 1309 i første halvår. Årets sidste to fugle ses 23/9 i Hanstholm Fyrhaver (HHN).

Sum: 160. 1. halvår 145, 2. halvår 15. Observationer 101. Indsendere 40. Lokaliteter 48.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	19	119	7	-	8	7	-	-	-

Skægmejse (Panurus biarmicus): 13640

Med et gennemsnit for de sidste 10 år på 3691 Skægmejser, må 2007 med 4027 fugle karakteriseres som et fint år. Årssummen er ligeledes steget med 55% i forhold til 2005. Antallet af indsendere er steget fra 79 i 2005 til 174 i år, dette er selvfølgelig meget positivt. De største iagttagelser gøres i Vejerne og Skagen, der med henholdsvis 60% og 33% udgør langt hovedpar-

Skægmejse, Lund Fjord, 26. juli 2006. (Foto: Henrik F. Nielsen).

(TRK). Desuden har Nordmandshage 28/9-7/11 18 sydtrækkende på 4 dage (PR). Endelig skal nævnes 17/11 21 Rærup (ATL).

Sum: 4027. 1. halvår 445, 2. halvår 3582. Observationer 307. Indsendere 74. Lokalteter 28.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	123	25	23	179	53	42	411	273	580	1016	754	548

Halemejse (*Aegithalos caudatus*): 14370

Et udmærket år med et niveau der ligger tæt på år 2005 med 784 iagttagne fugle, men dog noget fra 2004, hvor årssummen var på 1086 Halemejsler. 10 års gennemsnittet for arten er 507 fugle.

Første halvårs største observationer nævnes: 7/1 11 Hammer Bakker (SEM), 15/1 22 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR STA), 10/2 15 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR), 11/3 14 Lindborg-Gravlev (JLA) og 18/6 8 Lille Økssø (BLN).

I andet halvår gøres der følgende større iagttagelser: 28/8 25 Høstemark Skov (HC), 18/9 12 Årbjerg, Skive (ILM), 13/10 15 Bruunshåb (TBR), 23/10 20 TF Skagen (KEC) og 29/10 11 Gravlev (RSN).

Der er racebestemt 100 fugle: 41 nordlig af race, 30 af sydlig race og 29 af blandingsform.

Der er i perioden fundet 23 ynglepar.

Sum: 796. 1. halvår 419, 2. halvår 377. Observationer 186. Indsendere 46. Lokalteter 76.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	127	91	101	53	30	17	15	47	58	113	65	79

Sumpmejse (*Parus palustris*): 14400

Årets sum ligger 42% over årssummen for 2005, samt 216% over gennemsnittet for de sidste 10 år, hvor gennemsnittet kun er på 176 fugle. Rapporteringen af arten har de sidste 2 år vist en markant fremgang,

ten af årssummen. Vejlerne med de store rørskov udgør kernelokaliteten i Nordjylland. Her observeres der hele året mange rastende og fouragerende fugle, flest dog i sensommeren og i efterårsperioden. I Skagens-området ses der især i efterårsperioden mange træksøgende Skægmejsler.

I første halvår er de største observationer fra Vejlerne, 2/1 20 (PGH) og 30/6 10 (PEN BRS) og fra Skagen 1/4 16 (KNP) og 9/4 22 Skagen (OLH). Der iagttages Skægmejse på yderligere 6 lokaliteter i denne periode, flest 5/5 9 Toftesø (HAC).

Fra 2. halvår rapporteres der 2417 Skægmejsler i Vejlerne, de største tal herfra nævnes: 5/8 75 (JTH), 26/9 270 (HHN) 29/10 223 (HHN JFA), 14/11 140 (HHN) og 17/12 160 (HHN). Ved Skagen er der iagttaget 1139 fugle i 2. halvår, de største observationer nævnes: 10/10 54 TF (RoC JeA m.fl.), 16/10 55 (OBO), 12/11 76 TF (RoC) og 24/11 53 TF (RoC LPe). I perioden iagttages arten på en række andre lokaliteter. Nævnes skal Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge, der har flere større tal, blandt andet 14/9 21 og 26/9 18

hvilket kan skyldes at antallet af lokaliteter er gået væsentligt frem. I 2003 blev Sumpmejsen registreret på 42 lokaliteter, i 2004 på 51, i 2005 på 60 og i år på 76 lokaliteter. Grunden til fremgangen kan også være, at en lille skare af entusiastiske ornitologer hele tiden udvider deres undersøgelsesområder og under jagt på lidt sjældnere arter støder på andre, mere almindelige mejsearter, dette er kun glædeligt.

Første halvårs største antal fugle nævnes: 5/1 6 Hald Sø (TRK), 31/1 6 Hald Hovedgård (TBN), 25/2 6 Vilstrup (TN), 23/4 6 Sødal Skov (OL), 5/5 5 Lundby Krat, bakker og mose (GRA) og 13/5 5 Fosdalen (VFL).

I andet halvår gøres der følgende større observationer: 17/8 5 Bælum (TBA), 25/9 4 Hammer Bakker (MLU), 10/11 8 Nørreådal, Øby-Løvsdal (TBR), 27/11 8 Stensnæs (RSN), 22/12 11 Hald Sø ved Niels Bugges Kro (OL) og 31/12 8 Tange Sø, Gudenåcentralen og Elmuseet (STA).

Der er hørt 30 syngende fugle, 8 er registreret som ynglefugle.

Sum: 557. 1. halvår 276, 2. halvår 281. Observationer 258. Indsendere 42. Lokaliteter 76.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	79	65	40	46	33	13	5	22	25	39	73	117

Topmeise, Poulstrup Sø, 2. maj 2006. (Foto: Niels Fabæk).

hvor mange der foretager returtræk, inden de når havet melder historien intet om, men spændende er det da. Det mest sandsynlige er vel, at det drejer sig om ungfugle fra plantagerne omkring Skagen. Trods de adulte fugles meget store stedfasthed er det vel også sådan, at ungfuglene strejfer lidt mere omkring. At arten normalt ikke udviser trækbevægelser, ses blandt andet af, at 94% af ringmærkede danske Topmejsere er fundet mindre end 10 km fra ringmærkningsstedet og den længste distance for en danskmarkert Topmeise er 59 km (Bønlokke m.fl. 2006).

Af andre mere almindelige observationer fra 2. halvår kan nævnes: 22/7 6 Krylle Klit, Blokhus (SGB), 5/8 11 Krylle Klit, Blokhus (SGB), 10/10 12 Nørre Rubjerg (HHL), 23/10 8 Hammer Bakker (MLU) og 2/12 5 Dalgas Plantage (TBN).

30 Topmejsere er registreret syngende.

Sum: 554. 1. halvår 241, 2. halvår 313. Observationer 256. Indsendere 69. Lokaliteter 89.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	38	22	30	70	58	23	98	34	31	61	35	54

Sortmeise (Parus ater): 14610

Et udmærket år, hvor det er de stationære fugle der dominerer materialet. Årssummen ligger 27% over sidste års sum. 10 års gennemsnittet er på 1126 Sortmejsere. Der er nogle små trækobservationer i materialet fra Nordmandshage, Egense og Skagen. Vi skal tilbage til år 2001, med en årssum på 2478 fugle, for at finde det sidste år med store træktal.

Første halvårs største tal nævnes: 1/1 15 Hammer Bakker (SEM), 23/2 9 Gårdbogård Plantage (KEC), 18/3 7 Tved Klitplantage (KIM), 14/4 20 sy. Kompedal Plantage (SA), 30/4 19 sy. Hammer Bakker (SEM) og 20/5 6 C. E. Flensborg Plantage (SA).

I andet halvår observeres der meget små træktal, de største nævnes: 3/10 9 S Nordmandshage (PR), 3/10 5

TF Skagen (RoC ALJ m.fl.), 15/10 13 TF Egense Havn (KBC), 3/11 9 S Nordmandshage (PR) og 4/11 3 Skagen (RoC ABK).

Øvrige større iagttagelser fra 2. halvår nævnes: 3/8 9 Kryle Klit, Blokhush (SGB), 19/9 19 Hammer Bakker (MLU), 7/10 15 Pajhede Skov (HHL), 29/10 20 Rold Vesterskov (TN), 2/12 15 Dalgas Plantage (TBN) og 10/12 28 Hammer Bakker (MLU).

Der er hørt 116 syngende fugle.

Sum: 733. 1. halvår 329, 2. halvår 404. Observationer 198. Indsendere 58. Lokaliteter 75.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	35	18	34	108	92	42	32	27	56	162	50	77

Blåmejse (*Parus caeruleus*): 14620

En fremgang i forhold til 2005 på 24%, men en tilbagegang i forhold til 2004 på 33% eller 965 fugle og en tilbagegang i forhold til 2003 på 36% eller 1047 fugle. 10 års gennemsnittet for arten er 3070 fugle. Materialet indeholder lidt træk fra både forårs- og efterårsperioden. Her er det igen primært Skagen og Nordmandshage, der står for træktallene.

Fra første halvår nævnes de største observationer: 9/1 32 Fur (ATP), 23/2 25 sy. Hald Sø (TRK), 21/3 20 Sønder sø, Viborg (SA) og 5/5 19 Lundby Krat (GRA).

I perioden 9/4 – 7/5 er 206 Blåmejsler observeret trækforsøgende ved Skagen (RoC m.fl.).

2. halvår byder på trækkende fugle fra Skagen, i perioden primo juli til primo november er der registreret 324 fugle TF, flest 22/9 50 Grenen (RoC m.fl.). Fra Nordmandshage er der i perioden ultimo august til medio november observeret 403 Blåmejsler sydtækkende (ATL HHB PR), flest 9/10 78 (PR). Nævnes skal også 17/10 22 S Hanstholm (ATL).

Af andre større registreringer fra andet halvår nævnes følgende: 27/8 80 Skyum (LFD), 13/9 16 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TRK), 17/10 15 Guderup Kær (LFD), 18/11 23 Skagen (RoC) og 16/12 33 Hald Sø ved Niels Bugges Kro (OL).

Sum: 2865. 1. halvår 951. 2. halvår 1914. Observationer 394. Indsendere 56. Lokaliteter 127.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	298	157	96	266	92	42	32	118	421	454	455	434

Musvit (*Parus major*): 14640

Med et 10 års gennemsnit på 2155 fugle, må 2006 med 3014 betragtes som en fin rapportering. Der forekommer lidt træktal både fra forårs- og efterårsperioden, men det er dog de større og mindre iagttagelser fra vore skove, parker m.v., der talmæssigt fylder mest i materialet.

Fra 1. halvår nævnes de største observationer: 7/1 60 Hammer Bakker (SEM), 9/1 30 Fur (ATP), 23/2 21 Skalborg (SEM), 19/3 30 Als Odde (TN), 5/5 24 Lundby Krat (GRA) og 29/5 20 Hald Sø ved Niels Bugges Kro (OL).

Fra Skagensområdet er der i perioden ultimo marts til medio maj observeret 122 trækkende fugle (KEC RoC OBO m.fl.).

I andet halvår er de største registreringer: 22/8 17 Restrup Skov (PES), 29/9 52 Skagen (RoC AJ ALJ), 20/10 31 Lundby Krat (TBA), 26/11 19 Bælum (TBA) og 31/12 30 Tange Sø, Gudenåcentralen og Elmuseet.

I perioden 30/8 – 3/11 er 125 fugle er set sydtækkende ved Nordmandshage (HHB PR).

Der er hørt 123 syngende Musvitter.

Sum: 3014. 1. halvår 1424, 2. halvår 1590. Observationer 406. Indsendere 67. Lokaliteter 157.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	427	217	269	217	205	89	54	44	235	337	328	592

Musvit, Farstrup, 22. januar 2006. (Foto: Albert Steen-Hansen).

Spætmejse (*Sitta europaea*): 14790

Et meget fint år, idet vi skal helt tilbage til 1990 for at finde en lignende årssum. Her blev der iagttaget 641 Spætmejser. Summen er i forhold til de tre foregående år henholdsvis 105% større end 2005, 26% større end 2004 og 116% større end 2003. 10 års gennemsnittet er på 271 fugle. Antallet af observationer er steget fra 121 i 2005 til 250 i år. Det billede gør sig også gældende for antallet af lokaliteter, der er steget fra 47 i 2005 til 101 i 2006.

De største observationer for 1. halvår nævnes: 12/1 7 Hald Sø (TRK), 25/2 8 Villestrup (TN), 25/3 4 Non Mølle (BJS), 22/4 8 sy. Tindbæk Hestehave (TBR), 5/5 12 Lundby Krat (GRA) og 17/6 5 ynglefugle Årup (TBR). Andet halvårs største iagttagelser nævnes: 13/7 5 ynglefugle Viskum (TBR), 22/8 10 Lundby Krat (TBA), 26/9 14 Lundby Krat (TBA), 4/11 4 Hadsund (TN) og 22/12 21 Hald Sø ved Niels Bugges Kro (OL). 36 Spætmejser er iagttaget syngende.

Sum: 673. 1. halvår 320, 2. halvår 353. Observationer 250. Indsendere 46. Lokaliteter 101.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	63	47	36	92	62	20	9	52	54	63	59	116

Træløber (*Certhia familiaris*): 14860

En meget lille fremgang i årssummen på 13 fugle i forhold til 2005. 10 års gennemsnittet er på 137 fugle. Arten registreres mest i forårmånederne, hvor dens spæde stemme ofte høres. Gennem første halvår er de største observationer: 22/2 9 Rebild Bakker (LH), 25/2 10 Villestrup (TN), 27/3 2 Hobro Skov (CSS), 23/4 4 sy. Sødal Skov (OL), 5/5 6 Lundby Krat (GRA) og 17/5 3 Tofte Skov, Østerskov (TC). 2. halvårs største registreringer nævnes: 25/8 3 Non Mølle (TBR), 10/9 2 Bælum (TBA), 10/11 2 Havnø og Havnø Hage (TN) og 15/12 2 Nørreådal, Øby-Løvsdal (TBR). 26 fugle er hørt syngende.

Sum: 194. 1. halvår 140, 2. halvår 54. Observationer 120. Indsendere 40. Lokaliteter 62.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	13	29	22	20	45	11	2	14	8	5	11	14

Korttået Træløber (*Certhia brachydactylos*): 14870

Årstotalen er den samme som i 2005 nemlig 29. Årsummen var i 2004 på 65 og i 2003 på 34. Om der egentlig er tale om en reel tilbagegang er lidt svært at sige. Sædvanen tro findes de fleste fugle i området i og omkring Viborg. Årets første fugl observeres 23/1 1 Viborg By (TBN). En syngende fugl iagttages i den indre del af Viborg omkring Katedralskolen, Borgvold og Landsarkivet i perioden 9/2 – 31/3 (OL SA TBN). I området omkring Hald Ege, Hald Hovedgård, Hald Sø høres op til 3 syngende fugle. 2 fugle registreres 31/1 Hald Hovedgård (TBN), i perioden 16/4 – 22/12 observeres og høres der mellem 1 – 3 fugle (DMB OL STA TBR m.fl.). I Hobro Skov høres 1 – 2 fugle i perioden 20/4 – 5/5 (CSS). På Havnø Hage meldes der om 2 ynglefugle (TN) og fra Tofte Mose er der 11/6 hørt 1 sy. (HAC CR). Der er ingen observationer fra Krabbesholm Skov, Skive. Sidste år bød på en enkelt fugl fra Aalborg, men den er ikke set eller hørt der i år.

Sum: 29. 1. halvår 26, 2. halvår 3. Observationer 24. Indsendere 9. Lokaliteter 8.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	3	2	5	12	1	-	2	-	-	-	1

Pungmejse (*Remiz pendulinus*): 14900

Summen af antal observerede fugle er faldet med 3 i forhold til 2005. Arten er udelukkende registreret i Vejlerne, nærmere bestemt Hanvejle og en enkelt observation fra Bygholm Vejles Nordlige Rørskov, hvor der lidt usædvanligt iagttages en fugl i vinterperioden. Første Pungmejse registreres forholdsvis sent nemlig 26/6 1 Vejlerne (HHN). Første syngende fugl høres 29/6 1 (FRO). I perioden fra 25/6 - 26/9 høres der kaldende og syngende fugle og der observeres 1K fugle. De største iagttagelser gennem ovennævnte periode er 1/7 2 hørt (VFL), 21/7 3, heraf 1 1K (HHN), 30/7 2

hørt (VFL), 16/9 2 kaldende, samt 1 1K (EAG). Sidste registrerede fugle i Hanvejle er 26/9 2 (HHN). Årets sidste iagttagelse af Pungmejse er 17/12 1 Bygholm Vejles Nordlige Rørskov (HHN).

Sum: 32. 1. halvår 3, 2. halvår 29. Observationer 22. Indsendere 9. Lokalteter 1.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	3	15	1	12	-	-	1

Pirol (Oriolus oriolus): 15080

Med en årssum i 2005 på 87, i 2004 på 50 og i 2003 på 44, må 18 fugle i år betragtes som få. Der registreres kun to fugle udenfor Skagens området. Det er altid vanskeligt ud fra materialet at se, hvor mange gange der gemmer sig i dette, men mon ikke 9-10 fugle er et rimeligt gæt.

Årets første fugl iagttages 6/5 1 Bulbjerg (FRO EM). De første fugle i Skagen observeres 19/5 2 NØ + 1 TF Grenen. (KBC JAE JHC m.fl.), 21/5 1 TF Grenen (RoC KBC HKA BKR JHC m.fl.), 24/5 1 sy. Batterivej (GGU), 9/6 1 sy. Skagen (RoC), 14/6 1 TF Grenen (RoC JTL) og 15/6 1 R Grenen (RoC KNP). Endelig 12/6 1 sy. Hornfiskrøn, Læsø (PR).

Sum: 18. 1. halvår 18, 2. halvår 0. Observationer 15. Indsendere 9. Lokalteter 3.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	14	4	-	-	-	-	-	-

Rødrygget Tornskade (Lanius collurio): 15150

Årssummen slår i år alle rekorder. Sidste 10 års gennemsnit ligger på 323. Den usædvanligt høje sum kan tilskrives systematiske undersøgelser af Rødrygget Tornskades yngleforekomst i Nordjylland, dels foretaget af et hollandsk forskerteam på Hulsig Hede, dels - for det øvrige Nordjylland - på initiativ af GRA (se specialartikel her i rapporten). Et flot stykke arbejde, der har givet imponerende resultater. I alt ynglede 265-307 par i Nordjylland. Den slags målrettede indsatser for enkeltarter giver altid pote, og vi kan fra redaktionen kun anbefale at foretage lignende undersøgelser for andre arter.

Årets første fugle ankommer relativt tidligt: 2/5 1 hun Skagen (KEC) og 1 han Fyrvej, Skagen (ROC). Herefter går der en uge før ankomsten for alvor sætter ind med 9/5 1 Vandplasken (AØ) som den første. Forårstrækket kulminerer ultimo maj med følgende større obs.: 28/5 7 R Fyrvej, Skagen (KNP), 30/5 7 Slettestrand (IZN) og 31/5 7 Grenen Camping (ROC). Sidst i maj kan det være svært at afgøre, om det er ynglefuglene, der er ankommet, eller om det er fugle på vej videre. Der er typisk sammenfald mellem større observationer i træktiden og ynglelokaliteter. Et par store obs. fra juni drejer sig dog givet om lokale fugle, 11/6 7 Tofte Mose (HAC CR) og 29/6 12 Skallerup Indlandsklitter (GRA).

Omkring ynglefund af Rødrygget Tornskade i 2006 henvises til artiklen. Dog skal her fremhæves 2. halvårs største observationer, der alle relaterer til ynglefund 1/7 94 Hulsig Hede (Marten Geertsma ROC m.fl.), 12/7 20 Tranum Klitplantage (GRA), 19/7 36 Skallerup Klit (GRA) og 25/7 17 Blokhus Klitplantage (HHB). Fuglene forlader også i år Nordjylland i løbet af august og starten af september. Da fuglene trækker om natten, ses der ikke særlig mange under trækket mod de afrikanske overvintringsområder. Årets sidste bliver 10/9 2 R Sandmilen (KEC).

Sum: 856. 1. halvår , 2. halvår . Observationer 306. Indsendere 68. Lokalteter 117.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	143	111	481	113	8	-	-	-

Stor Tornskade (Lanius excubitor): 15200

Årssummen ligger et godt stykke over sidste 10 års gennemsnit på 99. Dette er på trods af, at arten er registreret på langt færre lokaliteter end de foregående tre år, hvor gennemsnittet lå på 83 lokaliteter. Ud af samtlige 147 observationer er der blot 9 af mere end én fugl – 8 med to og en med tre fugle. Det er dog ganske normalt for den solitære fugl, der gør krav på et territorium af en betragtelig størrelse. 13/1 2 C.E. Flensborg Plantage (TRK), 26/2 og 28/2 2 Nørreådal (TBR), 21/3 3 Nørreådal (TBR) blev årets største obs. Trækket kulminerer som vanligt i april, hvor især Skagenområdet dominerer materialet. Største tal her fra er 25/4 hvor 2 fugle rastede på Grenen (FRO m.fl.). Forårets sidste fugle ses ret sent 13/5 2 R Lille Vildmose (LPJ). Der er ikke indrapporteret ynglefugletællinger – hverken positive eller negative - fra artens traditionelle yng-

lelokalitet på Hessellund Hede ved Karup i 2006. Der er imidlertid ingen grund til panik, selvom tornskaden skulle springe en sæson over. Fuglen er kendt for at fluktuere voldsomt, bl.a. i relation til smågnaverbestanden. Den enlige fugl, der blev set ved Røddhus Strand i juni 2005, har antagelig ikke fået lokket en mage til området i 2006. Der er ingen obs. herfra. Om dette skyldes manglende ornitologisk aktivitet i området eller at arten simpelthen ikke er observeret på stedet vides ikke. Derfor en lille påmindelse om, at negative observationer også kan have værdi, hvis de indsendes som opfølgning på en konkret sag. Efterårets første Stor Tornskade ankommer relativt sent 6/10 1 Lodbjerg Fyr (JOL). Blot tre fund af mere end én fugl i 2. halvår: 5/11 2 Præstesø (Råbjerg Sø) (EC via ROC), 10/11 2 Nørreådal (TBR) og 17/12 2 Lund Fjord (HHN).

Sum: 157. 1. halvår 106, 2. halvår 51. Observationer 147. Indsendere 49. Lokaliteter 52.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	24	21	34	8	-	-	-	-	21	14	16

Skovskade (Garrulus glandarius): 15390

Summen er den højeste i de sidste 11 år. Gennemsnittet for de foregående 10 år er på 943, og summen varierer fra den laveste i 2002 på 358 til den højeste i 1999 på 1877. For en art, som kan forekomme i invasioner, er større svingninger i summen også forventeligt. For 1. halvår er de største antal 12/1 8 Simsted Ådal (TBN), 14/1 8 Nørreådal, Vejrum-Øby (LM) og 24/3 33 Mariendal Mark (BSP). Fra Skagen er der følgende observationer af vel trækforsøgende fugle i foråret 22/4-30/6 187 med de største tal 22/4 23 (BLN RoC KEC m fl), 9/5 11 Grenen (RoC) og 20/5 11 Grenen (OBO). Fra 2. halvår er der fra Skagen indsendt 371 fugle i perioden 1/7-15/10 med de største tal 24/9 68 (RoC KEC), 1/10 54 (RoC m. fl.) og 2/10 42 (RoC m. fl.) og de sidste trækkende fugle 9/10 14 (KNP) og 15/10 3 Grenen (RoC KP OBO m. fl.). Fra vestkysten kan også nævnes følgende tal af trækkende og rastende fugle 24/9 12 Hirtshals Fyr (RSN LP), 24/9 12 Rubjerg Knude (AØ) og fra Hanstholm Fyrhaver 28/9 10 (LAM TEP) og 3/10 17 (HHN). Fra østkysten er der fra Nordmandshage for 30/8-14/11 indsendt 313 ex. med de største tal 29/9 44, 2/10 39 og 3/10 72 (alle PR) og sidste obs 16/10 1 (HHB PR), 25/10 2 (HHB) og 14/11 4 (PR). Endvidere kan fra østkysten nævnes 1/10 10 Mulbjerg (TBA FA). Endelig kan der fra 2. halvår nævnes følgende tal, 29/9 30 Nørreåen, Vejrum-Bruunshåb (TBR), 7/10 25 Pajhede Skov (HHL), 10/10 25 Nørre Rubjerg (HHL) og 13/10 25 Nørreåen Vejrum-Bruunshåb (TBR).

Sum: 1988. 1. halvår 509, 2. halvår 1479. Observationer 435. Indsendere 64. Lokaliteter 156.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
78	38	64	84	168	77	21	49	571	557	127	154

Husskade (Pica pica): 15490

Den næststørste sum indenfor de sidste 11 år. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 1828. Den højeste sum for perioden er fra 1997 på 3240 og den laveste sum er fra 2001 på 857. Fra 1. halvår er der følgende observationer af større ansamlinger, 2/3 46 Viborg By (TBN), 26/2 25 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR), 1/3 30 Hadsund (TN) og 7/3 25 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR). Fra foråret er der fra Skagen 20/3-11/6 i alt 817 med de første fugle 20/3 47, 21/3 21 og 22/3 45 Skagen by (KEC), de største tal 21/4 50 Grenen (RoC m. fl.) og 28/4 49 Grenen (RT) og de sidste fra Grenen, 6/6 4 og 11/6 9 (RoC m. fl.). Fra 2. halvår er der enkelte trækobs fra Skagen, flest 10/10 6 Grenen (RoC m. fl.). Fra Nordmandshage er største tal 14/11 8 TF (PR). Endelig kan nævnes større optællinger fra 2. halvår, 2/11 35 Rendborg (CAS), 14/11 27 Kryle Klit (SGB), 27/11 27 Hune By (HHB), 19/12 27 i flok på frisk mødding, Læsø (PR) og 28/12 63 Viborg By (TBN).

Sum: 3232. 1. halvår 1802, 2. halvår 1430. Observationer 344. Indsendere 58. Lokaliteter 135.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
178	343	464	554	205	58	26	25	89	87	429	774

Husskade, Hasseris, Aalborg, 3. maj 2006. (Foto: Niels Fabæk).

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*): 15570

Med kun to observationer på hver én fugl er summen den laveste inden for de sidste 10 år, hvor rekorden var i 1996 på 150 fugle – det seneste år med invasion. Gennemsnittet for de foregående år er på 28. De to indsendte er 15/7 1 Grenen (RoC) og 14/9 1 Kærup Holme (BJ).

Allike (*Corvus monedula*): 15600

Summen er den tredjestørste inden for de sidste 11 år, kun overgået af summen fra 1997 og 1999, som begge er på over 47.000. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 25.672. Fra 1. halvår er de største optællinger 9/1 1900 Skive Fjord, engene ved åmundingen (FD), 3/2 700 Aså (RSN) og 7/2 800 Halkær Sø og Ådal (BLN). Fra Skagen er der observationer af trækkende fugle fra perioden 7/2-30/6 8124 med første 7/2 20 Batterivej og 11/2 16 Skagen (RoC) og 19/2 12 Grenen-Nordstrand-Batteriskoven (KEC), de største obs 18/3 1770 Nordstrand ved Batterivej (KEC), 20/3 1240 og 21/3 1530 Grenen (KEC) og 1/4 1217 Nordstrand (KNP) og sidste 9/6 27, 11/6 12 og 30/6 4 Grenen (RoC m. fl.). Her foruden er der blot trækobs fra Stensnæs med 11/4 20 (MLU).

Fra 2. halvår er der fra Skagen i perioden 22/9-28/12 i alt 1004 med første 22/9 10 og 10/10 12 Grenen (RoC m. fl.), største obs 12/10 200 Grenen (RoC AJ MP), 14/10 360 Hulsig Hede (KEC) og 19/10 200 Grenen (KNP) og sidste 19/11 36 Grenen og 27/11 67 (RoC m. fl.) og 28/12 24 Grenen-Nordstrand (KNP). Af andre trækobservationer kan nævnes, 11/10 50 SV Lille Vildmose, nord (TC) og 29/10 1500 Hals Nørreskov (ATL) og 27/11 42 Nordmandshage (PR). Endelig kan nævnes følgende større optællinger fra 2. halvår, 13/12 1400 nattræk Hjallerup (RSN), 25/12 600 fou. Aalborg Kommune (TBA) og 29/12 500 fou. Albæk ved Præstebro (KRA).

Sum: 39.980. 1. halvår 19.368, 2. halvår 20.612. Observationer 365. Indsendere 53. Lokaliteter 141.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5675	3541	7925	1729	357	141	61	3	97	4883	5409	10159

Råge, Skovdalen, Aalborg, 3. maj 2006. (Foto: Niels Fabæk).

Råge (*Corvus frugilegus*): 15630

Den tredjestørste sum inden for de sidste 11 år, kun overgået af 1997 og 1998, som begge er på over 20.000. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 15.188. Fra 1. halvår er der optællinger 9/1 1600 Skive Fjord, engene ved åmundingen (FD), 22/2 500 Rettrup Kær (LN) og 22/6 400 Rærup (MLU). Fra Skagen er der følgende observationer af trækkende fugle fra foråret, 19/3-13/6 36 med de største tal 8/4 6 og 26/4 6 Grenen (RoC m. fl.). Der er optalt i alt 5116 ynglefugle eller 2558 par fordelt på 13 kolo-

nier med de største 1574 par Krabbesholm Skov (DMB), 350 par Bolleskov (JTN) og 292 par Viborg By (TBN). Fra efteråret er der indsendt trækkende fugle fra Nordmandshage med 30/8-3/11 137 med de største 25/10 39 (HHB) og 3/11 47 (PR). Desuden 19/10 20 Skagen (RoC). Endelig kan nævnes de største optællinger fra 2. halvår 10/8 500 R Vilsted Sø (BLN), 11/11 500 R Glenstrup Sø (TBR) og 22/11 900 fou. Rødding (TRK).

Sum: 19.993. 1. halvår 9026, 2. halvår 10.967. Observationer 209. Indsendere 47. Lokaliteter 101.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3087	1431	935	2455	191	927	1700	1107	700	960	4202	2298

Sortkrage (Corvus corone corone): 15671

Indenfor de foregående 10 år er det kun 2004 med 168 ex., der har en højere årssum. Gennemsnittet for perioden er på 75. Fra 1. halvår er de fleste obs på én fugl og ingen observationer drejer sig om mere end 2 fugle. Udover ved Skagen er de eneste observationer på 2 fugle 8/5 Toftegårds Enge (PR) og 3/6 Sørig Enge (AØ). Fra Skagen er der 8/4-30/6 noteret 27 fugle med 2 fugle 16/4, 24/5, 19/6 og 20/6 alle Grenen (RoC m. fl.). Der er sikkert en del gengangere i Skagens-materialet. Fra 2. halvår er eneste observation af 2 fugle fra Skagen, 3/7 2 Grenen (PR). Ellers er de største observationer fra 2. halvår 6/8 6 Jerup Strand (AØ) og 13/8 3 Helberskov ved Als Odde (CSS). Alle andre observationer er på 1-2 fugle.

Sum: 108. 1. halvår 53, 2. halvår 55. Observationer 91. Indsendere 30. Lokalteter 40.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2	1	5	13	17	15	21	19	4	6	3	2

Gråkrage (Corvus corone cornix): 15670

Summen er den tredjestørste indenfor de sidste 11 år, kun overgået af 1996 på 57.456 og 1997 på 47.599. For de foregående 10 år er gennemsnittet på 26.987. Fra 1. halvår er de største optællinger 4/2 500 Nørreådal, Øby-Løvskaal (TBR) og 1/3 550 Staun, Barmer og Valsted Enge (TBR). Fra Skagen er der i foråret observationer af trækkende fugle i perioden 24/2-7/5 4020 med de første 24/2 12 Ø Grenen og 20 NØ Nordstrand (KEC).

Gråkrage, Sdr. Vorupør, 14. oktober 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

De største obs er 20/3 390 Ø og 21/3 670 Ø Grenen (KEC) og 1/4 460 NØ Nordstrand (KNP) og sidste 5/5 34 NØ og 7/5 15 NØ Nordstrand (KMO). Af andre trækobservationer er der fra vestkysten indsendt fra Hirtshals Fyr 1/4 42 NØ (AØ KUP) og 11/4 37 (AØ). Desuden 24/2 30 Ø Kærsgård Strand (AØ) og 1/5 12 Ø Bulbjerg (HHN). Fra Læsø er der indsendt 28/3 45 TF Syrodde (PR) og endelig fra en indlandslokalitet 28/3 90 N Sønder Sørig (LAM). Skagenstrækket i 2. halvår, 26/9-25/12 1295 med de første indtrækkende 10/10 15 Grenen (RoC), de største 19/10 630 Skagen Kommune (RoC), 25/10 200 og 28/10 275 Grenen (RoC m fl) og de sidste 25/12 12 Grenen (KEC) – alle indtrækkende. Af andre trækobservationer fra efteråret kan nævnes fra Nordmandshage 11/9-14/11 326 med største obs 30/10 81 og 3/11 152 (PR) og fra Als Odde 16/10 900 V (TN). Endelig kan nævnes følgende store antal overvintrende fugle 24/11 400 Lille Vildmose, nord (HAC), 10/12 260 Ølands Vejle (VFL), 17/12 207 Halkær Sø og Ådal (BLN) og 27/12 300 Nørreådal og Øby-Løvskaal (TBR).

Sum: 32.597. 1. halvår 16.772, 2. halvår 15.825. Observationer 886. Indsendere 74. Lokalteter 260.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3135	3850	6633	1952	668	534	517	140	482	3742	4696	6248

Sortkrage x Gråkrage (Corvus corone corone x C. c. cornix): 15679

Summen på 13 er næsten lig med gennemsnittet for de foregående 10 år på 14. De 13 observationer, som er på hver én fugl er følgende: 4/4 1 Tindbæk (TBR), 8/4 1 Grenen (RoC PBJ), 10/4 1 Vester Vandet (JJA), 16/4 1 Butterstien, Skagen (RoC BIR EHS), 17/4 1 og 6/5 1 Grenen (RoC m.fl.), 11/7 1 Viskum (TBR), 25/8 1 Skagen (RoC), 24/9 1 Hirtshals øststrand (RSN), 25/9 1 Skagen (RoC), 14/10 1 Hammershøj (KBC), 20/10 1 og 3/12 1 Skagen (begge RoC). Blandt "Skagens-krydsene" kan der være tale om gengangere.

Ravn (*Corvus corax*): 15720

Den største sum indenfor de sidste 11 år, hvor 2004 og 2005 er de første på over 1000. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 877. Fra 1. halvår er de største optællinger 14/1 39 Tversted Rimmer (BHJ), 4/2 39 Tindbæk (TBR) og 26/2 40 Elkær Plantage (HHL). Fra Skagen er der fra foråret i perioden 12/3-6/5 i alt 66 med største obs 22/3 11 SV Skagen By (KNP) og 2/4 6 Nordstrand (KNP). Der er indsendt 78 ynglefugle svarende til godt 39 par. Heraf har JTN optalt 28 par fra Vendsyssel. Af andre ynglepar kan nævnes Høstemark Skov (TL), Tindbæk Hestehave (TBR), Sødal Skov (TBN), Lundby Krat (GRA), Havnø og Havnø Hage (TN), Vandet Klitplantage (JJA), Hald Sø (STA), Højris (LCS), Rold Skov 2 par (JLA) og Sønderup Ådal (ATL). Fra 2. halvår kan nævnes følgende optællinger, 13/8 65 Tuen (KUP), 29/8 36 Sønderup Ådal (ATL), 29/9 24 Nørreåen, Vejrum-Bruunshåb (TBR) og 18/10 26 Sønderup Ådal (KAH).

Sum: 1753. 1. halvår 773, 2. halvår 980. Observationer 668. Indsendere 106. Lokalteter 312.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
92	189	136	159	128	69	91	189	247	196	117	140

Kragefugl sp. (*Corvus sp.*): 15749

Følgende store antal bestående af blandede flokke af fortrinsvis Krager, Alliker og Råger er indsendt: 5/2 1200 Vrå Mose (SEM), 7/9 600 Rærup (MLU), 28/12 3000 til overnatning Hammer Bakker (ATL) og 31/12 3000 Bolle og Try Enge (LYA).

Stær (*Sturnus vulgaris*): 15820

Summen er den fjerdelaveste indenfor de sidste 11 år. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 514.320. Den højeste sum på 896.035 stammer fra 1997. Fra 1. halvår er de største observationer fra Vejlerne, således 2/4 10.000 Lynge, Selbjerg Vejle (MLU), 5/4 49.500 Hanvejle (HHN), 10/4 6000 Selbjerg Vejle (FRO) og 16/6 1600 Bygholm Vejle (BLN). Derudover er der fra andre lokaliteter følgende tal, 25/1 6000 Viborg by (PWB), og 21/6 2500 Årbjerg, Skive (ILM). Fra Skagen er der fra forårstrækket indsendt 17/3-30/6 5626, med de første trækkende 17/3 170 og 18/3 200 Gårdbo Sø (KUP LAM) og 18/3 180 Ø Nordstrand (KEC). De største observationer fra Grenen, der vel drejer sig om ungespredning er 13/6 500, 14/6 600 og 16/6 350 (RoC m. fl.). Der er kun få og små tal fra andre lokaliteter, flest 28/3 80 TF Syrodde (PR).

Fra 2. halvår er der fra Skagen 1/7-26/11 i alt 3025 med de største obs 2/7 350, 4/7 300 og 25/9 247, alle Grenen (RoC) og de sidste trækkende 22/11 8 SV Ellekrattet, 25/11 1 SV Grenen og 26/11 4 SV Ellekrattet (RoC). Fra Nordmandshage i perioden 31/7-14/11 2486 med største obs 30/8 700 R (PR), 5/9 600 S (HHB PR) og 9/9 600 R (ERJ). Af andre trækobservationer kan nævnes 8/8 150 V Rærup (ATL MLU), 28/9 650 SØ Skørping by (HAC) og 16/11 110 S Daubjerg (MHH). Den største observation i andet halvår stammer fra Vejlerne, 12/9 20.000 Bygholm Vejle (KWS). Derudover er der andre store observationer i Vejlerne. Nævnes kan 16/7 2000 Lund Fjord (PLA) og 26/7 4800 Vesløs/Arup Vejler (SBr). Af andre større tal kan nævnes 25/7 9000 Doverkil og Brokær (SPP), 6/8 5000 Agger Tange (RS) og 31/10 12.000 Vejrum (TRK).

Sum: 299.334. 1. halvår 113.069, 2. halvår 186.265. Observationer 774. Indsendere 106. Lokalteter 255.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10045	3027	6092	72644	1950	19511	36694	38818	36778	53116	9836	11023

Rosenstær (*Sturnus roseus*): 15840

Kun én observation 12/9 1 1K TF Grenen (OS RoC). I 2005 blev der set 5 og i 2004 4 forskellige fugle. Der foreligger nu 41 fund fra Nordjylland siden det første i 1973, hovedparten fra Skagen og vestkysten.

Gråspurv (*Passer domesticus*): 15910

Fremgang i rapporteringen af arten på 500 i forhold til sidste år, men stadig langt fra gennemsnittet for de seneste 10 år på 1686.

De største optællinger/forekomster er 16/4 75 Aalborg Zoo, 24/7 56 Sønder Harritslev (begge 9800HHL), 1/8 90 Rærup (ATL), 22/8 85 Byrum, Læsø (PR), 23/8 50 Bouet (ATL), 2/9 50 Bælum og 23/12 55 Smidie (begge TBA).

Selvom arten antalsmæssigt er gået meget tilbage i forhold til tidligere tider, så giver årets resultat ikke et sandt billede.

Sum: 1101. 1. halvår 218, 2. halvår 883. Observationer 62. Indsendere 28. Lokalteter 45.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	39	30	25	88	5	31	205	297	205	18	60	98

Skovspurv (Passer montanus): 15980

Meget stor fremgang i forhold til sidste års sum på 822 og også meget højere end gennemsnittet for de seneste 10 år på 1420. Sidste års opfordring ser ud til at være blevet fulgt.
De største flokke er 14/1 96 Ø. Grønning (FD), 17/1 54 Madsbad (ATL), 3/2 100 Torup, Dronninglund (RSN), 12/8 85 Ørum (MHH), 26/8 50 Havbro (BLN), 27/8 70 Agerø (OL), 25/10 48 Farstrup (ASH), 28/10 55 Lindenberg Å's udløb (TBA), 5/11 80 Sørrå Mark (KRA), 11/11 50 Sjørring Kær, 17/11 65 Årup og 9/12 75 Vinge (alle TBR), 10/12 55 Viborg (SA), 24/12 50 Sønder Harritslev (9800HHL), 25/12 70 Bælum (TBA), 28/12 50 Albæk, Præstbro (KRA) og 30/12 65 Ørum (MHH).
De fleste anser sikkert ikke Skovspurv for at være en trækfugl. Men se så lige disse interessante registreringer fra Nordmandshage. I perioden 30/8-14/11 726 T på 15 optællingsdage, flest 3/10 83 S, 9/10 81 S, 25/10 166 S og 30/10 108 S (alle PR HHB).

Sum: 3654. 1. halvår 963, 2. halvår 2691. Observationer 168. Indsendere 39. Lokalteter 82.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	479	287	28	12	42	115	85	264	266	824	498	754

Bogfinke (Fringilla coelebs): 16360

Årets sum viser en tilbagegang på næsten 20.000 i forhold til sidste år. Det er især tallene fra forårstrækket, der er meget lave. Gennemsnittet for de seneste 10 år er ca. 36.500.
I årets første måneder er der blot nogle få større flokke, 15/1 200 Villestrup (TN) og 3+10/3 200 Vinge (TBR).
Ultimo marts ses 29/3 1200 Klim Fjordholme (HAC) og samtidig ses de første trækkende 28/3 250 TF Syrodde (PR). Der er rapporteret om trækkende Bogfinker fra Skagen, Hirtshals Fyr og Bulbjerg. Ved Skagen foregår trækket i perioden 1/4-26/7 i alt 8356 (RoC KEC KNP LAM m.fl.), flest 4/5 2000 TF og 7/5 2520 T/NØ. Ved Bulbjerg ses der 15/4-3/5 93 T/Ø, flest 16/4 50 (CKP HHN) og Hirtshals Fyr 1/4 175 NØ (AØ KUP).
De første efterårstrækkende ses ved Skagen ultimo august, og der ses i perioden 25/8-16/12 i alt 1184, flest 14/9 400 og 17/9 400 (RoC EC KNP m.fl.), og ved Nordmandshage trækker der 11/9-27/11 i alt 2816 (PR HHB RSN TBA ATL), flest 28/9 1500 S (ATL).
I efteråret desuden disse større forekomster af rastende Bogfinker: 26/9 1200 Lyngholt, Læsø (PR) og 11/10 2500 Als Odde (HAC).

Sum: 27.757. 1. halvår 13.530, 2. halvår 14.227. Observationer 534. Indsendere 77. Lokalteter 201.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1139	304	2185	2294	6657	951	214	32	4960	6444	1281	1296

Kvækerfinke (Fringilla montifringilla): 16380

Årets sum er mere end en fordobling af sidste års lave sum og nærmest den samme som gennemsnittet for de seneste 10 år på 40.042. Nordmandshage står for 64% af materialet.
Første halvårs sum er ret beskeden, men det passer fint med det tilsvarende fåtallige efterårstræk i 2005, og der er således kun få større flokke, nemlig 15/1 200 Villestrup (TN), 23/1 150 Tange Sø, Ans (TBN) samt 3+10/3 henholdsvis 100 og 150 Vinge (TBR).
Fra primo april ses de første trækkende ved Skagen. I perioden 8/4-7/7 trækker der her i alt 1960 (RoC KMO OBO m.fl.), flest 22/4 750 T Nordstrand (FRO). Der ses ligeledes lidt træk ved Bulbjerg, flest 1/5 142 Ø (HHN).
Efterårstrækket begynder medio september. Ved Skagen ses der fra 11/9-16/12 i alt 1214, flest 27/11 687 SV Ellekrattet (RoC JPE m.fl.). Ved Nordmandshage er der mange dage med stort træk. Her ses de første 19/9,

og indtil 4/12 trækker der i alt 27.469 (PR HHB m.fl.). Her kulminerer trækket i oktober med disse store antal: 9/10 7100, 25/10 4900 og 30/10 4675 (PR HHB). Der er endvidere følgende nævneværdige obs 14/11 800 Hobro Skov (KNI), 13/12 3500 overflyvende Hadsundbroen (TN) og 17/12 800 Hald Hovedgård (OL).

Kvækerfinke, Farstrup, 11. februar 2006.
(Foto: Albert Steen-Hansen).

Sum: 40.030. 1. halvår 3585, 2. halvår 36.445. Observationer 245. Indsendere 57. Lokaliteter 85.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	655	220	286	1701	704	19	5	-	3418	21853	4966	6203
Nordmandshage	-	-	-	-	-	-	-	-	3235	21160	2819	255

Bog/Kvækerfinke (Fringilla coeleps/montifringilla): 16388

En stor andel af de trækkende finker kan ofte ikke artsbestemmes. Fra 1. halvår er der udelukkende rapporter i april, hvor de største antal er 16/4 2000 Grenen (RoC OBO m.fl.), 23/4 1500 Grenen (RoC KEC m.fl.), 23/4 1440 Grenen (KEC RoC m.fl.) og 25/4 2000 Grenen (RoC JEA m.fl.). På sidstnævnte dato kan der være trukket flere end 10.000, idet trækket foregår meget højt i det vindstille vejr, kommenterer RoC. Hovedparten af rapporteringerne fra 2. halvår er fra oktober, hvor alle de store antal er fra Nordmandshage: 9/10 1150 S (PR), 25/10 3300 S (HHB) og 30/10 4600 S (PR). Derudover kan nævnes 3/10 430 S Hanstholm Fyrhaver (HHN), 9/10 450 T Høstemark Skov (HOF KMN) og 28/10 450 S Mulbjerg (TBA).

Sum: 23.915. 1. halvår 10.990, 2. halvår 12.925. Observationer 31. Indsendere 14. Lokaliteter 14.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	10990	-	-	-	-	445	12340	115	25

Gulirisk (Serinus serinus): 16400

Årets rapporter dækker formentlig over højst 15 individer og er nærmest lig med gennemsnittet for de seneste 10 år på 14. Alle dage med Gulirisk nævnes. Årets første 2/5 1 TF Grenen (RoC JHC m.fl.) markerer en forholdsvis sen ankomst. De næste er 6/5 2 Ø Bulbjerg (FRO EM HRC m.fl.), 8/5 1 TF Grenen (RoC JHC m.fl.), 9/5 1 Batterivej, Skagen (MHH), 22/5 1 Batterivej (MF), 24/5 1 sy. Poul Eeg Camping, Skagen (JAE), 26/5 1 sy. Batterivej (JHC RBC LBG), 27/5 1 TF Grenen (RoC m.fl.), 28/5 1 Skagen (KEC), 2/6 1 TF Grenen (RoC CHO m.fl.), 4/6 1 hun TF Grenen (RoC KNP FSH), 5/6 1 Skagen (NBj), 11/6 1 han TF Grenen (RoC EKR m.fl.). Året sidste 5/7 1 sy. Østerby, Skagen (EC). Det er usædvanligt med sommerobs i Skagen, dog ynglede der et par sidste år (RoC).

Grønirisk (Carduelis chloris): 16490

Nogen tilbagegang i antal rapporterede Grønirisk i forhold til sidste år, men dog lidt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 8620. I årets første måneder rapporteres der kun nogle få større flokke, 26/1 115 og 19/2 230 Skagen (KEC) samt 3+10/3 150 Vinge (TBR). Forårstrækket er meget fåtalligt og begynder ultimo marts i Skagen, og i perioden 25/3-30/6 ses i alt 63 (KEC KNP m.fl.). Henover sommeren er der blot disse større optællinger: 7/7 80 Nørresundby (GRA) og 13/8 50 Mulbjerg (TBA).

Efterårstrækket begynder ultimo sept. med 23/9 40 S Nordmandshage (JLA) og 24/9 45 R Grenen (RoC KNP m.fl.). Ved Nordmandshage ses der i perioden 23/9-4/12 i alt 1067 S og 565 R (ATL HHB PR). Fra øvrige lokaliteter kan nævnes følgende: 11/10 400 R Als Odde (HAC), 17/10 400 R Hanstholm Fyrhaver (HAC AR ATL), 12/11 100 Kandestederne (KEC), 24/11 140 R Ellekrattet (RoC LPE), 2/12 100 Bolle Enge (MLU), 12/12 175 Hirtshals Havn (RSN) og 16/12 120 Grenen (CSS).

Sum: 8.947. 1. halvår 1703, 2. halvår 7.244. Observationer 324. Indsendere 70. Lokaliteter 130.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	491	528	420	125	77	62	129	64	326	2390	2535	1800

Stillits (*Carduelis carduelis*): 16530

Årets sum er ca. 400 højere end sidste års sum, men mangler endnu ca. 350 til gennemsnittet for de seneste 10 år på 3205.

I årets første måneder er der en del store forekomster bl.a. 5/1 200 Skradekær, Ræhr (SN), 7/1 125 Rødstenen, Fur (ATL), 3/2 90 Brønderslev (RSN) og 16/2 95 Virksund (TRK). Sidste større flok er 8/3 25 Lindenberg (JLA).

Ultimo marts til medio juni ses der Stillits på fåtalligt forårstræk, hvor de største obs er 16/4 15 NØ Bulbjerg (TRK) og 27/4 11 T Grenen (RT).

Der er blot meldt om ynglefugle fra Østerådalen (GRA) og Nørlev (9800HHL).

Fra medio september ses arten igen i større flokke, ligesom de første ses på efterårstræk. De største flokke er 28/9 41 Ræhr (LAM TEP) og 55 Onsild Ådal (CSS), 18/10 70 Hjardemål (HAC AR) samt 17/11 52 Lynderupgård Enge (TBN). Ved Skagen trækker der i perioden 25/9-3/12 i alt 107, flest 10/10 22 TF Grenen (RoC KNP m.fl.), og ved Nordmandshage i perioden 19/9-27/11 i alt 114, flest 3/11 29 S (HHB PR).

Sum: 2862. 1. halvår 1715, 2. halvår 1147. Observationer 355. Indsendere 76. Lokaliteter 150.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	782	535	99	166	102	31	35	88	217	363	250	194

Grønsiken (*Carduelis spinus*): 16540

Årets sum er meget stor og den suverænt største i de seneste 10 år. Den er også langt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 18.060.

Det er i særlig grad mange og store observationer ved Nordmandshage (60% af materialet), der giver dette flotte resultat.

I årets første måneder ses der kun få større flokke, således 15/1 100 Villestrup (TN), 26/2 110 Lilleheden Klitplantage (KUP), 15/3 100 Hadsund (TN) og 19/3 100 Ålbæk Klitplantage (LAM).

Medio marts indledes forårstrækket, og i perioden 18/3-6/6 ses i alt 2067 ved Skagen, flest 7/5 417 N (OBO RL RoC m.fl.). Forårstræk er desuden set 16/4 150 Bulbjerg (CKP) og 30/4 150 Syrodde, Læsø (PR). Efterårstrækkende ses ved Skagen fra primo juli. Her trækker der indtil årets udgang i alt 4013, flest 29/11 1186 SV Ellekrattet (RoC EC m.fl.). Men det er især ved Nordmandshage, at der registreres et stort træk. Her ses der i perioden 5/9-4/12 i alt 28.489, flest 9/10 7670 S (PR HHB ATL TBA). Derudover kan nævnes 9/10 700 T Høstemark Skov (HOF KMN), 16/10 2053 S Als Odde (TN) og 29/11 250 Ø Hirtshals (AØ).

Sum: 47.139. 1. halvår 5041, 2. halvår 42.098. Observationer 395. Indsendere 68. Lokaliteter 138.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	390	367	650	2485	1084	65	243	27	5879	26480	5220	4249

Nordmandshage	-	-	-	-	-	-	-	-	5608	21980	761	140
---------------	---	---	---	---	---	---	---	---	------	-------	-----	-----

Tornirisk (*Carduelis cannabina*): 16600

Årets sum er 4000 mindre en sidste års sum og er langt fra de seneste 10 års gennemsnit på 6040.

Der er som sædvanlig kun få vinteriagttagelser, men den ene dog en temmelig stor flok. 18/1 2 Årup/Kvorning Enge (CSS), 29/1 30 Jerup Strand (RoC JEA) og 9/3 1 Butterstien, Skagen (RoC). Sidstnævnte er muligvis en tidlig forårstrækkende. De næste ses 23/3 10 Onsild Ådal (CSS) og 30/3 26 Kølsen Enge (TRK), hvilket er normal forårsankomst.

Det første forårstræk ses i øvrigt 1/4 22 Ø Nordstrand (KNP). Ved Skagen trækker der i perioden 1/4-19/6

i alt 360, flest 16/4 50 (RoC OBO m.fl.). Desuden kan nævnes 11/4 82 S Hulsig Hede (OBO) og 15-16/4 40 T Bulbjerg (CKP).

Der er blot rapporteret nogle få ynglefugle.

Fra sidste halvdel af juli måned ses de første samlede flokke, således 19/7 54 Halkær Ådal (BLN) og 26/7 51 Kryle Klit (SGB). Senere ses disse større flokke, 21/8 115 Bovet Bugt, Læsø og 22/8 150 Rønnerne (begge PR), 15/9 150 Hanstholm Slamdepot (FRO), 28/9 220 Ræhr Grusgrav og 30/9 110 Nørre Lyngby (begge LAM TEP), 7/10 90 Grenen (KNP) samt 14/10 78 Skårup Odde (SBr).

Ved Nordmandshage trækker der i perioden 11/9-29/11 i alt 284, flest 28/9 100 S (PR ATL HHB RSN).

Årets sidste flok er 24/11 16 Løvskaal (TBN) og de allersidste 26/11 1 SV Grenen (RoC LPE), 3/12 1 SØ Ellekrattet (RoC) og 24/12 2 Årup (TBN).

Sum: 3674. 1. halvår 984, 2. halvår 2690. Observationer 247. Indsendere 61. Lokaltiteter 100.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
32	-	37	577	271	67	201	416	1073	962	35	3

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*): 16620

Årets sum er næsten 4000 større end sidste års sum og ligger lidt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 9265.

I årets første måneder og indtil primo april, hvor de første forårstrækkende ses, er der disse flokke på over 100 individer: 4/1 350 Rærup (ATL), 28/1 130 Skive (SA), 25/2 100 Romdrup, Klarup (TC), 25/3 150 Lønnerup Fjord (7790HHL) og 26/3 225 Østerild Fjord (KIA LFD). På flere af de nævnte lokaliteter opholder der sig Bjergirisk i længere tid.

Ved Skagen ses der et yderst fåtalligt træk i perioden 7/4-7/5 i alt 61 (RoC m.fl.). Fra øvrige lokaliteter 15/4 45 T Bulbjerg (KBC). Forårets sidste er 26/4 4 TF Grenen (RoC m.fl.), 1/5 5 Ø Bulbjerg (HHN) og 7/5 5 N Grenen (OBO).

Efterårets første Bjergirisk ankommer til normal tid, 1/10 14 Bygholm Vejle (SB), 6/10 10 Roshage (TBR) samt 7/10 100 Bisgård, Hjerm (7790HHL) og 40 Havnø (CSS).

Fra ultimo oktober træffes der en del større flokke på mange lokaliteter, således 22/10 100 T Nordmandshage (ATL), 23/10 150 Grenen/Nordstrand (OBO KEC), 24/10 115 Stokken, Læsø og 220 Syrodde (begge PR), 25/10 120 Gerå Enge (LYA), 29/10 150 Rærup (MLU), 30/10 115 Nordmandshage (PR), 4/11 105 Havnø (TN), 26/11 150 Als Odde (CSS) og 28/12 200 Rærup (ATL).

Sum: 9360. 1. halvår 3995, 2. halvår 5365. Observationer 246. Indsendere 56. Lokaltiteter 89.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1404	767	1194	620	10	-	-	-	-	3405	952	1008

Gråsiken (*Carduelis flammea*): 16630

På grund af usikkerhed om arts/race begrebet og bestemmelsesproblemer i øvrigt er alle de indsendte observationer af Nordlig Gråsiken (C. f. flammea), Stor Gråsiken (C. flammea), Lille Gråsiken (C. cabaret) slået sammen med de ubestemte Gråsiken sp.

Årets sum er ca. 8000 højere end sidste års sum og nærmest dobbelt så stor som gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 14.200. Ikke siden årene 1995-97 har der været så stor en invasion.

Efter det temmelig store efterårstræk i 2005, er det ikke uventet, at der følger et forår med et stort returtræk mod nord. Inden forårstrækket begynder ultimo marts, ses der flere store forekomster, 7/1 300 Nørre Uttrup Enge (GRA), 19/1 400 Lindholm Strandpark (MP), 25/1 400 Østerådal (ATL), 5/2 250 Bolle og Try Enge (HAC), 19/2 190 Rærup (GRA), 22/2 150 Lynderupgård Enge (TBN) og 8/3 200 Nr. Tranders Kirke (TBA).

Samtidig med at trækket begynder ved Skagen, ses der endnu disse store flokke: 14+15/3 500 Skagen Klitplantage (KNP), 23/3 500 Råbjerg Plantage (OS), 6/4 2000 Vodskov (MLU ATL), 15/4 400 Amtoft Vig (HHN) og 16/4 500 R Flagbakken (AEC). Ved Skagen trækker der i perioden 22/3-26/5 i alt 7219, flest 17/4 798 (RoC OBO HAC m.fl.). Ved Bulbjerg trækker der i perioden 16/4-1/5 (5 dage med optælling) i alt 1045 Ø, flest 16/4 430 Ø (HHN TRK).

Efterårstrækket er meget mere beskedent end forårstrækket. Ved Nordmandshage ses der i perioden 11/9-4/12 i alt 923 S, flest 27/11 525 S (PR ATL HHB) og ved Skagen i perioden 15/10-28/12 i alt 1297, flest 15/10 550 S (OBO RoC m.fl.). Fra efteråret i øvrigt 18/10 200 Vodskov og 25/10 150 Sønderup Ådal (begge ATL), 17/11 45 Hals (LYA), 28/11 85 Østerådal (GRA), 29/11 60 Aså Enge og 50 Koldkær (RSN), 28/12 60 Hirtshals (RSN) og 29/12 60 Nikkelborg Søerne (TBR).

Sum: 26.987. 1. halvår 23.427, 2. halvår 3560. Observationer 468. Indsendere 92. Lokaliteter 190.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3572	2065	3313	12723	1726	28	25	29	207	1231	1501	567

Hvidsken, Grenen, 10. november 2006. (Foto: Knud Pedersen).

Hvidsken (Carduelis hornemanni): 16640

Med en årssum på 15 forskellige er vi noget under gennemsnittet for de seneste 10 år på 28.

På årets første dag ses den første, 1/1 1 Nordsøcentret (KUP). De næste er 17/1 1 han Ørum (MHH) og 18/1 1 han Årup/Kvorning Enge (CSS) kan dog være samme fugl. Desuden 27/1 3 Hals (LYA), 30+31/1 2 2K Skagen Havn (KNP), 15/2 1 han Skagen Havn (MVS), 4/3 1 Rærup (GRA), 15/4 1 hun/2K Amtoft Vig (HHN) og 16/4 1 Flagbakken (EKR).

I andet halvår ses 24/10 1

Nordstrand (RoC EKR m.fl.), 3/11 1 Nordmandshage (PR) og 10/11 1 1K ringmærket Grenen (RoC).

Sum: 17. 1. halvår 14, 2. halvår 3. Observationer 14. Indsendere 10. Lokaliteter 12.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	10	1	1	2	-	-	-	-	-	1	2	-

Hvidvinget Korsnæb (Loxia leucoptera): 16650

Et år uden invasion og dermed et normalt år med to observationer, begge på samme lokalitet. I 2004 blev der observeret én fugl og i 2005 højst 10. Første observation er 7/1 1 hun (STA EM), fuglen fouragerer sammen med 30 Lille Korsnæb. Årets anden er 7/3 1 hun – begge C. E. Flensborg Plantage (TRK).

Lille Korsnæb (Loxia curvirostra): 16660

Et år med en ret lille sum. Invasionsåret 2003 havde en sum over 20.000, og summen for 2005 var meget tæt på 15.000. Skagen området har de største observationer. Alle de nævnte er trækkende fugle: 12/3 200 Skagen (KEC), 18/3 300 Nordstrand, Skagen (KEC) og 5/5 165 Grenen (RL). Uden for Skagen området er de største observationer 1/1 75 Hjørdemål (JKK) og 1/2 80 Skradekær (FRO).

Lille Korsnæb, Hjørdemål, 2. januar 2006. (Foto: Gerner Majlandt).

Der er ikke indberettet ynglefugle. Den største observation i 2. halvår er igen trækkende fugle, således 30/10 51 S Nordmandshage (PR).

Sum: 5732. 1. halvår 4774, 2. halvår 988. Observationer 360. Indsendere 75. Lokalteter 113.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	759	392	1248	762	1251	332	265	77	40	190	270	146

Stor Korsnæb (Loxia pytyopsittacus): 16680

Et år uden de store observationer og med en bemærkelsesværdig månedsfordeling med ingen observationer i 2. halvår. Alle årets observationer nævnes, 1/1 2 Hjørdemål (JKK), 2/1 8 Tranum Klitplantage (GRA), 7/1 7 Skradekær (HST), 10/1 1 Skradekær (JØP), 14/1 10 Sindal (BHJ), 15/1 2 Lyngså (LYA), 4/3 7 Tved Plantage (JHP), 18/3 1 Skagen (KEC), 25/3 6 Bunken Klitplantage (AØ). Et fund fra 19/5 udgår, indtil nærmere dokumentation forelægges.

Sum: 44. 1. halvår 44, 2. halvår 0. Observationer 9. Indsendere 9. Lokalteter 8.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	30	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Karmindompap (Carpodacus erythrinus): 16790

Et år som ligger mellem summen for 2005 på 146 og summen for 2004 på 221. Det mest bemærkelsesværdige er antallet af observationer i 2. halvår. I 2002 var der 0, i 2003 7, i 2004 7 og i 2005 4, så den varme august har måske holdt lidt på Karmindompapperne. Årets første fugle indfinder sig som normalt i maj, 20/5 2 Grenen (JAE JHC GGU RoC) og 20/5 1 Vandplasken (BHJ). Største observation er 4/6 4 Grenen (KNP RoC). Der er melding om et enkelt ynglepar fra Østerbyvej i Skagen. Fuglene er fotograferet i parring og de er set flyve med redemateriale, ynglesucces er dog ikke konstateret (KNP). Der er indberettet 51 syngende fugle, de største indberetninger er 28/5 3 Hanstholm Fyrhaver (JJA JKy), 28/5 2 Hirtshals Fyr (KUP), 8/6 3 Grenen (LBR) og 13/6 2 Bulbjerg (HHN). Den eneste observation, som ikke kommer fra kystlokaliteter, er 4/8 1 Byrum By (SOJ). Årets sidste observationer er 31/8 1 Grenen (RoC OS KNP), 1/9 1 Skagen Klitplantage øst (ATL) og 6/9 1 Grenen (RoC SØS OS).

Karmindompap, Skagen, 5. juni 2006. (Foto: Bo Tureby).

Sum: 200. 1. halvår 167, 2. halvår 33. Observationer 170. Indsendere 38. Lokalteter 29.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	72	95	19	12	2	-	-	-

Dompap (Pyrrhula pyrrhula): 17100

Et år med en lidt lavere sum end 2005, men meget tæt på gennemsnittet for de sidste 10 år. 1. halvårs største observation er 20/2 23 Hammer Bakker (SEM). Der er blot meldt om 1 ynglepar, 28/6 C. E. Flensborg Plantage (TRK). 2. halvårs største observation er 30/10 36 S Nordmandshage (PR). Lokalteterne Grenen og Hammer Bakker står næsten for 25 % af de indsendte observationer.

Sum: 1206. 1. halvår 603, 2. halvår 605. Observationer 356. Indsendere 57. Lokalteter 127.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	190	191	88	82	36	16	13	13	7	153	195	224
Grenen - sum	-	-	1	19	7	1	2	2	-	50	18	17
Hammer Bakker - sum	22	56	29	8	-	1	-	1	1	18	13	-

Kernebider (Coccothraustes coccothraustes): 17170

Et år med en sum der ligger lidt over det normale. Summen for 2004 var 747 og for 2005 459. I 2005 var summen fra Skørping ikke indregnet. 1. halvårs største observationer er 14/1 30 Skørping By (HAC) og 19/2 46 Viborg By (TBN). Der er ikke meldt om ynglefugle/ynglepar. Største observation af syngende fugle 15/4 10 Nørre Rubjerg (HHL). Grenen har 37 dage i løbet af året, hvor der er indberettet Kernebidere som trækkende eller trækforsøgende. I 1. halvår er der indberettet 31 trækdage og i 2. halvår 6 dage med træk eller trækforsøgende Kernebidere. Største dag er 24/10 4 TF Grenen (RoC BJ EKr ALJ). 2. halvårs største observationer er 7/7 30 Skørping (HAC) og 24/9 30 Skørping (HAC).

Sum: 864. 1. halvår 599, 2. halvår 265. Observationer 239. Indsendere 56. Lokalteter 78.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	78	148	104	66	53	140	93	13	103	13	11	23

Laplandsværling (Calcarius lapponicus): 18470

Årets sum ligger betragteligt over gennemsnittet på 112 fugle for de seneste 10 år. Faktisk skal man tilbage til 1993 med 397 fugle for at finde en større årstotal. Det er især de usædvanligt mange fugle set i oktober, der gør forskellen, herunder en stor flok der raster på Grenen sidst i oktober. Der er nok en del gengange i materialet fra Skagen.

Årets første fugle ses 22/1 1 Løkkedyb (BD), 29/1 4 R Jerup Strand (RoC) og 11/2 2 N Agger Tange (HHN).

Forårstræk registreres i Skagen fra 16/4-5/5 med 43 Ø/T + 3 R Skagen (RoC m.fl.), ved Bulbjerg fra 16/4-9/5 17 Ø (HHN m.fl.) og ved Syrodde 28/4 1 TF (PR). Største forårstal er 23/4 6 Ø Bulbjerg (HHN), 23/4 4 Ø Nordstrand (FRO) og 25/4 4 Ø Bulbjerg (HHN).

Første fugle i efteråret ses 10/9 1 R Grenen + 1 Nordstrand ved Grenen (begge RoC) og 11/9 2 R Grenen (RoC JoK). I Skagen registreres der i alt 265 R/TF fugle i perioden 10/9-24/11 (RoC KNP m.fl.) med de største tal 19+20/10 9 R, 21/10 18 R og 22/10 12 R - alle Grenen (KNP RoC). Fra andre lokaliteter i Nordjylland-

Laplandsværling, Skagens Gren, 22. oktober 2006. (Foto: Knud Pedersen).

land foreligger til sammenligning følgende "større" efterårstal 8/10 2 S Stensnæs (MLU), 9/10 2 SV Nørre Vorupør (JOL) og 20/10 2 Agger Tange (GGU).

Sum: 354. 1. halvår 74, 2. halvår 280. Observationer 140. Indsendere 27. Lokalteter 23.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	5	2	-	46	21	-	-	-	37	206	36	1

Snespurv (Plectrophenax nivalis): 18500

Årstotalen ligger pænt over gennemsnittet på 5875 fugle for de seneste 10 år, men når dog ikke op på sidste års store total på 11.126 fugle. Årets første større tal er 2/1 65 Agger Tange (JKK). Fra vinteren er i øvrigt indsendt mange og ofte ret store flokke, hvoraf en del overraskende ses inde i landet langt væk fra de normale kystnære fourageringspladser. De største tal fra vinteren er 12/2 400 Fjellerad (ATL), 21/2 325 Hjorthede (TBR) og 24/2 hele 1200 syd for Lundby (LRU). Denne flok er en af de største nogensinde registreret i Danmark og i alt fald den største der findes i DOFbasen. Det er kun lykkedes at finde én større observation i litteraturen; 30/12 1974 1500 Gjol (Møller 1978). Efter februar er 14/3 230 R Vilsted Sø (MHR) eneste større tal. Efter midten af marts registreres arten kun meget sporadisk i landsdelen. Sidste fugle i foråret ses 2/4 2 Stensnæs (MLU), 11+16/4 1 R Grenen (RoC).

Snespurv, Agger Tange, 8. oktober 2006. (Foto: Gerner Majlandt).

Efterårets første fugle ses 6/10 1 Sæby Havn (LGN), 7/10 6 Vangså Hede (JJA) og 8/10 1 Roshage (KMO). Efteråret domineres helt af småflokke på op til ca. 60 fugle. Eneste ansamlinger større end dette er 20/12 320, 22 og 26/12 300 - alle øst for Storvorde (DFS TBA) og 27/12 200 Landholm (TC). Årets sidste fugle er 28/12 40 Vår Holm (JLA), 28/12 8 R Grenen-Nordstrand (KNP) og 29/12 20 R Toftesø (APR).

Sum: 8044. 1. halvår 4891, 2. halvår 3153. Observationer 205. Indsendere 60. Lokalteter 75.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1519	2828	540	4	-	-	-	-	-	457	1226	1470

Gulspurv (Emberiza citrinella): 18570

Flot indrapportering af denne art i år. Årsummen er tæt på at være dobbelt så stor som gennemsnittet for de seneste 10 år på 4802 fugle. Ikke siden 1998 er der indrapporteret flere fugle. Mange trecifrede antal i vinterperioden understøtter den høje årstotal. Fra vinteren er de største flokke 6/1 125 Hjorthede (TBR), en gedigen flok på hele 600 7/1 Vår Enge (ASH), 15/1 300 Villestrup (TN) og 1/2 125 Tranum Klitplantage (RSN). Typisk ses de store ansamlinger ved fritliggende foderpladser eller ved halmlagre, men i en mild vinter som denne ses fuglene også ofte på stub- eller brakmarker. En frostpræget marts har nok holdt fuglene i flokke lidt længere end sædvanligt og først ved månedsskiftet til april ser det ud til at vinterflokkene spredes ud i landskabet. Forårstræk ses kun i begrænset omfang for denne art og i Skagen registreres kun 25 TF/Ø i perioden 8/4-2/6 (RoC). Ved Bulbjerg registreres 6 Ø 22/4 og 1 Ø 25/4 (begge HHN). Ynglefugle er indrapporteret med hele 552 syngende hanner i perioden 22/2-12/8. Der er dog formentlig en del gengangere i dette materiale. Efterårstræk registreres primært ved Nordmandshage i perioden 19/9-27/11 med i alt 293 S (HHB PR).

Største dagstotal er 73 S 30/10 (PR). Fra andre træksteder bør også nævnes 16/10 55 S Als Odde (TN) og 15/11 150 V Hirtshals Øststrand (ATL).
Fra starten af oktober genskabes flokstrukturen så småt og fra midt i november ses de trecifrede vinterflokke igen. De største er 19/11 200 Viborg (TBN), 26/11 350 Lynderupgård Enge (TRK) og 28/12 200 Albæk ved Præstbro (KRA).

Sum: 9406. 1. halvår 4227, 2. halvår 5179. Observationer 625. Indsendere 78. Lokaliteter 216.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2266	824	499	180	274	184	294	79	206	515	2301	1784

Hortulan (Emberiza hortulana): 18660

Årssummen ligger lidt over gennemsnittet på 23 fugle for de seneste 10 år. Der er en del gengangere i materialet og det indrapporterede antal svarer til ca. 16 forskellige individer. Alle observationer nævnes. Forårsankomsten er ret massiv med 7/5 5 Ø Grenen (RoC MMJ m.fl.) og samme dag 1 R Butterstien, Ska-gen (RoC). De næste er 8/5 1 NØ Nordstrand (KMO), 10/5 1 Ø Batterivej (MHH), 12/5 1 R Ellekrattet (RoC), 13/5 1 Golfbanen, Læsø (JJJ), 18/5 1 Flagbakken (IVA), 18+19/5 1 R Østerklit Camping, Skiveren (RoC), 20/5 1 Ø Grenen (GGU) og 21/5 1 ad. han sy. Grenen (RoC m.fl.). Efterårsobservationer er slet ikke årlige, men i år er der set hele to fugle, således 22/8 2 R Grenen (RoC ABB), hvoraf mindst den ene var en 1K fugl.

Sum: 32. 1. halvår 30, 2. halvår 2. Observationer 24. Indsendere 13. Lokaliteter 9.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	30	-	-	2	-	-	-	-

Dværgværling (Emberiza pusilla): 18740

En enkelt er indrapporteret i år 3/11 1 TF Grenen (RoC m.fl.). Fuglen blev opdaget på kaldet og sås derefter flere gange rastende på jorden og i en pilebusk, inden den forsvandt mod den ”nye strandeng” ved Gre-nen, og blev ikke set mere.
Fundet er godkendt af SU som det 8. fund i Nordjylland og det 64. i Danmark.
Arten er SU-art.

Rørspuro, Vejlerne, 23. juni 2006. (Foto: Henrik Haaning Nielsen).

Rørspurv (Emberiza schoeniclus): 18770

Årets sum ligger meget tæt på gennemsnittet for de seneste 10 år på 4392 fugle. Fra vinteren er indsendt pænt mange fugle, hvoraf de største er 1/1 29 R Nordstrand (KNP), 2/1 30 R Grenen (OBO), og 4/1 19 R Rærup (ATL). Den milde vinter har uden tvivl øget overlevelsen blandt de fugle, der ikke valgte at flyve mod de sædvanlige overvintringspladser i Sydvesteuropa. De første syngende fugle er hørt midt i marts og de første trækkende fugle registreres sidst i marts. Fra Skagen er indsendt 86 T/TF i perioden 1/4-8/5 (KEC RoC KMO m.fl.). Flest er registreret 9/4 med 25 TF Grenen (RoC). Fra Bulbjerg er indsendt 33 NØ mellem 16/4-1/5 (HHN m.fl.). Bedste dag er 25/4 med 13 Ø (HHN). Fra Syrodde er indsendt 15 TF 28/3 (PR). Ynglefugle er indrapporteret med i alt 630 par (MLU HHN m.fl.), hvori der dog findes en del gengangere. Største tal er 13/6 50 sy. Bygholm Vejle og 48 sy. Bygholm Vejles nordlige rørskov (begge HHN). Antallet af indrapporterede fugle stiger fra midten af september. Det er især rastende fugle fra Grenen (RoC), der fylder meget i månedssummen. Største tal fra efterårstrækket er 754 S Nordmandshage 20/9-16/10 (RSN HHB PR m.fl.), hvoraf de klart største dage er 20/9 109 S (HHB RSN) og 9/10 525 S (PR). Fra andre lokaliteter er de største efterårstal 28/9 62 R, 5/10 142 R og 18/10 65 R - alle Nordstrand ved Grenen (RoC). Fra starten af november falder antallet af fugle drastisk i området og de største tal fra årets sidste uger er 17/12 10 R Grenen og 10 R Nordstrand ved Grenen (begge RoC) og 22/12 12 R Bygholm Vejles nordlige rørskov (HHN).

Sum: 4678. 1. halvår 1385, 2. halvår 3293. Observationer 562. Indsendere 82. Lokaliteter 150.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	127	25	76	474	357	326	129	149	1235	1583	117	80

Bomlærke (Emberiza calandra): 18820

Årets sum ligger betydelig over gennemsnittet for de seneste 10 år på 6677 fugle. Især de mange og store vinterflokke registreret i januar dominerer billedet. De relativt få genfund (17 stk.) af ringmærkede danske Bomlærker viser, at arten er meget stationær, og kun tre af fuglene har flyttet sig mere end 5 km mellem mærkningssted og genfundsted. Resultaterne antyder, at fuglene overvintrer tæt på deres yngleområde. Blandt 8 fugle ringmærket i vinterperioden var den gennemsnitlige afstand mellem mærkningssted og senere genfundsted i sommerhalvåret kun 6 km. Desuden antyder resultaterne, at mange fugle benytter det samme overvintringsområde år efter år (Bønløkke m.fl. 2006). Fra årets start er de største indrapporterede tal 4/1 300 NV for Mou (BHJ), 9/1 260 R Vammen (TRK) og 28/1 450 Dråby Vig (JKK). Der er formentlig ikke mange gengangere i det indsendte materiale, og fuglene er set spredt i hele Nordjylland. Tallene antyder, at der findes en stor og robust bestand af arten i det nordjyske. Langt hen i marts ses stadig store samlede flokke, f.eks. 9/3 308 Vester Grønning (FD) og 10/3 175 Attrup Enge (RSN) og først fra starten af april ser flokstrukturen ud til at gå i opløsning. Dog ses 20/4 100 flyve til fælles overnatning i Guderup Kær (LFD). Trækforsøgende fugle er registreret ved Grenen med kun 9 stk. i perioden 15/4-26/7 (RoC m.fl.). Ynglefugle i form af syngende fugle er indsendt med 359 par, hvilket nok langt fra siger noget om det reelle antal jvf. ovennævnte. Flest syngende hanner er indrapporteret fra Fur med 31 sy. 6/6 (ATP). I efteråret er indrapporteringen ret lav indtil starten af oktober, hvor fuglene atter begynder at samles i vinterflokke. Største tal fra efteråret er 5/11 95 Aså Enge og Havn og 27/11 150 Voerså (begge RSN). Hen mod årets udgang igen pæne vinterflokke indsendt med de største 28/12 106 R Ølands Vejle (GRA), 28/12 110 Essendrup (TBA) og 29/12 220 R på højspændingsledninger ved Smidstrup (HHL).

Sum: 9024. 1. halvår 6123, 2. halvår 2901. Observationer 359. Indsendere 81. Lokaliteter 168.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3338	968	1226	324	180	87	59	22	64	467	759	1530

Bomlærke, Kandestederne, 7. juni 2006. (Foto: Bo Tureby).

PATTEDYR

Der er indkommet 1252 observationer af 33 arter pattedyr, inkl. Mink og Kat. Det er på niveau med de senere år. Nedenfor nævnes ikke alle indrapporterede arter – nogle arter afventer senere opsummering, når der er flere data at arbejde med. De indsendte tal fra 2006 tyder på fremgang for Ræv, Odder, Krondyr og Rådyr. Året er desuden specielt derved, at der gøres en del fund af levende hvaler, hvorimod der kun gøres to fund af strandede hvaler, nemlig Marsvin.

Pindsvin (*Erinaceus europaeus*). De første ses fra sidst i maj, med undtagelse af 2/4 1 trafikdræbt Rønnohlm ved Hjørring (9800HHL) og 7/5 1 død Ingstrup (ATL). Fundene er fra stort set hele området, således bl.a. 8/8 1 Grenen (RoC). Sidste levende er 12/10 1 Nørre Vorupør (SB) og 1 1K Fyrvej, Skagen (RoC). Der til kommer 2 fund fra november og 2 fra december, alle trafikdræbte. Der er formodentlig tale om dyr, der enten er blevet forstyrret i vintersøvnen, eller har været så sultne, at de har begivet sig ud på et sidste forsøg på at finde føde.

Vandflagermus (*Myotis daubentoni*) er iagttaget 16/9 1 fou. Hjarbæk Fjord ved Lynderup (KIA) og **Dværgflagermus** (*Pipistrellus pipistrellus*) er set 25/5 1 og 30/7 1 Sønder Sørig ved Aalbæk (LAM). Hertil 9 observationer af 33 ubestemte flagermus. Se også oversigten over overvintrende flagermus i de nordjyske kalkgruber nedenfor.

Egern (*Sciurus vulgaris*) er registreret med 76 ex., heraf 5 sorte, 1 grå, 6 røde og 5 døde (trafikdræbte). **Hare** (*Lepus europaeus*) indrapporteres med 309 ex. Første killing ses 18/3 1 Hjørring (9800HHL). Den var ca. 10 dage gammel og måtte aflives, da Husskader havde hakket dens øjne ud. Største antal er 15/4 9 Åstrup Enge ved Hjørring (9800HHL) og 26/4 9 enge ved Limfjordstunnellen, Nørresundby (GRA).

Den sjældne **Birkemus** (*Sicista betulina*) findes 9/12 i gylp fra Slørugle ved Brund i Thy (via JBE). Ellers yderst få indsendte obs. af smågnavere.

Ræv (*Vulpes vulpes*) ses med 222 ex., hvilket tyder på fortsat fremgang. Kun to ses med skab eller lignende: 7/6 1 Sønderup Ådal (ATL) og 11/8 1 Toftesø (TC). En del fund af vore mårdyr gøres desværre i form af trafikdræbte individer. Af 13 observerede

Grævling (*Meles meles*) er de 8 trafikdræbte. **Husmår** (*Martes foina*) ses med 18 individer, hvoraf 6 findes trafikdræbte. **Skovmår** (*Martes martes*) findes trafikdræbt 24/7 ved Kongensbro (SPP). Derudover er der indsendt observationer af levende dyr samt observationer udenfor artens kendte udbredelsesområde. Fagfolk mener, at de afgørende karakterer ikke kan ses i felten. Vi vil opfordre til, at dødfunde individer gemmes i fryseren til artsbestemmelse, således at vor viden om artens udbredelse kan underbygges/øges. **[Mink]** (*Mustela vison*) ses med 9 individer, hvoraf de 4 heldigvis er trafikdræbte. Ud af 8 observerede **Ilder** (*Mustela putorius*) er de 5 trafikdræbte. **Lækat** (*Mustela erminea*) ses med 12 individer, heraf 3 trafikdræbt. **Brud** (*Mustela nivalis*) ses med 6 individer, heraf 1 trafikdræbt.

Dværgmus, Nykøbing Mors, 16. september 2006.
(Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

For **Odder** (*Lutra lutra*) synes opsvinget at have bidt sig fast. Hele 48 ex. er indrapporteret, og vi kan gentage det, som vi nævnte i forrige rapport, nemlig at flere og flere Oddere ses ved højlys dag. Mange af observationerne gøres i Vejlerne samt i Toftesø, hvor der ses helt op til 4 Oddere sammen den 17/12 (TBA). Den nydannede Vilsted Sø blev synet og godkendt af en Odder 17/9 (BLN). Ved Hobro tømte en Odder i september flere havebassiner for fisk, heraf ca. 20 Koi-karper til en værdi af 500-700 kr. stykket (Nordjyske).

Spættet Sæl (*Phoca vitulina*) ses med 727 individer. Største tal for de vigtigste lokaliteter nævnt i kronologisk rækkefølge: 1/2 164 Agger Tange (FRO), 11/2 12 Hirsholmene (AØ), 4/3 22 Jegens Odde, Læsø (AØ), 30/4 22 Fur (SPP), 16/7 80 Livø (BEJ) og 28/12 12 Grenen, Skagen (KNP RoC). **Gråsæl** (*Halichoerus grypus*) ses i 2006 med nok 6 individer. Dyrene ses 27/3 1 Læsø Rende (PR), 27/5 1 Hirtshals Havn (KUP), 13/6 2 og 21/11 1 Syrodde, Læsø (PR) samt 24/9 1 og 25/12 1-2 Skagen (KEC RoC).

Der er gjort usædvanligt mange observationer af levende hvaler i 2006. Fundene stemmer dog godt overens med tidligere iagttagelser foretaget især fra skibe i forbindelse med Projekt Nordhval i 1994-96 (Østrin 1998).

Marsvin (*Phocoena phocoena*) iagttages med 139 individer. Flest fund er gjort ved Skagen, mens resterende findes ned langs vestkysten, undertagen 11/2 3 Hirsholmene (AØ) og 7/10 2 Havnø, Mariager Fjord (CSS). Største antal ses 28/5 10 Skagen (KNP m.fl.). Eneste dødfundne er 17/6 1 og 14/12 1

Marsvin, Hanstholm, 28. oktober 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Kollerup Strand (VFL). **Hvidnæse** (*Lagenorhynchus albirostris*). 4 observationer af mindst 18 ex. 28/5 ser en flok glade fuglekiggere fra Grenen i Skagen mindst 7 Hvidnæser i længere tid lege omkring en sejlbåd og i bovandet fra en større coaster (KNP RoC m.fl.). 5 eller 6/6 leger en flok (ifølge foto mindst 5) omkring lystfiskerbåden "Thailand" fra Hanstholm, da man fisker ved Det Gule Rev (Venzel Gommessen til Sportsfiskeren - via www.hvaler.dk). 27/8 ses atter en Hvidnæse ved Grenen (RoC). 23/9 følger 5-6 Hvidnæser lystfiskerbåden Bonito fra Hanstholm ca. 20 sømil fra land i ca. 5 minutter på tæt afstand. (Jan Lillholt via www.hvaler.dk). **Hvidskæving** (*Lagenorhynchus acutus*). 4/4 ses 3-4 Hvidskævinger fra lystfiskerfartøj ca. 1½ times sejllads vest af Hanstholm (Lars Michelsen via www.hvaler.dk). **Grindehval** (*Globicephala melas*). To observationer af mindst 40 ex. 26/7 observeres under prøvesejllads med ekspeditionsskibet Vædderen nordvest for Skagen en stor flok Grindehvaler (ca. 20 stk.) ved grænsen til norsk territorialfarvand. De tumler som en anden flok legesyge delfiner (Else Boelskifte via www.hvaler.dk). 6/8 ses fra en lystbåd 36 sømil fra Skagen på vej fra Arendal 5 flokke på hver 4-5 hvaler, som boltrer sig i ca. 30 minutter rundt om båden. Dyrene er efterfølgende ud fra fotos bestemt til Grindehvaler (Jens Mølgaard via www.hvaler.dk). **Vågehval** (*Balaenoptera acutorostrata*). To observationer af mindst 3 ex. 27/5 og 28/5 ses 1 ex. ved Grenen (den 28/5 samtidig med en flok Hvidnæser samt Marsvin) (RoC TN m.fl.). 20/7 observeres fra en sejlbåd 20 sømil nord for Skagen mindst 2 hvaler på ca. 4 meters længde lige omkring båden i ca. 4 minutter. Hvalerne er ud fra fotos bestemt til Vågehval (Jens Pedersen via www.hvaler.dk).

Krondyr (*Cervus elaphus*) er indrapporteret med 718 individer. Største tal er 22/3 50 Toftesø (TC ATL), 15/6 55 Hanstholm Vildtreservat (ATL), 5/8 50 Ræhr (OZG m.fl.). I den årlige opgørelse i bladet Jæger opgives følgende tal: N-Vendsyssel 220, SV-Vendsyssel, Hanherrederne og Thy 775, Rold Skov m.m. 590, Hobro-området 20, sydlige del af Viborg Amt (især Ormstrup) 250. Det giver et samlet antal på 1855 dyr mod 1735 dyr i 2005. Med andre ord endnu engang fremgang og ny rekord for de fritlevende bestande. Vi mangler tal for de indhegnede bestande i Tofte Skov og Høstemark Skov, som derfor ikke er talt med i totalen. I Vesthimmerland var en bestand ved at etablere sig, men grådige jægere har skudt den spirende bestand væk. **Dådyr** (*Dama dama*) er registreret med 60 individer fra Nordvendsyssel, V. Grønning, Livø, Sødal Skov og Bramslev Bakker. **Rådyr** (*Capreolus capreolus*). 406 observationer af 1667 individer er igen ny rekord. Største tal er 4/1 30 fou. sydvest for Vodskov (ATL), 18/2 23 fou. Hammer Bakker (JLA), 7/3 44 fou. Øster Aslund ved Vodskov (LYA), 12/3 22 Bouet (9800HHL) og 17/3 19 fou. syd for Poulstrup ved Vrå (9800HHL). Første med lam ses 17/5 Viskum (LM).

Overvintrende flagermus i de nordjyske kalkgruber

Det menes at folk begyndte at bryde og udnytte kalk i Nordjylland for mere end 1000 år siden. Gennem tiden har man gravet længere og længere ned og ud til siderne, hvorved gruberne eller minerne efterhånden fik karakter af labyrintiske gange i mange dybder. Kalken udnyttedes især til fremstilling af mørtel, bl.a. til bygning af kirker. Foruden de 5 gruber / miner nævnt nedenfor findes her i landet kun én yderligere grube ved Hjerm sydøst for Struer, hvor der dog kun overvintrer få flagermus. Herudover kan der være "glemte" gruber. De nordjyske gruber hører til de største kendte overvintringspladser for flagermus i Nordeuropa.

Damflagermus, Smidie Kalkgruber, 14. november 2006. (Foto: Niels Fabæk).

Det har været kendt i mange år, at gruberne er overvintringssted for flagermus, og dette må formodes at have fundet sted langt tilbage i tiden. Den stabile temperatur på ca. 8 grader hele vinteren samt en høj luftfugtighed er med til at gøre gruberne velegnede som overvintringssted. Man må formode, at tilstedeværelsen af gruberne er en ret afgørende faktor for nogle af flagermusearternes forekomst her i landet.

Overvintrende Vandflagermus blev i 1955-63 ringmærket i Daugbjerg Kalkgruber, og gennemmeldingerne viste, at flagermusenes sommerudbredelse hovedsageligt var i Midtjylland, især i Søhøjlandet, men der blev også gjort fund på Mors, i Østjylland og i Vestjylland. Sidstnævnte blev fundet 90 km fra mærkningsstedet.

I gruberne findes hovedsageligt arterne Vandflagermus, Damflagermus, Frynseflagermus og Brandt's Flagermus. Af disse er Damflagermus meget sjældent på europæisk plan, og Danmark har således en særligt pligt til at beskytte arten. Foruden de nævnte kan Langøret Flagermus af og til findes i gruberne. Flagermusene benytter hovedsageligt kalkgruberne i perioden, hvor de sover vintersøvn, men forår og efterår kan de også bruge gruberne om dagen og jage udenfor om natten. Om sommeren holder de til i særlige ynglekolonier. De øvrige flagermusearter, som lever i Danmark, overvintrer typisk i hule træer, på lofter, i kældre m.m. Der er desuden eksempler på, at visse arter kan trække sydpå om vinteren. Brunflagermus er af og til iagttaget på træ her i landet.

Nedenstående er sammenstillet på baggrund af oplysninger fra Birger Jensen (Hasseris, Smidie og Tingbæk) samt en undersøgelse foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser i 2002-2004 (Daugbjerg og Mønsted) (Søgaard 2005).

Minegang ved Hasseris, Aalborg

1985/86 til 1994/95 blev der optalt overvintrende flagermus her 16 gange af Mogens Frost Christensen, Birger Jensen m.fl. Der blev kun fundet Vandflagermus (max 87 – de senere år omkring 30 pr. sæson). Da det på grund af hærverk viste sig umuligt at lukke minegangen med en gitterlåge, blev indgangen muret til, men med en åbning der tillader flagermusene at passere. Hvor mange flagermus, der overvintrer her nu, er det altså ikke muligt at sige (Flora og Fauna, 91:25-28, 1985).

Smidie Kalkgrube, Kongerslev

Siden 1980/81 har Birger Jensen med hjælpere årligt optalt overvintrende flagermus her. De første år adskillige gange i løbet af sæsonen, de senere år kun en enkelt gang eller et par gange pr. sæson. 4 arter overvintrer regelmæssigt i gruben, og antallet har de sidste seks år ligget på 100-150 Vandflagermus, 200-275 Damflagermus, 75-150 Frynseflagermus og 75-125 Brandts Flagermus. Desuden træffes af og til nogle få Langøret Flagermus i kalkgruben en kort tid. Tilsammen har 500-700 flagermus overvintret i gruben pr. sæson de senere år. Det er ca. samme antal som ved undersøgelsernes start for 25 år siden, men i begyndelsen af 1990'erne var der tilsammen ca. dobbelt så mange overvintrende flagermus her. Disse svingninger i bestandsstørrelse har vi ingen forklaring på.

Vandflagermus, Thingbæk Kalkminer, 18. oktober 2006. (Foto: Niels Fabæk).

	År	Vandflagermus	Damflagermus	Frynseflagermus	Brandts flagermus
Hasseris	1994/1995	Ca. 30	-	-	-
Smidie	2005/2006	100-150	200-275	75-150	75-125
Tingbæk	2005/2006	500-600	0-20	0-20	0-20
Mønsted	2003	5.900-8.300	2.100	300	Fåtalig
Daugbjerg	2003	10.000-12.000	1.750	-	Fåtalig
IALT		16.530-21.080	4.050-4.145	375-470	75-145

Tingbæk Kalkmine, Skørping

Her har Birger Jensen med hjælpere optalt overvintrende flagermus siden 1980/81. De første år adskillige gange i løbet af sæsonen, men efter nogle års afbrydelse som følge af en nedstyrtningsulykke i 1988 er der kun foretaget en halv snes optællinger. Bestanden har været stigende de senere år, og er nu på 500-600 – helt overvejende Vandflagermus, men der kan være op til en snes af hver af arterne Dam-, Frynse- og Brandts Flagermus. Enkelte Langøret Flagermus er også fundet her.

Mønsted Kalkgruber

I disse gruber er der foretaget forskellige undersøgelser og tællinger i mange år. I 2003 blev der af Danmarks Miljøundersøgelser foretaget optællinger, automatiske registreringer af ind- og udflyvning samt fangster i fælder, og på basis heraf blev der foretaget en vurdering af bestandene (Søgaard 2005). Bestanden af Vandflagermus vurderes at være stabil, set i forhold til en undersøgelse i 1977, mens Damflagermus synes at have haft fremgang.

Daugbjerg Kalkgruber

Disse gruber blev undersøgt samtidig med Mønsted Kalkgruber som nævnt ovenfor. Fordelingen er noget anderledes, idet der er langt flest Vandflagermus, mens Fryseflagermus ikke er konstateret.

KRYBDYR

Der er indkommet 102 observationer af 5 arter krybdyr.

Markfirben (*Lacerta agilis*) ses fra 16/5 1 Nordstrand, Skagen (KNP) til 26/8 2 Grenen (KEC KNP RoC). Herudover 1/7 1 Klim Bjerg (AS) og 20/7 – 11/8 op til 3 Krylle Klit (SGB). **Almindeligt Firben** (*Lacerta vivipara*) ses fra 2/4 1 Skårup Odde (AS) med største antal 14/4 15 Læsø Klitplantage (JOE). **Stålorm** (*Anguis fragilis*) indberettes med 10 eksemplarer, med første 14/4 1 Kompedal Plantage (SA) og sidste 7/10 1 død Pajhede Skov (HHL).

Hugorm (*Vipera berus*) indberettes med hele 117 ex. fra 18/3 4 Skårup Odde (AS) til 25/10 8 Skårup Odde (AS). Største antal er 15/4 18 Selbjerg Vejle (HHN). **Snog** (*Natrix natrix*) er indberettet 4 gange fra Toftesø 21/8 – 9/9 med største antal 3/9 5 (TC).

Hugorm, Nordstrand, Skagen, 15. august 2006. (Foto: Christian A. Jensen).

PADDER

Der er indkommet 50 observationer af 5 arter padder.

Lille Vandsalamander (*Triturus vulgaris*) ses fra 1/4 20 Hjørring Kommune vejjobs (BHJ) og 2/4 4 Skårup Odde (AS). En usædvanlig sen obs af et svømmende dyr 18/12 1 Sandmilen (LAM). **Butsnudet Frø** (*Rana temporaria*) ses fra 1/4 3 Hjørring Kommune vejjobs. (BJH). **Spidssnudet Frø** (*Rana arvalis*) ses ligeledes fra 1/4 Hjørring Kommune vejjobs (BHJ) og med største tal 9/4 200 Foldgårdsøen, Læsø (JOE). **Skrubtudse** (*Bufo bufo*) ses fra 1/4 15 Hjørring Kommune vejjobs (BHJ), med store tal fra 22/4 100 sy. Tindbæk Hestehave (TBR) og 23/4 100 sy Katsig Bakker (HHL). **Strandtudse** (*Bufo calamita*) ses fra 16/4 3 Nordstrandvej, Skagen (KEC). Største antal er 6/5 50 sy. Skagen (PJP), 8/5 mindst 100 sy. Elling Strandenge (KRA) og 8/5 mindst 100 sy. Stensnæs (KRA).

DAGSOMMERFUGLE

Der er indkommet 1122 observationer af 46 arter (i 2005 38 arter, i 2004 45 arter, i 2003 27 arter). I modsætning til 2005 er vejret i sommeren 2006 noget mere sommerfugle-venligt. Ikke alle indrapporterede arter behandles hvert år i denne rapport.

Vi indleder med førstefundene af de lidt mere almindelige arter: **Nældens Takvinge** (*Aglais urticae*) 12/3 1 Aalborg (ATL) og 16/3 1 Aalborg (HHB), **Citron-sommerfugl** (*Gonepteryx rhamni*) 19/3 Langholt (SEM) og 10/4 hele 8 obs. (flere inds.), **Aurora** (*Anthocharis cardamines*) 6/4 2 Tindbæk (TBR) og 6/4 2 Højris Mølle (GUP) samt 7/4 4 obs. (flere inds.), **Dagpåfugleøje** (*Inachis io*) 10/4 1 Aalborg (HHB) og 16/4 1 Viborg (OLI), **Admiral** (*Vanessa atalanta*) 14/6 1 Hjeds Kær (TN) og 16/6 1 Grenen (RoC). En af vore seneste udflyvere er **Sandrandøje** (*Hipparchia semele*), og de første ses 17/7 1 Lille Vildmose (TN) og 18/7 1 Rosborg Sø (TBN).

Af store antal kan nævnes: **Nældens Takvinge** (*Aglais urticae*) 11/7 200 på oregano i have ved Skelund (TN), **Dagpåfugleøje** (*Inachis io*) 8/8 100 Rærup (GRA), **Admiral** (*Vanessa atalanta*) 18/9 50 Livø (ATL), og af denne art skal også nævnes følgende træktal: 15/9 26 S Agger Tange (SA) samt fra Nordmandshage 29/9 30 S, 3/10 70 S, 9/10 35 S og 25/10 7 S (PR HHB), **Okker-gul Pletvinge** (*Melitaea cinxia*) 12/6 100 Visgård Skovmark (TN), **Almindelig Blåfugl** (*Polyommatus icarus*) 12/7 300 Marienhøj Plantage (TN), 17/7 300 Portlandsmosen, Lille Vildmose (TN) og 18/7 100 Rosborg Sø (TBN), **Foranderlig Blåfugl** (*Plebejus idas*) 15/7 150 Ajstrup Hede (ASH).

Af de lokale specialiteter kan nævnes den truede **Hedepletvinge** (*Euphydryas aurinia*) med flotte tal 9/6 120 Råbjerg Mose (KNP), 11/6 40 Lundby Hede (ASH), 14/6 1 Hjeds Kær (TN) og 16/5 15 Napstjert (HHB NF). Det er glædeligt med søndenfjords fund, som der kun har været få af de senere år. **Moserandøje** (*Coenonympha tullia*) er iagttaget 20/6 2 Sandelsbjerg, Store Vildmose (ASH) og 27/7 24 Portlandsmosen, Lille Vildmose (TN). **Skovrandøje** (*Pararge aegeria*) er bl.a. iagttaget på nye lokaliteter i forhold Atlas-under-søgelsen i 1990'erne (Stoltze 1996): 7/8 3 Bramslev Bakker (TN), 8/8 16 Kielstrup Sø (TN), 28/8 1 Lilleheden Klitplantage (AØ) og 3/9 1 Vester Torup Klitplantage (AS).

Og så til de sjældne/uregelmæssige gæster: **Sørgekåbe** (*Nymphalis antiopa*) ses i to velafgrænsede forekomster. Fra 4/5 – 7/5 ses 3 ex. Skagen og Læsø (HAC ATL JSP LBO). Disse må formodes at være overvintrende individer. I august indledes så et nyt influx. Disse kan dels være tilflyvende individer (hvilket nok mest er tilfældet), dels 2. generation af lokalt ynglende sommerfugle. Første ses 4/8 Hirtshals (KUP), Hulsig (AØ) og Skagen (RoC). Herefter ses ca. 100 individer igennem august samt 4 i september og 4 i oktober med sidste 14/10 Toftesø (DFS). Største er 23/8 11 SØ Skagen Fyr Vest (ABB via RoC). Det må betegnes som et flot år. **Det hvide C** (*Polygonia c-album*) er årets store overraskelse, idet der ses hele 39 ex. Ifølge Danske Dagsommerfugle (Stoltze 1996) er arten sjælden i Jylland, og der foreligger således kun ca. 7 tidligere fund fra Nordjylland. Heraf er 1 fund fra Mors før 1990, resten fra Vendsyssel, heraf 2 fra før 1990 og 3 fra efter 1990. Hammer Bakker er eneste lokalitet med fund fra både før og efter 1990. Første i 2006 er 17/7 1 Lille Vildmose (TN). I Skagen ses 32 ex. fra 5/8 til 25/9 (RoC KNP) med største antal 13/9 4 Batterivej (RoC). Udenfor Skagen ses 5/8 1 Sortkær Hede ved Frederikshavn (NJ), 6/8 1 Hulsig (AØ), 24/9 1 Hadsund (TN) samt sidste 25/10 1 Vinkel ved Viborg (OLI). Det er svært at sige, hvorfra De hvide C'er (eller hvad sådan nogle hedder i flertal) kommer, da de findes udbredt både øst og syd for landet, men det må formodes, at den varme sommer har medvirket til invasionen. I øvrigt har arten tidligere været mere almindelig i Danmark, og det bliver den måske igen? Den syd fra kommende tilflyver **Tidselsommerfugl** (*Cynthia cardui*) ses med 148 ex., hvilket er moderat pænt. Visse år ses næsten ingen, og i store år ses arten i tusindvis. Et meget stort år var 1988, mens 2003 også var et godt år. Arten ses fra 6/5 7 Ø Bulbjerg (AS HHN HRC) og 12/6 1 Øster Hurup (TN) med største antal 11/8 10 Rærup (GRA) og sidste 25/10 1 Nordmandshage (HHB) og 27/10 1 Skårup Odde (AS).

Heddepletinge, Lundby Hede, 11. juni 2006.
(Foto: Albert Steen-Hansen).

Litteraturliste

- Bønløkke, J., Madsen, J.J., Thorup, K., Pedersen, K.T., Bjerrum, M. & Rahbek, C. 2006. Dansk Trækfugleatlas. Rhodos, Humlebæk.
- Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1980: Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa. Oxford.
- Dybbro, T. 1976: De danske ynglefugles udbredelse. Dansk Ornitologisk Forening.
- Fangrath, M., Schäffer, N. 1994: Birdlife International European Corncrake Action Plan Workshop, Ecology of Corncrakes *Crex crex*.
- Fredsøe, K. 2003: Engsnarre-registreringerne 2003 fordelt i de enkelte amter/regioner.
- Green, R.E., Tyler, G., Stowe T.J. and Newton, A.V. 1997: A simulation model of the effect of mowing of agricultural grassland on the breeding success of the Corncrake (*Crex crex*). Journal of Zoology 243.
- Green, R.E. 1993: The decline of the Corncrake *Crex crex* in Britain continues. Bird Study 42:11.
- Heilmann, G & Manniche, A.V.L. 1939: Danmarks Fugleliv. Gyldendal.
- Jacobsen, Lars Bo 2006: Ynglebestanden af Kirkeugle *Athene noctua* i Vendsyssel og Himmerland 1981-2000. Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 100: 35-43
- Mogensen, P.H. 2006: Engsnarren's (*Crex crex*) kurtiseringskald. Perspektiver for artens bevarelse.
- Norris, C.A. 1947: Report on the distribution and status of the Corncrake (*Crex crex*). Journal of applied ecology 1993.
- Peake, T.M., McGregor P.K., Smith, K.W., Tyler, G., Gilbert, G. and Green, R.E. 1998: Individuality in Corncrake *Crex crex* vocalisations.
- Peake, T.M. & McGregor, P.K. 2001: Corncrake *Crex crex* census estimates: a conservation application of vocal individuality. Animal Biodiversity and Conservation 24.1. Zoologisk Institut. København.
- Schäffer, N. 1994: Methoden zum Nachweis von Brutten des Wachtelkönigs *Crex crex*. Vogelwelt 115.
- Schäffer, N., Green, R.E. 1994: Birdlife International European Corncrake Action Plan Workshop, feeding ecology.
- Stoltze, M., 1996: Danske Dagsommerfugle. Gyldendal.
- Stowe, T.J. & Hudson, A.V. 1991: Radio telemetry og Corncrake in Great Britain. Vogelwelt 112.
- Stowe, T.J. Newton, A.V., Green R.E. and Mayes, E. 1993: The decline of Corncrake *Crex crex* in Britain and Ireland in relation to habitat. Journal of applied ecology 30, 53-62.
- Søgaard, B., Baagøe, H.J. og Degn, H.J. 2005: Overvågning af flagermus *Myotis* sp. og deres levestedsvilkår i Daugbjerg og Mønsted Kalkgruber 2002-2004. Arbejdsrapport fra DMU nr. 214.
- Thorup, Ole 1999: Engsnarren's *Crex crex* yngleforhold i kulturlandskabet, og artens fortid, nutid og eventuelle fremtid i Danmark. Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 93, 71-81.
- Tyler, G. and Green R.E. 1996: The incidence of nocturnal song by male Corncrake *Crex crex* is reduced during pairing. Bird Study 43.
- Østrin, P. 1998: Hvalerne på afgrundens rand. Naturens Verden, s. 441-452.

Forklaring på kategorier nævnt i rapporten

For enkelte af arterne i rapporten er der nævnt at den tilhører kategori C eller D (f.eks. Amerikansk Skarve-and). Alle øvrige arter behandlet i rapporten regnes for at tilhøre kategori A.

Jf. DOFs Sjældenhedsudvalg gælder følgende beskrivelse:

I henhold til AERC-standarten inddeles de i Danmark trufne fuglearter i 5 kategorier, defineret som følger:

- A. Arter der betragtes som spontant optrædende og er truffet mindst én gang siden 1. januar 1950; f.eks. Vibe og Amerikansk Pibeand. Som spontant optrædende regnes ligeledes skibs- eller på anden måde assisterede forekomster, når fuglen ikke har været fodret eller tilbageholdt.
- B. Arter som betragtes som spontant optrædende, men kun er truffet før 1950; f.eks. Kravetrappe og Bartramsklire.
- C. Udsatte og undslupne arter, som har etableret en fritlevende og selvsupplerende bestand, enten herhjemme eller i andre lande; f.eks. Nilgås.
- D. Arter som ville være placeret i A eller B, hvis ikke der var rimelig tvivl om, hvorvidt de nogensinde har optrådt spontant i landet; f.eks. Flamingo og Alm. Pelikan.
- E. Arter der betragtes som undsluppet fra fangenskab eller på anden måde unaturligt har optrådt i landet, eller hvis fritlevende bestande – hvis eksisterende – formentlig ikke er selvsupplerende; f.eks. Rødrygget Pelikan, Steppeørn med stropper og ynglefund af Mandarinand.

Den officielle danske liste udgøres af arterne i kategori A, B og C. Fund af arter i kategori D og E behandles også af SU, men publiceres særskilt bagest i SU-rapporten.

Lokale SU-arter

Følgende arter er lokale SU-arter, hvilket vil sige at fund af de pågældende arter skal godkendes af SU, inden de kan medtages i "Fugle og Dyr i Nordjylland":

Hunfarvede individer af

- Kongeederfugl
- Stellersand
- Hvidhalset Fluesnapper

Alle individer af

- Sandterne
- Fyrremejse

I forhold til 2002 rapporten er Korttået Træløber således taget af den lokale SU-liste.

Ræv, Agger Tange, 18. marts 2006. (Foto: Søren Kristoffersen).

Indsendere 2006

ABK	Andreas	Bruun Kristensen	2100ABK	EA	Erling	Andersen	7752EA
AEC	Andreas	E. Christensen	2100AEC	EAg	Erik	Agertoft	2700EAG
AK	Arne	Kiis	9260AK	EBJ	Erik	Bisballe Jensen	8600EBJ
AL	Arne	Lilhauge	7000AL	EDJ	Ejnar Dahl	Jensen	9870EDJ
ALM	Asger L.	Møldrup	8210ALM	EDY	Hans Erik	Dylmer	8600EDY
AMS	Anders	M. Sørensen	6000AMS	EEE	Erhardt	Edmund Ecklon	5700EEE
AMY	Anders	Myrtue	5210AMY	EI	Egon	Iversen	6470EI
ANS	Anders	Søgaard	2830ANS	EKR	Erik	Kramshøj	2791EKR
APJ	Ann Pia	Jørgensen	8560APJ	EKR	Erling	Krabbe	3490EKR
APN	Anni & Peter	Nielsen	8382APN	ELH	Elly	Hansen	7755ELH
APR	Andreas K.	Pedersen	8900APR	ELJ	Eyvind L.	Jakobsen	8800ELJ
AR	Anders	Rasmussen	8500ARA	ELK	Else	Klint	5853EKL
AS	Albert	Schmidt	7741AS	ELM	Ella	Mikkelsen	5250EMI
ASF	Alex Sand	Frich	7300ASF	EM	Egon	Mogensen	8832EM
ASH	Albert	Steen-Hansen	9240ASH	EMA	Erling	Madsen	6920EMA
ATL	Anton Thøger	Larsen	9310ATL	EMN	Erik Mørk	Nielsen	3370EMN
ATP	Ankjar	T. Poulsen	7884ATP	EO	Erik	Overgaard	8462EO
AWM	Andreas W.	Mønsted	8654AWM	ERH	Ernst	Hjollund	8600ERH
AWN	Anders Wiig	Nielsen	4000AWN	ERJ	Erik	Jensen	9370ERJ
AØ	Anders	Østerby	9800AØ	EVL	Eva	Lauridsen	8900EVL
				EØ	Egon	Østergaard	7490EØ
BBS	Bjarne Boye	Sørensen	8500BJS	FAN	Finn	Andersen	3760FAN
BD	Bianca	Dose	7840BD	FBC	Freddy	Christiansen	8200FBC
BEJ	Bent	Jakobsen	6840BEJ	FD	Flemming	Damkov	7870FD
BGO	Bjarne	Golles	8220BGO	FDE	Frank	Desting	2730FDE
BH	Benny	Haahr	9500BH	FFA	Fugleværnsfonden, Agerø		
BHJ	Bjarke	Huus Jensen	9800BHJ	FHK	Folmer Hjort	Kristensen	9940FHK
BJH	Bjarne	Holm	6823BJH	FLS	Flemming	Skjoldager	4070FLS
BKR	Benny	Kristensen	8900BKR	FNI	Flemming	Nielsen	8541FNI
BLN	Brian Lyngsøe	Nilsson	9600BLN	FRO	Frits	Rost	8800FRO
BMJ	Bent M.	Jürgensen	2970BJ	FSH	Freddy	Hansen	5600FSH
BOSK	Bo	Skelmose	6893BOSK				
BSP	Birger	Pedersen	9900BSP	GF	Gert	Fahlberg	6400GF
BTU	Bo	Tureby Hansen	4690BTU	GGU	Georg	Guldvang	8600GGU
				GM	Gerner	Majlandt	7600GM
CAn	Carsten	Andersen	3790CAN	GNL	Gitte	Nielsen Larsen	2300GNG
CAS	Clare	Handrup	7752CAS	GP	Gunner	Kjerulf Poulsen	9230GUP
CAS	Carsten	Sørensen	9900CAS	GPE	Gunnar	Pedersen	8620GPE
CBO	Charlotte	Boesen	2990CBO	GRA	Gert	Rasmussen	9000GRA
CGJ	Connie	Grubbe Jensen	2670CGJ	GT	Georg	Tranholm	9575GT
CGL	Carsten G.	Laursen	7400CGL	GVJ	Gorm	Vognsen Jensen	2765GVJ
CH	Christian	Hjorth	7830CH				
CHØ	Carsten	Høeg	8270CHØ	HAC	Hans	Christophersen	9520HAC
CKP	Carsten	Krog Pedersen	7741CKP	HBA	Henrik Gerner	Baark	4180HBA
CLK	Claus	Kobberø	7442CLK	HBP	Hans Jørgen B.	Pedersen	8240HBP
CMLC	Carsten M.	L. Christensen	8800CMLC	HBR	Henrik	Brænder	4200HBR
CR	Claus	Rømer	9520CR	HBØ	Henrik	Böhmer	7150HBØ
CSS	Carsten S.	Sørensen	9500CSS	HC	HC	Hansen	9240HC
CSv	Christian	Svane	7800CSV	HC	Hans	Christensen	6270HC
				HCH	Henrik	Christoffersen	9310HCH
DB	Dan	Blohm	8300DB	HEB	Henrik	Brandt	6710HEB
DBC	David B.	Collinge	4000DBC	HET	Henning	Ettrup	8471HET
DD	Morten D. D.	Hansen	8240MDH	HFN	Henrik	F. Nielsen	7700HFN
DFS	D. og F.	Sørensen	9820DFS	HHB	Henrik Holm	Brask	9000HHB
DMB	David	Boertmann	7800DMB	HHe	Henning	Heldbjerg	1417HHe
DMZ	Dieter	Maaszen	5200DMZ	HHL	Hans Henrik	Larsen	7790HHL
DOF	DOF	Fuglenes Hus	1620DOF				

Indsendere 2006

HHL	Hans Henrik	Larsen	9800HHL
HHN	Henrik H.	Nielsen	7742HHN
HHP	Henrik	Høgh-Poulsen	8831HHP
HKA	Hanne	Kapala	2400HKA
HLL	Henning L.	Larsen	8240HLL
HMT	Henrik Møller	Thomsen	9000HMT
HOC	Hans	Ole Christensen	7752HOC
HOF	Hans Ole	Frølund	8500HOF
HP	Hans	Pinstrup	8700HP
HPD	Hans Peter	Dahlgaard	7752HPD
HPE	Henning	Petersen	8420HPE
HPS	Hans-Peter	Svendsen	8740HPS
HRC	Helge	Røjle Christensen	7742HRC
HRS	Henning R.	Sørensen	7830HRS
HSC	Henning	Schmidt	9981HSC
HST	Henrik	Stenholt	8600HST
HTH	Henrik	Thormann	5000HTH
HTH	Hanne Mie	Thomsen	9330HTH
HTM	Henriette T.	Madsen	3720HTM
ILM	Inge-Lise	Mortensen	7800ILM
IMJ	Inger Merete	Jensen	7600IMJ
INN	Ib Nord	Nielsen	7700INN
IOL	Ivan	Olsen	3000IOL
IVA	Ivan	Abramowitz	2830IVA
IZN	Inger & Ivan	Zink-Nielsen	8270IZN
JAE	Jakob	Engelhard	3520JAE
JaKi	Jan	Kiel	4180JKI

JB	Jørgen	Bech	1953JBE
JBA	Jørgen	Ballegaard	8654JBA
JBL	J. og B.	Lyngaa	9500JBL
JBO	Jens	Boesen	4400JBO
JBP	Jens Bonde	Poulsen	8950JBP
JBR	Jesper	B. Nielsen	4480JNI
JDI	Jens	Dithmarsen	4760JDI
JDU	Jan	Durinck	7730JDU
JEB	Jens	Bækkelund	5400JEB
JF	Jacob	Funder	9460JF
JG	Jens	Gregersen	8700JG
JGT	Jan	G. Thomsen	2840JTH
JHC	Jørgen	H. Christiansen	2610JHC
JHH	Jens	Hjerrild Hansen	3480JHH
JHP	Jakob	Holm Pedersen	7700JHP
JJA	Jens Jørgen	Andersen	7700JJA
JJJ	Julie Jacobi	Jonstrup	8000JJJ
JJP	Jens Jørgen	Pedersen	7900JJP
JKA	Jepppe	Kajgaard	9970JKA
JKC	Johnny K.	Christensen	8530JKC
JKJ	Jørgen	Jørgensen	8560JKJ
JKK	Jens Kristian	Kjærgård	7950JKK
JKP	Jens Kristian	Pedersen	6800JKP
JKy	John	Kyed	7730JKy
JLA	Johnny	Laursen	9520JLA
JLO	Jørgen	Lodberg	8600JLO
JLY	Jørn	Lykkegård	8000JLY
JN	Jacob	Niss	2000JN
JOE	Joakim	Engel	6720JOE

Sortand, Nørre Vorupør, 30. december 2006. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Indsendere 2006

JOG	Jonas	Gadgaard	6710JOG	LM	Lars	Mogensen	8830LM
JoK	Jørgen	Kabel	9400JOK	LMU	Lars	Munk	4990LMU
JOL	Jon	Lehmberg	2800JOL	LN	Leif	Novrup	7830LN
JP	Johan	Pedersen	7840JP	LPJ	Lars P.	Johansson	8544LPJ
JPIP	John	Pedersen	9990JPIP	LRU	Lars	Rudfeld	4600LRU
JPk	Jørgen Peter	Kjeldsen	7741JPk	LTP	Lars	Tom-Petersen	8900LTP
JS	Jørgen	Stubgaard	9800JS	LYA	Lydia	Hind	9310LYA
JSA	Jes Sig	Andersen	8740JSA				
JSA	Jacob	Sterup	5854JSA	MB	Mads	Bengtsson	2700MB
JSC	Jørgen Staarup	Christensen	8230JSC	MBA	Mogens	Bak	6893MBA
JSK	Jan Skjoldborg	Kristensen	7730JSK	MBB	Mathias	Bjerregård	3400MBB
JSP	Jan	Speiermann	1670JSP	MCA	Margrete	Caspersen	7760MCA
JT	Jesper	Tofft	6200JT	MD	Mogens	Damm	9900MD
JTL	Jørgen Terp	Laursen	8220JTL	ME	Mads	Elley	4700MEL
JTN	Jan Tøttrup	Nielsen	9870JTN	MER	Mogens	Erlandsen	8600MER
JVI	Jørgen	Vigstrup	7700JVI	MFJ	Michael	Fink Jørgensen	2610MF
JVS	Jørn Vinther	Sørensen	6100JVS	MHA	Morten	H. Andersen	6040MHA
JW	Jesper	Windeløv	8000JW	MHH	Martin	Høj Hansen	8210MHH
JWJ	Jørn	Winther Jørgensen	7470JWJ	MHH	Michael H.	Hansen	5400MHH
JØP	Jørn	Baasch-Pedersen	8200JØP	MHR	Mikkel	Rasmussen	8500MHR
				MIK	John	Mikkelsen	7100MIK
KAH	Klaus Anker	Hansen	9530KAH	MK	Martin	Kviesgaard	8800MK
KBC	Kenneth Bach	Christensen	9000KBC	MKH	Morten	Kofoed-Hansen	2840MKH
KDI	Karen	Dissing	9220KDI	MKi	Morten	Kirk	7742MOK
KEC	Knud Erik	Christensen	9990KEC	MKJ	Mikkel	Kure Jakobsen	2800MKJ
KEH	Keld	Henriksen	8230KEH	MKP	Michael	Køie Poulsen	3480MKP
KEK	Karl Erik	Kristensen	6950KEK	MLU	Martin	Lund	7741MLU
KEN	Kaj Erik	Nielsen	2970KEN	MLU	Martin	Lundholm	9310MLU
KF	Kim	Frost	8270KF	MMH	Morten	Møller Hansen	2605MMH
KHA	Kristoffer	Hansen	6000KHA	MMJ	Michael M.	Jensen	5540MMJ
KIA	Kield	Andersson	6893KIA	MO	Mads	Olsen	8240MO
KIM	Kim	Mogensen	7200KIM	MP	Mark	Pedersen	9000MP
KKN	Kristian Kirk	Nielsen	9220KKN	MVS	Mathias	Vogdrup-Schmidt	2920MVS
KL	Kjeld	Lund	7000KL				
KLU	Kirsten	Laursen	4180KLU	NAH	N. Asbjørn	Holm	6760NAH
KMO	Klaus	Malling Olsen	2700KMO	NBJ	Niels Bomholt	Jensen	5762NBJ
KNI	Kaj	Nissen	9500KNI	NJ	Niels	Jæger	9900NJ
KNP	Knud	Pedersen	9990KNP				
KRA	Kurt	Rasmussen	9330KRA	OA	Ole	Amstrup	6830OA
KRN	Kenneth Rude	Nielsen	9000KRN	OBO	Ole Bent	Olesen	5000OBO
KTH	Karl	Thomasberg	9480KTH	OHG	Ole	Goldschmidt	5900OHG
KTR	Kristian T.	Rasmussen	8000KTR	OJE	Ole	Jensen	8361OJE
KUP	Kurt	Prentow	9800KUP	OK	Ole	Kristensen	7800OK
KWS	Kåre Würtz	Sørensen	8000KWS	OLH	Ole	Hansen	6710OLH
				OLI	Ole	Lilleør	8800OLI
LAM	Lars H.	Mortensen	9800LAM	OO	Ole C.	Olesen	7490OO
LB	Lasse	Braae	4500LBR	ORJ	Ole Riis	Jensen	9210ORJ
LBJ	Lars	Bo Jacobsen		OS	Ole	Skrubbeltrang	9990OS
LBO	Lars	Borup	8220LBO	OZG	Ole	Zoltan Göller	6760OZG
LCS	Lars C.	Smith	9700LCS				
LFD	Lasse F.	Dahlgaard	7900LFD	PAW	Paw	Hansen	7700PAW
LFR	Leif	Frederiksen	2860LFR	PBE	Peter	Bonne Eriksen	3500PBE
LGN	Laus	Gro-Nielsen	9800LGN	PCH	Per	Christensen	7755PCH
LHAN	Lars	Hansen	9500LH	PCL	Preben	Clausen	8270PCL
LJK	Lars	Jensen Kruse	3200LJK	PDK	Poul D.	Kæselér	8600PDK
LL	Lars	Larsen	9220LL	PEN	Poul	Erik Niebuhr	8600PEN
LLH	Leo L.	Hansen	8270LLH	Pen	Peter	Enemark	2100PEN

Indsendere 2006

PER	Peder	Rasmussen	5700PER
PES	Poul Erik	Sperling	9230PES
PGH	Per G.	Henriksen	8464PGH
PHA	Peter	Halkier	7700PHA
PHA	Peter	Hahn	8320PHA
PHJ	Peter	Hjeds	8900PHJ
PHM	Poul	Hald-Mortensen	7742PHM
PJP	Peder	Pedersen	7830PJP
PKR	Poul	Krag	7830PKR
PLA	Peter	Lange	8464PLA
PPO	Per	Poulsen	6710PPO
PR	Per	Reng	8500PR
PR	Palle A. F.	Rasmussen	9000PR
PS	Per	Steffensen	9280PS
PUR	Poul Ulrich	Riis	7760PUR
PWB	Per Wessel	Buchwald	8800PWB

RBC	Rune Bisp	Christensen	2300RBC
RBJ	Rune	Bjerre	3300RBJ
RBZ	Richard	Burzynski	2800RBU
RNL	Rene	Larsen	9900RL
RoC	Rolf	Christensen	9990ROC
ROR	Ronni	Røgaard	2200ROR
RS	Rasmus	Strack	2700RS
RSN	Rune Sø	Neergaard	8220RSN
RT	Rasmus	Turin	2700RT
RTV	Rie	voetmann	9990RTV
RYT	Hans	Rytter	5772RYT

	Sonja	Konnerup	
SAK	Svend Aage	Knudsen	7600SAK
SAR	Steen	Reimers	8000SAR
SBr	Steen	Brølling	7741SB
SEF	Svend Erik	Frandsen	9900SEF
SeJ	Steen E.	Jensen	4736SEJ
SEK	Sebastian	Klein	2300SEK
SEM	Svend Erik	Mikkelsen	9310SEM
SGB	Garder	Brask	2620SGB
SIL	Silvana	Hansen	9982SIL
SK	Solvejg	Knudsen	8900SK
SKR	Stig	K. Rasmussen	2000SKR
SKr	Søren	Kristoffersen	9000SØK
SM	Susanne	Møller	8830SM
SN	Søren	Nygaard	6500SN
SOJ	Svend Ove	Jensen	6400SOJ
SPP	Søren Peter	Pinnerup	4320SPP
SPR	Susanne	Primdahl	7850SPR
SRJ	Steen	R. Jensen	7700SRJ
SSC	Simon S	Christiansen	9200SSC
SSL	Stephan S.	Lund	8240SSL
ST	Søren	Tanderup	9000ST
STA	Stinne	Aastrup	8800SA
STB	Sanne	Busk	2770STB
StN	Sten	Nielsen	6040SN
SUT	Søren	Ulrich Thomsen	9620SUT

Tårnfalk, Skagen, 7. maj 2006. (Foto: Søren Skov).

TA	Tim	Andersen	2605TA
TBA	Tom Bak	Andersen	9200TBA
TBN	Thomas	Buus Nielsen	8800TBN
TBR	Thorkil	Brandt	8300TBR
TC	Tscherning	Clausen	9270TC
TH	Torben	Hvid	8240TH
THM	Thomas	Maul	7451THM
TK	Tommy	Kaae	8723TK
TL	Thorkild	Lund	9280TL
TLY	Torben	Lyng	9900TLY
TN	Torben	Nielsen	9560TN

TNy	Timme	Nyegaard	1663TNY
TOK	Torben	Kjær	4652TOK
TQA	Torben Quist	Andersen	8500TQA
TRK	Tonny Ravn	Kristiansen	8830TRK
TSC	Tommy S.	Christensen	9900TSC

UEM	Ulf Eschou	Møller	6950UEM
UGS	Uffe	Gjøl Sørensen	1415UGS
UK	Ulf	Klemmetsby	9380UK
ULV	Ulvedybsgrp.	(adr: HMT)	9000ULV

VFL	Vagn	Freundlich	9400VFL
VL	Villy	Lauritsen	8800VL

WJ	Willy	Jørgensen	9280WJ
----	-------	-----------	--------

Forkortelser

Følgende forkortelser anvendes i rapporten.

ad.	adult, voksendragt	sdr.	sommerdragt
imm.	immature, dragter mellem juv. og ad.	odr.	overgangsdragt
juv.	juvenil, den første fulde fjerdragt	vdr.	vinterdragt
pull.	pullus, dundragt		
2K	aldersangivelse i kalenderår. Fuglen "fylder år" ved årsskiftet.	h	hørt
3K+	Fuglen er mindst i sit 3. kalenderår.	R	rast
		fou.	fouragerende
		sy.	syngende
pri.	Primo, de første 10 dage i måneden	T	trækkende
med.	Medio, den 11.-20. dag i måneden	TF	trækforsøg
ult.	Ultimo, fra den 21. og måneden ud	ringm.	ringmærket
NNØ	Trækretning, verdenshjørne (også S, Ø, SV osv.)		
SU	Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg.		

Foreningen FUGLE og DYR i Nordjylland har til formål at indsamle, registrere og videreformidle oplysninger om forekomsten af fugle, sommerfugle, padder, krybdyr og pattedyr i Nordjylland.

Foreningen samarbejder med Dansk Ornitologisk Forening samt andre grønne foreninger og myndigheder.